

Capítol 5 La classificació dels mesuradors

0 Introducció

Aquest capítol es divideix en dues parts ben diferenciades. La primera, corresponent als apartats 1 i 2, se centra en una àmplia revisió bibliogràfica sobre la categoria gramatical dels mesuradors prestant una atenció especial al tema de la seva classificació (nombre i nom de les subcategories, criteris de classificació, etc.), seguit d'una anàlisi global de l'estat de la qüestió. La segona gira al voltant de la nostra aportació a aquest aspecte, començant per l'establiment d'unes bases teòriques o premisses de treball en què es fan explícits els criteris seguits i a continuació es fa una proposta concreta, en què s'enumeren i s'expliquen cada una de les subcategories de la nova classificació, a més de donar-ne exemples. Els esforços que s'han fet en aquest capítol tenen vocació d'aplicació en la didàctica; hem de tenir en compte, doncs, que els objectius condicionen l'enfocament i que les conclusions s'han de lligar alhora amb el capítol següent.

1 Revisió diacrònica i estat de la qüestió

Per poder oferir una classificació dels tipus de mesuradors ens ha semblat que, en primer lloc, calia fer una revisió bibliogràfica per veure com s'havia tractat aquest tema en la literatura. Això, ens ha permès analitzar quines mancances tenen aquestes classificacions i poder proposar una classificació nova més adequada als nostres objectius. La selecció d'autors i d'obres s'ha fet en funció del seu pes específic, representativitat i la disponibilitat física dels documents, tot i que en alguns casos s'ha pogut accedir a la informació de manera indirecta, és a dir, a través d'altres autors.²¹⁴

---

²¹⁴ S'han marcat amb un asterisc aquelles obres l'accés a les quals ha estat indirecte.

Hem analitzat²¹⁵ un total de trenta-cinc documents que tracten diferents aspectes dels mesuradors. Aquests trenta-cinc documents cobreixen en total un ventall de cinquanta-cinc autors i una cinquantena d'obres. No es tracta d'una anàlisi exhaustiva de tot el que hi ha escrit, que d'altra banda seria impossible, sinó que pretén ser una mostra àmplia i representativa dels diferents enfocaments, tant en termes qualitius com quantitius. D'aquests autors, cinquanta-dos ofereixen una classificació dels mesuradors, la qual cosa és una prova que es tracta d'un conjunt heterogeni d'elements i que gairebé tothom sent la necessitat d'ordenar-los d'alguna manera. Això no obstant, tot i que tenen un mateix punt de partida, els criteris de classificació i els resultats que obtenen són força diversos.

A l'hora de valorar la feina feta per cada un d'aquests autors, és important tenir en compte diferents aspectes, com ara la seva llengua materna, el públic al qual es dirigeixen, el grau d'especialització de l'obra consultada, l'objectiu que persegueixen, el context històric (ja que cada etapa històrica es caracteritza per un enfocament ben diferent i es pot donar que un mateix autor modifiqui el seu enfocament al llarg dels anys), etc. Tota la informació d'aquesta mena que ens ha semblat rellevant, ha estat inclosa en forma de comentari al final de la presentació de cada document.

Dels cinquanta-cinc autors hi ha l'aclaparadora majoria de quaranta-set persones d'origen xinès, de les quals probablement només set han rebut una formació de caire occidental o bé han desenvolupat la seva recerca en col·laboració amb una d'occidental. La selecció que es presenta aquí cobreix un ampli ventall de situacions, des d'obres dirigides a un públic especialitzat, fins a obres de consulta pensades per a l'estudiant estranger amb un nivell molt baix de llengua xinesa; n'hi ha que tenen com a objectiu principal oferir una classificació pròpia dels mesuradors, d'altres simplement reproduïxen les classificacions d'altres i encara hi ha qui no n'ofereix cap. En aquest treball, hi són representades totes les etapes així com els autors més importants de cada etapa. Com que els autors es presenten per ordre alfabètic, els

---

²¹⁵ Aquesta part està relacionada amb el treball de recerca per a l'obtenció del títol de Magíster en Teoria de la Traducció de la mateixa doctoranda (v. Rovira 1999b).

hem agrupat en la taula següent per èpoques. Observem que n'hi ha que pertanyen a més d'una:

TAULA 5.1 Correspondència entre autors i etapes

<i>Des de finals del s. XIX fins als anys 20 o 30 del s. XX²¹⁶</i>	金兆梓 (Jin Zhaozi) 黎锦熙 (Li Jinxi) 马建忠 (Ma Jianzhong)
<i>Des dels anys 30 a principis dels 50 del s. XX</i>	高名凯 (Gao Mingkai) 吕叔湘 (Lü Shuxiang) 王力 (Wang Li)
<i>Dels anys 50 fins a finals dels 60 del s. XX</i>	丁声树 (Ding Shengshu) 胡裕树 (Hu Yushu) 刘世儒 (Liu Shiru) 张志公 (Zhang Zhigong) 赵元任 (Zhao Yuanren)
<i>Des dels dos darrers anys dels 70 fins a finals dels 80 del s. XX</i>	陈望道 (Chen Wangdao) 程美珍 (Cheng Meizhen) 胡附 (Hu Fu) 黄伯荣 (Huang Borong) 李德净 (Li Dejing) 吕叔湘 (Lü Shuxiang) 王力 (Wang Li) 王锡良 (Wang Xiliang) 许德楠 (Xu Denan) 杨伯峻 (Yang Bojun) 张维 (Zhang Wei) 张志公 (Zhang Zhigong) 朱德熙 (Zhu Dexi)
<i>Des de finals dels 80 del s. XX fins a l'actualitat</i>	Alleton Li & Thompson Rygaloff 陈高春 (Chen Gaochun) 程荣 (Cheng Rong) 房玉清 (Fang Yuqing) 高更生 (Gao Gengsheng) 江天 (Jiang Tian) 罗安源 (Luo Anyuan) 马庆株 (Ma Qingzhu) 王环 (Wang Huan) 徐曾惠 (Xu Zenghui) 周敏康 (Zhou Minkang) 朱一之 (Zhu Yizhi)

²¹⁶ Aquesta divisió en etapes ha estat extreta de Chen Yachuan (1992).

Un gran problema relacionat amb l'estudi dels mesuradors és la diversitat terminològica. Per tal de facilitar la comparabilitat entre classificacions, en el cas de la terminologia en llengües occidentals, hem mirat de traduir-la com més literalment millor. Malgrat que hi ha consens sobre el terme genèric en xinès, no n'hi ha tant pel que fa als subgrups i, depenent de la classificació, un mateix tipus de mesurador pot rebre noms diferents. Només per posar un parell d'exemples, hem trobat 名量词 (*ming liangci*) i 物量词 (*wu liangci*) ambdós referits als mesuradors nominals. També hem vist que en els treballs d'especialistes no xinesos el terme *mesurador individual* competeix amb el de *mesurador general* i el de *classificador*. Per això, per tal de reduir la confusió en el nostre treball, ens hem vist en la necessitat d'elaborar una llista en què hem mirat d'homogeneïtzar al màxim la terminologia. Per exemple, 度量衡词 (*duliangheng ci*), 度量词 (*duliang ci*), 度量量词 (*duliang liangci*) i 标准量词 (*biaozhun liangci*) en el nostre treball han estat tots batejats amb el nom de *mesuradors estàndard*. En el procés de traducció dels termes xinesos hem mirat, doncs, de reduir al màxim la diversitat terminològica, tot i que aquesta homogeneïtzació no sempre ha estat possible. El criteri ha estat també intentar traduir el més literalment possible el terme xinès, independentment de com s'ha traduït en d'altres idiomes, bo i intentant donar el mateix equivalent en els casos que es tracta del mateix. Finalment, en els casos en què els autors no donaven cap nom a una determinada categoria, hem escrit entre claudàtors el terme que s'hi esqueia més d'acord amb la definició i els exemples, tot i que això només ha estat necessari en una minoria dels casos.

A continuació oferim les equivalències al català dels termes que apareixen amb més freqüència en la literatura en xinès:

- 量词 (*liangci*) ⇒ paraula de mesura o mesurador
- 名量词 (*ming liangci*) ⇒ mesurador nominal
- 物量词 (*wu liangci*) ⇒ mesurador nominal
- 动量词 (*dong liangci*) ⇒ mesurador verbal
- 形量词 (*xing liangci*) ⇒ mesurador adjectival

- 个体量词 (*geti liangci*) ⇒ mesurador individual²¹⁷
- 集合量词 (*jihe liangci*) ⇒ mesurador col·lectiu
- 度量衡词 (*duliangheng ci*) ⇒ mesurador estàndard
- 度量词 (*duliang ci*) ⇒ mesurador estàndard
- 度量量词 (*duliang liangci*) ⇒ mesurador estàndard
- 标准量词 (*biaozhun liangci*) ⇒ mesurador estàndard
- 种类量词 (*zhonglei liangci*) ⇒ mesurador de tipus o classe
- 品类量词 (*pinlei liangci*) ⇒ mesurador de tipus o classe
- 部分量词 (*bufen liangci*) ⇒ mesurador partitiu
- 不定量词 (*buding liangci*) ⇒ mesurador indefinit
- 容量词 (*rong liangci*) ⇒ mesurador contenidor
- 容器量词 (*rongqi liangci*) ⇒ mesurador contenidor
- 专用量词 (*zhuanyong liangci*) ⇒ mesurador específic
- 借用量词 (*jiyong liangci*) ⇒ mesurador prestat
- 临时量词 (*linshi liangci*) ⇒ mesurador ocasional²¹⁸
- 准量词 (*zhun liangci*) ⇒ quasimesurador
- 单独量词 (*dandu liangci*) ⇒ mesurador simple
- 符合量词 (*fuhe liangci*) ⇒ mesurador compost
- 基量词 (*ji liangci*) ⇒ mesurador cardinal
- 序量词 (*xu liangci*) ⇒ mesurador ordinal
- 范围量词 (*fanwei liangci*) ⇒ mesurador d'àmbit
- 自主量词 (*zizhu liangci*) ⇒ mesurador de *motu proprio*

---

²¹⁷ Hi ha autors que el tradueixen per *classificador* però, tal com hem explicat al segon capítol, nosaltres creiem que aquest terme no és adequat, ja que aquest tipus de mesuradors tenen altres funcions, a més a més de la de classificar.

²¹⁸ Hem evitat traduir aquest terme per *mesurador temporal* perquè no es pugui confondre amb els mesuradors que indiquen períodes de temps, com ara 年 (*nian*) 'any'. A més a més, hem optat per buscar un terme diferent del de *mesurador prestat*, ja que hem observat que nombrosos autors els diferencien. De fet, ambdós es refereixen a noms fent la funció de mesuradors però hi ha un matis entre ells. La diferència és que, mentre que els mesuradors prestats estan totalment integrats en el sistema i, per tant, apareixen freqüentment, els mesuradors ocasionals són menys habituals.

Els diferents autors s'han presentat en una llista per ordre alfabètic. A cada entrada hi consta el nom de l'obra consultada d'aquell autor, juntament amb la primera data de publicació²¹⁹ i s'estructura de la manera següent: en primer lloc, hem ofert una petita introducció sobre l'obra; a continuació, ens hem fixat en la terminologia que utilitza l'autor, els criteris amb què ha fet la classificació i si aquests criteris són explícits o no; seguidament, hem reproduït la classificació i ens hem centrat en el fet de si les categories estaven ben definides i, en cas que tinguessin exemples, n'hem escollit uns quants. Finalment, hem fet una anàlisi crítica en què hem comentat breument els aspectes més rellevants o que ens han cridat l'atenció d'aquella classificació.

ABBIATI, Magda

Grammatica di cinese moderno (1997)

Es tracta d'una gramàtica en italià per a estudiants amb un nivell elemental o mitjà. Dedicava un capítol als mesuradors nominals, que anomena indistintament *classificatori* o bé *unità di misura*. Els criteris de classificació són semàntics i sintàctics, tot i que no ho diu explícitament. Dins dels mesuradors nominals fa quatre grups:

1. Mesuradors estàndard: 里, 毛.
2. Mesuradors aproximats: 国, 瓶, 车, 箱.
3. Mesuradors col·lectius o partitius: 套, 双, 系列, 部分.
4. Mesuradors individuals: 把, 本, 部, 副, 个, 家.

La definició de les categories no és sistemàtica però dóna exemples de totes. L'autora considera que el sistema de coocurrències dels noms amb els mesuradors individuals és arbitrari i apunta que les diferències semàntiques que implica l'elecció d'un mesurador o d'un altre són subtils i gairebé impossibles de transmetre en traducció. També comenta que les úniques coocurrències àmpliament previsibles són aquelles que hi ha entre els noms i els mesuradors estàndard, els aproximats, els

---

²¹⁹ Per això no ha d'estranyar que algunes de les dates que figuren aquí no coincideixin amb les de la

col·lectius i els partitius, amb els quals les diverses seleccions de mesuradors estan relacionades a diversos tipus de quantificació i troben generalment equivalents precisos en traducció (Abbiati 1997, 185).

Des del nostre punt de vista, el terme *mesuradors aproximats* no és gaire aclaridor, en el sentit que no estableix una frontera clara respecte dels mesuradors col·lectius, la majoria dels quals no expressen un nombre clar. De fet, Abbiati és l'única a usar aquest terme de tots els autors consultats. Crida l'atenció el fet que posi els mesuradors col·lectius i els mesuradors partitius en el mateix grup, ja que es tracta de conceptes més aviat antònims. D'altra banda, és curiós que consideri 副 (*fu*) només un mesurador individual ja que en la majoria dels casos es refereix a més d'un objecte.²²⁰ El mateix es pot dir de 把 (*ba*) 'ram' i 家 (*jia*) 'família', que sovint trobem amb sentit col·lectiu.

ALLETON, Viviane

Grammaire du chinois (1979)

Es tracta d'una gramàtica en francès per a estudiants del xinès amb un nivell elemental. Dedicar un capítol al grup nominal dins del qual parla dels mesuradors. Utilitza indistintament els termes *quasi-noms* i *spécificatifs*. No fa una classificació sistemàtica dels mesuradors, sinó que n'esmenta els diferents tipus en funció de les classes de noms amb què poden coocórrer:

1- Amb els noms no comptables:

- a) Mesuradors contenidors: 卡车.
- b) Mesuradors partitius: 层, 张.

2- Amb els noms comptables:

- a) Mesuradors col·lectius:
  - Per a objectes animats (群) / no animats (堆).

---

bibliografia, ja que a la bibliografia consta l'edició que s'ha consultat.

²²⁰ De fet, la majoria d'autors el considera un mesurador col·lectiu.

- Per a objectes disposats d'una manera ordenada (叠) / no ordenada (堆).
- Per a objectes disposats en sèrie: 串, 连.

b) Mesuradors individuals: 张, 份, 家.

- Amb els noms animats/ no animats:
  - Poques formes específiques per als animats: 位, 名.
  - Un gran nombre de formes específiques per als inanimats.
  - Una intersecció que comprèn 个, noms de parts del cos i quatre o cinc formes aplicables tant a animats com a inanimats.

3- Amb els noms abstractes: un gran nombre són compatibles amb els mesuradors de classe 种 i 类.

Alleton parla d'arbitrarietat en les coocurrències entre noms i mesuradors i de la necessitat d'aprendre el mesurador associat a un determinat nom quan incorporem aquest nom al nostre vocabulari. Així mateix, Alleton (1979, 50) fa una observació interessant de cara a la traducció: «Les cas où le choix de tel ou tel spécifique n'implique aucune différence de sens sont rares.»²²¹

Les distincions que Alleton fa dins dels noms col·lectius, en què es posen de manifest les seves propietats intrínseques són molt interessants, ja que impliquen que no s'ha de traduir igual 一叠纸 (*yi die zhi*) 'una pila ordenada de papers', que 一堆纸 (*yi dui zhi*) 'un munt de papers'. També és original el concepte de sèrie, que distingeix un determinat tipus de mesuradors dins dels col·lectius, en què tots els membres del conjunt són iguals i estan units entre si o disposats d'una determinada manera.

Tenint en compte que aquesta autora basa la seva explicació dels mesuradors en la classificació dels noms des del punt de vista semàntic, trobem a faltar el concepte *±humà*, ja que els mesuradors del grup de formes específiques per als noms animats no són compatibles amb noms del tipus *-humà*. D'altra banda, observem que Alleton inclou 张 (*zhang*) en dos grups de mesuradors diferents: partitius i individuals.

---

²²¹ De totes maneres, com que Alleton no desenvolupa aquesta idea, aquesta afirmació a seques diu poc als estudiants estrangers.

Aquest fet demostra que per a l'autora el criteri semàntic és molt important i, de fet, no n'utilitza d'altre.

CHEN Gaochun (陈高春)

《实用汉语语法大辞典》 (*Shiyong hanyu yufa da cidian*) (1995)

Es tracta d'un diccionari de gramàtica dirigit a especialistes. Chen Gaochun fa una revisió del que han escrit els diferents autors sobre els mesuradors i explica els diferents tipus de classificacions que n'han fet. Els anomena 量词 (*liangci*) i exposa dos tipus de classificacions que s'han fet segons diferents criteris.

Els autors que han classificat els mesuradors d'acord amb l'ús n'han fet tres grups (criteri sintàctic):

1. Mesuradors estàndard (usats davant d'un nom o adjectiu per mesurar): 点, 斤.
2. Mesuradors nominals (usats davant d'un nom per expressar la quantitat de coses): 个, 匹.
3. Mesuradors verbals (usats després d'un verb per expressar la quantitat d'accions o de moviments): 趟, 遍.

Segons l'estructura del mesurador, es poden dividir en dos grups (criteri morfològic):

1. Mesuradors simples: 个, 斤.
2. Mesuradors compostos: 人次.

Aquest autor explica poc cada una de les categories però en dona exemples. Això segurament es deu al fet que, a més a més de l'entrada per al terme genèric 量词 (*liangci*), el diccionari compta amb una entrada per a cada una de les categories de les quals es recullen opinions d'altres autors. Aquest autor és l'únic, juntament amb Huang Juren, Chen Kejian i Lai Qingxiong (1997), que dona un tracte jeràrquicament igual als mesuradors estàndard, als nominals i als verbals, ja que

habitualment, els estàndard estan inclosos dins dels nominals. A més a més, Chen Gaochun esmenta la possibilitat d'usar els mesuradors estàndard davant d'un adjectiu, fet que la majoria d'autors passa per alt.

CHEN Liansheng

Gramática del chino elemental. 《基础汉语语法》(1981)

Es tracta d'una gramàtica en castellà per a estudiants amb un nivell elemental. Chen Liansheng els anomena indistintament *palabras medidor-clasificadoras* o *palabras medidoras*. Dedica un espai molt petit als mesuradors dins del capítol dels numerals i, tot barrejant criteris sintàctics i etimològics, els divideix en dos grups:

1. Mesuradors nominals:

- Mesuradors nominals: 个, 张, 件, 一些.
- Mesuradors nominals prestats: 屋, 车, 口, 身.

2. Mesuradors verbals:

- Mesuradors verbals: 次, 回, 下, 趟.
- Mesuradors verbals prestats: 看一眼, 吃一口.

No defineix les categories però en dóna exemples. El problema principal d'aquesta classificació és que s'ha buscat un paral·lelisme terminològic entre els mesuradors nominals i els mesuradors verbals que resulta forçat perquè no reflecteix la diversitat de mesuradors que existeixen. A més a més, no explicita què significa el concepte *prestat*.

CHEN Wangdao (陈望道)

《论现代汉语中的单位和单位词》 (*Lun xiandai hanyu zhong de danwei he danweici*) (1973)

Aquesta obra monogràfica va dirigida a un públic especialitzat i està emmarcada en el context d'una disputa aferrissada sobre el nom i la naturalesa dels mesuradors amb Li Jingxi. Chen Wangdao els va anomenar 单位词 (*danwei ci*) 'paraula d'unitat. Aquest autor divideix els mesuradors en dos grans grups, d'acord amb criteris sintàctics, semàntics, morfològics i etimològics no explícits:

1. Mesuradors estàndard (que compten les unitats d'acord amb un sistema de mesures concret): 寸,尺,斤,两.

2. Mesuradors individuals (per comptar objectes o accions de forma i estructura individuals):

a) Mesuradors nominals:

- D'acord amb la forma de l'objecte: 根,条,对,副.
- D'acord amb l'objecte en si: 种,类,编,篇.
- D'acord amb l'utensili amb què està relacionat l'objecte: 杯,碗,桌,床.
- D'acord amb una acció associada: 把,拥,包,封.

b) Mesuradors verbals:

- D'acord amb la manera com s'experimenta l'acció: 次,回,趟.
- D'acord amb el cos físic que s'usa per fer l'acció: 口,脚,拳,枪.

Les categories estan definides i tenen exemples però, des del nostre punt de vista, algunes no són prou clares. Chen Wangdao inclou els mesuradors col·lectius dins de la categoria *d'acord amb la forma de l'objecte*; ara bé, 对 (*dui*), per exemple, que indica que dues entitats van aparellades perquè tenen la mateixa funció o es complementen, no està clar fins a quin punt fa referència a la forma d'aquestes entitats. La categoria *d'acord amb l'objecte en si* és ambigua perquè no explicita de quin tipus d'objecte es tracta i, a més, hi ha inclosos mesuradors de comportaments molt diferents: els mesuradors de classe, com ara 种 (*zhong*), es poden combinar amb pràcticament tots els noms i els mesuradors individuals com ara 篇 (*pian*), en canvi, són molt més restrictius ens els seus aparellaments. Quant als mesuradors verbals, la categoria *d'acord amb la manera com s'experimenta l'acció* també és ambigua i tampoc no deixa clar quins elements formen part d'aquest grup.

CHEN Wangdao (陈望道)

《文法简论》 (*Wenfa lian lun*) (1978)*

Aquesta obra sobre gramàtica és fruit del treball de tota una vida i va dirigida a un públic especialitzat. Des del punt de vista de Chen Wangdao, l'estudi de la gramàtica xinesa s'havia de guiar pel marxisme-leninisme i partir dels trets característics del xinès. Aquest autor considerava els mesuradors paraules plenes però paradoxalment no els va arribar a donar un estatus independent. Aquesta classificació no es diferencia en res de la que va realitzar a 《论现代汉语中的单位和单位词》 (*Lun xiandai hanyu zhong de danwei he danweici*) el 1973.

CHENG Rong (程荣)

《量词 及其再分类》 (*Liangci jiqi zai fenlei*) (1986)

Es tracta d'un capítol que forma part d'un llibre sobre problemes relacionats amb la categorització gramatical del xinès i va dirigit a especialistes. El seu objectiu principal és fer una classificació dels mesuradors. El terme que l'autor usa per referir-se als mesuradors és 量词 (*liangci*) i, abans de començar, fa un repàs d'autors i tendències dins d'aquest camp. D'acord amb la revisió feta per Cheng Rong, tradicionalment hi ha hagut les següents grans tendències: la divisió entre mesuradors nominals i mesuradors verbals, la divisió entre mesuradors nominals, mesuradors verbals i mesuradors adjectivals i, finalment, la divisió entre mesuradors nominals, mesuradors verbals i mesuradors compostos.

Cheng Rong proposa dividir els mesuradors de la manera següent, bo i usant criteris morfològics, sintàctics i semàntics, sense dir-ho explícitament:

A. Mesuradors simples:

1. Mesuradors individuals:

- Nominals: 匹, 个, 只.

- Verbals: 次, 回.
2. Mesuradors col·lectius:
- Definites: 对, 双, 打.
  - Indefinites: 群, 捆, 串.
3. Mesuradors partitius: 股, 缕, 片, 朵, 道, 把, 滩, 些.
4. Mesuradors estàndard:
- Regulats per l'estat: 亩, 米.
  - Regulats pel costum: 番, 站, 匹.
5. Mesuradors de classe: 种, 类, 样.
- B. Mesuradors compostos: 班次, 部次.

Totes les categories estan definides i tenen exemples. Aquest autor considera necessari, encara que hi hagi molt pocs autors que els tinguin en compte, incloure els mesuradors adjectivals com a categoria diferenciada tot i que ell mateix no ho fa. Per a Cheng Rong els mesuradors ocasionals són un cas especial digne d'esmentar però no prou important com per considerar-lo un grup. En aquesta classificació els mesuradors verbals tenen molt poc protagonisme perquè són un subgrup dels individuals i alhora no presenten subgrups. Els mesuradors indefinits 些 (*xie*) i 点 (*dian*) no tenen una categoria pròpia sinó que estan inclosos dins dels partitius.

També és interessant el fet que es qüestionari si tota una sèrie de morfemes, com ara els mesuradors de classe i els mesuradors compostos, són realment mesuradors s'haurien de considerar noms, tot i que és una pregunta que deixa sense resposta. Al final, Cheng Rong dóna una llista considerable de mesuradors dividits per categories. Aquesta classificació té certes inconsistències, com ara el fet que col·loca dins del grup dels partitius mesuradors individuals, mesuradors col·lectius i mesuradors indefinits que si bé podrien formar part dels col·lectius, acostumen a formar una categoria a part en la majoria de classificacions.

COYAUD, Maurice

Classification nominale en chinois: Les particules numériques (1973)

Estudi monogràfic, des del punt de vista diacrònic i sincrònic, dels mesuradors nominals adreçat a especialistes. Coyaud pren la classificació de Liu Shiru i de Wang Li com a punt de partida, tot i que comenta que la classificació de Zhao Yuanren, salvant alguns punts discutibles, és més coherent que la de Wang Li, que està feta amb massa diversitat de criteris. El terme que aquest autor usa per referir-se als mesuradors és *numerales* o *classificateur*.

Coyaud fa un inventari de cent mesuradors entre els quals distribueix els noms. D'aquesta manera estableix que hi ha cent tipus de noms i que tots els noms que pertanyen a una mateixa classe tenen la propietat comuna de ser compatibles amb un mateix mesurador. D'aquestes cent classes només divuit són disjunctes, és a dir, no tenen cap nom en comú amb cap altra.

D'acord amb aquest plantejament, tenim, doncs, dues classes de mesuradors:

1. Els mesuradors disjunts, que no tenen cap element en comú amb la resta de mesuradors d'aquest grup: 顿, 封, 行, 句, 匹, 首, 盞.
2. Els mesuradors en intersecció, que tenen com a mínim un element comú amb almenys un altre dels mesuradors d'aquest grup: 篇, 部, 本, 套; 只, 条, 群; 棵, 株.

L'autor defineix bé les categories i en dóna una llista, que ell qualifica d'exhaustiva.²²² Aquesta classificació és de dubtosa utilitat a efectes pràctics, ja que l'única cosa que mostra és que hi ha una sèrie de mesuradors compatibles amb molts noms i, per tant, es poden intercanviar i d'altres d'ús molt específic, que no tenen substitut. En tot cas, la seva aportació a la didàctica del xinès és la constatació que la coocurrència entre el nom i el mesurador no és fixa, com ho pot ser un nom respecte el seu gènere, sinó que hi ha certa flexibilitat. El problema, però, és que no alerta sobre els possibles canvis de significat, a vegades subtils i a vegades evidents i

---

²²² Aquesta llista s'ha elaborat a partir de materials bibliogràfics i a partir d'unes enquestes fetes a estudiants i professors de la Universitat de Pequín (Coyaud 1973, 25) i, a parer nostre, no necessàriament és exhaustiva.

traduïbles. Per exemple: *aigua* pot aparellar-se amb 杯 (*bei*) ‘got’, 瓶 (*ping*) ‘ampolla’, 滴 (*di*) ‘gota’, 池 (*chi*) ‘bassa’, etc. Tots aquestes paraules pertanyen, doncs, a la classe de mesuradors conjunts perquè són intercanviables respecte a la paraula aigua, però l’ús d’un o altre no és indiferent.

Segons Coyaud, els mesuradors prestats tenen una càrrega semàntica més forta que la resta i, a més a més, s’hi pot associar un valor estilístic. Dóna alguns exemples en què s’observa un ús estilístic d’un determinat mesurador però afirma que habitualment en francès no es tradueix mai (Coyaud 1973, 40).

DARROBERS, Roger i XIAO-PLANES, Xiaohong
Éléments fondamentaux de la phrase chinoise (1998)

Gramàtica en francès per a estrangers amb un nivell elemental o mitjà. El terme que usen per referir-se als mesuradors és *spécificatif*. Els criteris de classificació són sintàctics i semàntics (no explícits):

1- Mesuradors nominals:

- a) Genèrics o classificadors: 个, 把, 本, 条.
- b) De mesura o quantificadors:
  - No estandarditzats: 包, 笼, 回, 勺, 群, 套, 嘴, 桌子.
  - Estandarditzats: 克, 斗, 元.
  - Quasimesuradors: 国, 旬, 夜, 季, 岁, 焦耳.
- c) Indefinits: 点, 些.

2 - Mesuradors verbals

Aquests dos autors defineixen les categories i en donen exemples. A més a més, ofereixen al final una llista dels mesuradors nominals més habituals. És interessant el fet que avisin que aquesta classificació no s’ha de prendre com un quadre rígid, ja que la funció de certs mesuradors varia depenent del context. És l’únic cas en què trobem els mesuradors estàndard inclosos dins dels quasimesuradors. Observem que

el grup dels quantificadors no estandarditzats és un grup molt heterogeni d'elements, que inclou mesuradors contenidors, col·lectius, partitius i ocasionals.

Finalment, cal dir que la distinció entre classificador i quantificador, per la qual estableixen que tots els mesuradors que cauen en el primer grup no s'han de traduir i els que cauen en el segon sí, és massa rígida des del nostre punt de vista perquè no es correspon a la realitat de la traducció. Val a dir que hi ha certa contradicció en la seva exposició sobre aquest tema ja que, d'una banda, diuen que els mesuradors no són –o no han de ser– traduïts al francès i, de l'altra, que un canvi de mesurador suggereix una diferència semàntica clara que el francès no té en compte (Darrobers, Xiao-Planes 1998, 57). Nosaltres som de l'opinió que, si les diferències semàntiques són significatives, s'haurien d'intentar traduir.

DING Shengshu (丁声树); LÜ Shuxiang (吕叔湘); LI Rong (李荣) et al.

《现代汉语语法讲话》 (*Xiandai hanyu yufa jianghua*) (1961)

Aquesta obra és una recopilació revisada d'articles de nombrosos i reconeguts gramàtics apareguts a la revista mensual 《中国语文》 (Llengua xinesa) del juliol de 1952 al novembre de 1953, dirigits a professionals de la llengua. El terme genèric que utilitzen per referir-se als mesuradors és 量词 (*liangci*) i la classificació segueix criteris sintàctics i semàntics no explícits:

1. Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors individuals: 个, 把, 匹, 件, 种.
- b) Mesuradors col·lectius: 副, 双, 对, 套.
- c) Mesuradors estàndard: 斤, 石, 两.
- d) Mesuradors ocasionals (llargada en el temps i en l'espai, superfície, capacitat, etc.): 脸, 碗.

2. Mesuradors verbals:

- a) Específics per indicar el nombre de vegades que té lloc l'acció: 次, 下, 番.
- b) Prestats per indicar l'instrument amb què s'executa l'acció: 拳, 脚, 眼.

c) La repetició del verb: 揉三揉.

Les categories estan definides i porten exemples però la classificació es mostra poc sistemàtica si tenim en compte que a més a més de les categories esmentades, els autors recorden l'existència dels recentment apareguts mesuradors compostos 些个 (*xiege*) 'uns quants', 千米小时 (*qianmi xiaoshi*) 'quilòmetres per hora'; dels quasimesuradors 国 (*guo*) 'país', 年 (*nian*) 'any' i dels mesuradors indefinits 点 (*dian*) 'una mica' i 些 (*xie*) 'uns quants', però no els inclouen a la classificació. No hi ha constància, en canvi, dels mesuradors partitius.

Considerem que la inclusió de 种 (*zhong*) en el grup dels mesuradors individuals no és gaire encertada ja que de fet es refereix a tot un grup o classe d'individus i no a un de concret. Aquests autors fan notar que els mesuradors individuals no es poden ometre en l'àmbit oral, la qual és una observació interessant, ja que aquest és un dels grans temes sense resoldre sobre els quals gairebé ningú no parla.

FANG Yuqing (房玉清)

《实用汉语语法》 (*Shiyong hanyu yufa*) (1992)

Gramàtica en xinès per a xinesos i per a estudiants estrangers amb un nivell alt. Dedicar un capítol força extens als mesuradors, que anomena 量词 (*liangci*). Malgrat que no els esmenta explícitament, observem que els seus criteris de classificació són també heterogenis: semàntics, sintàctics i morfològics.

Distingeix vuit tipus de mesuradors, dels quals entenem que els sis primers són nominals, tot i que no ho explicita:

1. Mesuradors individuals: 张, 把, 扇, 块.
2. Mesuradors col·lectius: 组, 队, 批.
3. Mesuradors indefinits: 些, 点儿.

4. Mesuradors estàndard: 海里, 平方公里, 顷.
5. Quasimesuradors: 天, 页, 站, 卷, 国.
6. Mesuradors ocasionals: 勺子, 池, 和.
7. Mesuradors verbals:
  - a. Mesuradors específics: 次, 下, 场.
  - b. Mesuradors prestats (en origen noms): 脚, 枪, 口.
8. Mesuradors compostos: 吨公里, 辆次.

Fang Yuqing defineix totes les categories i en dona exemples. És l'únic autor que dona exemples en què els mesuradors indefinits van amb noms, adjectius i verbs. Ofereix al final una llista de 1.000 noms amb els mesuradors que hi poden coocórrer. És interessant destacar que Fang Yuqing crida l'atenció sobre el fet que tots els noms poden coocórrer amb més d'un mesurador i que l'ús d'un o altre comporta diferències de significat, de les quals ell n'ha identificat quatre: canvi de nombre, canvi d'àmbit, canvi de forma i canvi de to afectiu.

GAO Gengsheng (高更生); TAN Dezi (谭德姿) i WANG Liting (王立廷)

《现代汉语知识大词典》 (*Xiandai hanyu zhishi da cidian*) (1992)

Diccionari de gramàtica adreçat a especialistes. Els autors usen el terme 量词 (*liangci*) per referir-se als mesuradors i parlen de diferents tipus de classificacions, segons els criteris de la classificació. Si el criteri és sintàctic, distingeixen dos grans grups.²²³

1. Mesuradors nominals:
  - a) Mesuradors estàndard: 米, 升.
  - b) Mesuradors individuals:
    - D'acord amb la forma: 根, 条, 张, 片.
    - D'acord amb una part característica: 头, 面.

²²³ També segueixen el criteri semàntic, tot i que no ho diuen.

- D'acord amb una acció relacionada: 捆, 封, 担.
  - c) Mesuradors col·lectius: 打, 对.
  - d) Mesuradors de classe: 种, 类, 派.
  - e) Mesuradors indefinits: 些, 点儿.
  - f) Mesuradors contenidors: 盒, 杯.
2. Mesuradors verbals:
- a) Mesuradors específics: 次, 回.
  - b) Mesuradors prestats:
    - Denoten la part del cos amb què s'executa l'acció: 手, 脚, 巴掌.
    - Denoten l'utensili amb què s'executa l'acció: 斧子, 板子.

Si el criteri és etimològic, ens trobem amb dos tipus de mesuradors:

1. Mesuradors específics (són principalment mesuradors): 斤, 两, 些.
2. Mesuradors ocasionals (normalment no fan de mesuradors): 根, 口, 袋.²²⁴

Un altre criteri és el morfosemàntic (en funció del nombre d'unitats que expressen), segons el qual es divideixen en:

1. Mesuradors simples (expressen una sola unitat) : 斤, 两, 些.
2. Mesuradors compostos (estan formats per dos mesuradors simples i expressen, per tant, dues unitats): 架次, 秒立方米.

Aquests autors defineixen i donen exemples de totes les categories però de manera molt esquemàtica. El tercer subgrup dels mesuradors individuals presenta problemes, ja que etimològicament 捆 (*kun*) significa 'lligar' però com a mesurador expressa un sentit col·lectiu (feix) i, per tant, podria incloure's també en el grup següent. El subgrup *d'acord amb una part característica* és una mica ambigu, ja que 面 (*mian*) podria considerar-se també un mesurador que categoritza d'acord amb la forma.

²²⁴ Des del nostre punt de vista, el terme més adequat seria 借用量词 (*jieryong liangci*) 'mesurador prestat' en lloc de 临时量词 (*linshi liangci*) 'mesurador ocasional'.

D'altra banda sorprèn trobar 两 (*liang*) dins del grup dels mots que són principalment mesuradors, ja que és també un numeral molt usat i el mateix passa amb 根 (*gen*) i 口 (*kou*) que, tot i estar en el grup de mots que normalment no fan de mesuradors, són dos mesuradors molt usats.

GAO Mingkai (高名凯)

《汉语语法论》 (*Hanyu yufa lun*) (1948)*

Gramàtica en xinès adreçada a experts. Gao Mingkai va rebre la influència dels lingüistes francesos Vendryis i Maspero però va intentar trencar el marc que imposaven les gramàtiques occidentals com a model i instaurar un sistema que reflectís les particularitats de la gramàtica xinesa. Tot i que es tracta d'un llibre cabdal dins de la història de l'estudi de la gramàtica xinesa, el tema dels mesuradors no està tractat amb profunditat, ja que no en fa una classificació sistemàtica sinó que esmenta l'existència de diferents tipus de mesuradors i les seves característiques. En tot cas, els criteris distintius són el sintàctic i el semàntic. Anomena 数位词 (*shuwei ci*) 'paraula d'unitat numèrica' els mesuradors nominals i 次数词 (*cishu ci*) 'paraula de número de cops' als mesuradors verbals.

1. Mesuradors estàndard:

- a) Mesuradors estàndard de llargada: 丈, 尺.
- b) Mesuradors estàndard de pes: 斤, 两.
- c) Mesuradors estàndard de capacitat: 升, 斗.
- d) Mesuradors estàndard de distància: 里, 步, 箭.
- e) Mesuradors estàndard de superfície: 顷, 亩.
- f) Mesuradors estàndard monetaris: 贯, 文, 块.
- g) Mesuradors estàndard temporals: 年, 刻, 分.

2. Mesuradors partitius:

- a) Mesuradors contenidors: 杯, 盘.
- b) Mesuradors col·lectius: 群, 串.

- c) Altres mesuradors partitius: 团, 些, 片, 篇, 句, 席.
3. Mesuradors individuals:
- a) Mesuradors que indiquen la forma de l'entitat (一缕烟).
  - b) Mesuradors que indiquen una part característica de l'entitat (一头牛).
  - c) Mesuradors que indiquen un moviment especial de l'entitat (一张嘴).
  - d) Mesuradors que indiquen l'instrument o objecte amb que es fa l'acció (一纸电文).
  - e) Mesuradors normals o habituals: 个.

Gao Mingkai fa també una anàlisi detallada dels mesuradors verbals i parla de les situacions següents, sense establir una terminologia específica:

1. Mesurador que expressa el nombre de cops que té lloc una acció normal: 次, 下, 趟.
2. Mesurador que expressa el nombre de cops que té lloc una acció normal i el fet que aquesta acció té un aspecte duratiu: 遍, 回, 会.
3. Mesurador que expressa l'agrupació de diverses accions: 陈, 番, 顿.
4. Mesurador que expressa el nombre de cops i l'eina que s'usa per executar l'acció.
  - a) Parts del cos humà: 眼.
  - b) Eines i utensilis: 刀.
5. Mesurador que expressa el nombre de cops en relació amb la persona amb qui interactuem: 面.
6. Mesurador que expressa que l'acció dura un temps curt: 看一看.

Aquest autor defineix totes les categories i en dóna exemples. Segons Gao Mingkai, els mesuradors estàndard i els mesuradors partitius serveixen per referir-se a entitats de la naturalesa, la unitat de les quals és massa petita o no es pot comptar i, per tant, necessiten servir-se d'un concepte partitiu o d'un sistema de mesures socialment estandarditzat per expressar la seva quantitat. En el cas dels mesuradors individuals, en canvi, la unitat està clara. És l'únic autor que inclou els mesuradors contenidors, els col·lectius i els indefinits dins dels partitius. Aquesta opció és poc clara, ja que

agrupa mesuradors massa diversos que designen entitats discretes, indiscretes, plurals i porcions de coses.

Des del nostre punt de vista, aquesta anàlisi tan detallada dels mesuradors individuals és molt interessant perquè mostra la diversitat de funcions que poden tenir els mesuradors d'una mateixa categoria, fet que reforça la idea que la càrrega semàntica dels mesuradors no sempre és igual d'important. Per exemple, a 一缕烟 (*yi lü yan*) 'un fil de fum', el mesurador 缕 (*lü*) qualifica 烟 (*yan*) i clarament s'ha de traduir, tot i que està inclòs dins dels mesuradors individuals que tradicionalment es posen al sac dels no traduïbles. Pel que fa a l'últim grup dels mesuradors individuals, no està clar què significa el terme *mesurador normal o habitual*. Quant a la classificació dels mesuradors verbals és de les més detallades que hem trobat i altament rellevant des del punt de vista semàntic. Inclou conceptes que cap altre autor no té en compte, com ara el d'interlocutor o el de l'agrupació de diverses accions, com ara 顿 (*dun*) a 我打了他一顿 (*wo da le ta yi dun*) 'li vaig clavar una pallissa', en què 顿 (*dun*) 'pallissa' és el mesurador i indica una successió de cops.

HU Fu²²⁵ (胡附)

《数词和量词》 (*Shuci he liangci*) (1957)

Obra sobre numerals i mesuradors adreçada a especialistes. El primer capítol està dedicat als numerals, el segon als mesuradors i el tercer al sintagma mesurador. Al final hi ha una taula de coocurrències entre noms i mesuradors. En el capítol dedicat als mesuradors explica què són, quins trets gramaticals tenen i en fa una classificació. El terme genèric que Hu Fu fa servir per referir-s'hi és 量词 (*liangci*). Per fer la seva classificació té en compte els estudis fets anteriorment per altres autors de reconegut prestigi. El seu primer criteri de classificació és sintàctic (no explícit) i agrupa els mesuradors en dos grups:

---

²²⁵ Es tracta del pseudònim de Hu Yushu, autor que està representat de nou a continuació amb una altra obra.

- 1- Mesuradors nominals.
- 2- Mesuradors verbals.

Els mesuradors nominals es poden dividir de diferents maneres. Si ho fem d'acord amb un criteri semàntic, trobem tres grups:

- 1- Mesuradors estàndard: 寸, 码, 打, 石.
- 2- Mesuradors individuals: 面, 片, 块, 根.
- 3- Mesuradors col·lectius: 把, 片, 带, 点, 对.

Una altra classificació feta amb criteris semàntics pot ser:

- 1- Mesuradors estàndard.
- 2- Mesuradors pel costum:
  - a) D'acord amb la forma de l'objecte: 杆, 朵.
  - b) D'acord amb una part de l'objecte: 头, 顶.
  - c) D'acord amb un objecte relacionat: 床, 盆, 车.
  - d) D'acord amb accions associades: 包, 封, 捆.
  - e) Especials: 句, 首, 段, 本, 柱, 陈.

D'acord amb el criteri morfosemàntic tenim:

- 1- Mesuradors simples: 公, 尺, 斤, 只.
- 2- Mesuradors compostos: 架次, 千米小时.

Al seu torn, els mesuradors verbals també es poden dividir d'acord amb diferents criteris. Segons el criteri etimològic tenim:

- 1- Mesuradors específics: 交, 番, 陈, 回.
- 2- Mesuradors prestats:
  - a) Noms que tenen una relació amb l'acció: 眼, 笔.
  - b) Noms que indiquen període de temps: 小时, 会儿.

c) Verb repetit.

D'acord amb un criteri semàntic es poden dividir en:

1- Mesuradors individuals: 次, 下, 刀, 天, 小时.

2- Mesuradors col·lectius: 陈, 顿, 遍.

Hu Fu defineix les categories i en posa exemples. Ens crida l'atenció la inclusió de 打 (*da*) 'dotzena', dins dels mesuradors estàndard, ja que tot i que la quantitat és estandarditzada, no forma part de cap sistema mètric.²²⁶ El fet que el mesurador 片 (*pian*) estigui en dos grups diferents (individuals i col·lectius) és un fet interessant des del punt de vista semàntic i cognoscitiu, ja que indica possibilitats de traducció molt diferents. És remarcable que els mesuradors indefinits s'incloquin dins dels col·lectius, tot i que és una opció compartida amb més autors, i el fet que Hu Fu no tingui en compte els mesuradors partitius. De fet, considera 片 (*pian*) un mesurador col·lectiu quan la majoria d'autors el considera un partitiu. Dins dels mesuradors pel costum trobem el terme *especials* que no està explicat i, per tant, no està clar a quin tipus de mesuradors es refereix. Cal destacar que Hu Fu és l'únic autor que fa una distinció entre individuals i col·lectius dins dels mesuradors verbals, però no explica el concepte de *mesurador verbal col·lectiu*, tot i que entenem que es tracta d'un mesurador que indica no només quants cops té lloc l'acció sinó també que té un aspecte duratiu o es compon d'una agrupació d'accions o passos.

HU Yushu (胡裕树)

《现代汉语》 (*Xiandai hanyu*) (1962)*

Aquesta obra va esdevenir llibre de text per a l'assignatura de llengua xinesa a les universitats. Hu Yushu anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors i els divideix en tres grups, però no dona nom als subgrups ni fa explícits els seus criteris (que són sintàctics):

1- Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors que poden anar amb noms i adjectius: 尺, 两, 亩, 些.
- b) Mesuradors que només poden anar amb noms: 个, 副, 件, 队.

2- Mesuradors verbals: 下, 遍.

Aquest autor defineix les categories i en dona exemples, però sorprèn la simplicitat de la classificació tenint en compte que el mateix autor va publicar cinc anys abans una monografia dedicada gairebé exclusivament el tema dels mesuradors que oferia una classificació molt més detallada. Observem que en el primer grup hi estan inclosos els mesuradors estàndard i els mesuradors indefinits i en el segon els mesuradors individuals i col·lectius. L'aspecte semàntic dels mesuradors, doncs, no es té en compte.

HUANG Borong (黄伯荣) i LIAO Xudong (廖序东)

《现代汉语》 (*Xiandai hanyu*) (1979)*

És també un dels llibres de text per a estudiants xinesos amb un nivell superior de xinès, elaborat de manera conjunta entre diferents departaments universitaris de llengua xinesa. Huang Borong i Liao Xudong anomenen els mesuradors 量词 (*liangci*) i els divideixen en dos grups d'acord amb criteris etimològics, sintàctics i semàntics no explícits:

1. Els mesuradors nominals:

- a) Mesuradors específics:
  - Mesuradors estàndard: 尺, 丈.
  - Mesuradors individuals: 个, 位, 件.
  - Mesuradors col·lectius: 打, 串, 双.
  - Mesuradors indefinits: 些, 点儿.

---

²²⁶ De fet, tota la resta d'autors el considera un mesurador col·lectiu.

- b) Mesuradors prestats:
    - Provenents de noms: 头, 口, 杯.
    - Provenents de verbs: 挑, 捆.
2. Els mesuradors verbals:
- a) Mesuradors específics: 次, 下, 遍, 顿.
  - b) Mesuradors prestats (provenents de noms): 笔, 枪, 脚, 刀.

Aquests dos autors defineixen les categories i en donen exemples. A més a més, esmenten dos casos més dins dels mesuradors verbals: els mesuradors prestats provinents de verbs, que consisteixen en la repetició del verb precedit del nombre cardinal u, i la possibilitat d'usar com a mesuradors prestats mots que expressen un període de temps, però en cap dels dos casos els inclouen en la classificació. Finalment, també esmenten l'existència dels mesuradors compostos, tot i que ni els expliquen ni els inclouen en la classificació.

Aquesta classificació presenta problemes a l'hora d'assignar grup a determinats mesuradors; per exemple, 头 (*tou*) 'cap' és en origen nom i per això l'inclouen en el grup dels mesuradors prestats però quan fa de mesurador serveix per individualitzar i, per tant, podria anar en el grup dels mesuradors individuals. El mateix passa amb 捆 (*kun*) 'lligar', que habitualment fa de verb, però quan fa de mesurador es converteix en un mesurador col·lectiu. Per això, aquesta classificació, tal com està plantejada, és una mica contradictòria o, si més no, hauria d'explicitar la prioritat en els criteris de classificació.

HUANG Juren (黄居仁); CHEN Kejian (陈克健) i LAI Qingxiong (赖庆雄)

《常用量词词典》 (*Changyong liangci cidian*) (1997)

Diccionari de mesuradors publicat a Taiwan que va dirigit a estudiants de primària i secundària que aprenen el xinès com a llengua materna. Aquests autors usen el terme 量词 (*liangci*) per referir-se als mesuradors i, d'acord amb criteris sintàctics i semàntics no explícits, els divideixen en tres grans grups:

1- Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors individuals: 份, 张, 把.
- b) Mesuradors col·lectius: 束, 对.
- c) Mesuradors de classe: 种, 类, 式, 样.
- d) Mesuradors contenidors: 盒, 盘.

2 - Mesuradors estàndard: 块, 两.

3 - Mesuradors verbals: 拳, 次, 圈, 通.

Aquests autors defineixen les categories i en donen exemples. És remarcable el fet que no incloguin els mesuradors estàndard dins dels nominals com fan la gran majoria d'autors. També destaca el fet que creïn un grup especial per als mesuradors de classe, com ara 种 (*zhong*) perquè és una solució minoritària. En la introducció esmenten també l'existència dels mesuradors indefinits i dels mesuradors contenidors que han estat bandejats del diccionari perquè, segons diuen, poden coocórrer amb tots els noms, els primers, i perquè són un grup obert amb opcions de combinació teòricament infinites, els segons. El fet que els mesuradors compostos no siguin tinguts en compte és comprensible, ja que el diccionari va dirigit a un públic infantil el qual no està familiaritzat amb el llenguatge científicotècnic del qual són més característics.

JIANG Tian (江天)

《现代汉语语法通解》 (*Xiandai hanyu yufa tongjie*) (1980)

Gramàtica dirigida a especialistes que vol aportar alguna cosa sobre els temes no resolts de la gramàtica xinesa. Pel que fa als mesuradors, els anomena 量词 (*liangci*) i en fa diverses classificacions seguint diferents criteris, sense dir-los explícitament.

D'acord amb un criteri sintàctic hi ha:

1- Mesuradors nominals

2- Mesuradors verbals

D'acord amb un criteri morfosemàntic, els mesuradors nominals es poden dividir en:

- 1- Mesuradors simples
- 2- Mesuradors compostos

D'acord amb un criteri semàntic, es poden dividir en:

- 1- Mesuradors estàndard: 斗, 升, 尺.
- 2- Mesuradors formats pel costum:
  - a) D'acord amb la forma: 根, 片, 条.
  - b) D'acord amb una part característica: 头, 尾, 口.
  - c) D'acord amb un objecte relacionat: 车, 杯, 床.
  - d) D'acord amb una acció associada: 堆, 捆, 发, 卷.
- 3- Mesuradors individuals o col·lectius generals: 个, 种, 双, 群, 些.

Els mesuradors formats pel costum es poden dividir, seguint criteris semàntics, en:

1. Mesuradors individuals.
2. Mesuradors col·lectius.

Els mesuradors verbals, d'acord amb criteris etimològics i semàntics, es poden dividir en:

1. Mesuradors verbals específics: 次, 下, 遍, 场.
2. Mesuradors verbals prestats:
  - a) Parts del cos: 眼.
  - b) Instruments: 刀.
3. Expressions de temps: 年, 上午.

Les categories estan definides i duen exemples però n'hi algunes que competeixen entre elles. Per exemple, 堆 (*dui*) 'pila', i 捆 (*kun*) 'feix' (que Jiang Tian considera

mesuradors d'acord amb les accions associades d'*apilar* i *lligar*, respectivament) també es poden considerar mesuradors col·lectius, per això de nou trobem a faltar que s'esmenti explícitament la prioritització de criteris. Aquest autor és l'únic que posa mesuradors individuals i col·lectius en un mateix grup i els etiqueta amb l'adjectiu *generals*, terme que no està clar, ja que mentre 个 (*ge*) i 种 (*zhong*) poden coocórrer pràcticament amb tots els noms, 位 (*wei*) i 件 (*jian*) tenen un ús molt més restringit. Observem que els mesuradors partitius no estan contemplats en aquesta classificació. També hem vist que hi ha autors que consideren 年 (*nian*) 'any' un mesurador nominal, mentre que en aquest cas està classificat com a un tipus de mesurador verbal.

JIN Zhaozi (金兆梓)

《国文法之研究》 (*Guo wenfa zhi yanjiu*) (1922)*

Obra molt primerenca sobre la gramàtica del xinès clàssic adreçada a especialistes. Té la peculiaritat que pretén ser innovadora i escapar del model occidental però no ofereix cap classificació dels mesuradors. Va tenir una gran influència durant els anys 1920. Jin Zhaozi els anomena 量词 (*liangci*).

LI, Charles N. i THOMPSON, Sandra A.

Mandarin Chinese: a Functional Reference Grammar 《汉语语法》 (1981)

Gramàtica en anglès per a estrangers amb un nivell elemental o mitjà. Li i Thompson usen *classifier*, *measure word* i *measure* indistintament com a termes genèrics. No en fan una classificació sistemàtica sinó que esmenten l'existència de diferents tipus de mesuradors, classificació que respon a criteris semàntics (no explícits):

1. Mesuradors estàndard: 里, 斤.
2. Mesuradors col·lectius: 群, 堆, 横, 对, 打, 套, 串, 桌, 班.
3. Mesuradors contenidors: 杯, 瓶, 箱.

4. Mesuradors que indiquen un moment o succés d'un esdeveniment: 场, 盘, 次, 班.
5. Mesuradors provinents de noms que indiquen parts del cos o espais tancats: 脸, 头, 屋子, 地, 肚子.
6. Mesuradors que denoten pluralitat: 些.

Aquests autors no defineixen les categories però sí que en donen exemples. Observem certa manca de sistematització en la seva exposició tenint en compte que es tracta d'una gramàtica per a estrangers freqüentment citada en la literatura especialitzada. No fan la distinció sintàctica entre els mesuradors nominals i verbals. Des del nostre punt de vista, tenen força punts discutibles. Per exemple, si considerem 桌 (*zhuo*) 'taula' un mesurador col·lectiu²²⁷ també ho pot ser 地 (*di*) 'terra', ja que «una taula plena de patates» i «un terra ple de patates» són semànticament i sintàctica molt similars. És interessant la quarta categoria, *mesuradors que indiquen un moment d'un succés o esdeveniment*, com ara 一盘棋 (*yi pan qi*) 'una partida d'escacs', en què 盘 (*pan*), que significa 'tauler', destaca el moment en què les fitxes estan disposades sobre el tauler perquè s'hi està jugant. L'últim grup presenta un problema terminològic perquè els mesuradors col·lectius també indiquen pluralitat. El cinquè grup representa una diversitat massa heterogènia d'elements. Malgrat tot això, el fet que incloguin el mesurador 班 (*ban*) en dues categories diferents és un símptoma a favor de la categorització flexible i dels límits difusos entre categories.

LI Dejin (李德津) i CHENG Meizhen (程美珍)

《外国人使用汉语语法》 (*A practical Chinese Grammar for Foreigners*) (1988)

Es tracta d'una gramàtica en xinès i anglès per a estrangers amb un nivell elemental. Li Dejin i Cheng Meizhen anomenen 量词 (*liangci*) els mesuradors i els divideixen en dos grans grups seguint criteris sintàctics i semàntics no explícits:

²²⁷ Són els únics autors de tots els que hem llegit que ho fan.

1. Mesuradors nominals:
  - a) Mesuradors estàndard: 克, 厘米.
  - b) Mesuradors monetaris: 元, 角.
  - c) Mesuradors temporals: 点, 刻.
  - d) Mesuradors individuals: 个, 枝.
  - e) Mesuradors col·lectius: 对, 批.
  - f) Mesuradors indefinits: 些, 点儿.
  - g) Mesuradors compostos: 人次.
2. Mesuradors verbals: 次, 回, 下儿.

Els autors no defineixen les categories però sí en donen exemples. A més a més, ofereixen una llista de setanta-un mesuradors nominals i vuit mesuradors verbals. Són els únics autors que separen els mesuradors monetaris dels estàndard i dels pocs que consideren els mesuradors compostos un tipus de mesurador nominal. Altres tipus de mesuradors, com ara els partitius, els ocasionals i els contenidors no hi són contemplats i també observem que no fan subcategories dels mesuradors verbals.

LI Jinxi (黎锦熙)

《新著国语语法》 (*Xinzhu guoyu yufa*) (1924)

Primera gramàtica del xinès modern i anava dirigida a especialistes. Li Jinxi va agafar com a referència la gramàtica anglesa de Nesfield. Tot i emmirallar-se molt en les gramàtiques occidentals, ha tingut una gran influència al llarg de la història en totes les gramàtiques posteriors i encara avui en dia es considera que té un gran valor científic. Li Jinxi va ser el primer autor a anomenar 量词 (*liangci*) els mesuradors però el terme no es va consolidar fins unes dècades més tard. El criteri de classificació és semàntic i etimològic, tot i que no ho explicita:

1- [Mesuradors contenidors]: 碗, 桶, 包.

2- [Mesuradors estàndard]:

- a) Denoten una quantitat i alhora l'objecte amb el qual es mesura: 斗, 升, 尺.
- b) Només denoten una quantitat: 两, 斤, 寸.

3- [Mesoradors individuals]: 匹, 个, 朵.

Aquest autor defineix les categories i en posa exemples, el problema és que no dóna nom a les categories. Sobre els mesuradors individuals esmenta que provenen de noms i que la seva funció és qualificar, però així com 朵 (*duo*) 'flor oberta' pot indicar que un objecte té forma de flor, pel que fa a 个 (*ge*), en canvi, hi ha l'opinió generalitzada que duu molt poca càrrega semàntica. Per tant, aquesta definició no és del tot acurada. Aquest autor és l'únic que divideix els mesuradors estàndard tenint en compte l'etimologia de la paraula, la qual cosa ens sembla molt interessant perquè en la nostra cultura, encara que pràcticament s'hagi perdut, també hem fet servir utensilis contenidors com a unitats de mesura.

LI, Ying-che

«A Pedagogically Relevant Re-definition of Chinese Classifiers» (1970)

Es tracta d'un article especialitzat aparegut al *Journal of the Chinese Language Teachers Association*. Usa indistintament els termes *classifier* i *numerical classifier* per referir-se als mesuradors. D'entrada estableix una sèrie de criteris gramaticals i semàntics per discernir quins mots s'han de considerar el que ell anomena classificadors i quins no. Un cop ha bandejat tot allò que ell no considera classificadors, fa la divisió següent en dos grups amb criteris semàntics:

1. Classificadors unitaris:

- a) Classificadors individuals generals: 班, 餐, 册, 出.
- b) Classificadors per a objectes amb una forma determinada: 把, 口, 块.

2. Classificadors quantitius: 套, 打.

Li Ying-che defineix les categories i per a cada una de les dues primeres dóna una llista que qualifica d'exhaustiva. Segons aquest autor, els classificadors que

pertanyen al primer grup són previsibles, en el sentit que venen determinats pel nom al qual acompanyen i el nombre gramatical ve indicat exclusivament pel numeral que els precedeix. Discrepem d'aquesta opinió ja que l'ús del mot 京剧 (*jingju*) 'òpera de Pequín', per posar només un exemple, no implica l'ús automàtic de 出 (*chu*), ja que depenent del context es pot combinar també amb 段 (*duan*), 场 (*chang*) i 台 (*tai*); passa exactament el mateix amb la resta de mesuradors. En el segon grup el nombre gramatical ve expressat tant pel numeral com pel classificador i l'elecció d'un mesurador o altre no està tan condicionada pel nom, sinó pel sentit que es vol expressar. Tampoc estem d'acord amb aquesta afirmació, ja que els mesuradors 班 (*ban*) i 把 (*ba*), que ell anomena unitaris, poden expressar també una pluralitat, per exemple 一班学生 (*yi ban xuesheng*) 'un grup d'estudiants' i 一把花儿 (*yi ba huar*) 'un ram de flors. El segon grup de mesuradors no interessa a Li Ying-che (1970, 108), que s'expressa en aquests termes:

From a pedagogical point of view, it is also justified to exclude the noun-less "classifiers", since these 'classifiers' such as cited above do not present real problems in teaching. By application of the criteria indicated, the less problematic "classifiers" may be separated from the more problematic ones, so that a definite boundary is drawn around the kind of classifiers actually felt by language learners to be difficult to learn.

Nosaltres discrepem de l'opinió que la categoria de mesuradors que realment presenta problemes a l'hora de l'aprenentatge són només els classificadors o mesuradors individuals i que, per tant, s'hagin de considerar pedagògicament més importants. Tampoc no compartim el seu criteri segons el qual els mesuradors que només té el xinès no es poden traduir i, per tant, s'hi ha de donar més èmfasi en la docència, mentre que els mots presents a les altres llengües es poden traduir i, per tant, no presenten cap problema d'aprenentatge. Si bé és cert que en el segon cas habitualment és més fàcil trobar-ne equivalents, no vol dir que el primer grup no en tingui mai ni que no resulti també complicat a vegades trobar-ne per als del segon grup, és a dir, és una divisió excessivament radical si tenim en compte la realitat de la traducció. A més a més, l'autor agafa l'anglès com a llengua de comparació i generalitza amb les conclusions, quan és evident que allò que té equivalent en una llengua no té perquè tenir-ne en una altra i a l'inrevés. Des del nostre punt de vista, les seves afirmacions pequen d'un excés de generalització.

LIU Hsin-Yun

«Mandarin Numerative: Revised Definition of Classifiers and Reclassification»
(1999)

Es tracta d'una versió esborrany presentada al First Meeting of the European Association of Chinese Linguistics (juny 1999). Liu Hsin-Yun és partidària de fer una distinció clara entre classificadors o mesuradors individuals i la resta de mesuradors i proposa el terme genèric de *numerative*. Aquesta autora proposa una classificació en quatre grups que tingui en compte, a més a més del criteri semàntic, quatre criteris morfosintàctics que són: la possibilitat d'intercalar 的 (*de*) entre el mesurador i el nom, la possibilitat d'inserir-hi un adjectiu, la possibilitat de reduplicació en contextos anafòrics i la possibilitat que el mesurador sigui substituït per 个 (*ge*).

- 1- Classificadors individuals: 个, 本, 粒.
- 2- Classificadors creadors d'una unitat: 对, 箱.
- 3- Mesuradors artificials:²²⁸ 公斤.
- 4- Mesuradors naturals: 年, 季节, 日, 把.

L'autora defineix les categories i en dona exemples. Liu Hsin-Yun inclou els mesuradors col·lectius, els mesuradors partitius i els mesuradors contenidors en el grup de *classificadors creadors d'una unitat*. El grup *mesuradors naturals* no està prou ben definit ja que indica que es tracta de mesures que s'han format de manera natural i 把 (*ba*) 'grapats' o 'rams', per exemple, indica un conjunt de coses que formen una unitat i no queda clar, aleshores, per què no és equiparable a 箱 (*xiang*) 'maleta' o 'caixa'. Liu Hsin-Yun no està interessada ni en els mesuradors ocasionals ni en els quasimesuradors, per això els bandeja de manera deliberada. Això no obstant, no esmenta ni dels mesuradors verbals ni dels compostos.

LIU, Charles A.

«Measures for Verbs» (1999)

Article especialitzat aparegut en el *Journal of the Chinese Language Teachers Association*. Utilitza com a terme genèric tant *measure* com *measure word*. Tot i que l'article en principi tracta dels mesuradors verbals, Liu fa la classificació següent, d'acord amb criteris sintàctics i semàntics no explícits:

1. Mesuradors nominals:

- a) Classificadors: 粒, 门, 部.
- b) Quantificadors: 尺, 包, 滴.

2. Mesuradors verbals:

- a) Bàsics: 下, 次, 遭.
- b) Parts del cos: 口, 拳.
- c) Instruments: 刀, 棍.

Una altra possible classificació dels mesuradors verbals és:

1. Els més comuns: 下, 次, 回.
2. Verbs intransitius amb objecte inanimat: 趟, 遭, 遍.
3. Verbs amb un nom animats com a objecte: 顿, 声, 番.
  - Parts del cos: 把, 脚, 拳, 口, 眼.
  - Instruments: 刀, 棍, 板.
4. d) [Verbs de processos i accions]: 一下, 一会, 一陈.

Aquest autor defineix les categories i en dona exemples però ell mateix reconeix que aquesta classificació es podria millorar, però li interessa més estudiar les diferents funcions dels mesuradors verbals. Exclou deliberadament els objectes relacionats i la repetició del verb com a mesuradors verbals perquè considera que més que mesuradors verbals tenen la funció de rebaixar el to imperatiu de la frase i alhora

---

²²⁸ Aquest grup sembla coincidir amb el que la resta d'autors anomena estàndard, però hem evitat aquest terme precisament perquè l'autora també l'evita per tal de poder contraposar aquesta categoria a la següent.

indiquen que l'acció és breu. Aquesta afirmació ens sembla un xic contradictòria amb el fet que inclogui 一下 (*yixia*) en el grup dels mesuradors temporals perquè també pot indicar que l'acció dura un temps curt, o servir per rebaixar el to imperatiu de la frase.

LIU Shiru (刘世儒)

《魏晋南北朝量词研究》 (*Wei jin nan bei chao liangci yanjiu*) (1965)*

Obra monogràfica dirigida a especialistes que fa un estudi diacrònic dels mesuradors del xinès i que s'ha convertit en un clàssic. Liu Shiru anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors i fa la classificació següent, d'acord amb criteris sintàctics i semàntics no explícits:

1. Mesuradors nominals:

a) Mots acompanyants:

- D'ús molt general: 个.
- D'ús menys general:
  - Que indiquen parts del cos: 口, 头, 腔.
  - Que indiquen parts de vegetals: 根, 本, 柱, 茎, 条, 枝.
  - Que indiquen parts de la roba: 领, 轴, 绪.
  - Que indiquen la idea d'estrat: 重, 叠, 层, 级, 节.
  - Que indiquen la idea de classe: 种, 类, 辈, 等.
  - Que indiquen la idea de lloc: 所, 处.
- D'ús especial:
  - Per a persones: 位, 员.
  - Per a textos: 册, 卷, 篇, 首, 曲, 句.
  - Per a cartes: 封.
  - Per a divisions del temps: 更, 刻.
  - Per a institucions budistes: 尊, 回.

b) Mots acompanyants i de mesura:

- Definitis: 双.
- Indefinitis: 群, 丛, 家, 部, 具, 副, 袭.

c) Mots de mesura:

- Estàndard: 丈, 两.
- Contenidors: 箱.

2- Mesuradors verbals

Liu Shiru defineix les categories i en dóna exemples. Aquesta classificació tan detallada ens recorda la de Gao Minkai (1948) en el sentit que ens permet apreciar les diferents maneres com les persones interactuem amb els objectes del món i la importància que tenen algunes entitats dins d'una cultura, però alhora és també el seu defecte més gran ja que algunes categories són tan detallades que tenen un sol mesurador, com ara el grup d'ús especial per a cartes.

Ens crida l'atenció la terminologia que estableix d'acord amb la funció del mesurador, ja que és pròpia d'ell i no hi ha cap altre autor que l'usi. Si, com diu l'autor, els mesuradors només *acompanyen*, la seva funció és més aviat sintàctica i els mesuradors que només quantifiquen, la seva funció és més aviat semàntica. Tal com hem vist als capítols anteriors, hi ha molts arguments que contradiuen una divisió taxativa entre les funcions categoritzadora i quantificadora dels mesuradors. És interessant la divisió dels mesuradors col·lectius en definitis (dels quals sabem el nombre exacte) i indefinitis (no en sabem el nombre exacte). Els mesuradors verbals, amb presència testimonial, i els compostos, absents, no són presents en aquesta classificació possiblement perquè en el xinès clàssic no existien.

LU Fubo (卢福波)

《对外汉语教学实用语法》 (*Dui wai hanyu jiaoxue shiyong yufa*) (1996)

Gramàtica en xinès per a estrangers amb un nivell mitjà. Anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors. Es serveix de criteris sintàctics, semàntics i etimològics (no explícits) per fer la seva classificació:

1. Mesuradors nominals:

a) Mesuradors específics:

- Mesuradors individuals: 把, 座, 张.
- Mesuradors col·lectius: 双, 伙, 副.
- Mesuradors estàndard: 分, 立方米, 公升.
- Mesuradors indefinits: 些, 点儿.

b) Mesuradors prestats: 碗, 桌子, 身, 肚子, 假期, 路.

2. Mesuradors verbals:

a) Mesuradors específics: 次, 下, 陈.

b) Mesuradors prestats: 针, 笔, 巴掌.

Lu Fubo defineix les categories, en posa exemples i és l'únic que col·loca els mesuradors compostos dins dels estàndard. Aquesta classificació és coherent des del punt de vista que inclou dins dels mesuradors prestats tots els mesuradors provinents de noms (els mesuradors contenidors, els temporals i els ocasionals), cosa que no fa la resta d'autors.

LÜ Shuxiang (吕叔湘)

《中国文法要略》 (*Zhongguo wenfa yaolüe*) (1942)*

Aquest llibre és una de les obres sobre gramàtica amb més influència sobre la resta d'autors. El terme genèric que usa per referir-se als mesuradors és 单位词 (*danwei ci*) 'paraula d'unitat o d'entitat' i usa criteris de classificació sintàctics, semàntics i etimològics, sense dir-ho:

1. Mesuradors nominals:

a) Mesuradors estàndard: 尺, 寸, 升.

b) Mesuradors prestats de noms:

- Provenents de contenidors: 杯, 桌, 身, 架子, 床, 盒.

- Provenents d'utensilis que s'apliquen en origen a l'objecte: 一刀纸, 一帐药.
- Provenents d'utensilis que entren en joc quan s'usa l'objecte: 一盘棋, 一台戏, 一口茶.
- Mesuradors prestats de verbs: 挑, 捆, 堆, 把, 盘.
- Mesuradors col·lectius: 队, 级, 双, 套.
- Mesuradors relacionats amb el temps: 陈, 场, 顿.
- Mesuradors que prenen una part de l'objecte: 头, 尾, 口, 面.
- Mesuradors relacionats amb la forma de l'objecte: 根, 片, 段, 扇, 把, 股.
- Mesuradors genèrics: 个, 位, 只, 件.

2. Mesuradors verbals:

- a) Mesuradors específics: 声, 次, 下, 顿.
- b) Mesuradors que indiquen l'eina o part del cos amb què s'executa l'acció: 脚, 眼, 口.
- c) La repetició del verb: 看一看.

Lü Shuxiang descriu les categories i en dóna exemples. A més a més, afegeix que les categories *a*, *b*, *c* i *e* s'usen amb noms no comptables; la categoria *d* s'usa amb noms comptables però s'ha de tenir en compte que el mesurador també expressa nombre i, finalment, la majoria dels mesuradors compresos dins les categories *f*, *g* i *h* s'usen amb noms comptables.

És molt interessant la divisió que fa aquest autor dins de la categoria de mesuradors prestats de noms, ja que no només mostra les diferents relacions que tenim amb els objectes que ens envolten sinó que també demostra que, segons les circumstàncies, podem posar en relleu un aspecte o un altre d'una determinada entitat. Ens sembla força encertat l'ús ampli que fa del concepte *contenedor* ja que 桌 (*zhuo*) 'taula', 身 (*shen*) 'cos', 架子 (*jiazi*) 'prestatgeria' i 床 (*chuang*) 'llit' no són recipients tancats però sí tenen uns límits físics seguint l'*esquema contenedor* que hem comentat al tercer capítol. També trobem encertat el fet que esmenti que hi ha noms que prenen

com a mesurador un objecte relacionat o que entra en joc quan pensem en l'ús que podem fer d'aquests objectes. Ho trobem en els exemples següents: 一盘棋 (*yi pan qi*) 'un tauler escacs', ja que necessitem un tauler per fer una partida d'escacs, 一台戏 (*yi tai xi*) 'un [escenari] obra' necessitem un escenari o plataforma per fer una representació teatral, 一口茶 (*yi kou cha*) 'un [boca] te', usem la boca per fer un glop de te. Tots aquests són exemples dels processos metonímics subjacents al sistema de classificació de què hem parlat al tercer capítol.

Observem que Lü Shuxiang és flexible a l'hora d'incloure un mesurador en una categoria o una altra. N'és un exemple 盘 (*pan*), que tant és nom com verb i, per tant, està inclòs en els mesuradors prestats de noms i en els mesuradors prestats de verbs. Com que 顿 (*dun*) pot ser mesurador nominal i verbal, també el trobem en dues categories alhora. Potser el més discutible de la classificació d'aquest autor són les dues últimes categories dels mesuradors nominals. D'una banda ens preguntem fins a quin punt 把 (*ba*) agrupa objectes amb la mateixa forma i no objectes de formes molt diferents (com ara tisores, destrals, ganivets, teteres, cadires, etc.) que tenen una característica comuna: tots tenen mànec. La inclusió dels mesuradors partitius en aquest grup també pot ser problemàtica perquè no sempre indiquen quina forma té aquesta porció. D'altra banda, el grup dels mesuradors genèrics és una mica equívoc ja que la majoria de mesuradors que en formen part poden coocórrer amb molts noms diferents però no absolutament amb tots; 位 (*wei*), per exemple, només es pot usar amb noms de persones i en circumstàncies pragmàtiques força especials.

LÜ Shuxiang (吕叔湘) i ZHU Dexi (朱德熙)

《语法修辞讲话》 (*Yufa xiuci jianghua*) (1951)*

Recull d'una sèrie d'articles sobre llengua apareguts al 《人民日报》 (*Renmin ribao*) 'Diari del poble' que representaven el primer intent d'estandarditzar d'una manera integral la gramàtica i el lèxic del xinès modern. El seu objectiu era posar fi a la situació caòtica que hi havia en aquell moment en l'aspecte gramatical, lèxic i estilístic. Per fer-ho, aquests dos lingüistes van analitzar els usos erronis o

agramaticals existents, alhora que en van prescriure les formes correctes. Com que van tenir una gran acollida, més tard aquests textos van ser recopilats i editats en forma de llibre el qual va esdevenir el manual estàndard dels escriptors durant molts anys. Com que es dirigien a un públic general, van intentar ser més pràctics que teòrics però tot i així van tenir força influència sobre la recerca i l'ensenyament de la gramàtica xinesa posteriors. Lü Shuxiang i Zhu Dexi anomenen els mesuradors 单位词 (*danwei ci*) ‘paraula d’unitat o d’entitat’ i no n’ofereixen cap classificació.

LÜ Shuxiang (吕叔湘)

《现代汉语八百词》 (*Xiandai hanyu babai ci*) (1980)

Llibre que explica els usos sintàctics i semàntics de vuit-centes paraules del xinès modern però formalment no té aspecte de gramàtica sinó de diccionari. Compta amb una part introductòria que explica els punts més importants de la gramàtica del xinès modern. Va adreçada a professors i a estudiants amb un nivell alt. Lü Shuxiang abandona la terminologia usada fins aleshores i, per primer cop, es refereix als mesuradors amb el terme 量词 (*liangci*). Al final del llibre ofereix una llista de noms amb els mesuradors que hi poden coocórrer.

Lü Shuxiang fa la classificació següent d’acord amb criteris etimològics, sintàctics, semàntics i morfològics no explícits i especifica que els set primers grups són mesuradors nominals:

1. Mesuradors individuals: 面, 根, 盘, 件, 项.
2. Mesuradors col·lectius: 对, 串, 套, 类, 种, 捆.
3. Mesuradors partitius: 片, 页, 层, 把, 卷, 滴, 剂.
4. Mesuradors contenidors: 杯, 盘, 篮, 车, 口袋.
5. Mesuradors ocasionals: 身, 头, 桌子, 地, 院子.
6. Mesuradors estàndard: 丈, 尺, 里, 亩.
7. Mesuradors de *motu proprio*: 国, 省, 星期, 科, 陪.

8. Mesuradors verbals: 口, 巴掌, 次, 步, 圈, 眼.

9. Mesuradors compostos: 人次.

Aquest lingüista defineix les categories i en dóna exemples. En aquesta classificació s'observa una clara evolució respecte la classificació que va fer a 《中国语法要略》 (*Zhongguo wenfa yaoliue*) l'any 1942. El nombre de grups és el mateix (nou) però la reestructuració és força important; les úniques categories que no han sofert cap canvi són els mesuradors estàndard i els mesuradors col·lectius. En aquesta nova classificació el criteri etimològic perd importància.

Agrupa sota el nom de mesuradors individuals un gran nombre de mesuradors que abans formaven parts de diferents petits grups. Observem que els mesuradors de tipus com ara (*zhong*) estan inclosos en el grup dels mesuradors col·lectius. Aquesta opció no és gaire encertada, des del nostre punt de vista, no és gaire encertada, ja que tant semànticament com cognoscitiva els mesuradors de classe són molt diferents dels col·lectius. Trobem un grup per als mesuradors partitius, que abans no existia, en el qual hi ha inclosos els mesuradors indefinits 点 (*dian*) i 些 (*xie*), que tampoc no apareixien en la classificació anterior. Tota una sèrie de mesuradors, que abans estaven agrupats sota el nom de mesuradors prestats de noms provinents de contenidors, ara estan dividits en almenys dos grups: mesuradors contenidors i mesuradors ocasionals. Per exemple, mesuradors com ara 身 (*shen*) i 桌子 (*zhuozi*) són considerats ara mesuradors ocasionals, ja que el seu ús com a mesuradors és menys freqüent que el dels mesuradors contenidors (que són imprescindibles per als líquids).

Quant al setè grup, Lü Shuxiang encunya un nou terme: *zizhu liangci*, que hem traduït pel llatí *motu proprio*, per a aquells mesuradors que la majoria d'autors anomena *zhun liangci* (quasimesuradors) i que tant es poden considerar noms especials (ja que poden anar immediatament darrere un numeral) com mesuradors normals (ja que no necessiten anar seguits de noms), tot i que a vegades es comporten com a mesuradors normals. Aquest tipus de mesuradors tampoc no estaven contemplats en la classificació anterior. Observem un retrocés en l'anàlisi

dels mesuradors verbals respecte la classificació de 1942, ja que en aquesta classificació no en fa subgrups. Finalment, observem també que apareix un nou grup per als mesuradors compostos que tampoc no apareixia en la classificació anterior.

LUO Anyuan (罗安源)

《简明现代汉语语法》 (*Jianming xiandai hanyu yufa*) (1996)

Gramàtica bàsica adreçada a xinesos la llengua materna dels quals no és el xinès mandarí sinó una variant dialectal. Luo Anyuan utilitza el terme 量词 (*liangci*) per referir-se als mesuradors i hi dedica tot un capítol, al final del qual dóna una llista de noms i els mesuradors amb què acostumen a coocórrer. Fa diferents classificacions d'acord amb diferents criteris.

Si el criteri és morfosemàntic, distingeix entre:

1. Mesuradors simples: 把, 册, 瓦特.
2. Mesuradors compostos:
  - a) Mesurador + mesurador: 台次, 列次.
  - b) Nom + mesurador: 人里, 海里.
  - c) Numeral + mesurador: 千瓦, 千周.
  - d) Altres combinacions: 人公里, 千米小时.

A part de fer aquesta classificació analitza sis tipus més de mesuradors agrupant-los d'acord amb criteris etimològics, semàntics i sintàctics però sense fer-ne una classificació explícita ni especificant quins d'aquests són mesuradors nominals:

1. Mesuradors estàndard:

- a) Sistema xinès (llargada, superfície, volum, capacitat, pes): 市寸, 市亩.
- b) Sistemes estrangers (llargada, superfície, volum, capacitat, pes):
  - Sistema mètric: 微米, 百升.
  - Sistema anglosaxó: 英寸, 码.

- c) Sistema monetari: 元, 角, 分.
2. Mesuradors individuals:
- a) Generals: 个.
- b) Específics (tenen més o menys a veure amb la forma):
- Objectes llargs i prims: 根.
  - Objectes quadrats: 块.
  - Objectes petits i rodons: 颗.
  - Objectes aparellats: 双.
  - Objectes amb forma de capoll: 朵.
  - Animals: 只.
  - Objectes plans i prims: 张.
  - Objectes amb mànec: 把.
3. Mesuradors col·lectius: 双, 系列, 胎, 对.
4. Mesuradors indefinits: 点, 些.
5. Mesuradors verbals:
- a) Específics: 次, 声, 觉, 场.
- b) Prestats: 刀, 枪, 手.
6. Mesuradors ocasionals provinents de noms: 缸, 口, 袋, 脸, 桌子, 箱.

Luo Anyuan descriu les categories i en dóna exemples. És dels pocs autors que s'entretén a analitzar els mesuradors compostos i els divideix d'acord amb un criteri morfoetimològic, tot i que els mesuradors del quart grup es podrien encabir perfectament en els anteriors. A parer nostre, aquesta classificació té alguns punts discutibles. Per exemple, seria més coherent que els sistemes monetaris estiguessin considerats com a un tipus d'unitat de mesura més, compartint el mateix estatus que la llargada, el pes, etc. A més a més, també hi ha sistemes monetaris estrangers que no hi estan contemplats. Observem que el mesurador 双 (*shuang*) és a dos grups diferents: individuals i col·lectius, la qual cosa és una mica contradictòria, perquè, tal com hem vist al quart capítol, sempre s'aplica a més d'un objecte que va aparellat. Dins del grup de mesuradors ocasionals, l'autor hi col·loca tots aquells mesuradors

que en origen són noms però trobem també mesuradors d'aquest tipus dins dels verbals.

MA Jianzhong (马建忠)

《马氏文通》 (*Ma shi wen tong*) (1898)*

Primera gramàtica del xinès. És una obra sistemàtica que estudia la gramàtica de la llengua xinesa clàssica. Malgrat agafar la gramàtica del llatí com a model per aplicarla al xinès, va tenir una gran influència en la recerca immediata posterior. Això no obstant, no només no ofereix cap classificació dels mesuradors, sinó que ni tan sols els considera una categoria gramatical independent.

MA Qingzhu (马庆株)

《数词、量词的语义成分和数量结构的语法功能》 (*Shuci, liangci de yuyi chengfen he shuliang jiegou de yufa gongneng*) (1998)

Capítol monogràfic dins d'un llibre dedicat als problemes de la categorització gramatical del xinès. Aquest autor és dels pocs que s'ha dedicat a l'estudi dels mesuradors en profunditat, especialment des del punt de vista semàntic. Les seves aportacions són importants ja que Ma Qingzhu ha adoptat una actitud crítica respecte l'*statu quo* i l'enfocament de la seva recerca s'allunya de les tendències tradicionals i dominants. Amb aquesta classificació l'autor vol posar punt i final al caos actual sobre les classificacions dels mesuradors. Tot i que és lloable des del punt de vista del rigor científic, aquesta classificació no és útil des del punt de vista didàctic, ja que va dirigida a especialistes i la base teòrica i la terminologia que utilitza no són a l'abast dels estudiants.

Ma Qingzhu anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors i els criteris que utilitza per fer la classificació són sintàctics i semàntics. El més original d'aquesta classificació respecte de les altres és la importància que atorga al numeral del sintagma

mesurador, ja que ell considera bàsic determinar d'entrada si aquest té un sentit cardinal o ordinal, per poder determinar el valor semàntic del mesurador:

1- Mesuradors nominals:

a) Mesuradors d'àmbit (R):

- Cardinals (CR): unitats de mesura, unitats monetàries, unitats de duració del temps, unitats administratives, unitats compostes, etc.: 捆, 串, 部分, 层, 类, 口.
- Ordinals (OR): unitats estructurals, unitats de moment puntual en el temps, unitats partitives, etc.: 份, 编, 连, 局.

b) Mesuradors no d'àmbit (I):

- Individuals:
- Cardinals (CI): 把, 部, 本, 团, 样.
- Ordinals (OI): 道, 条, 名, 位, 号儿.
- Altres mesuradors.

2- Mesuradors verbals:

a) Amb sentit d'estri:

- Aparells locomotors, sensorials, unitats lingüístiques: 巴掌, 句, 声, 指头.
- Aparells locomotors (una extensió de la mà): 勺子, 筷子, 棍子, 鞭子.

b) No amb el sentit d'estri: 次, 下, 回, 趟.

D'acord amb aquesta classificació, la distribució dels mesuradors quedaria totalment diferent respecte de les classificacions tradicionals. Dins de CI hi trobem mesuradors individuals, una part dels mesuradors col·lectius i mesuradors de classe; a CR trobarem la resta de mesuradors col·lectius, els mesuradors prestats, els mesuradors estàndard, els mesuradors temporals, els mesuradors compostos, alguns de classe i alguns partitius; a OR trobem partitius, col·lectius i individuals i, finalment, a OI hi ha mesuradors individuals i de classe.

Una altra manera d'expressar la classificació dels mesuradors nominals seria la següent:

1. Mesuradors cardinals:

- a) D'àmbit.²²⁹
- b) No d'àmbit.

2. Mesuradors ordinals:

- a) D'àmbit.
- b) No d'àmbit.

Aquest autor va molt més enllà en l'anàlisi dels mesuradors i ens ofereix una explicació molt minuciosa de les relacions semàntiques entre ells, és a dir, dins de la mateixa categoria. D'acord amb aquestes relacions tenim els grups següents:

1. Mesuradors amb relació de sinonímia: 把, 面, 所, 匹.

2. Mesuradors amb relació d'hiperonímia:

a) Sèries fixes:

- Cardinals (CR): 年, 日, 小时, 分钟, 秒.
- Ordinals (OR): 世纪, 年代, 季度, 月, 份, 周, 点钟.

b) Sèries ocasionals: 缸, 桶.

3. Mesuradors compostos (CCR):

- a) Relació de multiplicació: 户次.
- b) Relació de divisió: 千米小时.
- c) Relació de potència.

4. Altres mesuradors: 把.

Aquí és interessant destacar que la idea de relació de sinonímia lliga amb la divisió feta per Coyaud (1973) entre sèries conjuntes i disjuntes, en què els mesuradors pertanyen a un grup o altre en funció si són substituïbles per un altre o no. Els mesuradors compostos també hi estan analitzats amb detall però en aquesta ocasió d'acord amb criteris semàntics. El quart grup té l'aspecte de ser un calaix de sastre, la qual cosa demostra que, sigui quin sigui el criteri de classificació, hi ha mesuradors que són difícils de classificar fins i tot quan la classificació ha estat molt elaborada.

---

²²⁹ Segons explica Ma Qingzhu, només els mesuradors d'àmbit permeten intercalar la partícula 的 (*de*) entre el numeral i el mesurador i, a més a més, indiquen una sola unitat, mentre que la resta no.

El problema que té aquest enfocament és que posa massa èmfasi en si el numeral té un sentit cardinal o ordinal, la qual cosa resulta un mètode de classificació difícilment manejable per als estudiants, ja que això sovint no és explícit ni en la morfologia ni en la sintaxi i cal molta experiència i un domini profund del xinès per adonar-se'n.

MALQVIST, Nils Göran David

Resumen de la gramática del chino moderno (1991)

Gramàtica en castellà per a estrangers amb un nivell elemental. Malqvist anomena els mesuradors *palabras de medida* i fa una classificació de deu grups amb criteris semàntics i morfològics no explícits:

1. Mesuradors individuals: 个, 条.
2. Mesuradors col·lectius: 打, 行, 种.
3. Mesuradors partitius: 块, 片, 些.
4. Mesuradors contenidors: 盒, 包.
5. Mesuradors ocasionals: 桌子, 地.
6. Mesuradors estàndard.²³⁰
  - a) Mesuradors mètrics.²³¹
  - b) Mesuradors de longitud: 公里.
  - c) Mesuradors de pes: 公分.
  - d) Mesuradors de volum: 公升.
7. Mesuradors geogràfics: 国, 村.
8. Mesuradors temporals: 会, 辈子, 学期, 年.
9. Mesuradors de freqüència:
  - a) Fórmules: 次.
  - b) Designació de la part del cos amb què es realitza l'acció: 脚, 口, 拳.
  - c) Designació de l'instrument amb què es realitza l'acció: 刀.

---

²³⁰ Sembla que ofereixi una enumeració de tots els casos sense que en realitat la llista sigui exhaustiva.

10. Objectes relacionats: 看一看, 洗一洗.

Cal destacar que aquest autor, seguint el criteri d'altres autors, inclou els mesuradors indefinits 些 (*xie*) i 点 (*dian*) dins dels mesuradors partitius, i que considera el mesurador de classe 种 (*zhong*) un mesurador col·lectiu. Quant al grup de mesuradors geogràfics, és l'únic autor que en fa un grup a part. Pel que fa als mesuradors verbals, no té en compte els mesuradors que indiquen que l'acció no és puntual sinó que dura un lapse de temps i, a més a més, resulta sorprenent que en el darrer grup d'objectes relacionats només doni exemples en què es repeteix el verb, quan 看 (*kan*) i 洗 (*xi*) no es poden considerar objectes. Des del nostre punt de vista, Malqvist hauria d'explicar quins són mesuradors nominals i quins són mesuradors verbals, ja que els grups 9 i 10 són clarament verbals i, tal com està presentada aquesta classificació, podem interpretar que els grups *mesuradors de freqüència* i *objectes relacionats* es poden aplicar també a noms.

RYGALOFF, Alexis

Grammaire élémentaire du chinois (1973)

Gramàtica en francès per a estrangers amb un nivell elemental. Els anomena *spécificatifs* i, tot i que parla de l'existència de diferents tipus de mesuradors, no en fa cap classificació. Això no obstant, fa observacions sobre els aspectes semàntics dels mesuradors molt interessants de cara la traducció.

WANG Huan (王环)

《对外汉语教学语法大纲》 (*Dui wai hanyu jiaoxue yufa da gang*) (1994)

Gramàtica en xinès per a estrangers amb un nivell mitjà. Aquesta autora anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors i d'acord amb criteris sintàctics, semàntics i etimològics no explícits, ofereix la classificació següent:

---

²³¹ No en dona cap exemple.

1. Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors individuals: 条, 本, 只, 篇.
- b) Mesuradors col·lectius: 双, 排, 群, 套, 对, 副, 种.
- c) Mesuradors estàndard: 公里, 立方里, 公斤.
- d) Mesuradors indefinits: 一些, 一点.
- e) Mesuradors compostos: 人次, 吨公里.
- f) Mesuradors prestats: 杯, 碗, 壶, 头, 手.

2. Mesuradors verbals:

- a) Mesuradors habituals: 次, 回, 下儿, 遍.
- b) Mesuradors prestats: 笔, 针, 口, 脚.

Wang Huan defineix les categories i en dóna exemples. Aquesta classificació considera els mesuradors compostos un tipus de mesurador nominal –opció clarament minoritària entre els autors– i no té en compte els mesuradors partitius. La inclusió dels mesuradors de classe, com ara 种 (*zhong*) dins dels mesuradors col·lectius és també una opció minoritària.

El problema que presenta fer un grup per als mesuradors prestats d'acord amb criteris etimològics és que hi ha mesuradors que es poden incloure en d'altres grups d'acord amb el criteri sintàctic o semàntic, de manera que s'hauria de plantejar com una categoria jeràrquicament superior perquè fos coherent. Per exemple, 头 (*tou*) 'cap' és en origen un nom però com a mesurador fa de mesurador individual.

WANG Li (王力)

《汉语语法概要》 (*Hanyu yufa gaigyao*) (1946)*

Gramàtica dirigida a especialistes en què Wang Li va intentar seguir la teoria d'Otto Jespersen, segons la qual totes les paraules tenen una categoria gramatical fixa; més endavant es va adonar que aquesta teoria no s'adaptava a les característiques del

xinès i se'n va desdir. Els va anomenar 单位名词 (*danwei mingci*) 'nom d'unitat o d'entitat' i constitueixen, per tant, una subcategoria dels noms. En fa diferents classificacions depenent dels criteris.

Si el criteri és etimològic els divideix en dos grups:

1. [Mesuradors específics]: 个, 只, 条, 棵, 朵.
2. [Mesuradors prestats]: 枝, 碗, 套, 尺, 堆.

El criteri de l'origen és molt discutible perquè molts dels mesuradors que l'autor inclou en el primer grup són o han estat en algun estadi de la llengua també noms (l'origen etimològic de 条 (*tiao*), per exemple, és branca). Basar la classificació en l'origen etimològic d'un determinat mot sembla, per tant, un criteri poc pràctic.

Si el criteri principal és sintàctic, Wang Li proposa la classificació següent:

1. Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors naturals (agafa individus de la natura com a unitat per a mesurar): 个, 只, 条, 件, 顶, 盏, 辆.
- b) Mesuradors col·lectius: 群, 班, 起, 种, 双, 包.
- c) Mesuradors estàndard: 丈, 两, 钱, 吊.
- d) Mesuradors contenidors: 杯, 瓶, 肚子, 口.
- e) Mesuradors per a escrits: 句, 行, 段, 节, 篇, 本, 部, 首, 封, 出.
- f) Mesuradors relacionats amb accions: 陈, 顿, 番, 场.

3. Mesuradors verbals:

- a) Que indiquen el nombre de cops: 次, 遭, 面.
- b) Que indiquen el nombre de cops i la duració de l'acció: 番, 场, 陈, 顿.
- c) Que indiquen que l'acció és curta o sobtada: 下, 下子.

Des d'un punt de vista purament semàntic, l'autor distingeix dos grans grups:

1. Mesuradors naturals: 个, 枚, 盏, 匹, 张, 座.
2. Mesuradors artificials: 群, 班, 伙, 杯, 里, 句, 本, 行, 部, 段, 节, 斤, 寸.

Wang Li defineix les categories i en dóna exemples però així i tot no queda clar què signifiquen els termes *natural* i *artificial*. En el grup de mesuradors artificials hi trobem els mesuradors estàndard i els mesuradors col·lectius, que en aquest cas engloben els que s'apliquen a persones, els que s'apliquen a coses (contenidors) i els que s'apliquen a escrits. Observem que també inclou 种 (*zhong*) en el grup de mesuradors col·lectius. D'altra banda, caldria aclarir el grup *f* en el sentit que si són mesuradors relacionats amb accions, per què es troben dins dels mesuradors nominals. A més a més, hi ha membres a d'altres categories que també estan relacionats amb accions, com ara 句 (*ju*) amb l'acció de parlar, per tant sembla que es tracta d'una categoria una mica confusa.

WANG Li (王力)

《有管人物和行为的虚词》 (*You guan renwu he xingwei de xuci*) (1955)*

Es tracta d'un llibre especialitzat en els mesuradors. Els anomena 量词 (*liangci*) i fa un enfocament diferent respecte de la classificació que va fer a 《汉语语法概要》 (*Hanyu yufa gaiyao*) l'any 1946. Els criteris de classificació són ara sintàctics, semàntics i etimològics:

1. Mesuradors nominals:

a) Mesuradors naturals:

- Generals: 个, 只, 件.
- D'acord amb l'aparença: 粒, 颗, 枝, 张, 片.
- Qualificatius: 声.
- Que designen en origen accions: 把, 封.
- Que designen una part de l'objecte: 顶, 口.
- Que designen una part del cos: 股, 尾, 头.

- Que designen classes socials: 位.
- b) Mesuradors artificials:
  - Precisos (codificats):²³² 寸, 丈, 两.
  - Imprecisos de capacitat (ocasionals):²³³ 车, 桶, 盒.
  - Especials (culturals): 句, 行, 段, 篇, 首, 本, 部.
  - Col·lectius:
    - Parells: 双.
    - Grups: 班.
    - Partitius: 片, 层.

2. Mesuradors verbals.

Wang Li defineix les categories i en dóna exemples però hi ha una sèrie de termes que no queden prou clars. D'entrada, dóna el nom de *mesuradors generals* a una sèrie de mesuradors que no són realment compatibles amb tots els noms. En segon lloc, el terme *qualificatius* ens sembla poc encertat ja que hi ha molts altres tipus de mesuradors que també fan la funció de qualificar, com ara els que s'usen *d'acord amb l'aparença*. La diferència entre el grup dels mesuradors especials i el dels mesuradors naturals no està clara. D'altra banda, no acabem d'entendre per què un grup de mesuradors mereix l'etiqueta d'*especials* o *culturals*, és que la resta no ho són? Dins dels mesuradors naturals ens sembla innecessari fer dos grups per a mesuradors que designen una part d'un objecte i mesuradors que designen una part del cos, ja que ambdós aprofiten processos metonímics similars per categoritzar. La inclusió dels mesuradors partitius dins dels col·lectius és una mica contradictòria, ja que una col·lectivitat de membres i una porció d'una cosa són conceptes aparentment antònims. És dels pocs autors que fa un subgrup especial per als mesuradors que s'apliquen a parells de coses, fet que ens sembla innecessari perquè el nombre de mesuradors es limita a dos o tres. Finalment, en aquesta classificació Wang Li no té en compte els mesuradors compostos.

---

²³² Es corresponen als mesuradors estàndard.

²³³ Es corresponen als mesuradors contenidors.

WANG Xiliang (王锡良)

《和小学教师谈语法》 (*He xiaoxue jiaoshi tan yufa*) (1986)

Gramàtica per als professors que han d'ensenyar la llengua xinesa com a llengua materna a primària. Wang Xiliang dedica un capítol curt als mesuradors i els anomena 量词 (*liangci*). D'acord amb criteris sintàctics, morfològics, semàntics i etimològics no explícits, fa la classificació següent:

1. Mesuradors nominals:

- a) Específics: 米, 斗, 个, 片, 串, 点.
- b) Prestats:
  - D'origen nominal: 头, 口, 尾.
  - D'origen verbal: 挑, 捆, 发.

2. Mesuradors verbals:

- a) Específics: 次, 回.
- b) Prestats:
  - D'origen nominal: 笔, 脚.
  - D'origen verbal: 看一看.

3. Mesuradors compostos: 架次.

Wang Xiliang defineix les categories i en dona exemples però la classificació busca una simetria que resulta forçada, ja que dins dels mesuradors nominals específics es troben barrejats els mesuradors estàndard, els individuals, els partitius, els col·lectius i els indefinits.

XU Zhenghui (徐曾惠) i ZHOU Minkang (周敏康)

Gramática china 《汉语语法》 (1997)

Gramàtica en castellà per a estudiants amb un nivell elemental. Dedicuen un capítol curt de la gramàtica als mesuradors i usen *clasificador* com a terme genèric.

D'acord amb criteris sintàctics, semàntics i etimològics no explícits, Xu Zhenghui i Zhou Minkang fan la classificació següent:

1. Mesuradors nominals:

a) Mesuradors col·lectius:

- Nombre determinat d'individus: 双, 副, 套.
- Nombre indeterminat d'individus: 把, 种, 串.

b) Mesuradors individuals:

- Indiquen la forma: 本, 部, 个, 匹, 页.
- Indiquen una part: 把, 栋, 口, 节, 名, 所, 位.
- Prestats: 盒, 克, 元, 年.
- Indefinits: 些, 点儿.

2. Mesuradors verbals:

a) Propis: 次, 回, 下.

b) Prestats: 刀, 口, 眼.

Els autors defineixen les categories i en donen exemples. Observem, però, algun problema amb la terminologia. Per exemple, ens sembla problemàtic incloure el mesurador 套 (*tao*) dins de la categoria *nombre determinat d'individus* dels mesuradors col·lectius, ja que el nombre de coses a què es refereix pot variar depenent del context lingüístic; per exemple: 一套房子 (*yi tao fangzi*) 'un apartament' està format per un conjunt indeterminat d'habitacions, 一套茶具 (*yi tao chaju*) 'un joc de te' està format per un nombre indeterminat de peces i 一套邮票 (*yi tao youpiao*) 'una col·lecció de segells' està formada per un nombre variable d'exemplars. Igualment presenta problemes la inclusió de 种 (*zhong*) dins dels mesuradors col·lectius indeterminats perquè 两种语言 (*liang zhong yuyan*) 'dos tipus de llengües', per exemple, normalment es refereix a un nombre determinat de llengües, concretament dues. Això no obstant, la distinció entre els mesuradors col·lectius que es refereixen a un nombre determinat d'individus, entenent-ho com que formen un joc o conjunt, i els que no ens sembla un criteri pedagògicament útil.

Pel que fa el grup de mesuradors que denoten parcialment o total la forma, hi trobem mesuradors com ara 个 (*ge*), 匹 (*pi*) i 页 (*ye*), dels quals no està gaire clara la forma. Dins del grup dels mesuradors que denoten una part de l'objecte en trobem que no compleixen aquest requisit, com ara 名 (*ming*), 所 (*suo*) i 位 (*wei*). Finalment, dins del grup de mesuradors prestats trobem una gran varietat de mesuradors (estàndard, compostos, temporals i quasimesuradors) que tenen poc en comú entre ells de manera que, de nou, l'origen etimològic resulta poc aclaridor com a criteri de classificació.

YANG Bojun (杨伯峻)

《文言文法》 (*Wenyan wenfa*) (1955)*

Es tracta d'una gramàtica del xinès clàssic. Els anomena 量词 (*liangci*) i, d'acord amb criteris sintàctics no explícits, l'autor en fa dos grups:

1- Els mesuradors nominals: 个, 枚, 尺.

2- Els mesuradors verbals: 次.

Yang Bojun defineix les categories i en posa exemples, però aclareix que en xinès clàssic els mesuradors verbals no s'usaven.

YIP, Po-Ching, i RIMMINGTON, Don

Chinese: An Essential Grammar (1997)

Gramàtica en anglès per a estrangers amb un nivell elemental. Dedicuen un petit capítol als mesuradors nominals i els anomenen *measures* o *measure words*, indistintament. Utilitzen criteris etimològics i semàntics, però no ho diuen explícitament.

Distingeixen vuit grups diferents:

1. Mesuradors que indiquen la forma: 条, 枝, 根, 张, 颗, 粒.
2. Mesuradors que indiquen accions associades: 把, 封.
3. Mesuradors que s'apliquen a determinats grups de coses: 本, 只, 棵, 辆, 架, 所, 场.
4. Mesuradors estàndard: 公斤, 两, 尺.
5. Mesuradors col·lectius: 群, 套, 对, 双, 副.
6. Mesuradors partitius: 块, 片, 滴.
7. Mesuradors indefinits: 一些, 一点儿.
8. Mesuradors contenidors: 杯, 碗, 瓶, 罐, 盒.

El tercer grup (*determinats grups de coses*) és extremadament ambigu quant als individus que comprèn. A més a més hi ha punts d'intersecció amb el grup de mesuradors que indiquen la forma de l'objecte, ja que 座 (*zuo*), per exemple, que trobem en la categoria de determinats grups de coses, s'associa a grans objectes que habitualment estan fixats a terra i no es poden moure i això ens dóna, per tant, una idea aproximada de la forma o, si més no, la mida de l'objecte amb el qual s'aparella. D'altra banda, també podem dir que 条 (*tiao*), 把 (*ba*) etc. s'apliquen a determinats grups de coses. Una altra limitació d'aquesta classificació és el fet que no té en compte que els mesuradors partitius també poden donar informació sobre la forma, com ara 块 (*kuai*) 'un tros quadrat', i 片 (*pian*) 'un tros laminat'. Finalment, cal constatar que aquesta classificació no inclou ni els mesuradors verbals ni els mesuradors compostos. De fet, els mesuradors verbals apareixen en el capítol que tracta dels verbs com a part de les explicacions sobre les expressions de duració i freqüència de l'acció.

ZHANG Wei (张维) i XU Denan (许德楠)

Memento grammatical du chinois moderne 《现代汉语语法》 (1981)

Gramàtica en francès per a estrangers amb un nivell elemental o mitjà. Es refereixen als mesuradors amb el terme *spécificatif* i li dediquen un capítol sencer.

Seguint criteris sintàctics i semàntics no explícits divideixen els mesuradors de la manera següent:

1. Mesuradors nominals.

- a) Mesuradors organitzats en un sistema jeràrquic: 斤, 两, 分, 钱; ²³⁴ 丈, 尺, 寸, 分; 元, 角, 分, 厘; 系, 级, 班; 年, 月, 日; 军, 师, 团, 营, 连, 排, 班; 卷, 册, 页; 排, 号; 点, 分, 秒.
- b) Mesuradors col·lectius: 群, 副, 双, 套, 对.
- c) Mesuradors compostos: 吨公里, 秒公分, 千米小时, 架次.
- d) Mesuradors indefinits: 一些, 一点.
- e) Mesuradors que representen categories d'objectes:²³⁵ 张, 支, 把.
- f) Mesuradors simples per a noms no comptables (coses que no poden formar una entitat per si mateixes):²³⁶ 张, 把, 块, 滴.

2. Mesuradors verbals:

- a) Mesuradors específics: 次, 下儿.
- b) Mesuradors ocasionals: 脚, 拳, 声.

Aquests autors són dels pocs que inclouen els mesuradors compostos dins dels mesuradors nominals. El grup dels mesuradors organitzats en un sistema jeràrquic també és interessant perquè agrupa els mesuradors en funció de les relacions semàntiques entre ells (en relació d'hiperonímia) i inclou molts mesuradors que en d'altres classificacions estan dividits en diversos grups, per exemple, sovint trobem 丈 (*zhang*), 尺 (*chi*), 寸 (*cun*) i 分 (*fen*) sota el nom de mesuradors estàndard; 元 (*yuan*), 角 (*jiao*) i 分 (*fen*) sota el nom de mesuradors monetaris, 年 (*nian*), 月 (*yue*) i 日 (*ri*) sota el nom de mesuradors temporals o quasimesuradors i, finalment, 班 (*ban*), 排 (*pai*) i 团 (*tuan*) dins dels col·lectius. No tenen en compte els mesuradors

²³⁴ El punt i coma separa els diferents grups de mesuradors associats.

²³⁵ Es corresponen als mesuradors individuals.

provinents de noms a l'hora de fer la classificació i és per això que, per exemple, no hi trobem cap mesurador contenidor. Aquesta classificació constata que la línia divisòria entre els grups dels mesuradors nominals és poc clara, ja que observem que hi ha mesuradors que pertanyen a més d'una categoria. Per exemple, 张 (*zhang*) es pot aplicar tant a noms de matèria (no comptables) com a objectes pertanyents al grup de coses primes amb una superfície plana. Ara bé, si agafem el cas de 把 (*ba*), veiem que s'aplica tant a coses que poden formar una entitat per denotar un nombre col·lectiu, com ara 一把筷子 (*yi ba kuaizi*) 'un manyoc de palets' –opció que no està contemplada– com a objectes que tenen un mànec.

ZHANG Zhigong (张志公)

《语法知识》 (*Yufa zhishi*) (1959)*

Aquesta obra va ser durant molts anys llibre de text i obra de consulta per a l'ensenyament del xinès com a llengua materna. Zhang Zhigong anomena els mesuradors 量词 (*liangci*).

D'acord amb criteris sintàctics, semàntics i etimològics no explícits, fa els grups següents:

1. Mesuradors nominals:

- a) Mesuradors individuals: 只, 个, 间, 所.
- b) Mesuradors col·lectius: 双, 副, 群.
- c) Mesuradors partitius: 些, 把, 片, 页, 层.
- d) Mesuradors estàndard: 丈, 尺, 寸, 里.
- e) Mesuradors contenidors: 桶, 盒, 瓶.
- f) Mesuradors ocasionals: 身, 头, 手, 笔.

2. Mesuradors verbals: 趟, 遍, 次, 回, 下, 拳, 刀, 口, 走一走, 一会儿, 小时.

3. Mesuradors compostos: 人次, 架次.

---

²³⁶ Es corresponen als mesuradors partitius.

Zhang Zhigong no defineix les categories però sí en dóna exemples. Observem que el mesurador habitualment anomenat indefinit 些 (*xie*) és dins dels partitius. Dins dels mesuradors verbals esmenta que a vegades s'agafen noms prestats per expressar parts del cos o eines amb què es fan les accions. També diu que es pot expressar la duració de l'acció a través de mots temporals o la repetició del verb.

ZHANG Zhigong (张志公)

《现代汉语》 (*Xiandai hanyu*) (1982)

Gramàtica per a l'ensenyament del xinès com a llengua materna. Zhang Zhigong dedica una petita part d'aquesta gramàtica als mesuradors, que continua anomenant 量词 (*liangci*). Cal destacar que després de 23 anys de la publicació de 《语法知识》 (*Yufa zhishi*) el 1959, no hi ha hagut cap evolució quant a la seva classificació dels mesuradors.

ZHAO Yuanren²³⁷ (赵元任)

A Grammar of Spoken Chinese. 《汉语口语语法》 (1968)

Gramàtica en anglès per a estudiants estrangers amb un nivell mitjà o alt i per a especialistes. S'ha convertit en un clàssic malgrat que aquest autor xinès establert als EUA treballava força al marge del que feien els seus col·legues a la Xina. Zhao Yuanren utilitza el terme genèric de *measures* per referir-se als mesuradors i els dedica un capítol sencer en la seva gramàtica.²³⁸

Els criteris de classificació són sintàctics, semàntics i etimològics –tot i que l'autor no ho diu explícitament–:

---

²³⁷ També conegut amb el nom de Chao Yuen-ren.

1. Mesuradors individuals o classificadors (Mc): 辆, 匹, 面, 张.
2. Mesuradors associats a construccions de verb i objecte (Mc'): 口, 句, 笔, 盘, 趟, 顿.
3. Mesuradors col·lectius (Mg): 百, 打, 双, 对, 捆.
4. Mesuradors partitius (Mp): 份儿, 块, 把, 股, 段.
5. Mesuradors contenidors (Mo): 架子, 柜子, 锅, 盘子, 缸.
6. Mesuradors ocasionals (Mt): 桌子, 院子, 身, 头, 手.
7. Mesuradors estàndard (Mm): 尺, 寸, 码, 亩, 点.
8. Quasimesuradors (Mq): 国, 省, 县, 区, 站.
9. Mesuradors verbals (Mv):
  - a) Objecte relacionat que expressa l'acció del verb: 看一看, 回, 下, 遭, 步, 顿.
  - b) Part del cos amb què s'executa l'acció: 手, 拳, 口, 眼.
  - c) Instrument amb què s'executa l'acció: 刀, 棍子, 鞭子.

Zhao Yuanren descriu les categories i en dona una llista força extensa d'exemples. És interessant el fet que és l'únic autor que inclou els numerals 一 (*yi*), 百 (*bai*), 千 (*qian*), 万 (*wan*) i 亿 (*yi*) dins dels mesuradors col·lectius. També és pràcticament l'únic que fa un grup especial per als *mesuradors associats a construccions de verb i objecte*, tot i que no explica la diferència entre aquest grup i el dels mesuradors individuals o el primer grup del mesuradors verbals²³⁹. Estem d'acord amb la distinció semàntica que fa entre els mesuradors ocasionals i els mesuradors contenidors, en què els primers usen la idea d'àmbit o d'extensió per mesurar i els segons la idea de capacitat. El problema és que trobem mesuradors en d'altres categories, com ara 口 (*kou*), 盘 (*pan*), etc. que podrien també encabir-se en aquests grups. És dels pocs autors que qualifica determinades classes de mesuradors (ocasionals, contenidors, estàndard) de categories obertes, la qual cosa trobem molt encertada.

²³⁸ Aquesta classificació està àmpliament citada i criticada a la bibliografia, ja que nombrosos autors la prenen com a punt de partida per exposar la seva pròpia classificació.

²³⁹ Tal com nota Charles A. Liu (1980, 33), amb aquesta classificació no hi ha manera de distingir entre 写一篇文章 (*xie yi bian wenzhang*) i 说一句话 (*shuo yi ju hua*).

Aquesta classificació no té en compte els mesuradors compostos però això es pot deure al fet que es tracta d'una gramàtica del xinès oral. És dels autors que inclouen els mesuradors de classe, com ara 类 (*lei*) dins dels mesuradors col·lectius. Zhao Yuanren argumenta que les coses que pertanyen a un mateix grup tenen alguna propietat comuna, de la mateixa manera que les coses que formen un joc van agrupades perquè tenen la mateixa finalitat. Nosaltres discrepem d'aquesta opció perquè 类 (*lei*) es refereix, en tot cas, a una col·lectivitat abstracta i no a un grup de coses amb un objectiu comú, la prova és que aquest mesurador és més fàcilment substituïble per un mesurador individual que per un altre de col·lectiu.

El subgrup dels mesuradors verbals *un objecte relacionat que expressa l'acció del verb* és una mica ambigu, ja que ni la repetició del verb ni la majoria d'exemples que dona es poden considerar objectes.

ZHU Dexi (朱德熙)

《语法讲义》 (*Yufa jiangyi*) (1982)

Recopilació revisada dels apunts de classe de l'assignatura *Gramàtica del xinès modern* que l'autor va impartir del 1961 al 1962 a la Universitat de Pequín. Conté els comentaris d'altres col·legues i problemes o fenòmens sobre els quals li van cridar l'atenció els seus propis alumnes. És, doncs, una gramàtica per a especialistes. Anomena 量词 (*liangci*) els mesuradors i els dedica un capítol sencer.

Seguint criteris sintàctics, semàntics i etimològics no explícits dona la classificació següent amb set grups:

1. Mesuradors individuals: 本, 张, 头.
2. Mesuradors col·lectius: 胎, 系列, 群.
3. Mesuradors estàndard: 海里, 亩, 斗.
4. Mesuradors indefinits: 点儿, 些.
5. Mesuradors ocasionals: 桌子, 碗, 书架.

6. Quasimesuradors: 县, 站, 世纪.

7. Mesuradors verbals:

- a) Específics: 下, 趟, 觉, 声, 遍.
- b) Noms prestats: 刀, 眼, 水.
- c) Repetició del verb: 看一看.

Zhu Dexi defineix les categories i en dóna exemples, però no diu explícitament que els sis primers grups siguin mesuradors nominals, tot i que hem d'entendre que és així. En aquesta classificació inclou els mesuradors contenidors dins dels mesuradors ocasionals i no té en compte els mesuradors compostos. Considerem contradictori que posi 觉 (*jiao*) en el grup de mesuradors verbals específics i que més endavant digui que es tracta d'un nom prestat per fer de mesurador verbal. Zhu Dexi també explica que els mesuradors verbals poden expressar la duració de l'acció i/o els cops que aquesta acció té lloc, tot i que aquesta classificació no reflecteix aquesta diferència semàntica. Reparteix els mesuradors partitius entre els individuals i els col·lectius.

ZHU Yizhi (朱一之)

《现代汉语语法术语词典》 (*Xiandai hanyu yufa shuyu cidian*) (1990)

Diccionari terminològic de gramàtica del xinès modern que per a cada entrada dóna una visió diacrònica per autors. Zhu Yizhi anomena els mesuradors 量词 (*liangci*) però personalment no n'ofereix cap classificació.

2 Anàlisi de les obres presentades

Entre els tipus d'obres que hem presentat cal destacar: catorze gramàtiques del xinès per a estrangers (en italià, anglès, francès, castellà i xinès), deu gramàtiques del xinès per a xinesos, tretze documents de gramàtica general dirigits a especialistes –entre diccionaris de gramàtica i gramàtiques– i, finalment, nou documents monogràfics

sobre els mesuradors per a especialistes. Cal posar en relleu, doncs, la naturalesa variada dels documents estudiats que permet una visió molt àmplia de les diferents tendències i enfocaments, amb destinataris diversos, diferents nivells d'aprofundiment en el tema, objectius diferents i una perspectiva tant diacrònica com sincrònica.

Després d'aquesta extensa revisió bibliogràfica, que inclou tant els llibres exposats més amunt com d'altres que apareixen a la bibliografia, podem concloure que en les primeres gramàtiques del xinès els mesuradors o bé no hi van ser tinguts en compte o bé no hi van tenir un estatus independent. Ja hem esmentat anteriorment que el primer autor a usar el terme 量词 (*liangci*) 'mesurador' fou Li Jinxi (1924) però no va ser fins als anys 1950 que es va fixar. Un cop es va generalitzar el seu ús i tots els autors van estar d'acord a considerar-los una categoria gramatical independent, van començar a proliferar-ne classificacions fetes amb diversitat de criteris. El consens que hi ha actualment entre els autors xinesos sobre l'ús del terme 量词 (*liangci*) dissortadament no s'ha traslladat a les llengües occidentals. La manca d'una estandardització terminològica i d'un consens sobre la funció i la naturalesa dels mesuradors, que hem vist al segon capítol, ha provocat, d'una banda, la fixació de termes inadequats o, fins i tot, la coexistència de diferents termes dins d'un mateix idioma²⁴⁰ i, de l'altra, la coexistència d'una gran diversitat de classificacions.

La major part de les gramàtiques objecte d'estudi dediquen un capítol –més o menys extens– al tema dels mesuradors, però hi ha realment pocs estudis fets de caràcter específic i pocs autors que aportin elements d'anàlisi o enfocaments nous. La gran majoria ofereix directament les classificacions d'altres autors, els considerats «els mestres», sense qüestionar-los ni afegir-hi cap anàlisi crítica, fins i tot, sense citar-los com a font, com si fossin classificacions axiomàtiques. En canvi, els autors que sí apareixen citats sovint per fer-ne una crítica són Li i Thompson (1981) i Zhao Yuanren (1985), ja que són els que se solen agafar de referència.

---

²⁴⁰ N'hem esmentat uns quants a l'apartat 4.2 del segon capítol.

En termes generals, les diferències entre els diferents tipus d'obres no són significatives ni des del punt de vista quantitatiu ni qualitatiu. Els documents no monogràfics solen fer un tractament dels mesuradors molt superficial, i els monogràfics se centren en aspectes poc rellevants de cara a la didàctica i la traducció o, si més no, d'importància secundària ja que pocs s'interessen pels aspectes semàntics, pragmàtics i encara menys pels cognoscitius.

Hem trobat classificacions molt sistemàtiques i treballades, amb tot tipus d'explicacions i d'exemples, com ara les de Chen Gaochun (1995), Cheng Rong (1996a), Hu Fu (1957), Ma Qingzhu (1998) i Zhu Yizhi (1990), que fan un resum de les tesis i classificacions d'altres autors abans d'exposar la seva pròpia, mentre que d'altres són molt esquemàtiques (a vegades fins i tot arriben al punt d'enumerar les categories amb un parell d'exemples i prou). La majoria d'autors les defineixen –encara que sigui de manera breu– i en donen exemples, ara bé, pràcticament ningú no en dóna equivalents lingüístics a d'altres llengües.

El nombre de grups i els criteris de classificació varien molt d'un autor a un altre. Tenim catorze classificacions amb tan sols dos grups (les que només distingeixen entre mesuradors simples i compostos o entre mesuradors nominals i verbals, per exemple) i classificacions amb més de vint, tot i que la majoria (un 86%) no supera els deu i la mitjana és de sis grups per classificació. Moltes d'aquestes classificacions són incompletes en el sentit que deixen mesuradors fora, sense possibilitat d'encabir-los a cap de les categories establertes i són alhora poc clares perquè hi ha mesuradors que no està clar a quina categoria pertanyen.

A vegades, els autors treballen amb diversos criteris (semàntic, sintàctic, morfològic i etimològic) en una mateixa classificació, és a dir, una classificació sol ser el resultat de la combinació de dos o més criteris i, en la majoria dels casos, no s'apliquen de manera sistemàtica ni es diuen explícitament. El resultat és que, malgrat que un mesurador pot pertànyer a més d'una categoria depenent del criteri que apliquem, sovint s'inclou només en una sense que es digui explícitament quin criteri s'aplica. Per tal d'evitar això, o bé s'haurien d'usar criteris que no puguin solapar-se o entrar en competència o bé s'usa un sol criteri de classificació.

El criteri de classificació que sembla causar més problemes és l'etimològic. Com a resultat de la seva aplicació apareixen termes de l'estil *mesurador prestat*, *mesurador ocasional*, *d'acord amb una acció associada*, etc. El criteri etimològic, que distingeix entre mesuradors específics i prestats, és força emprat tant per als mesuradors nominals com per als verbals –molt més, però, en aquest segon cas. Si el terme *prestat* significa que aquell caràcter no pertany exclusivament a la categoria mesurador, és a dir, que pertany també a alguna altra categoria gramatical, aleshores entenem que l'ús d'aquest terme no és adequat ja que, com hem vist al segon capítol, la majoria de mesuradors provenen d'altres categories, la qual cosa implica que la gran majoria de mesuradors són prestats, per no dir tots. El fet que els autors no explicitin a què es refereixen quan usen aquest terme presenta problemes; per exemple, el mesurador nominal individual o partitiu 张 (*zhang*) que prové del verb 'estendre' o 'obrir' no se sol incloure en la categoria dels mesuradors prestats tot i que actualment s'usa també amb aquest valor verbal. El mesurador 把 (*ba*), en canvi, tot i que el seu valor verbal és també totalment vigent, té més tendència a ser classificat com a mesurador prestat que l'anterior. Així doncs, veiem que els criteris no s'apliquen de manera sistemàtica i que, com a resultat, obtenim una classificació amb incoherències.

En tot cas, hem de ser conscients que la polivalència gramatical és un fenomen corrent en la gramàtica xinesa i que, si bé és cert que també hi ha molt de moviment des de les categories nominal i verbal cap a la dels mesuradors, hi ha també cert moviment des de la categoria dels mesuradors cap a d'altres categories (especialment la dels noms); el préstec és, doncs, mutu i, en canvi, no es parla de noms prestats. Aquest fet explica l'existència de mots com ara els noms 个人 (*geren*) 'un mateix', 个子 (*gezi*) 'alçada' o l'adjectiu 个别 (*gebie*) 'individual' formats amb l'ajuda de 个 (*ge*), el mesurador individual per excel·lència, o de noms com ara 条子 (*tiaozi*) 'noteta' i 耳朵 (*erduo*) 'orella' o d'adverbis com ara 只生 (*zhisheng*) 'sol'.²⁴¹ En definitiva, el criteri etimològic no és prou definitori perquè la llengua és dinàmica i no està clar en quin moment del temps hem de «tallar» per decidir si aquell morfema

²⁴¹ Aquest últim exemple ha estat extret de Loke (1997, 9).

pertany o no, a més a més de la categoria mesurador, a d'altres categories gramaticals.

Per regla general, les classificacions que comparteixen bona part de les subcategories coincideixen també a l'hora de classificar-hi els mesuradors en una o altra. De tant en tant, però, trobem mesuradors en un grup que –segons el nostre criteri i el d'altres autors– poden pertànyer també a un altre grup dins de la mateixa classificació, sobretot quan es combina el criteri etimològic amb un dels altres, ja que un mesurador pot ser en origen nom i ser, per tant, considerat un mesurador prestat i fer alhora de mesurador individual o contenidor, per exemple. És també el cas de 些 (*xie*) ‘uns quants’, que hem vist com a indefinit, partitiu i col·lectiu o de 种 (*zhong*) ‘tipus’, que hem trobat com a mesurador individual, de classe i col·lectiu, la qual cosa dóna la impressió que la pertinença a una o altra subcategoria no és tant un fet objectiu, sinó que està subjecte al criteri del qui fa la classificació.

Així doncs, la diferència entre autors no és simplement formal (de terminologia), sinó també de fons, com ara la inclusió del mateix morfema en categories diferents que acabem d'esmentar. Per exemple, 片 (*pian*) pot ser considerat un mesurador individual, partitiu o col·lectiu, i el mateix passa amb 包 (*bao*), que està classificat com a col·lectiu, contenidor i prestat, depenent de l'autor. Trobem casos extrems com el de 把 (*ba*), que hem trobat classificat en els grups següents:²⁴² mesuradors individuals, d'acord amb una acció associada, mesuradors partitius, genèrics o classificadors, mesuradors col·lectius, classificadors per a objectes amb determinades formes, mesuradors naturals, parts del cos, mesuradors prestats de verbs, mesuradors relacionats amb la forma de l'objecte, mesuradors partitius, mesuradors simples, objectes amb mànec, cardinals, altres mesuradors, que designen en origen accions, nombre indeterminat d'individus, mesuradors que indiquen una part, mesuradors que representen categories d'objectes associats, mesuradors simples per a noms no comptables, etc. Nosaltres creiem que això no només es deu a l'aplicació de criteris diferents de classificació per part dels autors, sinó també al fet que es tracta de mots polisèmics, a cavall entre dues o més categories, és a dir, aquests mesuradors no

²⁴² Normalment per autors diferents però a vegades fins i tot per un mateix autor.

tenen un sol significat sinó que poden expressar diferents conceptes en funció del context lingüístic i del nom al qual acompanyen.

En el marc de la lingüística cognoscitiva no és estrany que un mateix mesurador pugui pertànyer a més d'una categoria. Això no obstant, pocs autors veuen la classificació dels mesuradors d'una manera flexible, és a dir, en funció d'un context o domini determinat, sinó que la majoria la presenta com un encasellament rígid. Hem observat pocs casos en què un mateix mesurador, com ara 张 (*zhang*) es trobi dins de dues categories diferents dins d'una mateixa classificació –en aquest cas dins dels mesuradors individuals i dels mesuradors partitius– i, quan això ocorre, mai no hem trobat cap intent per part de l'autor d'explicar per què succeeix.

Els autors solen tractar en un mateix capítol els mesuradors nominals i els mesuradors verbals tot i que, per regla general, presten molt menys interès als mesuradors verbals. En tota la bibliografia presentada només hem trobat un article dedicat exclusivament als mesuradors verbals (v. Charles A. Liu 1980).²⁴³ Això no obstant, la distinció entre mesurador nominal i verbal és l'eix estructural en què es basa la classificació d'aproximadament la meitat dels autors.

Les categories més citades dins dels mesuradors nominals són, per ordre descendent: individuals, estàndard, col·lectius, contenidors, indefinits, ocasionals, els que indiquen una part característica de l'objecte, els que indiquen la forma de l'objecte, els que indiquen accions associades, de classe, etc. Les categories més acceptades dins dels mesuradors verbals són, per ordre descendent: eina amb què executem l'acció (ja sigui un utensili, ja sigui una part del cos), la repetició del verb i nombre de cops que executem l'acció.

La majoria d'autors inclouen tots els mesuradors estàndard dins de la mateixa gran categoria, ja sigui en el mateix nivell dels verbals i nominals, ja sigui com a subgrup dins dels nominals, però són molt pocs els que en desenvolupen subcategories (Gao

---

²⁴³ A la bibliografia hem recollit alguns treballs més sobre mesuradors verbals que tracten sobretot d'aspectes sintàctics. (V. Liu Jiesheng 2000 i Wang Jing 2001).

Mingkai 1948; Cheng Rong 1986a; Li Jinxi 1924; Luo Anyuan 1996; Malqvist 1991).

Un cert nombre d'autors (un 30%) recull els mesuradors compostos, però no hi ha consens entre ells sobre quin lloc els correspon en la classificació: n'hi ha que els consideren un tipus de mesurador nominal (Wang Huan 1994; Zhang Wei, Xu Denan 1981; Li Dejin, Cheng Meizhen 1988), n'hi ha que els consideren una supracategoria en el mateix nivell que els mesuradors simples (Luo Anyuan 1996; Jiang Tian 1980; Hu Fu 1957; Chen Gaochun 1995; Gao Gengsheng et al. 1992) i n'hi ha que els consideren una tercera categoria jeràrquicament igual al costat dels mesuradors nominals i verbals (Wang Xiliang 1986; Zhang Zhigong 1959). Quan no estan contemplats –fet que es dona especialment a les gramàtiques de xinès per a estrangers– és probablement perquè els mesuradors compostos són més aviat característics d'un llenguatge tècnicocientífic i els autors deuen considerar que està fora de lloc esmentar-los, tenint en compte les necessitats i el nivell dels estudiants.

Hi ha autors que consideren que els mesuradors haurien de ser una llista tancada (Li Ying-che 1970) i n'hi d'altres que els veuen com un grup obert i flexible (Zhao Yuanren 1968; Charles A. Liu 1980), però la majoria d'autors ni tan sols es planteja aquesta qüestió. També hi ha qui considera necessari establir fronteres clares entre els diferents subgrups de mesuradors, especialment entre els individuals o classificadors i la resta (Tai, Wang 1990; Paris 1989; Liu Hsin-Yun 1999).

Tal com hem esmentat anteriorment, són molt pocs els autors preocupats pels equivalents dels mesuradors a les llengües occidentals.²⁴⁴ Per això, des del punt de vista de l'aplicació pràctica en didàctica i traducció, la majoria d'aquests treballs són poc útils.

Un altre aspecte relacionat amb l'aplicació pràctica de l'estudi dels mesuradors, en aquest cas la docència, que no està suficientment resolt és el de la coocurrència, ja que són també una minoria (un 16%) els autors que ofereixen als estudiants pistes o

---

²⁴⁴ Es tracta bàsicament d'investigadors no xinesos que, malgrat no aprofundir el tema, ofereixen algunes observacions interessants que hem intentat recollir al setè capítol d'aquest treball.

l·listes per saber les compatibilitats entre noms i mesuradors (Abbiati 1997; Coyaud 1973, 1976; Fang Yuqing 1992; Huang Juren, Chen Kejian, Lai Qingxiong 1997; Li Yanrui 1987; Li Dejin, Cheng Meizhen 1988, Lü Shuxiang 1980; Luo Anyuan 1996).

Finalment, ens agradaria destacar un element comú de totes les classificacions analitzades fins ara que és la relativa poca varietat de mesuradors que apareixen en els exemples. Aquest fet demostra que les categories i, en aquest cas les subcategories, es formen al voltant de prototipus que funcionen com a punts de referència cognoscitius. És a dir, si 条 (*tiao*) és un mesurador freqüentment citat de la categoria de mesuradors individuals és perquè n'és un bon exemple o membre prototípic. Això que, d'una banda, presenta l'inconvenient de disposar d'una varietat més limitada d'exemples i la dificultat de saber a quina categoria pertany un mesurador que no surt mai citat, de l'altra, té l'avantatge de facilitar l'aprenentatge de les categories.

3 Proposta d'una classificació pedagògica

3.1 Criteris de classificació

En aquest apartat volem establir una sèrie de premisses i criteris pedagògics que ens permetin elaborar una nova proposta de classificació dels mesuradors xinesos. La nostra experiència docent ens ha permès conèixer els interrogants que es plantegen els estudiants i les dificultats amb què es troben a mesura que avancen en l'estudi del xinès i, en especial, dels mesuradors. Ens inspirarem, doncs, en aquesta experiència per intentar oferir solucions satisfactòries, adequades al seu perfil com a destinataris, usuaris i beneficiaris de la classificació. Tant a l'hora d'establir prioritats com a l'hora de donar respostes, hem de tenir molt present que la seva formació i futures necessitats són molt particulars i, per això, mirarem d'adaptar-nos-hi al màxim, sense que això vagi en detriment de la seva utilitat en d'altres àmbits. La lectura i l'anàlisi de la literatura existent sobre el tema dels mesuradors ens ha servit per veure quins

plantejaments no són adequats per al nostre propòsit i quins són susceptibles d'ésser tinguts en compte.

La primera pregunta que ens hem de respondre és, de què ha de servir una classificació d'aquestes característiques. El primer gran objectiu que té una classificació d'aquest tipus és ajudar els estudiants a entendre el sistema de classificació del xinès en el seu conjunt i conèixer les diferents categories en concret. El segon gran objectiu és més concret i també doble: donar-los una base teòrica per saber interpretar millor el paper cognoscitiu del mesurador usat en cada cas i oferir-los una eina pràctica perquè adquireixin certa destresa traductora aplicada als mesuradors.

Hem de tenir present que la diversitat d'orígens dels mesuradors i la seva desigual entrada a l'escena lingüística ha propiciat indefectiblement una varietat tipològica.²⁴⁵ És per això que cal una classificació que sigui prou comprensiva com perquè no deixi elements fora sinó que hi doni cabuda a tots, ja que no tots els mesuradors tenen un comportament sintàctic igual, morfològicament també hi ha diferències i presenten alhora una gran diversitat semàntica.

Com hem vist, les diferents subcategories de mesuradors es troben en un continu en la línia que va des de la quantificació a la categorització. És a dir, cada tipus de mesurador troba un equilibri diferent entre aquestes dues funcions, i cada tipus de mesurador representa una manera diferent de quantificar i categoritzar. Per exemple, *dues dotzenes* i *dotze parells*, encara que la quantitat final sigui la mateixa, són maneres diverses de quantificar, alhora que identifiquen les entitats amb categories diferents: la categoria de coses que van aparellades, d'una banda, i la de coses agrupades per dotzenes, de l'altra.

Pel que fa als criteris de classificació, vistos els problemes d'incoherència que hem detectat a les classificacions d'altres autors, hem considerat que el més convenient era no barrejar-los, és a dir, oferir classificacions diferents, explicitant en cada cas el

criteri utilitzat. Hem mirat d'evitar usar criteris que entrin en conflicte entre ells i que demanin un coneixement profund de la llengua, per això hem descartat els criteris morfològic i etimològic en la nostra classificació. El criteri morfològic, que distingeix entre mesuradors simples i compostos, és poc pràctic des del punt de vista didàctic, ja que els mesuradors compostos tenen una presència gairebé nul·la en els primers estadis de l'aprenentatge i, per tant, no és necessari que sigui una de les primeres grans categories que es trobin. Pel que fa al criteri etimològic, també resulta poc pràctic, ja que els estudiants no tenen la capacitat de discernir si un mesurador és prestat o no d'una altra categoria gramatical. Els coneixements de tipus etimològic són fora l'abast dels nostres estudiants, ja que sovint es tracta de caràcters el sentit verbal o nominal dels quals no s'aprèn en un estadi primerenc de l'aprenentatge. Per exemple, el mesurador 封 (*feng*) per a cartes prové del verb 'segellar', però aquest sentit no forma part del vocabulari bàsic d'un estudiant de xinès i, per tant, difícilment el percebrà com a mesurador prestat encara que el professor li ho hagi dit. Tot i que és interessant d'explicar l'origen etimològic dels mots, no podem basar la classificació en aquest tipus d'informació perquè, quan no s'estudia el xinès com a una filologia, la formació dels estudiants en etimologia és molt limitada, perquè obliga els alumnes a gastar energies en un aspecte del qual obtindran poc rendiment a termini curt o mitjà.

Entre els problemes que hem detectat a les classificacions existents és el de les inconsistències que causa una visió clàssica de la categorització, en què les categories són compartiments estancs i aïllats de la resta. Com ja hem anat comentant al llarg d'aquest treball, aquesta visió no permet representar la realitat d'una manera satisfactòria i una bona prova n'és la vacil·lació que experimenten certs autors a l'hora de classificar els mesuradors en les categories que ells mateixos han establert. La vacil·lació d'un mateix autor i les contradiccions entre autors es deu principalment a dues causes relacionades: d'una banda, al caràcter polisèmic dels mesuradors i, de l'altra, els límits difusos entre categories. Per tant, allò ideal seria presentar una classificació en què es contempli la categorització múltiple o, dit d'una altra manera, s'accepti que hi ha límits difusos entre categories.

---

²⁴⁵ Com hem vist al segon capítol, no tots els diferents tipus de mesuradors aparegueren alhora. L'aparició dels mesuradors verbals, per exemple, fou més tardana, respecte els mesuradors nominals

3.2 La polisèmia

La polisèmia consisteix en dos o més sentits diferents d'una paraula però interrelacionats, un de més representatiu que l'altre. Les paraules polisèmiques han rebut el nom de *categories complexes* (Langacker 1987) i de *categories radials* (Lakoff 1987). La majoria de les paraules són polisèmiques, ara bé, la relació entre significats, basada en el concepte de similitud de família, és una qüestió de grau i a vegades es va enfosquint amb el pas del temps. És a dir, l'estructura interna d'una categoria inclou un cúmul de sentits, els quals no són tots igual de representatius (n'hi ha de més representatius que d'altres) i que alhora experimenten certa tensió entre ells.

La polisèmia se serveix de la metonímia i la metàfora; el resultat d'aquesta cooperació són estructures semàntiques que formen cadenes de significat en què no es necessari que tots els elements de la xarxa estiguin directament relacionats els uns amb els altres ni tan sols amb el membre central. Pot passar que una xarxa es divideixi de manera natural en dues subregions, cada una d'elles centrada en un element de prominència local, entre les quals hi hagi relativament poques relacions categoritzadores (Langacker 1987, 397).

Que els mesuradors poden tenir un caràcter polisèmic no és res que haguem descobert ara. De fet, entre els autors que hem presentat a l'inici d'aquest capítol n'hi ha que adjudiquen més d'una categoria a un determinat mesurador. El problema és que en cap cas no hem trobat que aquesta possibilitat estigui contemplada de manera explícita i resulta, si més no, xocant en unes classificacions que semblen respondre a un concepte clàssic de les categories. Només per posar alguns exemples: 缕 (*li*) 'floc' és categoritzat com a mesurador individual i com a partitiu, 些 (*xie*) 'uns quants' com a indefinit, com a partitiu i com a col·lectiu, 包 (*bao*) 'bossa' com a col·lectiu, partitiu i contenidor, 种 (*zhong*) 'tipus' com a individual, col·lectiu i de classe, etc. Vegem alguns exemples de polivalència categorial d'un mateix mesurador:

(Guo Xianzhen 1987). I els mesuradors compostos són encara més tardans.

(1)	一块砖	<i>yi kuai zhuan</i>	Una [m. individual] totxana
(2)	一块地毯	<i>yi kuai ditan</i>	Una [m. individual] catifa
(3)	一块肉	<i>yi kuai rou</i>	Un [m. partitiu:] <u>dau</u> de carn
(4)	一片叶子	<i>yi pian yezi</i>	Una [m. individual] fulla
(5)	一片面包	<i>yi pian mianbao</i>	Una [m. partitiu:] <u>llesca</u> de pa
(6)	一片草地	<i>yi pian caodi</i>	Una [m. d'extensió:] <u>esplanada</u> d'herba
(7)	一口水	<i>yi kou shui</i>	Un [m. contenidor:] <u>glop</u> d'aigua
(8)	一口锅	<i>yi kou guo</i>	Una [m. individual] olla
(9)	咬一口	<i>yao yi kou</i>	Fer una <u>mossegada</u> [m. d'instrument]

Per tal de representar l'estructura interna d'una categoria radial o complexa, hem pres el mesurador polisèmic 把 (*ba*) com a exemple. A la taula següent hem adjudicat un número a cadascun dels significats més o menys distints que hem identificat de la categoria i n'hem donat uns exemples que podríem considerar prototípics, juntament amb els seus equivalents aproximats en català.

TAULA 5.2 Diferents significats de la categoria 把 (*ba*)

把 ₁ (<i>ba</i> ₁)	把 ₂ (<i>ba</i> ₂)	把 ₃ (<i>ba</i> ₃)	把 ₄ (<i>ba</i> ₄)	把 ₅ (<i>ba</i> ₅)	把 ₆ (<i>ba</i> ₆)	把 ₇ (<i>ba</i> ₇)	把 ₈ (<i>ba</i> ₈)
一把壶 一把椅子 一把刀	一把花儿 一把米 一把泥土	一把野火 一把怒火	一把眼泪 一把冷汗 一把鼻涕	一把年级 一把骨头 一把力气	拉一把 洗一把脸 擦一把汗	帮一把	一把好手 一把巧手
Una tetera Una cadira Un ganivet	Un ram de flors Un grapat d'arròs Un sarpat de terra	Un incendi a camp obert Un arravatament de fúria	Un mar de llàgrimes Molta suor Una mà de mocs	Un grapat d'anys Un sac d'ossos Moltes energies	Estirar Rentar-se la cara Eixugar-se la suor	Donar un cop de mà	Tenir bones mans Tenir la mà trencada

Sabem que 把 (*ba*) es tracta originalment d'un verb que significa 'agafar amb la mà', per tant, el seu ús com a mesurador amb entitats que tenen una regió destinada a ser la part per on són agafades, és a dir, un mànec o nansa 把₁ (*ba*₁), és semànticament motivat. Ara bé, hi ha entitats que també es poden agafar amb la mà, encara que no

tinguin una part destinada específicament a aquesta funció i que pel seu volum o quantitat poden ser preses col·lectivament 把₂ (*ba*₂). La capacitat de cabuda de la mà imposa els límits a la quantitat d'entitats, és a dir, tot i que es tracta d'una mesura inexacta en podem estimar el valor aproximat (un feix o grapat). Fins aquí tindríem els membres d'extensió natural de la categoria però també en tenim que s'hi han incorporat per extensió metafòrica.

La visió d'un foc, ja sigui real o figurat, pot ser que es percebi com un conjunt homogeni que forma una mena de feix 把₃ (*ba*₃), per tant, la paraula foc s'ha pogut incorporar a la categoria per la seva similitud amb 把₂ (*ba*₂). Un altre sentit derivat de 把₂ (*ba*₂) és el de conjunt de llàgrimes, mocs, suor o d'altres segregacions naturals del cos 把₄ (*ba*₄). Per donar la idea de quantitat, s'aprofita el sentit col·lectiu de 'grapat' que té 把₂ (*ba*₂), que es referia a un conjunt d'entitats de la mateixa naturalesa que conteníem d'un sol cop a la mà. Malgrat que en aquest cas no les prenem físicament totes juntes a la mà, tant pel seu estat líquid com per la seva aparició discontinua, es manté la idea de certa quantitat de coses, de la mateixa manera com quan en català diem *una mà de* amb el sentit d'un gran nombre. A 把₄ (*ba*₄) l'ús del mesurador és figurat, però les entitats quantificades són concretes i palpables, cosa que no passa a 把₅ (*ba*₅), en què es conserva només el sentit de quantitat però es perd totalment la idea de contenidor, d'una manera similar a quan nosaltres diem *un grapat d'anys*, en què *grapat* significa 'molts', sense que es refereixi a entitats que es poden contenir a la mà.

Troblem un altre sentit derivat directament de 把₁ (*ba*₁), que és el relacionat amb el fet d'usar la mà per agafar o fer alguna cosa 把₆ (*ba*₆), és a dir, se centra més en la part del cos amb què es realitza l'acció (la mà). Es tracta també d'una extensió natural, tot i que podem trobar exemples metafòrics com ara *ajudar*, en què se sobreentén que normalment ajudem fent ús de les mans i que podríem posar en un subgrup a part 把₇ (*ba*₇). Alhora, podem pensar que 把₄ (*ba*₄) està connectat també semànticament amb 把₆ (*ba*₆), ja que acostumem a eixugar les segregacions com ara la suor, les llàgrimes i els mocs amb la mà.

Finalment, tenim un subgrup 把₈ (ba₈), també incorporat per extensió metafòrica, del qual és difícil traçar-ne la trajectòria, ja que possiblement és fruit de la conjunció dels diferents significats que configuren la categoria, però l'hem lligat gràficament a 把₇ (ba₇) pel seu alt grau d'abstracció. S'usa només en fórmules fixes i està vinculat semànticament tant a la part del cos amb què fem més habitualment les coses (les mans) com amb la idea de 'molt', ja que *tenir la mà trencada* significa saber fer molt bé una cosa.

Totes aquestes relacions, que no són més que una hipòtesi explicativa possible, podríem representar-les gràficament de la manera següent. Els nodes representen els nuclis de significat al voltant dels quals es formen les diferents subcategories. Les línies contínues marquen l'origen de les extensions dels diferents significats i les discontinües marquen possibles tensions menys evidents entre significats:

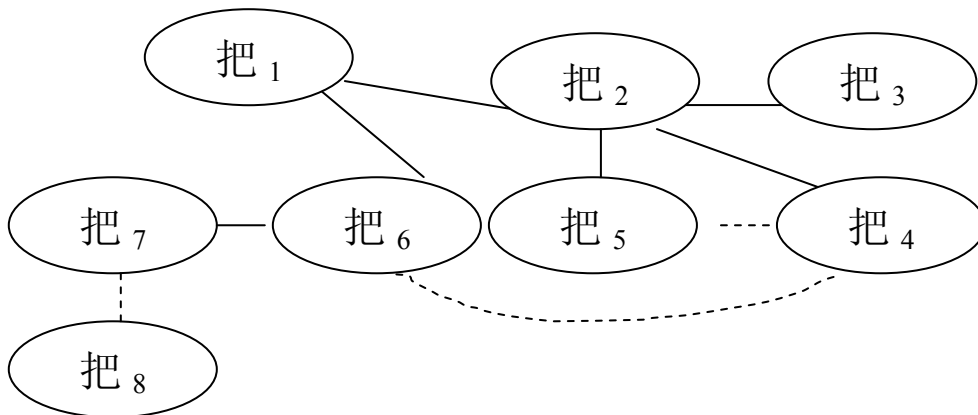

Fig. 5.1

En definitiva, veiem que els diferents significats de les categories complexes estan semànticament relacionats però ni tots provenen dels membres prototípics, ni tenen tots algun tret en comú. Els valors que es prioritzen per introduir un membre nou en la categoria varien en cada cas. Per exemple, un dels trets definitoris de 把₁ (ba₁) és que l'objecte agafat tingui una part destinada específicament a què la mà hi entri en contacte. Aquest valor es perd a la resta d'extensions de la categoria. A vegades el valor que sobresurt és el de quantitat, d'altres el de la part del cos amb què realitzem

l'acció, a vegades un equilibri entre els dos. Tal com hem esmentat abans, no tots els significats són iguals de representatius de les categories. Els membres centrals gaudeixen d'una avantatge d'activació enfront dels no centrals i, en aquest cas, els significats més actius girarien al voltant de 把₁ (ba_1), 把₂ (ba_2) i 把₆ (ba_6).

La categoria que hem pres com a exemple és especialment abundant en significats, tot i que no és un cas aïllat, i ens ha servit per mostrar clarament la dificultat de la categorització dels mesuradors. Encasellar els mesuradors en una sola categoria té el problema que les excepcions són massa nombroses perquè el sistema resulti coherent. Hem de permetre, doncs, la categorització múltiple que tingui en compte que hi ha diferents conceptes relacionats amb un de primer que pot ser el central. Tornant a l'exemple de 把 (ba), hauríem d'incloure aquest mesurador com a mínim dins dels mesuradors individuals, els col·lectius i els d'instrument, i hauríem de sospesar la conveniència o no d'incloure'l també als d'extensió i als contenidors.

Hem de tenir present, a més, que les categories complexes tenen una naturalesa dinàmica en constant evolució, subjecte a l'expansió i modificació contínua (Langacker 1987, 376) de manera que no podem esperar dilucidar totes les característiques específiques d'una categoria radial. El mateix Langacker (1987, 381-2) assenyala que: «A schematic network is shaped, maintained, and modified by the pressures of language use».

Quan un nou significat s'acaba convencionalitzant (codificant) i substituint l'anterior o convivint-hi, es dona lloc a la polisèmia, és a dir, el parlant dona forma gramatical a un valor que, inicialment, només es podia inferir, és a dir, requeria un esforç d'interpretació per part del parlant. Sovint trobem en la literatura arguments a favor de considerar aquest tipus de casos mesuradors diferents. Des del nostre punt de vista, sempre que puguem trobar una relació semàntica entre els diferents significats, hauríem de parlar d'una mateixa categoria, això sí, complexa. Ara bé, a vegades la frontera entre monosèmia i polisèmia no resulta clara. Un domini comú pot propiciar l'associació que motiva l'extensió de la categoria però, en tot cas, hem de tenir en compte que la polisèmia representa la norma i no l'excepció.

En les categories radials, l'aprenentatge juga un paper fonamental, ja que tot i que les extensions dins d'una xarxa no són del tot previsibles, tampoc no són totalment arbitràries (Cuenca 1999, 148). Per facilitar l'aprenentatge de les categories complexes, seria convenient oferir als estudiants una llista dels valors convencionalment establerts i una anàlisi de com s'estructura la categoria, és a dir, de com es relacionen els diferents significats, tal com hem fet més amunt amb 把 (*ba*). Per fer palesos els punts en comú entre dues estructures cal un exercici d'abstracció en què relaxem o debilitem la importància de certes especificacions per tal de permetre un ventall més ampli de variació. És a dir, hem de tenir una idea suficientment esquemàtica de la categoria com per eliminar les especificacions que competeixen amb el prototip. Aprofitant el cas de l'exemple, podem dir que les especificacions que competien eren entitats amb nansa, acció feta amb la mà i quantitat d'entitats similar a la que cap a la mà.

3.3 Límits difusos entre categories

Hi ha mesuradors que encasellem ràpidament en una determinada categoria sense que la seva naturalesa ens provoqui cap tipus de dubte o vacil·lació, com ara la majoria dels mesuradors compostos i dels estàndard, però la resta sovint es pot etiquetar d'una manera o d'una altra en funció del punt de vista o del tret que prenem de referència. Tai i Wang (1990) apunten que 片 (*pian*) podia ser alhora mesurador partitiu i mesurador individual, Peyraube i Wiebusch (1993, 54) també assenyalen que la diferència entre mesuradors individuals i partitius és tènue i afegeixen les següents consideracions generals:

[...] il n'est pas rare qu'un même CL puisse prendre ses traits dans différentes classes. Plus un élément d'une classe est marginal, plus il a la possibilité d'être considéré comme étant proche d'une autre classe (ou prototype). Tout dépend alors de ce qui est privilégié. (Peyraube, Wiebusch 1993, 52).

No són, però els únics autors que s'han adonat de la dificultat de categoritzar els mesuradors de forma taxativa. Killingley (1983, 94) també ho fa:

[...] although most classifiers fall neatly into sortal and mensural categories, some classifiers seem to belong to both these categories, and it is only in individual noun phrases that it is possible to decide whether such classifiers are being used sortally or mensurally [...].

Chao Yuen-ren (1985, 585) ho manifesta de manera més escarida però igualment categòrica tot afirmant que: «The same morpheme sometimes serves as different kinds of measures».

Des del nostre punt de vista, els límits difusos entre categories de mesuradors certament no es redueixen als individuals i als partitius, sinó abasten pràcticament a totes i, per tant, la divisió dels diferents mesuradors en categories d'acord amb criteris semàntics ha de ser flexible i ha de preveure que pot estar influenciada per elements cognoscitius i pragmàtics. Ens agradaria il·lustrar aquesta realitat amb uns quants exemples:

- (10) 一句话   *yi ju hua*   Una frase/ unes paraules²⁴⁶
 (11) 一些人   *yi xie ren*   Unes quantes persones

El mesurador 句 (*ju*) 'frase' es considera un mesurador individual perquè se sol referir a un grup de paraules que formen una unitat de significat o missatge, tot i que es podria referir perfectament a una sola paraula. Així doncs, tenint en compte que l'enunciat de (10) sovint engloba una pluralitat d'entitats, també el podríem considerar un mesurador col·lectiu. Pel que fa a 些 (*xie*) 'uns quants' de l'exemple (11), tradicionalment ha estat considerat un mesurador indefinit, però també hem trobat autors que, no sense part de raó, l'han inclòs dins dels col·lectius o dels partitius. Vist això, sembla més assenyat suggerir que un mesurador pot pertànyer a una determinada categoria més que no pas afirmar que pertany a una categoria concreta. Així doncs, els mesuradors que donem de cada categoria en aquest treball són merament exemples possibles, sense que això signifiqui que no puguin ser també membres d'altres categories.

²⁴⁶ S'usa sovint per referir-se a una expressió, dita o frase feta.

3.4 Els nivells cognoscitius

A l'hora d'establir unes bases teòriques per oferir una nova classificació dels mesuradors amb aplicació didàctica creiem que és interessant tornar a donar un cop d'ull a la teoria del nivell bàsic. Recordem que el nivell bàsic és el nivell cognoscitiu en què els conceptes tenen el màxim nombre de propietats distintives, el preferit per reconèixer i categoritzar. La pertinença al nivell superordinat és inferida i la pertinença al nivell subordinat es resol per l'observació de propietats addicionals. Aquesta relació de subordinació o inclusió entre conceptes sembla que es dona també amb els mesuradors, tot i que d'una manera no gaire sistemàtica.

Tal com ja hem apuntat al primer capítol, sembla que a vegades hi ha certa correlació entre el nivell cognoscitiu d'un nom i el tipus de mesurador amb què coocorre. Els mots del nivell superordinat acostumen a aparellar-se amb mesuradors més generals o abstractes, com ara els de tipus, els col·lectius o bé els individuals amb sentit partitiu. Per exemple, 服装 (*fuzhuang*) 'roba', concepte del nivell superordinat, pot coocórrer amb 件 (*jian*), 种 (*zhong*), 套 (*tao*) i 身 (*shen*). Mots com ara 鞋 (*xie*) 'sabates', 裤子 (*kuzi*) 'pantalons', 大衣 (*dayi*) 'abric', 裙子 (*qunzi*) 'faldilla', 毛衣 (*maoyi*) 'jersei', etc., tots conceptes del nivell bàsic, coocorren amb mesuradors més especialitzats, ja siguin individuals, ja siguin col·lectius, com ara 双 (*shuang*) per a sabates. Això es podria deure al fet que hi sol haver certa interacció física amb les entitats a què es refereixen els conceptes del nivell bàsic, cosa que no passa tant amb les entitats abstractes o entitats corresponents als conceptes hiperònims.

Això no obstant, el canvi de mesurador no és dona sempre que passem del nivell superordinat al subordinat, ja que els conceptes del nivell bàsic també accepten mesuradors generals o abstractes com ara 种 (*zhong*) 'tipus'. Quan una entitat s'aparella amb el mesurador 种 (*zhong*) 'tipus' en la majoria dels casos s'està referint a alguna categoria concreta del nivell immediatament inferior, ja sigui el bàsic, ja sigui el subordinat. En tot cas, els canvis de mesurador es donen majoritàriament en la transició entre el nivell superordinat al bàsic, ja que en el pas del nivell bàsic al subordinat, no hi sol haver canvis en el mesurador. És a dir, qualsevol tipus de sabata

(nivell subordinat) coocorre amb el mateix mesurador o mesuradors que *sabata* (nivell bàsic). Així doncs, en el nivell superordinat tenim grans categories d'entitats que sovint només es poden categoritzar amb un mesurador molt abstracte o semànticament poc marcat. El nivell bàsic és aquell en què ens movem amb una diversitat més gran de mesuradors, i el mateix mesurador que tenim per una determinada categoria del nivell bàsic ens serveix habitualment per a totes les del nivell subordinat d'aquell concepte, és a dir tots els seus hipònims. Vegem-ho amb exemples a la taula següent. Trobem entre parèntesi el mesurador que pot coocórrer a cada nivell:

TAULA 5.3 Correspondència entre els nivells cognoscitius dels noms i les coocurrències amb mesuradors

<i>Nivell superordinat</i>	植物 (种、类) plantes		动物 (种、只 ²⁴⁷) animals			
<i>Nivell bàsic</i>	树(棵) arbre	花(枝) flor	鱼(条) peix	牛(头) vaca	昆虫(只) insecte	马(匹) cavall
<i>Nivell subordinat</i>	松树(棵) pi 枣树(棵) ginjoler 柳树(棵) salze	玫瑰(枝) rosa 梅花(枝) flor de pruner 兰花(枝) orquídia	鲤鱼(条) carpa 沙丁鱼(条) sardina 金鱼(条) peix daurat	黄牛(头) bou rogenic 水牛(头) búfal	蚊子(只) mosquit 螳螂(只) pregadéu 蝴蝶(只) papallona	驮马(匹) cavall de càrrega 辕马(匹) llimoner

Amb els mesuradors verbals passa més o menys el mateix. De fet, té certa lògica que els diferents conceptes hipònims de beure, menjar o mirar es mesurin amb el mateix mesurador del nivell bàsic, ja que expressen majoritàriament amb quina part del cos es realitza l'acció, informació que, d'altra banda, també trobem en la majoria de claus dels caràcters: la boca (口) en el cas de *menjar* i *beure* i l'ull (目) en el cas de *mirar*.

²⁴⁷ Tal com hem comentat al tercer capítol, 只 (*zhi*) és considerat el mesurador individual per defecte dels animals.

TAULA 5.4 Correspondència entre els nivells cognoscitius dels verbs i la coocurrència amb mesuradors

<i>Nivell superordinat</i>	行动(下) ‘actuar’		
<i>Nivell bàsic</i>	喝 ‘beure’ (口)	吃 ‘menjar’ (口)	看 ‘mirar’ (眼)
<i>Nivell subordinat</i>	(口) 吸 (xarrupar) 啜 (xuclar) 吮 (mamar) 舔 (llepar)	(口) 咬 (mossegar) 尝 (tastar)	(眼) 瞧 (mirar) 望 (albirar) 盯 (mirar fixament) 瞟 (mirar de reüll) 瞥 (llambregar)

Aikhenvald (2000, 316-7) suggereix que la teoria del nivell bàsic pot ser útil als sistemes de classificació lingüística però que té una aplicabilitat limitada. Per a ella la raó és: «the coexistence of different and cross-cutting semantic rationales (kind and quality classifiers), and on different types of extension». Caldria buscar més exemples per poder descriure d’una manera més generalitzada la relació de les coocurrències associades al canvi del nivell cognoscitiu. Aquí només hem volgut suggerir aquesta connexió com a possible línia de recerca futura. Sigui com sigui, des del nostre punt de vista, hi ha prou elements com per intuir que el sistema de classificació lingüística del xinès compta amb diferents nivells d’abstracció i que el nivell bàsic és probablement el nivell cognoscitiu en què els mesuradors descriuen el màxim de propietats distintives.

4 Una classificació amb criteris sintàctics

Per tal que una classificació amb vocació d’aplicació didàctica sigui clara i efectiva, creiem que és important no barrejar criteris. Els criteris més fàcilment manejables i comprensibles pels estudiants són el sintàctic i el semàntic, el segon dels quals és el més rellevant de cara a la traducció. Així doncs, des del nostre punt de vista, es poden oferir dues classificacions que es complementin, cadascuna feta amb un d’aquests criteris.

Si observem la categoria gramatical del mot nuclear amb què coocorre el mesurador, haurem de parlar de mesuradors nominals, verbals o adjectivals. En aquest apartat mirarem de descriure i explicar amb exemples en què consisteixen cadascun d'ells. Abans, però, analitzarem algunes dificultats que trobarem per distingir els mesuradors nominals dels verbals a causa dels límits difusos entre les dues categories.

4.1 Límits difusos entre els mesuradors nominals i els verbals

En xinès modern, la majoria de mesuradors verbals poden fer de nominals però no a l'inversa (Zhang Xiangqun 1995, 28; Charles A. Liu 1999, 14). Hi ha una sèrie de mesuradors verbals que es transformen en nominals quan acompanyen noms abstractes provinents de verbs (Cheng Rong 1996a, 341). Els mesuradors verbals en funció de nominals solen precedir noms bisíl·labs, com ara 成功 (*chenggong*) 'èxit', 失败 (*shibai*) 'derrota', 决心 (*juexin*) 'determinació', 辛苦 (*xinku*) 'sofriment', 教训 (*jiaoxun*) 'llicó', 革命 (*geming*) 'revolució', 会议 (*huiyi*) 'reunió', 考试 (*kaoshi*) 'examen', 考验 (*kaoyan*) 'prova' i 车祸 (*chehu*) 'accident de trànsit' i, en cap cas, poden fer-ho amb verbs d'acció monosíl·labs (Charles A. Liu 1999, 14).

La taula següent mostra alguns exemples de mesuradors que poden desenvolupar aquesta doble funció sintàctica:

TAULA 5.5 Exemples de mesuradors en doble funció nominal i verbal

<i>Mesurador</i>	<i>Pinyin</i>	<i>Mesurador nominal</i>	<i>Mesurador verbal</i>
把	<i>ba</i>	一把刀	拉一把
场	<i>chang</i> ²⁴⁸	一场雨	竞争一场

²⁴⁸ Sempre que 场 (*chang*) es refereixi a un procés es llegeix en segon to, com ara 一场雨 (*yi chang yu*) 'un ruixat', 一场大战 (*yi chang dazhan*) 'un període de guerra', 一场虚惊 (*yi chang xujing*) 'una estona de falsa alarma'; sempre que es refereixi a activitats esportives i recreatives es llegeix en tercer to, com ara 一场球赛 (*yi chang qiushi*) 'un partit', 一场电影 (*yi chang dianying*) 'una sessió de

次	<i>ci</i>	两次旅行	看了一次
顿	<i>dun</i>	一顿饭	骂一顿
番	<i>fan</i>	一番话	劝说一番
口	<i>kou</i>	一口酒	咬一口
趟	<i>tang</i>	一趟往返	去一趟
阵	<i>zhen</i>	一阵雨	哭一阵

Paris (1989, 4-5) ofereix tres proves sintàctiques per poder distingir els mesuradors nominals dels verbals a partir de dues frases, una amb mesurador nominal (12) i una amb mesurador verbal (13): 1) convertir les frases en una frase de relatiu. Només la que duu un mesurador nominal resulta en una frase gramatical (14); 2) fer precedir el sintagma mesurador per un determinant demostratiu. De nou, l'única que resulta en una frase correcta és la que duu el mesurador nominal (16); 3) precedir el sintagma mesurador per un altre sintagma mesurador. Això només ho permet la frase amb mesurador verbal (19). A continuació tenim les frases resultants a l'aplicació d'aquestes proves de Paris:

- (12) 他看了三部电影。 Ha vist tres pel·lícules.
 (13) 他看了三次电影。 Ha vist pel·lícules tres cops.
 (14) 他看的是三部电影。 Allò que ha vist han estat tres pel·lícules.
 (15) *他看的是三次电影。
 (16) 他看了那三部电影。 Ha vist aquelles tres pel·lícules.
 (17) *他看了那三次电影。
 (18) *他看了三部那三场电影。
 (19) 他看了三次那三部电影。 Ha vist tres cops aquelles tres pel·lícules.

L'agramaticalitat de les frases (15), (17) i (18) mostra que el sintagma 三次电影 (*san ci dianying*) de (13) no constitueix un grup nominal. Per tant, un mesurador nominal és, segons Paris, un element que ha de poder estar precedit d'un demostratiu o seguit d'un nom i que no pot determinar el mateix nom dos cops, a no ser que estigui reduplicat. Charles A. Liu (1999, 12-13) afegeix a aquestes consideracions

---

cinema', 一场歌剧(*yi chang geju*) 'una òpera', 一场舞会 (*yi chang wuhui*) 'una festa' (*Yingyong hanyu cidian* 2000, 147).

que els mesuradors verbals no poden ser modificats per un adjectiu, ni poden anar precedits d'un pronom possessiu, ni poden ser topicalitzats ni passivitzats.

A vegades, però, és difícil distingir si el mesurador fa la funció d'un complement de nom del complement directe o bé del complement verbal. Paris (1989, 6-7) proposa de nou dos tests més: 1) En posició postverbal, sempre que el verb sigui intransitiu, el sintagma mesurador verbal forma un constituent autònom, tant sintàcticament com semàntica. En canvi, un sintagma mesurador nominal necessita un verb transitiu i forma un constituent autònom sintàcticament però no semàntica, per això la frase de (21) necessita un context anterior per ser interpretada. 2) En posició postverbal, només els mesuradors nominals es poden reduplicar. Això també ho veiem exemplificat amb els exemples següents:

(20)	他来了 <u>两次</u> 。	Ha vingut dos cops.
(21)	我很喜欢那 <u>两种</u> 。	A mi m'agraden molt aquells dos tipus.
(22)	他推了 <u>两下</u> 门。	Va empènyer dos cops la porta.
(23)	他推了 <u>两扇</u> 门。	Va empènyer dues portes.

4.2 Descripció de les diferents categories de mesuradors

4.2.1 Els mesuradors nominals

La posició natural dels mesuradors nominals és davant d'un nom en l'estructura següent: determinant i/o numeral + mesurador + nom. A vegades, però, el nom està omès i s'ha de sobreentendre pel context. Com ara en els casos següents en què hem posat entre parèntesi el nom que no sol aparèixer però que se sobreentén:

(24)	多吃一点儿(东西)。	Menja <u>una mica</u> més (de coses).
(25)	她会说一点儿(汉语)。	Sap parlar-ne <u>una mica</u> (de xinès).

- (26) 《觉慧回答了一句(话) [...]》²⁴⁹ En Juehui va respondre amb una frase
(de mots)[...]

4.2.2 Els mesuradors adjectivals

Els adjectius també tenen la possibilitat de ser modificats per mesuradors. Solen ser adjectius com ara 高 (*gao*) ‘alt’, 远 (*yuan*) ‘lluny’, 长 (*chang*) ‘llarg’, 厚 (*hou*) ‘gruixut’, 宽 ‘ample’ (*kuan*), 深 (*shen*) ‘profund’, 重 (*zhong*) ‘pesant’, etc., que expressen l'alçada, la llargada, el pes, la profunditat, etc. Curiosament mai coocorren amb els seus antònims: 矮 (*ai*) ‘baix’, 近 (*jin*) ‘proper’, 短 (*duan*) ‘curt’, etc. (Xing Fuyi 1993, 67-68).²⁵⁰

La posició natural dels mesuradors adjectivals tant és davant com darrere d'un adjectiu en l'estructura següent: determinant o numeral + mesurador + adjectiu, o bé: adjectiu + numeral + mesurador. Entre el sintagma mesurador i l'adjectiu no s'hi pot intercalar cap altre element, tot formant una estructura més propera a les funcions pròpies dels verbs que no pas a les dels noms. D'acord amb Xing Fuyi (1993), en condicions normals el sintagma resultant fa la funció de complement del nom, com ara en els exemples (27) i (29), de predicat, com ara a (28), o de complement verbal, com ara a (30), (31), (32), (33), (34), (37), (38), (39), (40), (41), (42), (43) i (44), però nosaltres hem trobat nombrosos casos en què fa també altres funcions, com ara en els exemples (35) i (36) en què fa de subjecte:

(27)	八米高的松树	Un pi de vuit metres d'alt
(28)	那棵松树 <u>八米高</u> 。	Aquell pi té vuit metres d'alt.
(29)	那棵松树长了 <u>八米高</u> 了。	Aquell pi ha crescut fins arribar als vuit metres.
(30)	这忙了我 <u>一周</u> 。	Això m'ha tingut enfeinat una setmana.
(31)	我只慢了他 <u>一秒</u> 。	Només l'he endarrerit un segon.
(32)	天气暖和了 <u>一些</u> 。	El temps s'ha temperat una mica.

²⁴⁹ Exemple extret de Ba Jin. 1994. *Jia*, p. 261.

²⁵⁰ El costum ha sancionat l'ús amb els adjectius que expressen «més quantitat».

(33)	箱子轻了 <u>一点</u> 。	La maleta s'ha alleugerit un poc.
(34)	衣服短了 <u>三公分</u> 。	La roba s'ha escurçat tres centímetres.
(35)	<u>这种红</u> 很好看。	Aquest tipus de vermell és molt bonic.
(36)	<u>这样长</u> 不行。	No va bé que sigui tan llarg.
(37)	他俩别扭过 <u>一阵子</u> 。	Els dos han estat enfrontats una temporada.
(38)	我沉默过 <u>一阵子</u> 。	Vaig estar taciturn una temporada.
(39)	他俩好过 <u>几天</u> 。	Els dos van estar bé uns dies.
(40)	我们也艰苦过 <u>几年</u> 。	També nosaltres ens ho vam passar malament uns anys.
(41)	上午阴过 <u>一会儿</u> 。	Al matí s'ha ennuvolat una estona.
(42)	这只鸭子 <u>三斤重</u> 。	Aquest ànec pesa un quilo i mig.
(43)	这里没安定过 <u>一天</u> 。	Aquí no ha estat tranquil ni un dia.
(44)	小河只干过 <u>一次</u> 。	El rierol només s'ha assecat un cop.

Els mesuradors que coocurreixen més amb els adjectius són els mesuradors estàndard però, tal com hem vist en els exemples anteriors, altres combinacions amb mesuradors de freqüència, durada, indefinits, de classe, etc. també són possibles.²⁵¹ Hi ha, fins i tot, usos que se surten de la norma com a recurs expressiu, com ara els protagonitzats pels determinants demostratius 这 (*zhè*) i 那 (*nà*) seguits d'un mesurador individual i d'un adjectiu per emfatitzar una condició o naturalesa (Luo Anyuan 1996, 133):²⁵²

(45)	大冬天哈尔滨 <u>那个冷啊</u> ,就别提了。	No me'n parlis d'aquell fred de Harbin en ple hivern!
(46)	你瞧他 <u>这份高兴啊</u> !	Mirà que content que està!
(47)	逗得大家 <u>这个乐啊</u> !	És tan graciós que tothom es cargola de riure.

²⁵¹ V. la taula 5.6 una mica més avall per a les combinacions possibles.

²⁵² Els exemples són prestats d'aquest mateix autor.

4.2.3 Els mesuradors verbals

L'acció verbal també es pot quantificar. La posició natural dels mesuradors verbals tant és davant com darrere del verb. L'estructura és, doncs, la següent: verb + (determinant) + numeral + mesurador, o bé numeral + mesurador + verb. Els mesuradors verbals són de naturalesa adverbial, estan relacionats semànticament amb el verb i l'acostumen a seguir més que a precedir-lo. El sintagma mesurador que fa de complement postverbal acostuma a anar immediatament després del verb tant si hi ha o no complement directe. Només en el cas que el complement directe sigui un pronom o un nom propi, el sintagma mesurador que fa de complement postverbal es col·loca darrer aquest complement directe.²⁵³ Quan el sintagma mesurador es col·loca en posició preverbal és per emfatitzar la brevetat de l'acció (Fang Yuqing 1992, 424). Vegem-ne alguns exemples:

- (48) 我搬了三回家。 M'he mudat tres cops de casa.
 (49) 今天他进了两趟城。 Avui ha anat al centre dos cops.
 (50) 我等过他两次。 L'he esperat dos cops.
 (51) 我跟他见了两次面。 M'hi he entrevistat dos cops.
 (52) 我看了那个人一眼。 Vaig donar un cop d'ull a aquella persona.
 (53) 老头子一口吞了一杯茶。 L'avi es begué una tassa de te d'un trago.

Segons Charles A. Liu (1999, 13) tots els mesuradors verbals duen implícita la idea de 'cop', especialment quan el numeral que els precedeix és més gran de 一 (yi) 'un'. Ara bé, per expressar aquesta idea cal també que el verb sigui d'acció, és a dir, els verbs d'emoció o d'estat com ara 知道 (zhidao) 'saber', 恨 (hen) 'odiar', 了解 (liaojie) 'comprendre' i 认识 (renshi) 'conèixer' no poden dur mesuradors verbals. El numeral que els precedeix acostuma a ser flexible, tot i que amb alguns verbs està limitat a 一 (yi) 'un', com ara a 你吓了我一跳 (ni xia le wo yi tiao) 'm'has donat un ensurt'.

²⁵³ V. Charles A. Liu (1999, 28-30) per a una ampliació d'aquestes regles.

A l'igual que els mesuradors nominals, hi ha mesuradors verbals més especialitzats que d'altres però, en tot cas, el sistema no és ni tan obert, ni tan flexible ni tan abundant en membres com el sistema de classificació nominal. Les diferències principals rau en aspectes sintàctics i semàntics. D'una banda, els mesuradors verbals no s'usen tan sistemàticament com els nominals, de l'altra, des del punt de vista del significat s'agrupen bàsicament al voltant de dos grans conceptes. Vegem què hi diu Greenberg (1990a, 187):

The logical possibility exists, then, that a language might have a system of verbal classifiers each of which would be used with a particular class of verbs and an accompanying numeral. However, this possibility never seems to be realized in the systematic way in which it so often is for nouns. The distinction between mass and count then applies to verbal action and is related to aspect. Durative : punctual = measure : count, 'He has been laughing for two minutes', versus 'He laughed twice'.

5 Una classificació amb criteris semàntics

El criteri de divisió semàntic distingeix els mesuradors segons el tipus de mesura que expressen: singular, plural, indefinida, en funció del contenidor, en funció de l'extensió, estandard, partitiva, etc.

El criteri semàntic ens sembla el més complert per a la divisió dels mesuradors en subcategories, ja que és el que ens permet una definició més acurada. La classificació resultant ha de ser complementària a l'anterior, ja que les categories fetes amb criteris semàntics normalment no es poden adjudicar a una sola categoria sintàctica (v. la taula 5.6 més avall).

Després d'analitzar diferents possibilitats, hem optat per fer un número de categories que complís tres condicions alhora: que intentés recollir el màxim de casos i trets distintius, que no fos una llista excessivament extensa amb molt pocs membres per categoria (n'és una excepció la categoria dels mesuradors indefinits que, malgrat tenir només dos membres, té prou particularitats distintives com perquè es justifiqui fer-ne una categoria a part) i, finalment, que la classificació tingués consistència

interna. Així doncs, la nostra proposta de classificació amb criteris semàntics comprèn els tretze grups següents:

- 1) Els mesuradors individuals
- 2) Els mesuradors col·lectius
- 3) Els mesuradors indefinits
- 4) Els mesuradors de tipus o de classe
- 5) Els mesuradors contenidors
- 6) Els mesuradors d'extensió
- 7) Els mesuradors estàndard
- 8) Els mesuradors populars
- 9) Els mesuradors partitius
- 10) Els mesuradors de freqüència
- 11) Els mesuradors de durada
- 12) Els mesuradors instrumentals
- 13) Els mesuradors compostos

Aquests tipus de mesuradors no poden coocórrer tots de la mateixa manera amb noms, adjectius o verbs però, tot i així, les possibilitats de coocurrència són força més àmplies que les que apareixen als llibres de text i gramàtiques segons els quals la coocurrència dels adjectius està limitada als mesuradors estàndard i la dels verbs als mesuradors de freqüència, durada i instrument. Tal com veiem a la taula següent, hi ha força més possibilitats de les que ens solen presentar els lingüistes com a possibles:

TAULA 5.6 Possibilitat de coocurrència entre els diferents tipus de mesuradors i les categories nuclears

<i>Tipus de mesurador</i>	<i>Noms</i>	<i>Verbs</i>	<i>Adjectius</i>
M. individuals	✓	✓	
M. col·lectius	✓		
M. indefinits	✓	✓	✓
M. partitius	✓		
M. contenidors	✓	?	
M. d'extensió	✓		✓
M. estàndard	✓	?	✓

M. populars	✓	?	✓
M. de tipus o classe	✓		✓
M. de freqüència	✓	✓	✓
M. de durada	✓	✓	✓
M. d'instrument		✓	
M. compostos	✓	✓	

Llegenda:

✓ Significa que la combinació és possible.

? Significa que la combinació és dubtosa.

A continuació passarem a descriure individualment cada un dels grups, mirant que la llista d'exemples per a cada categoria sigui més extensa de les que acostumen a sortir als llibres de text i gramàtiques, tot i que, en cap cas pretén ser una llista completa ni tancada.

6 Descripció de les diferents categories de mesuradors

6.1 Els mesuradors individuals

Allò que més desconcerta dels mesuradors individuals és potser l'heterogeneïtat dels elements inclosos dins d'una mateixa categoria, però ja hem vist al tercer capítol que les categories són motivades i que la diversitat de membres s'explica per encadenaments i relacions de similitud de família entre ells. De fet, probablement tenen més en comú els membres de qualsevol categoria de mesuradors individuals que els membres de la majoria de la resta de categories del sistema de classificació del xinès.

Des d'un punt de vista semàntic, cognoscitiu i cultural, una de les funcions dels mesuradors individuals és comunicar una sèrie de classes importants en les quals es divideixen els objectes d'acord amb com les persones hi interactuem. No hem d'oblidar, però, la de comptar individualment, que és el sistema de mesura que s'aplica per defecte, per dir-ho d'alguna manera, a les entitats del món (Greenberg 1990b, 171):

[...] the overt expression of one particular mode of quantification, namely counting by units. This manner of quantifying is evidently the ‘unmarked method in that, in the absence of an overt indication, unit counting is assumed.

Entre els caràcters que poden desenvolupar la funció de mesuradors individuals hi ha els següents:

把	点	班	本	笔	柄	部	餐	册	茬	乘	处
床	档	磴	道	顶	堵	顿	锭	栋	莨	朵	垛
发	方	房	封	峰	幅	服	付	竿	杆	格	疙
瘩	个	根	钩	股	管	函	号	户	回	伙	和
家	架	夹	煎	绞	间	件	茎	句	局	具	俱
卷	开	棵	颗	客	课	孔	口	块	款	粒	辆
料	列	领	溜	路	缕	轮	枚	眉	门	面	名
抹	幕	盘	丹	泡	炮	喷	匹	篇	片	撇	铺
畦	起	腔	曲	圈	阕	任	扇	首	熟	手	树
丝	艘	所	台	胎	堂	槿	条	贴	帖	挺	头
团	坨	穗	丸	弯	位	尾	味	文	线	项	匝
穴	眼	叶	羽	员	造	则	盞	站	张	帧	只
支	枝	纸	轴	株	炷	注	桩	幢	宗	尊	座

6.2 Els mesuradors col·lectius

Hem vist que els mesuradors individuals compten individualment d’acord amb una propietat destacada o funcionalment rellevant dins d’un determinat context comunicatiu. En el cas dels mesuradors col·lectius, el que n’esdevé la propietat sobresortint és precisament el seu número, és a dir, el paper de les entitats com a conjunt. La cita següent de Croft (1991, 134) pot aplicar-se perfectament al paper categoritzador dels mesuradors col·lectius enfront dels individuals:

The individuals that make up the whole are more salient in smaller quantities, simply

because there are fewer of them and more attention can be focused on each. In this case, the quantifier of numeral is more likely to be conceived of as a descriptive property of the individual(s) involved (e.g., *two eggs*). In larger quantities, the individuals are less salient by themselves, and the aggregate is more salient, by virtue of its size: one does not focus on the individuals when looking at *hundreds of marbles*, for instance.

Així doncs, els mesuradors col·lectius s'usen per comptar per grups, és a dir un conjunt de més d'un individu, el nombre dels quals pot variar (pot ser concret, més o menys previsible o completament indeterminat) i, a més, solen estar delimitats. Aquest tancament o límits imaginats es produeixen perquè el que fa el mesurador col·lectiu és precisament emfatitzar les interrelacions funcionals, en què cada membre de la entitat col·lectiva té un paper específic dins del tot integrat, i l'atribució d'una propietat comuna o caracterització esquemàtica estableix les interconnexions entre els membres.

Per exemple, 队 (*dui*) 'equip' a 一队运动员 (*yi dui yundongyuan*) 'un equip d'esportistes' interconnecta els membres en el seu paper com a participants en una relació preestablerta, és a dir, un esforç cooperatiu per aconseguir un objectiu comú de la mateixa manera que *tren* quan diem *tren d'aterratge*, *tren de rentatge* o *tren de vida*, es refereix al conjunt d'estris, màquines o òrgans que són emprats, acoblats o combinats en una mateixa operació i amb una mateixa finalitat. Un equip no és reconegut com a tal si no és que els seus esforços cap a un objectiu comú els separa d'altres individus en aquest sentit. Així doncs, encara que 队 (*dui*) 'equip' o 班 (*ban*) 'classe' aparentment no tinguin una delimitació espacial i estiguin escampats, els continuem reconeixent com a un *equip* ja que, perquè una regió estigui cognoscitivament delimitada no cal que contrasti amb els seus voltants, només cal que les entitats que la integren estiguin delimitades externament o interna. En l'exemple mateix d'*equip*, tendim a visualitzar-lo junt i amb certa disposició al camp, és a dir, no podem evitar la imatge de les entitats en qüestió extretes d'una població més gran d'objectes diversos i agrupades en un grup espacialment compacte, els membres perifèrics del qual estan lligats i tancats per uns límits virtuals i delimiten la regió poblada de la regió dels voltants. De totes maneres, les relacions espacials són molt menys importants per diferenciar un grup d'entitats de la resta que no pas

l'activitat cooperativa cap a un objectiu comú (Langacker, 1987, 199-202). En resum, l'espai virtual és un domini primari per a molts mesuradors col·lectius.

Podem distingir dos tipus de mesuradors col·lectius: aquells que expressen una quantitat concreta i aquells que expressen una quantitat no concreta. El primer grup és molt menys nombrós i està format per membres com ara 打 (*da*) 'dotzena', 对 (*dui*) 'parell', 双 (*shuang*) 'parell', 副 (*fu*) 'parell', 刀 (*dao*) 'cent fulls', 令 (*ling*) 'raïma',²⁵⁴ 师 (*shi*) 'tres o quatre mil homes', 旅 (*li*) 'dos mil homes', 团 (*tuan*) 'mil homes', 营 (*ying*) 'mil homes', 连 (*lian*) 'cent homes', 排 (*pai*) 'trenta-sis homes',²⁵⁵ etc.

Quant al segon grup, el dels membres que indiquen una quantitat no determinada, hi ha un gran nombre de membres: 批 (*pi*) 'partida', 伙 (*huo*) 'banda', 帮 (*bang*) 'munió', 系列 (*xilie*) 'sèrie', 套 (*tao*) 'conjunt', 排 (*pai*) 'filera', 串 (*chuan*) 'carrell', 窝 (*wo*) 'niu', 组 (*zu*) 'grup', 束 (*shu*) 'ram', etc.

No oblidem que malgrat que els mesuradors col·lectius quantifiquen els noms, també els estan categoritzant per això, tal com passa amb els mesuradors individuals, hi ha certes restriccions respecte a les coocurrències. Això ho hem vist extensament i detallada al quart capítol, en què hem realitzat una anàlisi cognoscitiva de quatre categories de mesuradors col·lectius amb límits difusos entre ells.

Una explicació de l'ús de mesuradors col·lectius amb certs noms la podem trobar en la morfologia. En xinès, una manera força productiva de formar paraules és la juxtaposició de dos lexemes (no sempre són morfemes independents), la suma dels quals dona lloc a un concepte més ampli i plural, que demanarà lògicament un mesurador col·lectiu:²⁵⁶ 锣鼓 (*luogu*) 'gong + tambor', 碗盏 (*wanzhan*) 'bol + got',²⁵⁷ 桌椅 (*zhuoyi*) 'taula + cadira',²⁵⁸ 杯筷 (*beikuai*) 'got + palets', 刀叉

²⁵⁴ Equivalent a cinc-cents fulls.

²⁵⁵ Els darrers sis exemples corresponen a diferents unitats de l'exèrcit.

²⁵⁶ Tot i que, des del punt de vista de la traducció, no sempre trobem un equivalent a tots ells.

²⁵⁷ Segons el context ho podríem traduir per *vaixel·la*.

²⁵⁸ Segons el context ho podríem traduir per *mobiliari*.

(*dao*cha) ‘ganivet + forquilla’,²⁵⁹ 碗筷 (*wankuai*) ‘bol + palets’, 香烛 (*xiangzhu*) ‘vareta d’incens + ciri’, 儿女 (*ernü*) ‘nen + nena’,²⁶⁰ 夫妻 (*fuqi*) ‘marit + muller’,²⁶¹ etc.

A continuació trobarem una llista de caràcters xinesos que desenvolupen amb freqüència la funció de mesuradors col·lectius:

把	班	帮	包	抱	笔	辫	拨	巢	串	丛	簇
撮	沓儿	担	刀	吊	叠	莞	嘟噜	堆	队	对	墩
垛	副	挂	桃	行	剂	家	进	句	连	窠	口
捆	联	列	令	绉	溜	笼	搂	罗	擦	轮	旅
排	蓬	捧	批	票	起	掐	圈	群	哨	师	束
双	梭子	摊	套	挑	团	汪	窝	席	袭	系列	营
扎	子	族	宗	组	撮						

Resumint, gràcies al reconeixement de la importància d’uns límits físics o delimitació imaginada podem retre compte dels mesuradors que designen grups d’entitats separades. Aquests límits físics o virtuals són responsables de la connexió interna dels seus membres i, encara que les entitats individuals del grup estan separades per espais apreciables, proporcionen la idea de continuïtat (fins i tot d’homogeneïtat) dins de l’àrea delimitada.

6.3 Els mesuradors indefinits

Els mesuradors indefinits podrien ser considerats també mesuradors col·lectius, ja que es refereixen a un conjunt indeterminat d’entitats. Malgrat que es tracta d’un grup molt reduït de membres, hem cregut que els motius següents justificaven fer-ne

²⁵⁹ Segons el context ho podríem traduir per *coberts*.

²⁶⁰ Segons el context ho podríem traduir per *fills*.

²⁶¹ Segons el context ho podríem traduir per *matrimoni*.

un grup a part: primerament, dins de la tradició gramatical xinesa constitueixen en la majoria dels casos una subcategoria autònoma; en segon lloc, els mesuradors d'aquest grup tenen un comportament sintàctic marcadament diferenciat de la resta de mesuradors col·lectius; finalment, des del punt de vista semàntic i cognoscitiu, no indiquen cap relació interna entre els membres, és a dir, els membres als quals es refereixen no estan interconnectats per cap funció comuna, sinó que són clarament independents els uns dels altres, fet que els distingeix dels col·lectius.

Els seus dos membres principals són 些 (*xie*) i 点 (*dian*). Ambdós expressen una quantitat petita, i, quan acompanyen noms abstractes són intercanviables (Dai Mengxia 1999a, 44) malgrat que, tal com veurem a continuació, no són absolutament sinònims:

- La quantitat expressada per 些 (*xie*) és més gran que l'expressada per 点 (*dian*) tant quan modifiquen un nom com quan modifiquen un verb o adjectiu (Dai Mengxia 1999a, 44):

(54) 请给我再大一点儿。   Sis us plau, doni-me'n encara un pèl més gran.

(55) 请给我再大一些。   Sis us plau, doni-me'n un encara una mica més gran.

- Si afegim 这么 (*zheme*) davant, la quantitat expressada per 点 (*dian*) és molt petita, per això la frase de (57) és incorrecta (Dai Mengxia 1999a, 44):

(56) 这么些菜，三个人怎么吃得完？   Tots aquests plats, com se'ls poden acabar tres persones?

(57) *这么点菜，三个人怎么吃得完？   Tan pocs plats, com se'ls poden acabar tres persones?

- Davant de 些 (*xie*) hi pot anar l'adverbi 好 (*hao*) per indicar que la quantitat és considerable, en canvi, davant de 点 (*dian*) no (Lu Fubo 1996, 65; Dai Mengxia 1999a, 44).

- 些 (*xie*) pot anar tant davant de noms com de mesuradors, en canvi, amb 点 (*dian*) no: 好些人 (*hao xie ren*) ‘força gent’, 好些个事 (*hao xie ge shi*) ‘un bon grapat d’assumptes’.
- 点 (*dian*) es pot reduplicar i pot dur el sufix 儿 (*er*) darrere però 些 (*xie*), en canvi, no (Dai Mengxia 1999a, 44).
- 点 (*dian*) només pot anar precedit per 半 (*ban*) ‘mig’, 一 (*yi*) ‘un’, 两 (*liang*) ‘dos’, 三 (*san*) ‘tres’ i 几 (*ji*) ‘uns quants’; 些 (*xie*), en canvi, no pot dur més que 一 (*yi*) ‘un’ davant (Dai Mengxia 1999a, 44).

A continuació trobem una taula amb les combinacions possibles dels mesuradors indefinits amb els determinants 这 (*zhe*), 那 (*na*), 这么 (*zheme*) i 那么 (*name*):

TAULA 5.7 Combinacions dels mesuradors indefinits amb els determinants 这 (*zhe*), 那 (*na*), 这么 (*zheme*) i 那么 (*name*)

这	这点儿	这些	这些个	这一点儿
那	那点儿	那些	那些个	那一点儿
这么	这么点儿	这么些	这么些个	这么一点儿
那么	那么点儿	那么些	那么些个	那么一点儿

Font: Luo Anyuan (1996, 90)

A més a més d’aquests dos mesuradors, trobem d’altres formes relacionades que són també dignes de ser esmentades:

- 些个 (*xiege*) indica també una quantitat petita:

(58) 吃些个东西。 Menjar alguna coseta.

- 一丁点儿 (*yi dingdian*),²⁶² 一丢点儿 (*yi diudian*) i 半点儿 (*bandian*) indiquen tots quantitats molt petites i indefinides.

²⁶² V. Dai Mengxia (1999a, 44) per les diferències amb 一点儿 (*yidian*).

La fórmula 有点儿 (*you yidiar*), formada pel verb *tenir* o *haver-hi* seguit del mesurador indefinit *una mica* s'ha lexicalitzat precedint un verb o adjectiu i es considera actualment un adverbi equivalent a 'ser o tenir una mica' (Lu Fubo 1996, 65). Acostuma a usar-se amb coses negatives:

(59) 他女朋友有点儿难看。 La seva xicota és una mica lletja.

(60) 我有点儿不想去。 No tinc gaires ganes d'anar-hi.

6.4 Els mesuradors de tipus o de classe

Els mesuradors de tipus o de classe, tal com el seu nom indica, es refereixen a alguna classe general d'entitats, les quals comparteixen nombrosos trets físics i funcionals. Són massa esquemàtics com per poder-los usar sense identificar-ne d'alguna manera l'entitat (Langacker 1987, 295), és a dir, s'ha d'esmentar explícitament la categoria independentment del nivell cognoscitiu (arbre, carn, animal, pi, etc.), altrament ens passarà com a l'exemple (21) en què, a falta d'un context, no sabem de què s'està parlant. Segons Aikhenvald (2000, 317), els mesuradors de tipus són més específics de la cultura, s'adquireixen més tard i també són semànticament més redundants.

Tal com expliquen Adams i Conklin (1973, 8), l'ús dels mesuradors de tipus no és en cap cas incompatible amb l'ús d'una altra categoria de mesurador més concreta en un altre context:

These classifiers can be used for counting many nouns irrespective of the class in which they usually occur, as well as for classifying classifiers. Classifying an entity as one kind of x or one instance of y presupposes a system of categorization with at least two levels of complexity.

Els noms abstractes tenen molta tendència a coocórrer amb aquesta mena de mesuradors (Cheng Rong, 1996a, 341) però, de fet, pràcticament qualsevol nom i força adjectius hi poden coocórrer. A continuació presentem una llista de caràcters que poden ser considerats mesuradors de tipus o classe:

辈 代 等 号 级 届 款 类 流 派 品 式 样 种

6.5 Els mesuradors contenidors

Els mesuradors contenidors no són més que objectes o llocs, que poden variar molt en grandària, susceptibles de contenir altres entitats. És a dir, s'agafa una entitat com a referència per a quantificar-ne i categoritzar-ne una altra. Tal com diu Killingley (1983, 109): «[...] with containment mensural classifiers, quantification is shown in terms of amount (or numerosity) of containment within a wrapper or other container».

D'acord amb l'*esquema contenidor* de què hem parlat al tercer capítol, pràcticament tot pot ser vist com un contenidor, per tant, estem tractant amb un grup potencialment infinit de membres. Recordem que aquest esquema consisteix en un límit que distingeix una part interior d'una exterior, en què els límits físics els posa el contenidor, per això mots com ara 壶 (*hu*) 'gerra' o 坛子 (*tanzi*) 'tenalla' sovint designen tota l'àrea tancada i no tan sols l'objecte en sí, és a dir, el concepte és tridimensional.²⁶³ Lehrer (1986, 120) reivindica un concepte de *contenidor* ampli:

The concept 'container' must be construed very generally to include not only objects for putting other objects and substances *in* but also *on* and even *under*. Thus we can have *a ceiling of posters, a wall of pictures, and a shelf of books*. To the extent that almost any object or area can be considered a container in this broad sense [...].

Alguns membres d'aquest grup tenen límits difusos amb els mesuradors estàndard, igual que passa en català, posem per cas, amb el mot *porró*, que designa un recipient de forma bulbosa per contenir líquids i és alhora una antiga mesura de capacitat que equival a 94 centilitres. En xinès trobem també nombrosos exemples de membres

²⁶³ Per oposició al bidimensional expressat pels mesuradors d'extensió.

que estarien a cavall entre aquestes dues categories, com ara antics utensilis per mesurar àrids: 斗 (*dou*) ‘decalitre’, 升 (*sheng*) ‘litre’ o 斛 (*hu*) ‘cinquanta litres’.²⁶⁴

Es tracta probablement del grup amb un cost creatiu més baix, és a dir, més fàcil d’innovar. Vegem un bon grapat d’exemples de caràcters, la majoria provinents de noms, que poden exercir de mesuradors contenidors:

把	包	抱	杯	背兜	箔	钵	簸箕	仓	槽	铲	车
车皮	匙	抽屉	橱	船	村	撮	袋	碟	兜	肚子	囤
驮子	缸	罐	柜子	国	锅	盒	壶	江	窖	掬	口
袋	库	筐	栏	篮	篓	箩	炉	麻袋	盘	盆	棚
捧	瓢	瓶	掐	浅	勺	坛	屉	听	桶	筒	碗
网	瓮	屋	匣	锨	箱	窑	院子	簸箕	园	盅	嘴

6.6 Els mesuradors d’extensió

Els mesuradors d’extensió són objectes o llocs, que poden variar molt en grandària, susceptibles de ser ocupats en la seva superfície per altres entitats. Tal com vam comentar en el tercer capítol, l’espai visual es percep sovint com a contenidor, és a dir, tot allò que els nostres ulls reixen a veure és percebut cognoscitivament com a continent. La diferència respecte dels mesuradors contenidors és la dimensionalitat que, en aquest cas, és bidimensional, però això no treu que hi tinguin límits difusos. De fet, els límits de la mesura els posa el camp visual o l’objecte que s’agafa com a referència, tot i que, a vegades, la mesura no depèn tant de la grandària de l’objecte, sinó que està més o menys establerta culturalment, com ara en el cas de 桌子 (*zhuozi*) ‘taula’ a 一桌子饭 (*yi zhuozi fan*), en què la quantitat de menjar està més o menys estandarditzada per convencions socials. En el cas dels mesuradors d’extensió les entitats individuals que cobreixen una determinada superfície o entitat passen

²⁶⁴ En un inici es tractava de cent litres (*Yingyong hanyu cidian* 2000, 520).

desapercebuts perquè es posa en relleu aquells aspectes en què la massa exhibeix uniformitat interna, per això en l'expressió 一片草 (*yi pian cao*) 'una extensió de gespa', no ens fixem en els brins d'herba individuals sinó en la seva pluralitat i en la imatge resultant, d'una manera similar a com ens passava amb els mesuradors col·lectius.

En anglès, la traducció d'aquest tipus de mesuradors tenen fàcil solució perquè les regles de derivació de l'anglès permeten afegir el sufix *-ful* 'ple' a un nom (per exemple, *a faceful of dust*), amb la qual cosa aconseguim expressar el mateix que en xinès; en català, en canvi, ho haurem de resoldre amb locucions de l'estil *ple de*, que no sempre contribueixen a una redacció fluïda.

Tot i que aquest grup de mesuradors provenen majoritàriament de noms i són també un grup obert amb un gran potencial per a la creació expressiva, no són tan prolífics com els mesuradors contenidors. La llista següent en podrien ser alguns exemples:

鼻子	池	带	地	泓	湖	脸	垄	片	井	丘	身
世界	手	摊	滩	潭	桌	贩					

6.7 Els mesuradors estàndard

Els mesuradors estàndard serveixen per mesurar distàncies, períodes de temps, pesos, capacitats, etc. Expressen mesures fixes, tot i que en alguns casos han variat al llarg del temps. Aquest grup té la particularitat que compta amb un sistema propi molt lligat a la cultura xinesa que coexisteix amb el sistema internacional. Molts d'aquests termes provenen d'utensilis amb què es prenen les mesures i tenen, per tant, límits difusos amb els mesuradors contenidors.

Són dels pocs tipus de mesuradors que no es poden reduplicar. A vegades s'hi pot intercalar la partícula estructural 的 (*de*) per tal d'emfatitzar la quantitat (Cheng

Rong, 1996a, 341). Els mesuradors estàndard sovint formen sèries fixes en relació d'hiperonímia (Ma Qingzhu 1998, 23-24). Per tal de contribuir a la claredat de l'exposició i per facilitar la cerca d'equivalents n'hem agrupat alguns en subcategories, però no creiem imprescindible que els estudiants en coneguin els subgrups.²⁶⁵ A continuació presentem algunes sèries a manera d'exemple que, en cap cas pretenen ser exhaustives:²⁶⁶

1. Llargada:

公里=千米>米>厘米>毫米

里>丈>尺>寸>分>厘>毫

英里>英寻>码>英尺>英寸

海里>公里>百米>十米>米>分米>厘米>毫米>微米>忽米>微米

2. Pes:

吨>公担>百公斤>公斤=千克>百克>十克>克>分克>厘克>毫克>微克

担>斤>两>钱>分>厘>毫>丝

英吨>英担>磅>盎司>打兰>格令

3. Capacitat:

石>斛>斗>升>合>勺>撮

升>毫升

千升>百升>十升>升=公升>分升>厘升>毫升

加仑>夸脱>品托>及耳

4. Superfície:

顷>亩>分>厘

平方市寸>平方市尺>平方市丈>平方市里>市分>市亩>市顷

平方公里>公顷>公亩>平方米>平方分米>平方厘米

²⁶⁵ Alguns diccionaris i llibres de text incorporen taules o llistes dels mesuradors estàndard. V. Huang Juren, Chen Kejian, Lai Qingxiong 1997, 224-31; Darrobers, Xiao-Planes 1998, 77-80; Guo Xianzhen 1987, 137-40.

²⁶⁶ Es barregen mesures tradicionals xineses amb les internacionals i d'origen anglosaxó.

5. Volum:

立方米 > 立方分米 > 立方厘米 > 立方毫米

立方丈 > 立方尺 > 立方寸

6. Moneda:

块 = 元 > 毛 = 角 > 分 > 厘 > 毫

银元 > 银两 = 两 > 钱

A continuació tenim una llista de mesuradors estàndard que no formen necessàriament sèries:

掩	贝尔	伏特	卡路里	勒克司	链	罗	瓦特
---	----	----	-----	-----	---	---	----

Alguns autors inclouen en aquesta categoria els mesuradors de temps, segurament perquè també formen sèries estandarditzades amb relació d'hiperonímia. Malgrat això, nosaltres creiem més convenient incloure'ls dins dels mesuradors de durada, que veurem més endavant.

6.8 Els mesuradors populars

Els mesuradors populars serveixen per mesurar distàncies, pesos, capacitats, etc. però es diferencien dels estàndard en què la mesura no és exacta sinó aproximada. Ens ha semblat convenient fer-ne un grup a part ja que estan fortament vinculats a la cultura. Normalment prenen una part del cos com a punt de referència per fer la mesura. És a dir, si prenem el braç o el dit com a referència, encara que les miden variïn d'una persona a una altra, ens podem fer una idea aproximada de la mesura. N'hi pot haver, però, d'improvisades, com ara les dels exemples de (61) i (64).²⁶⁷

²⁶⁷ Exemples inspirats de Xing Fuyi (1993, 67).

(61)	麦子已经长得 <u>一筷子</u> 多高。	El blat ja tenia més d'un palet ²⁶⁸ d'alt.
(62)	这棵树 <u>三围</u> 粗。	Aquest arbre fa tres braçades d'ample.
(63)	他走了 <u>十几步</u> 远。	Va allunyar-se unes quantes passes.
(64)	<u>一人高</u> 的大骡子。	Un mul alt com una persona.
(65)	今天雪下了 <u>一指</u> 厚。	Avui ha caigut un dit de neu.

Com poder veure en la llista següent, és una categoria teòricament oberta però que, de fet, no compta amb gaires membres:

步	度	围	柞	指
---	---	---	---	---

6.9 Els mesuradors partitius

Els mesuradors partitius indiquen una fracció o part d'un tot, per tant podríem dir que d'alguna manera són un concepte cognoscitivament contrari als col·lectius.²⁶⁹ Ho il·lustrarem amb dos exemples: d'una banda, el mesurador col·lectiu 套 (*tao*) a 一套房子 (*yi tao fangzi*) es refereix al conjunt de sales, cambres i d'altres espais interiors que formen un pis o casa, mentre que 间 (*jian*) a 一间房子 (*yi jian fangzi*) es refereix a cadascuna de les peces en què es divideix una casa i es pot considerar, per tant, un mesurador partitiu. Podem dir més o menys el mateix de 套 (*tao*) a 一套家具 (*yi tao jiaju*) que es refereix al conjunt d'objectes necessaris per al parament d'una casa els quals es combinen i complementen en llur ús, mentre que 件 (*jian*) a 一件家具 (*yi jian jiaju*) es refereix tan sols a una de les peces que formen aquest joc.

En definitiva, considerem mesuradors partitius tant als elements constructius d'una màquina, d'un aparell, d'un mecanisme, d'un joc quan els traiem del seu context o bé

²⁶⁸ Cobert per menjar.

²⁶⁹ Ara bé, tal com hem posat en relleu en els apartats 1 i 2 d'aquest capítol, hi ha autors que els col·loquen en el mateix grup.

a una porció o tros d'una entitat. En aquest segon cas, els mesuradors partitius poden aportar certa informació sobre la forma d'aquesta porció, com ara en els exemples (66) i (67):

(66)	一块面包	Un tros de pa
(67)	一片面包	Una llesca de pa
(68)	一门课	Una assignatura
(69)	一节课	Una classe
(70)	一段绳子	Un tros de corda
(71)	一掐盐	Un pessic de sal
(72)	一份饭	Una ració de menjar
(73)	三客饭	Tres menús

La porció o part pot estar caracteritzada per uns paràmetres diferents dels de la forma, com hem vist en alguns dels exemples anteriors. A (68) el concepte partitiu es refereix a la matèria que integra un programa que ha d'ésser ensenyat dins un període de temps determinat (generalment un curs acadèmic) i que forma part d'un pla d'estudis. A (69), en canvi, la partició es fa en funció del temps en què es divideix cada classe com a unitat docent, és a dir, període de temps preestablert per a la transferència de coneixements sense pauses, és a dir tres quarts d'hora, una hora, una hora i mitja, etc. La diferència entre (72) i (73) és que les quantitats de referència són diferents: *ració* es refereix a una porció limitada d'aliment que es dona a un individu i *menú* es refereix a la quantitat de menjar que es dona en un àpat complet.

A continuació trobem alguns caràcters que poden desenvolupar la tasca de mesuradors partitius, tot i que molts d'aquests membres no són exclusius d'aquesta categoria ja que tenen límits difusos amb d'altres, com ara la dels individuals i la dels col·lectius:

瓣	层	场	程	出	滴	段	分	份	疙瘩	轱辘	回
缉	集	间	件	截	节	进	句	卷	军	拉	连
旅	口	块	捏	片	瓢	哨	师	丝	牙儿	页	营

则 章 着 招 折

6.10 Els mesuradors de freqüència

Els mesuradors de freqüència indiquen el número de vegades que ha tingut lloc una acció o esdeveniment. N’hi ha de més generals i de més específics en el sentit que hi ha certes limitacions en les coocurrències, per això, els exemples (79) i (80) més avall són agramaticals. En alguns casos, la relació entre el verb i el mesurador verbal és tan forta que pràcticament formen una peça lèxica. Vegem algunes combinacions possibles a la taula següent:

TAULA 5.8 Coocurrències possibles entre mesuradors de freqüència i noms o verbs

Mesurador	Pinyin	Tipus de verbs amb què coocorren	Exemples
把	ba	Verbs que impliquen una acció de la mà.	扶, 捏, 抓, 拉, 推, 擦, 洗, 啦, 摸, 帮
遍	bian	Verbs que impliquen una acció com un procés amb un principi i un fi.	背, 写, 念, 说, 问, 听, 找, 读, 看, 走, 谈, 抄, 擦, 复习, 解释, 唱, 演练, 扫, 演唱, 翻译
步	bu	Accions o jocs que impliquen un moviment amb els peus (encara que sigui figurat).	走, 迈, 近, 学习, 进, 退, 跨, 踏, 走, 跑, 棋
捶	chui	Accions que es produeixen amb el puny o una maça.	捶, 打
次	ci	Verbs o noms que poden dur mesurador de freqüència.	看, 找, 出走, 打扰, 洗, 说, 失误, 来, 进
道	dao	Accions que es divideixen per etapes.	上(漆), 刷(漆), 办(手续), 油(漆), 上(菜)
度	du	Sinònim de 次 (ci).	丧失, 自信, 梅开, 公演
番	fan	Sobretot amb situacions que requereixen cert esforç físic, molta energia o que són més aviat llargues.	说, 劝, 教训, 解释, 讲演, 比较, 研究, 祷告, 思索, 创造出, 考察, 翻, 整修, 推敲, 折腾, 讨论, 思考, 进行, 经过
回	hui	Verbs que no siguin d’acció momentània.	放, 走, 讲, 唱, 讨论, 去, 试, 看, 迟疑, 来, 打量, 说, 叫

和	<i>huo</i>	Expressa el nombre d'esbandides o bulls d'una medecina.	洗, 煮(药)
记	<i>ji</i>	Acció que es realitza amb la mà.	打, 盖
跤	<i>jiao</i>	Verbs relacionats amb caure.	摔, 跌, 拌
交	<i>jiao</i>	Verbs relacionats amb caure.	摔, 跌, 拌
届	<i>jie</i>	Accions o esdeveniments que succeeixen de manera periòdica.	召开, 毕业生, 会议, 运动会, 锦标赛, 人民代表大会
期	<i>qi</i>	Accions o esdeveniments que tenen lloc d'una manera periòdica o regular.	学习班, 工程
起	<i>qi</i>	Accidents o esdeveniments negatius.	防止(事故), 办(案子)
圈	<i>quan</i>	Verbs que expressen voltar o girar.	转, 兜, 走, 绕, 烧, 缠
声	<i>sheng</i>	Verbs o noms relacionats amb l'emissió de veu.	叫, 喊, 骂, 问, 出, 笑, 哼, 呼, 唤, 应, 向, 吼, 抗议, 说, 叹
水	<i>shui</i>	Verbs relacionats amb rentar.	洗
趟	<i>tang</i>	Verbs de desplaçament. ²⁷⁰	来, 去, 走, 拉, 运送, 开, 转, 跑, 出差, 旅行, 回, 出海, 出国, 坐(车), 约, 进
跳	<i>tiao</i>	Verbs relacionats amb saltar o sobresaltar-se.	吓, 跳
通	<i>tong</i>	Accions relacionades amb tocar un instrument, documents, telegrames, parlar per telèfon, operacions, etc.	吹唢呐, 打鼓, 吓唬, 飞, 电报, 文书, 手术, 信
下	<i>xia</i>	Verbs d'acció momentània.	打, 解释, 想, 敲, 拧, 拢, 捶, 按, 跳, 抖, 碰, 摆动, 颤抖, 摇
下子	<i>xiazi</i>	Verbs d'acció momentània. Si ocupa la posició preverbal significa un temps molt curt: 'en un obrir i tancar d'ulls'.	紧张, 长高, 亮, 便笑, 跑到, 勾起, 解决
响	<i>xiang</i>	Verbs que impliquen l'emissió d'un so.	鸣炮, 敲, 响, 打
巡	<i>xun</i>	Ús limitat a les rondes de beguda.	酒过三巡
匝	<i>za</i>	Verbs que expressen voltar o girar.	绕
遭	<i>zao</i>	Verbs de desplaçament, girar o trobar-se.	走, 绕, 跑
周	<i>zhou</i>	Verbs que expressen voltar o girar.	绕, 盘旋
转	<i>zhuan</i>	Verbs que expressen voltar o girar.	跑, 走, 转

Vegem-ne alguns exemples:

- (74) 我白跑了两趟。 Hi he anat dos cops en va.
- (75) 这本书我看了一遍。 Aquest llibre l'he llegit de cap a peus.
- (76) 《把手里的团扇摇了几下》。²⁷¹ Va ventar-se uns cops amb el vano.
- (77) 《你是不是要我把你的悲剧重演一次 [···] 》? ²⁷²
 És que per ventura vols que torni a representar la teva tragèdia?
- (78) 《觉民自己把信朗读了两遍》。²⁷³
 En Juemin llegí tota la carta en veu alta dos cops.
- (79) *研究了三趟。 Ho he investigat tres cops.
- (80) *这是第三回会议。 Aquesta és la tercera reunió.

6.11 Els mesuradors de durada²⁷⁴

Els mesuradors de durada expressen un lapse de temps, és a dir, no només que alguna cosa s'ha esdevingut, sinó que ha durat una estona. A vegades, fins i tot, informen sobre l'estona concreta. No es poden reduplicar (Charles A. Liu 1999, 17) i s'associen, sobretot, amb verbs de procés o d'acció que es poden fer repetidament, és a dir, tenen eminentment una funció adverbial (poden precedir el verb fàcilment). Vegem a la taula següent uns quants exemples de mesuradors la durada dels quals no és gaire específica:

TAULA 5.9 Coocurrències possibles entre mesuradors de durada i noms o verbs

辈子	<i>beizi</i>	Esdeveniments que duren tota una vida.	读, 干, 苦
场	<i>chang</i>	Situacions relacionades amb el llenguatge, el comportament o fenòmens atmosfèrics que duren un temps.	大笑, 开(玩笑), 遇到, 发生口角, 哭, 忙, 搞, 陪坐, 闹
顿	<i>dun</i>	Amb verbs que impliquen una renyina o allisonament i amb àpats.	打, 骂, 说, 揍, 诉说, 挨, 斥

²⁷⁰ D'acord amb Guo Xianzhen (1987, 80) en alguns dialectes del xinès només té el sentit de 'cop'.

²⁷¹ Exemple prestat de Ba Jin. 1994. *Jia*, p. 275.

²⁷² *Ibid.*, p. 276.

²⁷³ *Ibid.*, p. 277.

²⁷⁴ Charles A. Liu (1999, 15) els anomena *temporal-measures*.

			责, 吵, 训诫, 痛骂, 修理
生	<i>sheng</i>	Amb esdeveniments qu duren tota una vida.	奋斗, 安乐
世	<i>shi</i>	Amb esdeveniments qu duren tota una vida.	姻缘, 夫妻
通	<i>tong</i>	Amb verbs que expressen una conducta negativa que dura una estona.	恶搞, 胡闹, 鬼叫, 打, 闹, 挨骂, 发牢骚, 胡说, 乱说
下 ²⁷⁵	<i>xia</i>	Amb accions que duren una estona curta.	轻松, 检查, 颤抖, 停顿, 问, 商量, 看
阵	<i>zhen</i>	Amb esdeveniments que poden tenir un aspecte duratiu.	吵, 忙, 观察, 打量, 打, 闹, 说笑, 昏迷, 等, 走, 赞美, 哭, 蹲, 琢磨
阵子	<i>zhenzi</i>	Amb esdeveniments que poden tenir un aspecte duratiu.	写

Hi ha, però, mesuradors que designen regions delimitades dins d'interpretacions abstractes construïdes per mesurar la duració d'un esdeveniment. Vegem-ne uns quants:

TAULA 5.10 Mesuradors de durada específica

分钟	<i>fenzhong</i>	Minut
更	<i>geng</i>	Dues hores (cadascuna de les parts en què està dividida la nit).
季	<i>ji</i>	Estació, temporada
刻钟	<i>kezhong</i>	Quart d'hora
礼拜	<i>libai</i>	Setmana
秒钟	<i>miaozhong</i>	Segon
年	<i>nian</i>	Any
日	<i>ri</i>	Dia
上午	<i>shangwu</i>	Matí
世纪	<i>shiji</i>	Segle
天	<i>tian</i>	Dia
晚上	<i>wanshang</i>	Vespre
下午	<i>xiawu</i>	Tarda
小时	<i>xiaoshi</i>	Hora
星期	<i>xingqi</i>	Setmana
宿	<i>xiu</i>	Nit

²⁷⁵ Com que 一下 (*yixia*) és tant mesurador de freqüència com de durada, a vegades es pot donar certa ambigüitat, com ara a 他打了一下球 (*ta da le yixia qiu*) que tant pot ser 'ha donat un cop a la pilota' com 'ha estat jugant a pilota una estona'.

学期	<i>xueqi</i>	Semestre, trimestre
旬	<i>xun</i>	Dècada, deu anys
夜	<i>ye</i>	Nit
月	<i>yue</i>	Mes
载	<i>zai</i>	Any
周	<i>zhou</i>	Setmana

A vegades els verbs poder fer de mesura d'ells mateixos. Els determinants que els poden precedir estan limitats a 一 (*yi*) 'un' i 几 (*ji*) 'uns quants' (Li Jinxi, Liu Shiru 1978, 17). La fórmula en què es repeteix el verb i la que té el numeral 一 (*yi*) intercalat són sinònimes i, alhora, ambdues poden ser substituïdes per 一下 (*yixia*) 'un moment' o 'una estona'. La fórmula amb el numeral 一 (*yi*) 'un' o 几 (*ji*) 'uns quants' és sinònima de 次 (*ci*) 'cop', com ara a (98). Sovint, però, la reduplicació del verb no expressa ni la freqüència ni la durada de l'acció, sinó la idea brevetat, que ajuda a rebaixar el to de la frase, com ara a (99), fenomen que Charles A. Liu (1999, 23) anomena *tone-softeninng device*. Vegem uns quants exemples dels diferents tipus de mesuradors de durada:

- (81) 他们玩了一阵子。   Han jugat una estona.
- (82) 请等一下。   Si us plau, espera un moment.
- (83) 《大前天晚上落了一夜的雨》。²⁷⁶
 Abans d'ahir al vespre va ploure tota la nit.
- (84) 我一会儿就去。   Hi aniré dintre d'un moment.
- (85) 他一下就作完了。   Ho va acabar en un tres i no res.
- (86) 我看了一眼。   Li he fet un cop d'ull.
- (87) 我看了一会。   L'he mirat una estona.
- (88) 我看了一下。   L'he mirat una mica.
- (89) 我睡了一个下午。   He dormit tota la tarda.
- (90) 我走路走了三天。   He estat caminant durant tres dies.
- (91) 他在上海住了三十年。   Ha viscut trenta anys a Shanghai.
- (92) 已经过了一会儿。   Ja ha passat una estona.

²⁷⁶ Exemple prestat de Ba Jin. 1994. *Jia*, p. 124.

- (93) 我一辈子穷。 He estat pobre tota la vida.
- (94) 我学了一学期汉语。 He estudiat un semestre de xinès.
- (95) 他的脸一会儿红, 一会儿不红。 Es posa vermell a estones.
- (96) 他干了一天活儿。 Va treballar tot el dia.
- (97) 孩子难过地大哭了一场。 El nen va plorar una estona tristament.
- (98) 他滚了几滚。 Ha giravoltat uns quants cops.
- (99) 请你看一看。 Si us plau, fes-li un cop d'ull.

6.12 Els mesuradors instrumentals

Els mesuradors instrumentals, a més a més del número de cops, informen sobre la part del cos o objecte que amb què ens hem ajudat per dur a terme una acció i, per tant, tenen límits difusos amb els mesuradors de freqüència, tot i que en aquest cas són molt més concrets.

Els hem separat en dos grups en funció de la naturalesa de l'instrument i, com es pot observar, les coocurrències amb els verbs estan limitades pel significat específic del mesurador:

TAULA 5.11 Mesuradors instrumentals (parts del cos)

巴掌	<i>bazhang</i>	Verbs que s'executen amb el palmell de la mà.	打, 挨, 给, 拍, 掴
脚	<i>jiao</i>	Verbs que s'executen amb els peus.	踢, 踩, 踹, 蹬, 踹
口	<i>kou</i>	Verbs que s'executen amb la boca.	咬, 啃, 吃, 喝, 代, 吐, 喘, 吞, 蜇
拳	<i>quan</i>	Verbs que s'executen amb el puny.	打, 揍, 挥, 划, 挨
手	<i>shou</i>	Esdeveniments que es realitzen amb la mà.	好字, 好牌, 枪法, 来
蹄子	<i>tizi</i>	Accions que es realitzen amb una peülla.	踢
眼	<i>yan</i>	Verbs que s'executen amb els ulls.	看, 瞅, 瞪, 瞟, 瞧, 扫, 望, 瞄, 溜, 瞥, 白, 横
掌	<i>zhang</i>	Verbs que s'executen amb el	击, 打, 拍

		palmell de la mà.	
--	--	-------------------	--

TAULA 5.12 Mesuradors instrumentals (objectes)

板	<i>banzi</i>	Accions que s'executen amb una pala o tauló.	打
棒子	<i>bangzi</i>	Accions que s'executen amb un pal.	打
笔	<i>bi</i>	Accions que s'executen amb un pinzell.	画
鞭子	<i>bianzi</i>	Accions que s'executen amb un fuet.	抽
槌	<i>chui</i>	Accions que s'executen amb un martell.	抡, 砸
锤	<i>chui</i>	Accions que s'executen amb un martell o maça.	打, 击
捶	<i>chui</i>	Accions que s'executen amb el puny o amb un pal.	捶, 打
刀	<i>dao</i>	Accions que s'executen amb un ganivet.	砍, 刺, 杀, 切
斧子	<i>fuzi</i>	Accions que s'executen amb una destal.	砍
棍	<i>gunzi</i>	Accions que s'executen amb un pal.	打, 披, 挨
剪子	<i>jianzi</i>	Accions que s'executen amb unes tisores.	剪, 绞
钳	<i>qian</i>	Accions que s'executen amb unes pinces o alicates.	夹
锹	<i>qiao</i>	Accions que s'executen amb una pala. ²⁷⁷	打
枪	<i>qiang</i>	Accions que s'executen amb un fusell.	开, 打, 射出, 连射, 响, 放
针	<i>zhen</i>	Accions que s'executen amb una agulla.	打, 扎, 缝, 织, 注射

Vegem-ne uns quants exemples de cada subgrup:

- (100) 我打了他一拳。   Li vaig clavar un cop de puny.
- (101) 大夫给我打了几针。   El metge em va posar unes quantes injeccions.
- (102) 我扫了他一眼。   Li vaig fer una llambregada.²⁷⁸
- (103) 《老太爷自然一口应承》。²⁷⁹

²⁷⁷ Aquest mesurador es troba a cavall entre aquest grup i el dels mesuradors contenidors.

²⁷⁸ Literalment diu 'el vaig escombrar amb l'ull'.

²⁷⁹ Exemple prestat de Ba Jin. 1994. *Jia*, p. 277.

L'avi per descomptat hi accedí sense vacil·lació.

(104) 《后面又放了一枪》。²⁸⁰ Darrere es va sentir una altra detonació.

(105) 《他一把抓住觉民的右手 [...] 》。²⁸¹

Agafà la mà dreta d'en Juemin d'una revolada.

6.13 Els mesuradors compostos

Hem volgut incloure els mesuradors compostos perquè si bé és cert que apareixen poc a la literatura i al llenguatge planer de cada dia, ens els trobem sovint en els mitjans de comunicació i en els textos de caire científic o tècnic. Hem considerat, doncs, pertinent tenir-los en compte a la classificació perquè, malgrat que possiblement els estudiants no se'n trobaran cap a l'inici del seu aprenentatge, les possibilitats que els apareguin s'aniran incrementant a mesura que augmenti la seva competència lingüística i la dificultat dels documents amb què s'enfrontin ja que, sens dubte, un traductor es troba amb aquest tipus de textos constantment en la seva vida professional.

Els mesuradors compostos indiquen mesura nominal i verbal alhora (Guo Xianzhen 1987, 20; Zhang Wanqi 1992, 147; Cheng Rong 1996a, 338). Estan constituïts per dos morfemes independents (mesuradors simples) que expressen dues unitats i que es combinen majoritàriament en una relació de divisió o multiplicació. També és possible trobar-ne formats per dos mesuradors nominals i un de verbal, formant una estructura encara més complicada, com ara 架艘次 (*jasouci*) (Zhang Wanqi 1992, 154), tot i que són rars.

Els mesuradors compostos han augmentat considerablement a partir dels anys 1950, acompanyant el progrés de la ciència i de la tècnica a la Xina, són un grup obert que mostra la progressiva tecnificació dels mesuradors (Zhang Wanqi 1992, 154). Són adequats per a l'expressió concisa de dues unitats combinades, especialment quan es

---

²⁸⁰ Ibid, p. 251.

²⁸¹ Ibid, p. 243.

tracta d'una xifra gran. Segons Zhang Wanqi (1992, 156), no només el seu nivell de freqüència és molt alt sinó que, a més, aquest no para d'augmentar.

Des del punt de vista sintàctic, és rar que un mesurador compost modifiqui un nom i, només ho pot fer si aquest nom fa de complement directe. Pot funcionar pronominalment substituint el nom i s'han de donar unes condicions molt especials perquè pugui fer de predicat, ja que la seva funció principal és la de modificar el verb, especialment en posició postverbal (Zhang Wanqi 1992, 149).

De totes maneres, no poden ser considerats ni mesuradors nominals ni verbals perquè no en comparteixen les característiques: no es poden reduplicar (Zhang Wanqi 1992, 149) ni poden anar precedits pels determinants demostratius 这 (*zhe*) i 那 (*na*) (Cheng Rong 1996a, 338; Zhang Wanqi 1992, 149). De fet, com hem dit una mica més amunt, són mesura nominal i verbal alhora. Per exemple, 架次 (*jiaci*) 'aparells x cops' compta el nombre d'avions (aparells) i el nombre de cops, és a dir, el nombre total de vols. Per tant, 十架次 (*shi jiaci*) pot ser tant que un aparell vola deu cops, com que cinc aparells volen cadascun dos cops o que deu aparells volen cadascun un cop.

D'acord amb la naturalesa dels seus components, hi ha tres tipus de mesuradors compostos (Zhang Wanqi 1992, 145): a) combinació de qualsevol tipus de mesurador nominal amb els verbals 次 (*ci*) o 起 (*qi*); b) combinació de dos mesuradors verbals, i c) combinació de dos mesuradors nominals. L'àmbit d'ús de la majoria de membres d'aquest darrer grup és molt restringit, ja que pertanyen al camp científicotècnic. La seva definició és fixa i clara i sovint tenen un mesurador estàndard equivalent, per exemple 焦耳每秒 (*jiaer meimiao*) 'joule per segon' correspon a la unitat de potència o mesurador estàndard 瓦特 (*wate*) 'vat'. Les dues unitats que formen el mesurador compost poden tenir tres tipus diferents de relació semàntica entre elles: multiplicació, divisió o potència (Ma Qingzhu 1998, 25).²⁸² A la taula que hi ha a continuació, tot i que no és exhaustiva, podem observar que el tercer criteri de combinació és el més productiu.

²⁸² V. Ma Qingzhu (1998, 25) per exemples de cada tipus.

TAULA 5.13 Mesuradors compostos

<i>a</i> ²⁸³	<i>b</i>	<i>c</i>
班次, 部次, 户次, 架次, 件次, 卷次, 列次, 连次, 辆次, 门次, 亩次, 批次. 人次, 艘次, 台次, 站次, 人起	场次	人日, 台班, 机时 人公里, 客公里, 车公里, 人海里 吨公里, 公斤米, 克厘米, 顿海里 公里小时, 千米小时 焦耳每秒, 千瓦小时, 牛顿米, 欧姆米, 库伦米, 牛顿每平方米 米每秒, 千米每秒, 弧度每秒 伏特安培, 焦耳库伦, 瓦特安培 卡每克, 千卡每千克 秒立方米, 千克每立方米

Existeix un nombre molt limitat de paraules bisíl·labes representades per un sol caràcter que també hem de considerar mesuradors compostos (Ramírez 1995, 72) corresponents als mesuradors 哩 (*haili*) ‘milla marina’, 瓦 (*qianwa*) ‘quilovat’ i 唛 (*yingliang*) ‘unça anglesa’.

7 Conclusions

Gràcies a l’extensa revisió bibliogràfica que hem realitzat a la primera part d’aquest capítol, hem constatat que els mesuradors formen un conjunt heterogeni de paraules, raó per la qual és important distingir-les i classificar-les. També hem vist que entre els lingüistes xinesos pràcticament només hi ha consens absolut en un aspecte: l’ús del mot 量词 (*liangci*) com a terme genèric per referir-s’hi. No hi ha consens, en canvi, en la distinció i terminologia dels diferents tipus de mesuradors ni en com s’haurien de classificar. Per tal de començar a reduir la diversitat terminològica, hauríem de fer l’esforç de consensuar almenys l’ús d’un sol terme genèric en català i castellà que englobi tots els tipus de 量词 (*liangci*). Vistes les diferents possibilitats, de moment, el terme que ens sembla més escaient és *mesurador*.

De l'anàlisi de les obres que s'ocupen dels mesuradors es desprèn que, malgrat haver-hi uns corrents dominans creats pels autors de més prestigi, no hi ha gens de consens en els punts relacionats amb els aspectes semàntics i cognoscitius –fet que no passa tant amb els aspectes morfològics i sintàctics– i que explica, d'una banda, la diversitat de classificacions i, de l'altra, confirma la sospita que la semàntica és l'aspecte menys ben resolt al voltant dels mesuradors. Aquesta diversitat es deu en part a una diversitat en els objectius i en els criteris dels autors.

Hem vist que certs autors reïxen més que d'altres a oferir una classificació consistent dels mesuradors però, en tot cas, els autors que han fet l'esforç de pensar una classificació han estat una majoria abassegadora, la qual cosa constata la necessitat compartida d'una ordenació de la diversitat que representen i justifica també la pertinència d'aquest capítol.

El fet que no hàgim trobat cap classificació entre les presentades que s'adeqüi a les nostres necessitats es deu segurament a què cap autor ha concebut la seva classificació com a una eina vàlida per a l'aprenentatge i per a la traducció del xinès alhora. A continuació explicarem per què les classificacions que existeixen no són útils ni per a la didàctica ni per a la traducció. Com que hem observat que el mateix tipus d'obres presenten problemes similars, hem agrupat els comentaris al voltant del tipus d'obres.

Pel que fa a les gramàtiques per a xinesos i les obres monogràfiques, empenen una terminologia poc entenedora per als estudiants i gairebé sempre treballen sobre una base teòrica molt allunyada de les seves necessitats pràctiques. No és només que no les puguin entendre, sinó que el professor tampoc no les pot aprofitar com a material didàctic, perquè els enfocaments són o massa superficials, en el primer cas, o massa teòrics, en el segon. Els autors que escriuen gramàtiques no són especialistes en el tema dels mesuradors i n'esmenten l'existència perquè no els poden passar per alt, però no fan l'intent d'aportar res de nou respecte al material existent. Pel que fa als

---

²⁸³ Zhang Wanqi (1992, 146-7) en dóna un exemple de cada, és a dir, la combinació de cada tipus de mesurador nominal amb un de verbal.

especialistes, no s'han plantejat mai els mesuradors des del punt de vista de la traducció, sinó que el seu enfocament està fonamentat en la lingüística teòrica.

Quant a les gramàtiques dirigides a estudiants estrangers, la majoria presenta nombrosos problemes terminològics i metodològics. És a dir, la terminologia és incoherent i els criteris de classificació no s'apliquen sistemàticament. A més a més, tenint en compte que els lectors no són versats en la matèria, es troben a faltar més explicacions, exemples i informació de caràcter contrastiu. Això pot provocar que un estudiant interessat a ampliar els seus coneixements o resoldre un dubte sobre els mesuradors es trobi amb unes informacions contradictòries que, en lloc d'ajudar-lo, el desorientin encara més.

Finalment, cal dir que els llibres de text per a estrangers destaquen, sobretot, per la manca d'informació, ja que són molts els casos en què s'introdueixen els mesuradors sense cap tipus d'explicació. No és d'estranyar, doncs, que no haguem trobat ni un sol llibre de text de xinès que n'ofereixi una classificació.

Perquè una classificació tingui utilitat pedagògica i sigui una eina de referència per a la traducció cal que doni exemples i explicacions sobre cada categoria. Els grups han de ser suficients perquè es distingeixin les particularitats de cada una d'ells, però no tan nombrosos que alguns acabin tenint un sol membre. Finalment, és important que no es barregin criteris de classificació i que els que es facin servir estiguin a l'abast de la comprensió dels estudiants.

Amb la revisió bibliogràfica hem constatat la necessitat de fer una classificació flexible que parteixi de la base que un mateix mesurador pot pertànyer a més d'una categoria. La classificació ha d'anar acompanyada d'exemples il·lustratius, en què els mesuradors es distribueixin entre les diferents categories d'acord amb el seu ús més habitual, però que no estigui preestablert si un mesurador pertany a una categoria o altra, sinó que depengui del context lingüístic en què el trobem. Aquesta flexibilitat vol reflectir el fet que els mesuradors no són un sistema de categorització estàtic, sinó un mecanisme que s'activa cada cop que interactuem amb el món i que queda reflectit a la llengua.

La nostra classificació s'articula sobre la base d'unes premisses: el caràcter polisèmic de la majoria dels mesuradors, els límits difusos entre categories i determinades relacions semàntiques entre els mesuradors. L'aspecte innovador que té el nostre enfocament és que, d'una banda, hem evitat la utilització simultània de diferents criteris en una mateixa classificació i, de l'altra, hem ampliat l'horitzó de les funcions dels mesuradors, tot fugint de la visió tradicional que considera que els mesuradors classifiquen en funció de com són els objectes més que no pas de com hi interactuem i com se'ns presenten des del punt de vista de la quantitat i la disposició.

Reconeixent la polisèmia com a fenomen habitual en els mesuradors, obrim la porta de la classificació múltiple, en què un mateix morfema s'encabeix en una subcategoria o en una altra no tant en funció d'ell mateix, sinó del context lingüístic i de la relació semàntica amb la resta de mots. La polisèmia també ens permet retre compte, doncs, de les xarxes de significats interrelacionats que formen les categories complexes, com la de 把 (*ba*), que hem analitzat en l'apartat 3.2 d'aquest capítol. Des del nostre punt de vista, una anàlisi profunda de cada una de les categories de mesuradors que dugués a un coneixement de les relacions entre els seus diferents significats tindria una gran efecte positiu sobre el seu aprenentatge, ja que permetria posar en relleu els significats més representatius o prototípics i entendre fàcilment les diferents extensions com a categoria radial.

Els límits difusos entre categories no són només un símptoma del caràcter polisèmic de molts mesuradors, sinó també causats per aspectes cognoscitius, és a dir, per la importància que té el punt de vista de l'usuari. Per tant, la classificació dels mesuradors en subcategories no és una qüestió de blanc o negre, sinó una qüestió amb molts matisos i susceptible a diferents interpretacions.

Hem desestimat els criteris morfològic i etimològic com a criteri bàsic de classificació i hem cregut necessari diferenciar clarament els criteris sintàctics dels semàntics, de manera que ens han sortit dues classificacions independents però que podem relacionar fàcilment.

La classificació feta amb criteris sintàctics, que distingeix entre mesuradors nominals, adjectivals i verbals, és útil perquè s'estableix en funció del mot amb què coocurreixen els mesuradors, cosa que pot facilitar la tasca d'identificació per part dels estudiants. Des del nostre punt de vista, doncs, és una de les primeres distincions que s'han de fer, independentment de la classificació feta amb criteris semàntics. Aquesta opció, no només està avalada pel fet que és la que més seguidors té a la literatura sinó que, a més a més, estableix una distinció sintàctica entre tres grups que fins i tot els estudiants amb un nivell més elemental poden copsar, ja que l'estructura bàsica és clarament diferent.

En la classificació amb criteris semàntics ens han sortit fins un total de tretze categories: mesuradors individuals, mesuradors col·lectius, mesuradors indefinits, mesuradors de tipus o de classe, mesuradors contenidors, mesuradors d'extensió, mesuradors estàndard, mesuradors populars, mesuradors partitius, mesuradors de freqüència, mesuradors de durada, mesuradors instrumentals i mesuradors compostos. La divisió s'ha fet en funció del tipus de mesura i com s'expressen els límits, que a vegades els posen els objectes que s'agafen de referència, a vegades són virtuals, etc.

Aquests tretze grups, si ho creiem necessari, es poden subdividir. Per exemple, dins dels mesuradors col·lectius podem distingir entre mesuradors de quantitats fixes o bé de quantitats indeterminades. Dins dels mesuradors instrumentals tenim parts dels cos i eines, dins dels mesuradors de durada tenim els que expressen un temps curt, un temps indefinit o un temps concret, etc. Aquestes diferents categories de mesuradors en principi permeten recollir tots els casos i són prou distintives i alhora no es converteixen en una llista infinita de casos especials.

En la lingüística cognoscitiva, no tots els membres d'una categoria són igual de representatius, la qual cosa, com molt bé observen Cuenca i Hilferty (1999), contribueix a explicar les peculiaritats dels membres més perifèrics sense haver d'excloure'ls de l'objecte d'estudi o de catalogar-los d'excepcions. El concepte de membre prototípic i membre perifèric, juntament amb la de pertinença a una

categoria d'acord amb el principi de similitud de família permet, doncs, resoldre casos de difícil explicació.

Com hem pogut veure, no totes les categories es desenvolupen igual ni són igual de complexes. Per això, aquestes categories de mesuradors no són totes igual d'homogènies (hi ha membres més prototípics que d'altres, membres més permanents i d'altres de més circumstancials, hi ha categories que experimenten un gran trànsit d'altres, mentre que d'altres tenen poc moviment), ni tenen un comportament sintàctic idèntic (alguns van davant de verbs o d'adjectius, altres darrere, altres darrere del nom, n'hi ha que poden tenir extensió nominal i n'hi ha que no), ni són morfològicament comparables (n'hi ha formats per un sol morfema i n'hi ha de dos, n'hi ha que es poden reduplicar i n'hi ha que no), etc.

Des del moment que estem tractant amb quantitats o mesures d'entitats, també és important adonar-se que s'estableixen relacions semàntiques entre els mesuradors (hiperonímia, hiponímia, etc.). Sovint el significat no el podem trobar en el mesurador mateix sinó que l'hem de buscar en el context. Els mesuradors de tipus o de classe, per exemple, en la relació de forces entre categorització i quantificació, es decanten cap a la categorització i més que una quantitat indiquen un grup força abstracte de coses que sovint implica necessàriament la inclusió dels valors pragmàtics per a la seva correcta interpretació. També hem vist un grup de mesuradors (els partitius) que no designen entitats individuals senceres sinó porcions, la qual cosa no deixa de ser també un tipus de mesura que necessita ajudar-se del context per saber exactament de què es tracta.

Quant als mesuradors de freqüència, durada i instrumentals, si bé és cert que tenen un alt grau de coocurrència amb verbs, hem mirat d'evitar-ne l'associació directa, ja que d'una banda estaríem barrejant el criteri semàntic amb el sintàctic, cosa que volíem evitar explícitament des d'un principi, i, de l'altra, no hem pas d'oblidar que tenen límits difusos i n'hi ha que poden coocórrer també amb noms, especialment els de durada.

Per acabar, volem destacar el fet que estem presentant aquí una proposta innovadora, tant pel fons com per la forma que, a més a més, reflecteix una clara evolució de l'autora, que ja va fer una primera proposta de classificació fa un temps, respecte a la qual s'han introduït canvis significatius. Segurament hi ha aspectes millorables que sens dubte anirem introduïnt a mesura que la posem a la pràctica, però ara per ara sembla consistent i la pràctica pedagògica demostra que és una eina útil que ajuda a l'aprenentatge i la traducció dels mesuradors.

Capítol 6 Les funcions dels mesuradors

0 Introducció

Al llarg d'aquest treball han anat sortint les funcions clàssiques dels mesuradors, concretament en el segon capítol, en què els hem abordat des del punt de vista morfològic, sintàctic, semàntic i cognoscitiu. Diem clàssiques perquè són, en major o menor mesura, les que han estat recollides, inventariades i comentades a la literatura, especialment des del punt de vista sintàctic i semàntic.

En aquest capítol començarem recuperant les funcions semàntiques que, si bé han estat ja comentades amb anterioritat, voldríem il·lustrar breument amb exemples per tal de donar-los un caràcter més complet. A continuació abordarem el tema de les funcions dels mesuradors des de dos punts de vista innovadors i necessaris per a l'aplicació pràctica d'aquesta tesi: el pragmàticodiscursiu i el socioestilístic. El primer se centra en l'ús real que fan els usuaris de la llengua dels recursos lingüístics teòrics de què disposen, amb les seves limitacions i virtuts, en la persecució d'objectius concrets. El segon s'orienta més aviat cap als mesuradors com a art per expressar-se bé en relació als participants a l'acte de la comunicació, en tant que individus que tenen un determinat paper a l'escala social.

El que tenen d'innovador aquests dos enfocaments és que després d'anys de presentar els mesuradors des del punt de vista de la gramàtica teòrica i prescriptiva, és a dir, els mesuradors com a sistema de classificació lingüística amb coocurrències «imposades» des de dins del sistema, els descriurem per primer cop com a fenomen lligat a l'usuari i subjecte a factors extralingüístics i discursius.

No podem entendre la semàntica, la pragmàtica i la socioestilística com a fenòmens aïllats de la resta de nivells del llenguatge, ja que, de fet, tots estan íntimament relacionats. Si en aquest capítol els agrupem per blocs és per motius pràctics, però sense perdre de vista que tenen límits difusos i que hi ha zones de transició entre ells.

1 Les funcions dels mesuradors des del punt de vista semàntic

Com ja hem dit més amunt, no ens volem estendre aquí en l'explicació de les funcions semàntiques dels mesuradors, ja que són les més abastament tractades a la bibliografia, malgrat que pràcticament només s'han recollit la categoritzadora i la quantificadora. Aquí tan sols pretenem ampliar una mica la llista d'aquestes funcions, enumerar-les i il·lustrar-les amb exemples reals.

1.1 Funció individualitzadora

Els autors que des d'un bon inici han percebut els mesuradors com a individualitzadors han estat els de tradició xinesa, fet que s'ha traduït en el terme prou explícit de 个体量词 (*geti liangci*) 'mesurador individual'. En la literatura en llengües occidentals trobem també el terme *individual measure* o *mesurador individual*, però són pocs els que parlen explícitament de funció individualitzadora, entre ells Peyraube i Wiebusch (1993), Lyons (1980), Greenberg (1972), Sun Chaofen (1988), Bisang (1999), Zhang Xiangqun (1995) i Paris (1981). Aikhenvald (2000, 318) alerta que aquesta funció és essencial per a l'ús dels mesuradors amb deíctics. La funció individualitzadora està íntimament lligada a la quantificació; de fet, podríem dir que es troba en relació d'hiponímia respecte de la funció quantificadora, ja que una manera de quantificar és comptar per unitats o individus. Això no obstant, ens ha semblat que la idiosincràsia d'aquest grup (estreta relació amb la categorització, rellevància que té a la bibliografia, etc.) justificava fer-ne un grup a part.

Zhang Xiangqun (1995) proposa els exemples següents entre els quals, per posar de manifest la funció individualitzadora dels mesuradors, hi ha noms que porten mesurador i d'altres que no. El resultat és que quan no hi ha mesurador –exemples (2) i (4)–, s'entén per defecte que el nombre del nom és indefinit i plural. En el cas de (6), el fet que no hi hagi mesurador resulta fins i tot en una frase gramaticalment

dubtosa. És, per tant, indispensable l'ús del mesurador per indicar que es tracta d'un sol individu:

(1)	河上有 <u>座</u> 桥。	Sobre el riu hi ha un pont.
(2)	河上有桥。	Sobre el riu hi ha ponts.
(3)	喝 <u>杯</u> 水吧!	Vinga, beu un got d'aigua!
(4)	喝水吧!	Vinga, beu aigua!
(5)	把那 <u>包</u> 大豆送来。	Porta aquell sac de soja.
(6)	?把那大豆送来。	Porta aquella soja.

1.2 Funció quantificadora

Estem totalment d'acord amb el lingüista Guo Xianzhen (1987, 20) pel que fa a l'afirmació que tots els mesuradors expressen una quantitat. En el capítol precedent hem vist que aquest nombre o quantitat pot estar determinat pel contenidor, l'extensió de la superfície o per altres paràmetres de referència, tal com mostren els exemples següents en què es manté el mateix nom i es va variant la mesura:

(7)	一 <u>块</u> 袜子	<i>yi kuai wazi</i>	Un tros de mitjó
(8)	一 <u>只</u> 袜子	<i>yi zhi wazi</i>	Un mitjó
(9)	一 <u>双</u> 袜子	<i>yi shuang wazi</i>	Un parell de mitjons
(10)	一 <u>打</u> 袜子	<i>yi da wazi</i>	Una dotzena de mitjons ²⁸⁴
(11)	一 <u>批</u> 袜子	<i>yi pi wazi</i>	Una partida de mitjons

Com veiem en aquests exemples, la quantificació pot ser fraccionària, per entitats enteres, conjunts d'individus, etc. També hem expressat amb anterioritat el nostre desacord amb els arguments a favor d'una dicotomia taxativa entre diferents tipus de quantificació, especialment la que atorga als mesuradors individuals un estatus especial respecte de la resta més que com a quantificadors, com a classificadors o

²⁸⁴ D'acord amb Liu Xuemin i Deng Chongmo (1989), també es podria referir a deu unitats.

qualificadors, per això aquesta cita d'Adams i Conklin (1973, 3) ens sembla molt encertada:

Numeral classifiers create semantic categories for counting both individual items and groups of items. [...] we do not necessarily equate the counting of groups with quantification and the counting of individuals with qualification.

1.3 Funció categoritzadora

Els mesuradors ens serveixen també per organitzar els coneixements en classes d'acord amb els principis de percepció i funcionament humans. Aquests coneixements es relacionen tant amb variables socioculturals com amb principis cognoscitius universals (Aikhenvald 2000, 319). Els mesuradors reflecteixen, doncs, la categorització cognoscitiva i funcional dels objectes dins de la cultura xinesa. Aquesta funció és la que tradicionalment s'ha destacat més a la bibliografia però no es limita, com molts autors afirmen, als mesuradors individuals.

El nivell d'abstracció i la dificultat per trobar-ne equivalents en algunes llengües pot haver fet que hi hagi autors que es manifestin a favor d'una suposada redundància informativa dels mesuradors, però nosaltres estem totalment d'acord amb aquells que defensen que s'usen diferents mesuradors amb el mateix nom per centrar-se en característiques diferents del referent (Allan 1977). L'encert d'aquesta visió es veu reforçat pel nombre cada vegada més grans d'autors, com ara Bisang (1999, 142) que s'hi adhereixen:

In the process of actualizing individualization there may be a competition between different properties. The choice of one of these properties depends on the perspective from which the speaker looks at the object to be individualized and from the discourse pragmatic situation in which he wants to present it to the hearer.

Aikhenvald (2000, 319-20) va més enllà quan afirma que els mesuradors, d'una banda, poden afegir informació sobre el nom posant en relleu diferents aspectes del seu significat o afegint informació inusual sobre el referent i, de l'altra, poden complementar la informació aportada pel nom. Vegem-ne uns exemples:

- (12) 一把椅子 *yi ba yizi* Una cadira
 (13) 一张椅子 *yi zhang yizi* Una cadira
 (14) 一颗炮弹 *yi ke paodan* Una bala
 (15) 一发炮弹 *yi fa paodan* Una bala
 (16) 一副牌 *yi fu pai* Un baralla de cartes
 (17) 一圈牌 *yi quan pai* Una partida de cartes
 (18) 一把伞 *yi ba san* Un paraigua
 (19) 一顶伞 *yi ding san* Un paraigua

En l'exemple (12), el mesurador 把 (*ba*) designa l'objecte d'acord amb la interacció física entre la mà i el respall de la cadira (part per la qual l'agafem). És a dir, es presenta la cadira des del punt de vista del qui la trasllada amb la mà. El mesurador 张 (*zhang*) de l'exemple (13) també designa l'objecte d'acord amb la interacció física i la seva forma (superfície plana del seient, que és la part amb què es produeix el contacte) però ens presenta l'objecte més aviat des del punt de vista de la persona que s'hi asseu. L'exemple (14) destaca la forma petita i arrodonida de la bala; a (15), en canvi, es destaca la seva funció com a projectil, és a dir, com a cos llançat o disparat. La diferència és similar en els exemples (16) i (17). El primer se centra en l'objecte en si (el joc de cartes) i el segon més aviat en el seu ús (una partida de cartes), en què 圈 (*quan*) 'cercle' tant es pot referir a la disposició dels jugadors al voltant d'una taula (procés metonímic) com a la sèrie de jugades que donen lloc a un joc complet (procés metafòric). Finalment, tenim els exemples de (18) i (19) que posen en relleu les dues presentacions bàsiques d'un paraigua: tancat i obert, respectivament. Quan el duem tancat, l'agafem pel mànec, d'aquí l'ús de 把 (*ba*). Quan el duem obert, en canvi, ens interessa més la seva funció protectora de la pluja i per això el poden categoritzar dins del grup de coses que tenen un «sostre» o aixopluc. Així doncs, és mitjançant el mesurador que «perfilem» diferents aspectes d'una mateixa «base» o realitat. Les imatges que projectem amb l'elecció d'un mesurador o un altre són, com podem observar a la figura següent, ben diferents:

	
<i>yi ba san</i>	<i>yi ding san</i>
一把伞	一顶伞

Fig. 6.1

1.4 Funció generalitzadora

Aquesta funció, que no hem trobat recollida per cap autor i que hem anomenat generalitzadora, el que fa és incloure en l'afirmació totes aquelles persones o entitats que per alguna raó són comparables a la que posen com a exemple, és a dir, allò que diem no s'aplica només a l'individu que tenim present, sinó a tota una col·lectivitat que hi està relacionada conceptualment, el lligam d'unió de la qual pot ser explícit o no. A vegades no es pot saber més que pel context de situació o extern al text, ja que sovint aquest funció va associada a contextos deíctics. Vegem-ne uns exemples:

- (20) 这个学生我不喜欢。 Aquest estudiant no m'agrada.
- (21) 这种学生我不喜欢。 Aquest tipus d'estudiants no m'agrada.
- (22) 这届学生我不喜欢。 Aquesta promoció d'estudiants no m'agrada.

La diferència entre els exemples (20), (21) i (22) és que, en el primer cas, el mesurador està individualitzant i en els altres dos, generalitzant. Els trets que distingeixen aquests grups d'individus sobre els quals es fa la generalització no són explícits a (21) i sí a (22), ja que una promoció d'estudiants indica tots els estudiants que s'han llicenciat alhora, és a dir, tenen en comú un cert bagatge formatiu o experiència vital. L'afirmació o judici que es fa a (21) afecta a totes les persones que són com la que posem com a model.

1.5 Funció descriptiva

La funció descriptiva té límits difusos amb la categoritzadora, ja que el mesurador en aquest cas destaca una propietat de l'entitat que es considera rellevant i que, en major o menor mesura, també la qualifica. Sovint es diu que aquesta funció la fan aquells mesuradors que habitualment no ho són, sinó que s'agafen prestats circumstancialment d'altres categories gramaticals, de fet, però, també trobem mesuradors prototípics fent aquesta feina. Vegem-ne uns quants exemples:

- (23) 一条布   *yi tiao bu*   Un tros allargat de tela
- (24) 一块布   *yi kuai bu*   Un tros quadrat de tela
- (25) 一丝希望   *yi si xiwang*   Un fil d'esperança
- (26) 《 [...] 一团明天的希望 [...] 》。〔钱钟书《围城》15页〕
 [...] un munt d'esperances en el demà [...]. (Qian Zhongshu, *La ciutat assetjada*)

Els exemples (23) i (24) són usos molt habituals. Trobem sovint aquest tipus de mesuradors que donen informació sobre la forma també amb el menjar. Quant als exemples (25) i (26), el primer és tracta d'una metàfora recurrent, amb una equivalència força directa (de fet, n'és una traducció literal) en català. No podem dir el mateix del segon exemple, en què l'escriptor Qian Zhongshu fa un ús fora del normal del mesurador 团 (*tuan*) 'munt', precisament per expressar la idea contrària de (25).

Vegem una sèrie d'exemples amb mesuradors diversos que qualifiquen tots la mateixa entitat (núvols) de manera diferent per il·lustrar la seva funció descriptiva:

- (27) 《天上有几缕秋云，阳光从云隙发出有些不堪明的光。》〔老舍《不成问题的问题》〕

Al cel hi havia uns quants núvols tardorencs esfilagarsats, del sol brollaven uns raigs no gaire forts entre els clars que deixaven els núvols. (Lao She, *El problema que no era problema*)

- (28) 《天上只有三四块不大也不笨重的云，燕儿们给白云上钉上小黑丁字玩呢。》〔老舍《微神》〕

Al cel només hi havia tres o quatre grups de núvols ni grans ni voluminosos, les orenetes jugaven a clavar-se als núvols blancs com si fossin petites lletres negres en forma de T. (Lao She, *Esperit feble*)

- (29) 《虽然是满月，天上却有一层淡淡的云，所以不能朗照。〔朱自清《荷塘月色》〕

Malgrat que era lluna plena, al cel hi havia una finíssima capa de núvols, per això no podia brillar a plaer. (Zhu Ziqing, *Llum de lluna a l'estanc de lotus*).

- (30) 《因为天空有一朵朵白云在迟缓地飘浮，也显出尖尖的山峰。》〔周而复《上海的早晨》〕

Com que al cel hi havia molts cúmuls de núvols blancs que recorrien lentament, el cim escarpat quedà al descobert. (Zhou Erfu, *Matí a Shanghai*)

- (31) 《猛然增强的季节风，像一根无形的巨鞭，紧紧地驱赶着一片片疾驶的
行云。》〔鲁迅《琐记》〕

El vent monzònic sobtadament enfortit, com un gran fuet deforme, dispersà insistentment totes les clapes de núvols viatgers que es desplaçaven a gran velocitat. (Lu Xun, *Notes sense importància*)

2 Les funcions dels mesuradors des del punt de vista pragmàtic i discursiu

Un cop hem repassat les funcions semàntiques dels mesuradors, ens traslladem finalment a l'àmbit en què es produeixen les diferències i el desfasament entre allò que es considera la norma que s'ha de seguir i l'ús real que en fan els usuaris. Veurem que en l'àmbit de la pragmàtica hi ha diversos factors que entren en joc i que condicionen la producció d'un discurs amb mesuradors diferent del que està establert per la teoria.

Cal remarcar que els treballs dedicats o que esmenten aspectes discursius dels mesuradors són molt minsos, però alhora molt importants perquè signifiquen un clar desafiament a les tesis més tradicionals pel que fa a les coocurrències i ús en general dels mesuradors. Des d'aquests treballs, com ara el de Erbaugh (1984, 41), es qüestiona totalment el sentit de la influència que, en lloc d'anar del sistema de

classificació al discurs (de dins cap a fora), s'estableix que és el discurs el que determina l'ús que es fa del sistema (es planteja com de fora cap a dins):

Classification does not develop out of a fixed inherent set of features in the object. Instead, it is a discourse-sensitive tool which is invoked optionally when it would add useful extra information for the hearer [...].

Abans de començar la nostra pròpia anàlisi dels mesuradors des del punt de vista pragmàtic, ens ha semblat interessant recollir de manera resumida el que s'ha dit fins ara sobre aquest tema pel que representa de punt d'inflexió respecte els enfocaments tradicionals.

En un estudi interlingüístic, Aikhenvald (2000, 320) comenta que l'ús dels sistemes de categorització nominal pot dependre de: «the role of the nominal argument in the discourse, its topic continuity, or the specificity of its reference». Per això, els noms que apareixen de manera repetida en el discurs són més importants des del punt de vista del tòpic i són, per tant, més propensos a dur mesurador. Això alhora està relacionat amb la funció «presentadora» dels mesuradors, que s'usen per acompanyar un nom que s'acaba d'introduir; per això, els noms que no són nous en el discurs gairebé mai no coocorren amb mesuradors (Aikhenvald 2000, 324). Totes aquestes afirmacions, tot i que no es refereixen específicament al xinès, se li poden aplicar perfectament.

Erbaugh (1986, 408), per la seva banda, va constatar en un experiment amb nens que els mesuradors xinesos més específics apareixen el primer cop que s'esmenta una entitat nova, apareixen més amb noms indefinits que definits però, un cop la referència està establerta, les mencions subsegüents es fan amb l'ajuda dels mesuradors generals o mitjançant construccions que no necessiten mesurador. En la mateixa línia s'expressa Bisang (1999, 150), que considera que: «Another very important factor is discourse. New, indefinite entities are most likely to be marked by the normal²⁸⁵ classifier».

---

²⁸⁵ Bisang es refereix a un mesurador no genèric.

En un estudi sobre les funcions discursives dels mesuradors, Sun Chaofen (1988, 299) arriba també a la conclusió que hi ha una forta correlació entre la importància temàtica del nom i l'ús d'una construcció amb mesurador, fins al punt que els usuaris se salten les regles de la gramàtica en determinats contextos discursius. Aquesta autora s'expressa en els termes següents: «[...] thematic status of a discourse entity appears to override other considerations for the use of N[oun]CL[assifier]». En xinès, la referència definida se sol acompanyar d'un mesurador i la referència indefinida no se sol construir amb un sintagma mesurador. Tot i això, Sun Chaofen (1988, 301-2) s'adona que hi ha una forta tendència a no usar el sintagma mesurador en construccions referencials indefinides quan el referent no és important o central en el discurs. Sun Chaofen (1988, 318) acaba conclouent que: «there is a strong correlation between thematic importance and the use of the NLC construction».

Per a Erbaugh (1986, 431) el context de situació també és un factor condicionant, la qual cosa té probablement la seva explicació en l'origen històric dels mesuradors:²⁸⁶

They [measure words] are most frequent in inventories of non-present goods which were stored, received, or desired; request for objects to be purchased or created; and in historical or fantastic narratives. All these uses specify objects which are not present, and might be misconstrued. Each of these contexts is more likely in a written rather than a spoken form.

Pels estudis que s'han fet, doncs, sembla que hi ha evidències de la relació entre l'ús dels mesuradors i els aspectes següents: el fet de si el nom s'esmenta per primer cop o és ja conegut, si aquest és important des del punt de vista pragmàtic, de quin tipus de referència es tracta (definida o indefinida) i, finalment, de la recurrència del tema dins del discurs. Tots aquests aspectes relacionats amb l'ús discursiu dels mesuradors ens semblen importants i dignes d'ésser tinguts en compte; nosaltres, però, abordarem el tema des d'una perspectiva diferent, que és el paper dels mesuradors en la construcció del discurs amb una funció principal que engrunarem en diferents facetes: la cohesió.

2.1 La cohesió

---

²⁸⁶ Recordeu que hem dedicat els apartats 1, 2 i 3 del segon capítol a aquest tema.

El concepte de cohesió és principalment semàntic, ja que es refereix a les relacions de significats que existeixen dins del text. La cohesió té lloc quan la interpretació d'algun element del discurs depèn de la interpretació d'algun altre. Tant Larson (1984, citada per Marco 2002) com Hatim i Mason (1990) reconeixen el fet que els mecanismes de cohesió poden variar entre llengües, és a dir, cada llengua té els seus propis recursos de cohesió del text, els quals es materialitzen, en part, mitjançant la gramàtica (cohesió gramatical) i, en part, mitjançant el vocabulari (cohesió lèxica) (Halliday, Hasan 1976, 4-6).

Fins ara mai no s'havien analitzat els mesuradors xinesos com a elements de cohesió, però, des del nostre punt de vista, els mesuradors juguen un paper essencial en la cohesió del text, que analitzarem amb més detall a continuació. De la sèrie d'estructures lingüístiques destinades a crear lligams entre els elements del discurs (és a dir, la cohesió) que van identificar Halliday i Hasan (1976) (la conjunció, la referència, la substitució, l'el·lipsi i la cohesió lèxica), en totes (menys en el cas de la conjunció) hi tenen una participació activa els mesuradors. Vegem-les una per una a continuació.

2.1.1 L'el·lipsi

En el tercer capítol hem tractat abastament l'omissió dins del sintagma mesurador com a fenomen de simplificació. Aquí el veurem com a participant en recursos discursius de cohesió, ja que la presència del mesurador permet la no-repetició d'un nom que, o bé ja ha sortit amb anterioritat, o bé se sobreentén pel context (gràcies a l'ajuda del mesurador). Aquest recurs es pot deure tant a una volguda economia lingüística com a la persecució d'un estil més succint:

(32) 《三辆车，一辆跟着^一辆。》（丁玲《太阳照在桑干河上》）

Tres cotxes, un darrere l'altre. (Ding Ling, *El sol llueix sobre el riu Sanggan*).

(33) 《不一会儿功夫，又上来了^两盘点心。马伯乐^一盘，王老先生^一盘。》

（萧红《马伯乐》）

Al cap d'un moment, tornaren a portar dues safates de refrigeris. En Ma Bole en portava una i el senyor Wang una altra. (Xiao Hong, *Ma Bole*)

A l'exemple (32), en lloc de repetir la paraula cotxe s'usa el mesurador 辆 (*liang*), que podem dir que funciona com a hiperònim (vehicle). A (33), s'omet el nom i es deixa només el sintagma mesurador 一盘 (*yiban*) 'una safata' que actua com a representant de tot el sintagma nominal, ja que la referència és clara pel context.

2.1.2 La substitució

La substitució d'un mesurador per un de sinònim o de quasi sinònim per tal d'evitar la repetició i contribuir a un estil més refinat és també un recurs habitual de cohesió discursiva. Vegem alguns exemples d'autors de solvència contrastada. No cal dir que aquests canvis en el mesurador no sempre poden ser traslladats en traducció:

- (34) 《“也许一盅酒可以帮助您赶走疲累，”潘大叔说，他不等到年轻人回答，就舀来一杯热酒。》（叶君健《山村》）

«Potser un didal de vi t'ajudaria a recuperar-te del cansament» –va dir l'oncle Pan–, i sense esperar que el jove respongués, amb un cullerot li va servir un got de vi calent. (Ye Junjian, *El poblet de muntanya*)

- (35) 《[...] 那个当兵的汉子又赶上去，从衣袋掏出一方毛巾来，呐呐地说：“这，这是一块毛巾 [...]”。》（靳以《别人的故事》）

[...] aquell xicot que feia de soldat la va atrapar, tot traient un mocador de la butxaca, li va dir titubant: «això, això és un mocador [...]». (Jin Yi, *Les històries dels altres*)

- (36) 《[...] 而且他自己也有了另外的一种思想，这个思想现在才开始发芽 [...]。》（巴金《家》287页）

[...] a més a més, ell mateix tenia una altra manera de pensar, la qual tot just ara començava a brotar [...]. (Ba Jin, *La família*)

- (37) 《本来这泥坑子一年只淹死一两只猪，或两三只猪，有几年还连一个猪也没有淹死》。（萧红《呼兰河传》）

De fet, en aquella fossa de fang en un any només s'hi havien ofegat d'un a tres porcs, alguns anys fins i tot no se n'hi havia mort ni un. (Xiao Hong, *Història del riu Hulan*)

2.1.3 La referència

La referència consisteix en la menció d'un ítem que ja ha estat introduït prèviament. Pot ser exofòrica (l'element referencial és recuperable a través del context de situació) o endofòrica (l'element referencial és recuperable a través del mateix text), la qual es divideix alhora en anafòrica i catafòrica. Des del punt de vista dels mesuradors, la referència s'expressa majoritàriament de manera endofòrica i anafòrica, tot i que la resta de manifestacions també són possibles. Segons Aikhenvald (2000, 321), tots els mesuradors es poden usar de manera anafòrica per tal de: «help to track participants in discourse». Les funcions anafòriques dels mesuradors sovint estan relacionades amb el seu ús deíctic, quan no esmentem un referent explícitament sinó que l'estem assenyalant.

L'ús del mesurador evita sovint la repetició de mots (concretament el nom) per aconseguir una llengua més succinta i refinada (Guo Xianzhen 1987; Zhang Xiangqun 1995). Aquest ús destaca especialment en poesia, en què es busca la concisió i l'equilibri. Denny (1976, 131) i Guo Xianzhen (1987, 22) defensen que la pronominalització és una de les funcions principals dels mesuradors. Vegem-ne alguns exemples:²⁸⁷

²⁸⁷ Exemples prestats de Fang Yuqing (1992).

- (38) 你碗里的饭，一颗一颗都是农民辛辛苦苦种出来的。

L'arròs del teu bol ha estat conreat gra a gra amb el sofriment dels camperols.

- (39) 这个笼子里关了两只鸟，一只是翠绿的，一只是鹅黄色的，很好看。

En aquesta gàbia hi ha dos ocells, un és verd maragda, l'altre és groguenc, ambdós són molt bonics.

- (40) 《这两个女人，一个是韩老六的姑娘韩爱贞，一个是他的儿媳。》（周立波）

D'aquestes dues dones, una és la filla d'en Han Laoliu, la Han Aizhen, i l'altra és la seva nora. (Zhou Libo)

2.1.4 La cohesió lèxica

La cohesió lèxica s'obté per la selecció d'uns ítems que estan relacionats amb d'altres apareguts prèviament, la qual cosa és possible gràcies a les xarxes de connexió entre les paraules. Halliday (1985, citat per Marco 2002, 11-2) distingeix tres tipus de cohesió lèxica: la repetició dels mots, la sinonímia i la col·locació, les quals analitzarem a continuació en relació amb els mesuradors.

a) La repetició dels mots

La repetició és un recurs expressiu que serveix per destacar una característica, emfatitzar un sentiment o afegir un to d'exageració al text. Aquest recurs s'usa més en xinès que en català, ja que, com que en català la repetició resulta feixuga, es reserva per a casos molt concrets, per això habitualment s'opta més pels pronoms relatius que, d'altra banda, no existeixen en xinès:

- (41) 《[...] 又使他看见了另一张少女的面庞。这也是一张美丽的面庞。》
（巴金《家》12页）

[...] el va fer tornar a veure el rostre d'una altra noia, el qual era també un rostre molt bonic. (Ba Jin, *La família*)

- (4) 《在这一刻琴和觉民在他的眼前的确表演了这一幕爱情戏。这一幕戏好像 [...] 》。（巴金《家》290页）

En aquell moment als seus ulls era com si la Qin i en Juemin estiguessin efectivament representant aquesta història d'amor, la qual semblava [...]. (Ba Jin, *La família*)

- (43) 《明天，所有的人都有明天，然而在她的前面却横着一片黑暗，那一片、一片接连着一直到无穷的黑暗 [...] 》。（巴金《家》229页）
Demà, tothom té un demà. Davant d'ella, en canvi, només s'estenia la fosc, aquella fosc era una fosc que s'estenia sense límits [...]. (Ba Jin, *La família*)

b) La sinonímia

La sinonímia com a mètode de cohesió lèxica cal entendre-la en sentit ampli per tal que hi puguem incloure variants, com ara la hiperonímia, l'antonímia, etc. En el cas dels mesuradors, el xinès opta sovint per aquest recurs per aconseguir un estil més elegant:

- (44) 《喜老头正往这边走，他的后边跟一群人，有狮子院的福奶奶、志泉媳妇、还有马长山这一伙小组长。》（洁然《艳阳天》）

El vell Xi justament caminava cap aquí, tot duent darrere una pila de gent que el seguia: hi havia la senyora Fu del Pati dels Lleons, la dona d'en Zhiquan i encara hi havia el cap del grupet d'en Ma Changshan. (Jie Ran, *Bonic dia de primavera*)

- (45) 《他从口袋里掏出一根烟捅到刘思佳的嘴里，并且探过身子划着火柴替刘思佳把烟点着。然后自己嘴里也叨上一支烟。》（蒋子龙《赤橙黄绿青蓝紫》）

Va treure una cigarreta de la butxaca i la va ficar a la boca d'en Liu Sijia, va inclinar el cos i va encendre un llumí per encendre-li la cigarreta a en Liu Sijia. Al cap de poc, els seus llavis sostenien també una cigarreta. (Jiang Zilong, *Vermell, taronja, groc, verd, negre, blau i porpra*)

- (46) 《 [...] 金丝眼镜下面的一对眼睛睁得圆圆的。 [...] 只是那双眼睛 [...] 》 (巴金《家》44页)

[...] el parell d'ulls sota d'aquelles ulleres daurades estaven oberts com unes taronges. [...] però aquells ulls [...]. (Ba Jin, *La família*)

- (47) 《“可惜太高一点，这一枝倒很好” [...] 。 [...] 一只脚踏住一根粗壮的枝子。》 (巴金《家》68页)

«Llàstima que estigui una mica massa alta, ja que aquesta branca està molt bé [...]». [...] Va recolzar un peu sobre una branca robusta. (Ba Jin, *La família*)

- (48) 《从此屋里不再有梅这个人了。只有一具棺材 [...] 。 [...] 有的甚至一个小房间里放了三四副棺材 [...] 。》 (巴金《家》301-2页)

Des d'aquell moment, la Mei, com a persona, ja no va tornar a ser present en aquella cambra, només restà un taüt [...]. [...] n'hi havia que en una estança petita hi encabien fins a tres o quatre taüts alhora [...]. (Ba Jin, *La família*)

- (49) 《殡所在一座大庙里。这个庙宇 [...] 。》 (巴金《家》302页)

La capella ardent es trobava dins d'un gran temple, el qual [...]. (Ba Jin, *La família*)

c) La col·locació

La col·locació (o coocurrència) és la tendència de dos mots a aparèixer junts en el discurs. La coocurrència d'unes paraules amb unes altres té les seves relacions i regles internes, no només sintàctiques sinó també restriccions de contingut semàntic i categories lògiques. Marco (2002, 112) argumenta, en els termes següents, que la utilització d'un element lèxic particular activa les possibilitats que en el mateix text apareguin certs elements lèxics i impossibilita l'aparició d'uns altres: «La col·locació de mots està íntimament lligada amb el context i crea unes expectatives en el receptor de la comunicació que després es poden veure complides o no».

Vegem alguns exemples en què, tan bon punt sabem el mesurador, podem endevinar la categoria que el seguirà, si més no la del nivell bàsic:

- (50) 《[...] 那是好大的一棵柳树啊。》（高行健《给我老爷买鱼竿》104页）

[...] allò era un salze enorme! (Gao Xingjian, *Una canya de pescar per a l'avi*)

- (51) 《我永远记得你的这句话 [...] 》（高行健《给我老爷买鱼竿》111页）

Sempre recordaré aquestes paraules teves [...]. (Gao Xingjian, *Una canya de pescar per a l'avi*)

- (52) 《她知道她的母亲至少要打四圈麻将。》（巴金《家》9页）

Ella sabia que la mare voldria jugar com a mínim quatre partides de mahjong. (Ba Jin, *La família*)

d) Desfer l'ambigüitat

La col·locació és també rellevant des del punt de vista de la possibilitat de desfer possibles ambigüitats en el text que, per la seva importància en el xinès, tractem com a punt a part. Hem vist que la funció categoritzadora dels mesuradors serveix per posar en relleu diferents aspectes del significat d'un nom. El que podríem anomenar funció desambiguadora serveix, en canvi, per escollir un dels diferents significats d'un nom o interpretacions possibles d'un enunciat. Vegem com la inclusió o no del mesurador canvia el significat d'aquestes frases:

(53) 我一定给他 <u>一刀</u> 。	Li clavaré <u>una ganivetada</u> .
(54) 我一定给他 <u>一把刀</u> 。	Li donaré <u>un ganivet</u> sens falta.
(55) 我给了他 <u>一棍子</u> 。	Li vaig donar <u>una bastonada</u> .
(56) 我给了他 <u>一根棍子</u> 。	Li vaig donar <u>un bastó</u> .

En el primer cas, davant l'absència del mesurador, 一刀 (*yidao*) s'entén com a mesurador verbal de freqüència, és a dir, indica l'instrument amb què es durà a terme l'acció. En el segon cas, la inserció del mesurador 把 (*ba*) entre el numeral i el nom converteix tot el grup en un sintagma nominal amb funció de complement directe. És a dir, l'ús del mesurador en el segon cas desfà tota possible ambigüitat sobre la funció sintàctica (i el sentit) del sintagma mesurador. Aquesta explicació val igualment per als altres dos exemples.

Quan hi pot haver ambigüitat entre una interpretació cardinal o ordinal, el grup que té absència de mesurador és el que s'interpreta com a ordinal (Ma Qingzhu 1998). En els exemples següents, la inclusió o no del mesurador fa variar el significat. En el primer cas, es tracta d'una paraula que indica un moment puntual en el temps. En el segon, es tracta d'un sintagma nominal que indica un període de temps:

(57) 三月   *san yue*   Març (tercer mes lunar)

(58) 三个月   *san ge yue*   Tres mesos

El xinès té molts mots homòfons que en la llengua escrita no representen cap problema, perquè s'escriuen diferent, però que en la llengua oral es confonen amb facilitat. Els mesuradors ens poden ajudar a desfer les ambigüitats que es puguin produir. Per tant, podem afirmar que entre les funcions dels mesuradors hi ha la d'establir el domini cognoscitiu del concepte que segueix, especialment en el cas dels caràcters que són polisèmics i aquelles paraules que són homòfones. És a dir, duen a terme un paper desambiguador, ja que ens informen sobre el camp semàntic al qual pertany aquell nom i això permet descartar la resta de possibilitats: n'activa un en detriment de la resta.

De fet, en el segon capítol hem vist que Forrest (1973, 173) apuntava que una de les hipòtesis que podien explicar l'aparició dels mesuradors era la seva capacitat per ajudar a distingir les paraules homòfones, de manera que aquesta motivació original s'ha conservat fins al moment actual:

In the later history of Chinese, the use of the classifier was favoured by the

increasing phonetic poverty and different classifiers served to distinguish words which were becoming homophonous [...].

A continuació veurem més exemples agrupats segons la causa de l'ambigüitat (polisèmia o homofonia), en què els mesuradors tenen un paper important en l'expressió i la delimitació del significat:

▪ Ambigüitat per polisèmia:

(59)	一份报纸	<i>yi fen baozhi</i>	Un exemplar de diari
(60)	一家报纸	<i>yi jia baozhi</i>	Una seu de diari
(61)	一撇胡子	<i>yi pie huzi</i>	Un bigoti
(62)	一部胡子	<i>yi bu huzi</i>	Una barba
(63)	一张凳子	<i>yi zhang dengzi</i>	Un tamboret
(64)	一条凳子	<i>yi tiao dengzi</i>	Un banc
(65)	一条线	<i>yi tiao xian</i>	Una línia
(66)	一根线	<i>yi gen xian</i>	Un fil
(67)	一只杜鹃	<i>yi zhi dujuan</i>	Un cucut
(68)	一朵杜鹃	<i>yi duo dujuan</i>	Una flor d'azalea
(69)	一面旗	<i>yi mian qi</i>	Una bandera
(70)	一副棋	<i>yi fu qi</i>	Un joc d'escacs
(71)	一颗棋	<i>yi ke qi</i>	Una peça d'escacs
(72)	一局棋	<i>yi ju qi</i>	Una jugada d'escacs

Els exemples (59) i (60) mostren com la mateixa paraula (*baozhi*) es pot referir a cadascun dels impresos o gravats trets d'un mateix original de diari (59) o bé a la institució on s'edita (60).

Amb el nom 胡子 (*huzi*), que es refereix genèricament al pèl de la cara dels homes, usem 撇 (*pie*) (61) o bé 部 (*bu*) (62) si volem distingir entre bigoti o barba, respectivament, ja que 撇 (*pie*) és el nom del traç inclinat cap a la dreta que va de gruixut a prim.

A (63) i (64) el mesurador posa en relleu la forma de l'objecte 凳子 (*dengzi*), que en els dos casos serveix per seure, però que rep noms diferents en català. A (63) es destaca la superfície plana per seure, mentre que a (64) es destaca la llargària.

El mesurador 条 (*tiao*) de l'exemple (65) posa en relleu la unidimensionalitat de l'entitat, mentre que a (66) el mesurador 根 (*gen*) posa en relleu la seva tridimensionalitat i desfà l'ambigüitat del mot polisèmic 线 (*xian*), i per això hi ha una traducció diferent en cada cas.

Com que 杜鹃 (*dujuan*) tant pot referir-se a un animal com a una planta, en els parells d'exemples anteriors hi pot haver ambigüitat si no usem el mesurador. A (67), el mesurador 只 (*zhi*) ens indica que es tracta d'un animal; en l'exemple (68), en canvi, el mesurador 朵 (*duo*) ens indica que el nom que el segueix pertany a la categoria de les flors. En aquest segon cas, com que *azalea* en català es pot referir també a tota la planta, a la traducció hem d'afegir el mot *flor* per desfer l'ambigüitat.

A (69), el mesurador 面 (*mian*) ens indica que es tracta d'un objecte amb una superfície plana amb un dret i un revés, cosa que el diferencia del sentit de (70), en què el mesurador 副 (*fu*) ens indica que es tracta d'un conjunt d'entitats que formen un joc amb una finalitat comuna. Els exemples (71) i (72) es diferencien de (70) i entre ells perquè en el cas (71) el mesurador indica que es tracta d'un objecte petit, compacte i arrodonit,²⁸⁸ mentre que a (72) es tracta d'una acció associada a cada intervenció que realitzen els jugadors en un joc.

▪ Ambigüitat per homofonia:

(73)	一段插话	<i>yi duan chahua</i>	Una intervenció
(74)	一幅插画	<i>yi fu chahua</i>	Una il·lustració
(75)	一口剑	<i>yi kou jian</i>	Una espasa

²⁸⁸ Cal recordar que les peces dels escacs xinesos són totes iguals i, en alguns casos, arrodonides per una de les cares.

(76)	一支箭	<i>yi zhi jian</i>	Una sageta
(77)	一斤食糖	<i>yi jin shitang</i>	Un <i>jin</i> de sucre
(78)	一家食堂	<i>yi jia shitang</i>	Un menjador comunitari
(79)	一架火器	<i>yi jia huoqi</i>	Una arma de foc
(80)	一股火气	<i>yi gu huoqi</i>	Un rampell de fúria
(81)	一本杂志	<i>yi ben zazhi</i>	Un exemplar de revista
(82)	一种杂质	<i>yi zhong zazhi</i>	Un tipus d'impuresa
(83)	一个信封	<i>yi ge xinfeng</i>	Un sobre
(84)	一股信风	<i>yi gu xinfeng</i>	Una ràfega de vent alisi

En els casos (73) i (74), com que són dos mots homòfons que presenten problemes d'ambigüitat des del punt de vista oral, la inclusió del mesurador ens ajuda a delimitar el camp semàntic: una porció d'alguna cosa en el primer cas (prendre part en la conversa per un període breu) i una entitat categoritzada com a dibuix o quadre en el segon.

La síl·laba *jian* en xinès pot tenir almenys vuit significats diferents com a nom, entre ells 劍 (*jian*) 'espasa' i 箭 'sageta' (*jian*). Amb el mesurador 口 (*kou*) 'boca' a (75) donem la pista que es tracta d'un objecte amb un tall. En l'exemple (76), en canvi, el mesurador 支 (*zhi*) 'branca' ens indica que el nom que el segueix té com a referent un objecte allargat, prim i rígid com una branca. De fet, en el *Diccionario de uso del español* de María Moliner, a l'entrada de *boca* es recull un ús similar al de (75): «en herramientas como la azada, el hacha o el escoplo, parte más afilada, con la que cortan».

El mesurador 斤 (*jin*) de l'exemple (77) és un mesurador estàndard per a pesos, la qual cosa ens avisa que el nom que el segueix és d'un nom de matèria, com ara *sucrer*. El mesurador 家 (*jia*) de (78), en canvi, ens indica que el nom que el segueix és d'una institució o local, tot i que no és l'únic possible en aquest context.

A (79), el mesurador 架 (*jia*) ens indica que el nom es refereix a algun aparell o objecte amb una base o suport. El mesurador 股 (*gu*) de (80), en canvi, s'usa principalment amb corrents o fluxos de líquids i gasos. 火气 (*huoqi*) té el significat figurat de 'còlera', 'ira', 'fúria', però literalment significa 'gas', 'aire' o 'alè de foc', per això, el mesurador que s'usa amb el seu sentit literal es manlleua també per usar-lo amb el seu sentit figurat.

A (81), l'ús del mesurador 本 (*ben*) ens indica que el nom pertany a una categoria de coses impreses i relligades, com ara llibres i revistes. En l'exemple (82), en canvi, el mesurador 种 (*zhong*) ens indica que el nom que el segueix és abstracte i que es diferencia d'altres per la seva naturalesa.

A (83), el mesurador 个 (*ge*) ens indica que es tracta d'un objecte discret i individualitzable, és a dir, que es pot comptar per unitats. En l'exemple (84), en canvi, el mesurador 股 (*gu*) ens indica que el nom que el segueix és un líquid o un gas en moviment. En definitiva, en tots aquests casos, és gràcies al mesurador que podem distingir oralment aquests parells de mots homòfons.

A més a més d'aquests exemples, ens agradaria oferir-ne un altre en què malgrat tenir més context, l'únic element que tenim per desfer l'ambigüitat és el mesurador:

(85) 《这张表可真有意思，它十分精确地说明了：一天二十四小时到底能做多多少事。》〔方纪《一天二十四小时》〕

Aquest formulari és fantàstic; deixa clar, amb tota mena de detalls, quantes coses es poden fer amb les vint-i-quatre hores que té un dia. (Fang Ji, *Un dia són vint-i-quatre hores*)

En aquest exemple, si no usem el mesurador no podem saber a què es refereix el nom 表 (*biao*), que, després de la reforma de la llengua escrita a la República Popular de la Xina, s'usa tant per referir-se a *formulari* com a *rellotge*.²⁸⁹ És el mesurador el que

²⁸⁹ Abans de la simplificació de la llengua escrita, aquestes dues paraules es pronunciaven igual, però s'escriuien diferent.

ens indica si estem parlant d'una categoria de coses primes amb una superfície plana 张 (*zhang*) o bé d'una categoria de coses petites i compactes 块 (*kuai*).

3 Les funcions dels mesuradors des del punt de vista socioestilístic

A més a més de les funcions discursives dels mesuradors, l'altre gran aspecte que trobem a faltar en la literatura i que té una importància cabdal per a la traducció són les funcions dels mesuradors des del punt de vista social i estilístic. En el tercer capítol hem vist que en el sistema de classificació nominal del xinès hi ha processos cognoscitius de tipus metafòric i metonímic, però aquí estudiarem aquestes i altres figures retòriques, sobretot com a recurs estilístic conscient i associat als mesuradors, fruit de la creativitat artística. Parlarem tant de l'ús que segueix certes regularitats com l'ús que, aprofitant-se de la flexibilitat del sistema, ens enfronta amb coocurrències fora del normal i que produeixen un determinat efecte estilístic o retòric. En el tercer capítol també hem analitzat alguns factors que contribueixen a la variabilitat en l'elecció dels mesuradors, entre els quals hi havia factors dialectals i de registre, que podem dir que estan més vinculats a l'ús que en fan les persones. Aprofundirem i il·lustrarem també aquests aspectes al llarg d'aquest capítol.

3.1 L'ús dels mesuradors per crear efectes i figures retòriques

Se solen distingir dos tipus de creativitat lingüística: la creativitat d'acord amb la correcta aplicació d'unes normes gramaticals i la creativitat que es manifesta en el llenguatge figurat, l'adaptació a noves situacions, i la violació desitjada d'aquestes normes per tal d'aconseguir un cert efecte estilístic.

Cal dir que en tota la bibliografia només hem trobat un autor que hagi aprofundit el paper i el potencial dels mesuradors com a embellidors del discurs. Zhang Xiangqun (1995, 58) crida l'atenció sobre el fet que mai ningú té presents els mesuradors quan es parla de retòrica:

一提到修辞，可能有人会立刻想到比喻、拟人、夸张等许多修辞格，同时脑海里又出现了一大堆形容词、动词、名词，而他们往往想不到量词的修辞作用。其实仔细推敲一下，在特定的语境里，量词的修辞效果比起其他词类的修辞效果来并不逊色，而且某些修辞现象也和量词有着密切的关系。²⁹⁰

L'isolament de Zhang Xiangqun (1995, 1), però, no li treu gens de raó. No només l'encerta en posar de manifest el seu paper retòric, sinó també quan remarca que aquest és molt especial, d'una gran potència i riquesa expressives:

汉语里有一类词，它们的表达能力是很特殊的：有了它们，形象描写得更为生动；有了它们，感情抒发得更为深切；有了它们，色彩表现得更为鲜明；有了它们，文笔显得更为简练。²⁹¹

La regularitat i la flexibilitat són les dues cares de la mateixa moneda. El que emfatitza la regularitat són els principis bàsics, mentre que la flexibilitat fa un tractament adaptat als principis bàsics tot unint necessitats expressives amb un context determinat, tal com destaca Lehrer (1986, 1): «Novel uses of words in classifier constructions [...] require pragmatic rules of interpretation which depend on the prior existence of conventional classifiers».

Loke (1997, 13) ha manifestat que es tracta d'un recurs lingüístic que, com qualsevol altra filigrana lingüística, no és a l'abast de tothom:

The diachronic grammaticalisation process can still be observed synchronically in the creative use of free N[oun] and V[erb] lexemes as classifiers and the multiple use of classifiers with the same noun by creative writers to achieve innovative, specific, stylistic, and rhetoric effects.

És a dir, una cosa és la plasticitat de l'idioma i una altra és la capacitat dels usuaris. L'ús extraordinari dels mesuradors només es podrà tenir per la mà quan controlem

²⁹⁰ «A l'hora de parlar de retòrica, possiblement hi haurà qui de seguida pensi en la metàfora, la personificació, l'exageració i altres figures retòriques i, alhora, a la ment se li apareixeran una pila d'adjectius, verbs i noms, però sovint la gent no s'adona de la funció retòrica dels mesuradors. De fet, si els examinem meticulosament, l'efecte retòric dels mesuradors en determinats contextos lingüístics no és pas inferior al de la resta de categories i, és més, certs fenòmens retòrics estan estretament relacionats amb els mesuradors.» (Zhang Xiangqun 1995, 58).

²⁹¹ «El xinès té una classe de paraules la capacitat expressiva de les quals és molt especial. Amb elles, les imatges es poden descriure més vivament; amb elles, l'expressió de les emocions és més profunda; amb elles, els matisos es manifesten més vius; amb elles, l'estil de l'escriptor es mostra més concís.» (Zhang Xiangqun 1995, 1).

perfectament el seu ús regular perquè, com diu Adams (1986, 243): «[...] the ability to do the creative reclassification required in poetry is not a skill that all speakers share [...]».

Així doncs, per tal d'aconseguir un significat nou o un efecte expressiu especial, es poden trencar les restriccions dels costums socials i de les categories gramaticals tot fent que una sèrie de paraules s'excedeixin i se saltin les regles de la coocurrència amb l'ajuda del context. A vegades, tot i que la coocurrència nova es dona entre dos elements que no tenen una relació directa, poden estar relacionats internament, és a dir, hi pot haver comunicació a nivell semàntic, mitjançant processos d'associació de tipus metafòric o metonímic. Per això, tot i que aquests usos signifiquen un trencament de les regles, el seu ús puntual està permès, ja que aporten una mica de flexibilitat i de «vida» a la llengua, ens fan pensar i ens estimulen la imaginació. Adams (1986, 243) assenyala que hi ha gèneres o situacions comunicatives més propensos a l'ús innovador i «transgressor» dels mesuradors que d'altres:

Poetry and novels are two literary genre where classification is likely to vary from the typical usage. It is an author's desire to present her or his image of the world vividly and to help the reader or listener see the world in specific ways; therefore, she/he can place people and items into a variety of classes thus suddenly spotlighting for the reader a characteristic usually vague and peripheral (and perhaps even unnoticed).

Si la interpretació no correspon a un significat convencionalitzat, sovint no s'emmagatzema en el lèxic mental dels parlants, es tracta simplement d'una extensió semàntica *ad hoc*, motivada per una metàfora conceptual i prou. També pot ser, però, que amb el temps es vagi lexicalitzant, que aquell ús passi de l'àmbit privat al general i s'incorpori a la llista de possibles coocurrències d'aquell mot.

A continuació comentarem les figures retòriques que poden crear els mesuradors, il·lustrades amb exemples extrets d'obres literàries: la prosopopeia, la metàfora, la metonímia, la ironia o la sàtira, l'exageració, l'humor i la sinestèsia. Tot i que sabem que aquestes figures poden tenir límits difusos entre elles (la prosopopeia i la metàfora, la metàfora i la metonímia, etc.) mirarem de tractar-les separatament per raons de claredat expositiva.

3.1.1 La prosopopeia

La prosopopeia consisteix a atribuir a una entitat qualitats que no es corresponen amb el seu gènere vital. Es pot dividir en *personificació* (atribuir a les coses o animals qualitats humanes), *animació* (atribuir als éssers inanimats qualitats dels animats), *animalització* (atribuir als éssers humans característiques dels irracionals) i *cosificació* (atribuir als éssers vius qualitats del món inanimat).

Podem personificar els animals, animalitzar les persones o fer que una entitat abstracta es concreti si les necessitats afectives així ho demanen (Guo Xianzhen 1987). De les diferents modalitats de prosopopeia, l'única que en xinès mandarí està preestablerta en el sistema de classificació amb forma de coocurrència habitual és la cosificació. La resta són producte de la creació espontània dels usuaris. T'sou (1973, 1224) ens informa que a Fuzhou, on es parla un dialecte xinès de la família *min*, passa el següent:

It is also commonly observed that the non-human (i.e. animal) classifier may be used on purpose with human nouns. The resulting implication is one of sarcasm or ridicule. [...] These are instances of intentional violation of selectional restrictions. They are very much in evidence and the ability to produce them is part of linguistic competence and must be accounted for in an adequate grammar.

Hi ha qui aprofita aquesta característica dels mesuradors (la capacitat de ser traslladats d'un àmbit cognoscitiu a un altre) i els escull acuradament per descriure situacions o sentiments i provocar intencionadament associacions d'idees per afegir un to satíric, pejoratiu, humorístic o realista que proporciona singularitat a la llengua. Vegem-ne alguns exemples:

(86) 《你和朱全往日是一窝子人，一同吃狗肉，摸酒杯，干坏事。》（陈残云《山谷风烟》）

Tu i en Zhuquan en el passat éreu de la mateixa trepa, menjàveu carn de gos, beviu junts i fèieu actes reprobables plegats. (Chen Canyon, *El fum de la vall*)

- (87) 《两年前夫人的心，好比是一块海绵，她的每一滴思想，碰上就被吸了进去。》（茅盾《创造》）

Dos anys enrere el cor de l'esposa era com una esponja, cada gota del seu pensament, tan bon punt el tocava, hi era absorbida. (Mao Dun, *Creació*)

- (88) 《晓荷一闭眼，从心中挖出一小块智慧来。》（老舍《四世同堂》）

En Xiaohe, tan bon punt va tancar els ulls, va furgar dins del seu cor per treure'n un petit tros de saviesa. (Lao She, *Quatre generacions sota un mateix sostre*)

- (89) 《码头泊着小小的渔船，透过船篷是红红的灯，看得见古铜色的脊梁护卫着一窝甜甜的梦，梦中的渔家的孩子像黑鳗一样扭动着。》（舒婷《到石码去》）

Al moll hi havia ancorada una barqueta de pescadors, a través de la vela passava una llum ben vermella que deixava veure un pal del color del coure vell que protegia un niu de somnis dolços. El fill del pescador, que estava somiant, es regirava com una anguila negra. (Shu Ting, *Fins a la fita de pedra*)

- (90) 《她们吃着你们募来的钱，半个谢字不说；我使这么几块钱，和你们说一车好话，你们倒要恼我，甚至要打我，你们怎么这样爱她们而不跟我讲些宽宏大量呢！》（老舍《赵子曰》）

Elles s'han menjat els diners que vaucollir sense donar ni mitges gràcies. He usat aquests pocs diners, us he dit un carro de bones paraules i vosaltres, en canvi, em feu enfadar, i fins i tot em voleu estomacar. Com pot ser que les estimeu tant i no sigueu més magnànimes amb mi? (Lao She, *El senyor Zhao ha dit*)

- (91) 《“ [...] 我看你会把这条小命闹掉的！”》（巴金《家》60-61页）

«[...] crec que acabaràs malmetent aquesta jove vida!» (Ba Jin, *La família*)

- (92) 《在证券交易所内，他就算得上一条好汉。》（茅盾《赵先生想不通》）

A la seu de la borsa de valors també se'l pot considerar tot un heroi. (Mao Dun, *El senyor Zhao no ho entén*)

- (93) 《你突然从家乡出来，是你，是你把我引到一条母亲不像母亲，情妇不像情妇的路上去。》(曹禺《雷雨》)

Has aparegut de sobte provinent del teu país natal, és culpa teva, has estat tu qui m'ha portat per aquest camí i m'ha convertit en la mare que sóc, que ja no semblo ni mare, ni semblo amant. (Cao Yu, *La tempesta*)

A l'exemple (86) l'autor usa el mesurador 窝 (*wo*) 'niu', que sol usar-se amb animals, amb éssers humans, la qual cosa implica un to despectiu cap a aquestes persones. Són especialment xocants els exemples (87) i (88), en què 滴 (*di*) 'gota' i 块 (*kuai*) 'tros' s'apliquen a entitats intangibles com ara *pensament* i *saviesa*, ja que, malgrat que la cosificació és un fenomen habitual en xinès, aquestes coocurrències són de nova encunyació. A (89) trobem de nou el mesurador 窝 (*wo*) 'niu' amb un ús diferent de (86): coocorreix amb el mot *somni*, cosa que permet associar-lo a una sensació molt agradable, la que sentim quan somiem als nostres llits, sentint-nos confortables i protegits. A (90), com que les paraules són una entitat no tangible, hem d'entendre aquesta expressió figuradament, en el sentit de *un munt de paraules*. Els usos de (91) i (92) podem dir que són freqüents i no sorprenen al lector. En aquest cas, l'ús de 条 (*tiao*) 'branca', que habitualment denota entitats llargues i estretes, amb *vida* i *mare*, respectivament, no té una explicació comunament acceptada. El cas de (91) ja ha estat comentat en algun moment d'aquest treball en el sentit que no està clar si la vida es veu com un camí (que és llarg i estret), tal com defensa Anderson (1999), o bé si s'assimila a la figura humana, que és també llarga i estreta, tal com defensen Tai i Wang (1990). En el cas de (92) la nostra hipòtesi és que en la nostra imaginació col·lectiva imaginem un heroi com a un home ben plantat, fort i amb una figura estilitzada com una branca. L'ús de 条 (*tiao*) 'branca' a (93), en canvi, és del tot inesperat i produeix un efecte de menyspreu cap a aquesta mare, ja que la deshumanitza.

3.1.2 La metàfora

En aquesta tesi ja hem parlat força dels processos metafòrics associats a l'ús dels mesuradors però, com molt bé apunta Becker (1986, 333), rarament es descriuen els sistemes de classificació com una manera de construir metàfores i encara menys com a sistema metafòric obert. La metàfora es basa en la similitud entre les entitats del món, és a dir, és una mena de comparació. Ara bé, la comparació es diferencia de la metàfora en què en el cas de la comparació no hi ha una mutació de significat i, a més a més, malgrat que en la metàfora hi ha una comparació implícita, aquesta comparació no es manifesta formalment, és a dir, no hi ha una marca gramatical que lligui formalment el terme real amb el terme imatge.

La metàfora i la metonímia tenen molta relació amb l'estructura lingüística i juguen un paper essencial en molts processos de categorització i en l'organització del lèxic, així com en l'articulació de determinats fenòmens gramaticals. El llenguatge diari és, doncs, ple d'expressions metafòriques, de manera que aquest fenomen no està limitat al llenguatge literari. Per tal de distingir les metàfores inventades, expressives i inesperades i les que no són identificades com a tals pels usuaris, aquestes últimes reben el nom de *metàfores mortes, convencionalitzades o lexicalitzades*, en què la força metafòrica de la paraula s'ha desactivat, i de les quals els usuaris rarament són conscients. No per això són menys importants, ja que ens ajuden en la difícil tasca diària de comunicar-nos amb el mínim esforç cognoscitiu.

Mitjançant la metàfora podem fer que noms abstractes siguin concrets, coses inanimades passin a ser animades i podem inspirar associacions d'idees a la ment de les persones. Anderson (1999) defensa que darrere moltes coocurrències de mesurador i nom hi ha metàfores mortes, és a dir, s'usen tan freqüentment i estan tan profundament arrelades a la llengua que l'usuari normal no n'és conscient. Així doncs, cada sistema conceptual s'organitza en consonància amb la seva pròpia poètica i això es reflecteix en les concepcions figurades que vehiculen quotidianament els parlants a través del llenguatge. Un bon coneixement del sistema per part de l'usuari permet un ampli ventall de possibilitats, des de la metàfora

convencionalitzada, que no requereix cap esforç creatiu, fins a la metàfora innovadora, que produeix un efecte de xoc o sorpresa en el destinatari:

Dagut (1976, 26, citat per Marco 1988, 205) distingeix tres classes de metàfores (tot i que hi pot haver casos d'encavalcament): a) les *lexicalitzades*, que formen part del sistema lingüístic i de les quals rarament són conscients els parlants, anomenades també *mortes*; b) les *convencionals*, que formen part del gènere literari, és a dir, no apareixen en contextos col·loquials o científics però són recurrents dins de la literatura, per això reben també el nom de *tradicionals*; i c) les *privades* o *innovadores*, que són metàfores *ad hoc*, fruit de la creació individual, i que molt possiblement no transcendiran el text en què han aparegut.

Vegem diferents tipus de metàfores, amb diferents graus de convencionalització:

- (94) 《为什么一枝横笛竟能吹出这样繁复变化的心情?》(孙犁《风云初记》)

Com pot ser que una flauta de bambú pugui expressar un estat d'ànim tan complicat i voluble? (Sun Li, *Primers apunts de la tempesta*)

- (95) 《虽然生活在污秽和贫穷里，只要有人给他们带来一线希望，他们会相信光明就在眼前。》(巴金《利娜》)

Malgrat que viuen immersos en la brutícia i la pobresa, només que algú els porti un bri d'esperança creuran que tenen la llum davant dels seus ulls. (Ba Jin, *Lina*)

- (96) 《十年浩劫之中，濮郎中虽然在诊所倒痰盂扫厕所，但因为儿子质远于医道的兴趣日渐浓厚，所以胸中便生出一丝希望。》(姜滇《瓦棱上的草》)

Al llarg de deu anys de grans calamitats, malgrat que el doctor Pu va haver de buidar escopidores i netejar els lavabos de la clínica, com que l'interès del seu fill Zhiyuan pel camp de la medicina creixia dia a dia, dins del cor se li va encendre un ble d'esperança. (Jiang Dian, *L'herba de les teules*)

- (97) 《也是自从九一八以后，就再没有一丝声息的民族主义文学者们，也来加以冷冷的讪笑。》(鲁迅《新药》)

Va ser també a partir del 18 de setembre²⁹² que no es va tornar a sentir ni un fil de veu dels literats nacionalistes i sí el seu riure fred i desconfiat. (Lu Xun, *Nova medecina*)

- (98) 《她的思路被一缕萧声打断。》（李英儒《野火春风斗古城》）

El curs del seu pensament va ser interromput per un fil de veu desolada. (Li Yingru, *L'incendi a la planura i el vent de primavera colpegen la vella ciutat*)

- (99) 《一片寂静包裹着整个山林，田园，天和分娩的大地。》（徐迟《狂欢之夜》）

Un llençol de calma embolcallava tota la muntanya, els camps, el cel i la terra que estava donant a llum. (Xu Chi, *Nit de luxúria*)

- (100) 《透过林隙看见一面大湖，叫阿贝湖，像玻璃一样闪光。》（刘白羽《珍珠》）

Un cop va haver passat el bosc va veure un gran llac que es deia Abbe i que lluia talment com si es tractés d'un vidre. (Liu Baiyu, *La perla*)

- (101) 《我起先只在静听着柔橹划水的声音，然后却在黑影里看出了一星船家在吸着的长烟管头上的烟火。》（郁达夫《钓台的春画》）

Al principi, només vaig sentir el so suau dels remes fregant l'aigua enmig del silenci. Després, en canvi, enmig de la foscor vaig distingir una bola de fum que sortia de la llarga pipa que fumava el barquer. (Yu Dafu, *Quadre de primavera al moll*)

- (102) 《南街兴顺号杂货店门前的砖台阶上，站着一簇下堡村的闺女。》（柳青《创业史》）

Al carrer del Sud, a les escales de maons de davant la porta de la botiga d'ultramarins coneguda amb el nom de Xingshun, hi havia dretes un pomell de noies de Xiabaocun. (Liu Qing, *Història de l'empresa*)

- (103) 《他不停地挥着他的双手，像两扇翅膀一样，企图平复大家的轰笑。》（叶君健《山村》）

²⁹² Es refereix al 18 de setembre de 1931, en què els japonesos van prendre la ciutat de Shenyang com a pas previ per ocupar tot el nord-est de la Xina.

Ell estenia les dues mans sense parar, talment com dues ales, bo i mirant de calmar les riallades de tothom (Ye Junjian, *El Poblet de muntanya*)

- (104) 《瑞珏和淑英在旁边听得眼睛里包了一汪泪水。》(巴金《家》274页)

La Ruijue i la Shuying, que eren a un costat, quan ho van sentir els ulls se'ls negaren d'un mar de llàgrimes. (Ba Jin, *La família*)

- (105) 《一扇一扇的大红蝴蝶早就从如今这黑色瀑布一大波浪卷发上飞离了。》(孔捷生《南方的岸》)

Un gran nombre d'immenses papallones vermelles feia estona havien sortit volant de la cresta de les eriçades ones de l'avui profunda i negra cascada. (Kong Jiesheng, *La riba del sud*)

- (106) 《芳影此时觉得有说不出的一种情绪，她嘴边微微显露一弧冷冷的笑容，[...]。》(张爱玲《吃茶》)

A la Fangying en aquell moment li va semblar que no podia explicar el que sentia, i a la comissura dels llavis se li va esbossar l'arc d'un somriure fred. (Zhang Ailing, *Bevent te*)

Podríem dir que els usos de (94), (95), (96), (97), (98), (99) i (104) són metàfores del primer i segon tipus, és a dir, més o menys recurrents en la literatura però en cap cas sorprenents. De fet, 丝 (*si*) 'fil', 线 (*xian*) 'fil', 缕 (*lü*) 'fil' són sinònims i tots s'apliquen a entitats molt petites o fines, especialment entitats abstractes. 片 (*pian*) 'llesca' o 'extensió', en canvi, s'usa metafòricament per referir-se a entitats que cobreixen una gran àrea o extensió. En canvi (100), (101), (102), (103), (105) i (106) són metàfores molt lligades al context en què han aparegut i difícilment es convertiran en metàfores habituals. L'ús a (105) de 扇 (*shan*) 'ventall' o 'batent' amb papallones implica una metàfora: que les ales de les papallones són com un ventall, i destaca el moviment batent de les seves ales en ple vol. També és extraordinari l'ús del nom 弧 (*hu*) 'arc' com a mesurador de somriure a (106), la qual cosa crea una imatge que atorga una gran plasticitat a la descripció. Vegem a continuació alguns exemples amb *lluna*, tòpic recurrent dins la tradició literària xinesa:

- (107) 《这一天的晚上，海上有一弯眉毛似的新月照着。》(巴金《家》87页)

Aquell dia al vespre, sobre el mar hi brillava una lluna creixent corbada com una cella. (Ba Jin, *La família*)

- (108) 《一弯新月高高地挂在天空，在水面上投下淡淡的银光，增加了水面的冷意。》（巴金《家》169页）

«La luna creciente, suspendida a [sic] lo alto del cielo, proyectaba pálidos rayos sobre el agua, lo que intensificaba su frescura». (Ba jin, *La familia*, p. 152. Trad. María Teresa Guzmán)

- (109) 《椰子树梢上挂这一弯月牙，蝙蝠像影子似的从眼前惊来惊去，夜空里浸着好大一股野味。》（杨朔《野茫茫》）

A la copa del cocoter hi penjava una llesca de lluna, els rat-penats, com si fóssin ombres, volaven esporuguits amunt i avall davant meu i el cel nocturn es va impregnar d'un gran corrent d'olor de naturalesa. (Yang Shuo, *Grans camps*)

- (110) 《她的眉毛是像杨柳的叶子一样尖，但你的眉毛却是像一钩新月。》（叶君健《山村》）

Les seves celles són igual de punxegudes que les fulles d'un salze, les teves, en canvi, són com una lluna creixent. (Ye Junjian, *El poblet de muntanya*)

- (111) 《一钩残月，斜斜地挂在西面的山巅。》（峻青《鸳鸯冢》）

Una lluna minvant penjava tota inclinada de la cima oest de la muntanya. (Jun Qing, *El Sepulcre del ànecs mandarins*)

- (112) 《其时云影翻开，露出冷冰冰亮晶晶的一轮明月。》（瞿秋白《饿乡纪程》）

En aquell moment els núvols es van obrir i van deixar al descobert una lluna plena, centellejant i freda com el gel. (Qu Qiubai, *Analys de Vila-gana*)

- (113) 《一盘水银似的明月悄悄地从东转到南，又从南转到西边天空了。》（王林《叱咤风云》）

Una lluna plena i mercúrica va rodolar silenciosament d'est a sud i després del sud al cel de l'oest. (Wang Lin, *Èxit*)

- (114) 《不到一刻钟，便见沧波万里，银光如泻，一丸冷月，傲视天空。》（陈衡哲《再游北戴河》）

Abans d'un quart d'hora, ja es van veure una immensitat d'ones blau marí i raigs platejats que brollaven d'una bola de lluna freda, que mirava altiva el cel. (Chen Hengzhe, *Una altra visita a Beidaihe*)

- (115) 《茫茫无际大森林的顶梢，是绛红的天，一牙新月正斜挂在阿尔卑斯雪山角上。》（萧乾《南德的暮秋》）

A les copes del bosc sense límits, quan ja havia caigut el sol, un grill de lluna nova justament penjava dels cims nevats dels Alps. (Xiao Qian, *Tardor avançada al sud d'Alemanya*)

- (116) 《天上已经升起一眉新月。》（巍巍《东方》）

Al cel ja s'havia enlairat una lluna nova i fina com una cella. (Wei Wei, *Orient*)

- (117) 《涌了半弓明月，浮着万叠银波，不声不响，在浓淡的两岸山中，往东流出的，[...]。》（郁达夫《还乡病者》）

Va emergir mig arc de lluna, flotant sobre mil capes d'ones platejades, sense fer ni un brogit ni un soroll, entre el clar i fosc de les muntanyes a banda i banda de la ribera, discorregué cap a l'est. (Yu Dafu, *El malalt que torna a la terra natal*)

- (118) 《看见岸上歪过来的一株柳树，一瓣黄月朦胧。》（贾平凹《浮躁》）

Va veure un salze sinuós a la ribera i la llum nebulosa d'un pétal de lluna. (Jia Pingwa, *Iquiet*)

- (119) 《一梳月亮像形容未长成的女孩子，但见人已不羞缩，光明和轮廓都清新刻露，渐渐可烘托夜景。（钱钟书《围城》）

Una lluna com una pinta, que semblava una nena abans de fer el canvi, però que ja no s'averkonyia en presència d'estranyys. La seva llum i perfil frescos i penetrants poc a poc inundaren el paisatge nocturn. (Qian Zhongshu, *La ciutat assetjada*)

- (120) 《天空碧蓝，一弦金色的月，不远对着弦月凹处，悬着一颗大星。》（冰心《寄小读者》）

El cel era d'un blau maragda, amb una lluna daurada i tensa com una corda. No gaire lluny, enfront de la part cònca de la lluna, hi havia suspesa una gran estrella. (Bing Xin, *Carta als joves lectors*)

Enmig d'aquests exemples trobem tant metàfores mortes com metàfores acabades de néixer, creatives i suggerents, que plantegen reptes importants de traducció. El mesuradors 弯 (*wan*) 'corbat' i 钩 (*gou*) 'ganxo' que trobem en els exemples de (107) a (111) són la manera habitual en xinès per referir-se a una lluna que no és plena, tot i que la imatge o aspecte que ressalten és diferent, ja que 弯 (*wan*) emfatitza la part convexa i 钩 (*gou*), en canvi, una mica més els extrems punxeguts. És a dir, es refereixen a la mateixa realitat però la característica que es posa en relleu no és la mateixa. El mesurador 轮 (*lun*) 'roda' o 'disc' de (112) és l'habitual quan es tracta d'una lluna plena, per això considerem totes aquestes expressions metàfores mortes, ja que pertanyen totes a les imatges col·lectives i s'usen fins i tot en el llenguatge col·loquial de manera inconscient. De fet, 弯 (*wan*), com a mesurador, s'usa bàsicament per a celles de dones i llunes i 钩 (*gou*) és gairebé exclusiu per a llunes creixents i minvants.

Els exemples de (113) a (115) es poden considerar metàfores tradicionals perquè, malgrat que els mesuradors 丸 (*wán*) 'pilota', 盘 (*pán*) 'plat' i 牙 (*ya*) 'dent' no se solen usar amb lluna, sí que ho fan amb coses rodones de dimensions més reduïdes o en forma de llesca; ens trobem, per tant, davant d'una extensió de la categoria i són fàcilment interpretables. Fins i tot podríem pensar que són fermes candidats a fossilitzar-se amb el temps.

Finalment, els exemples de (116) a (120) són metàfores creatives, ja que se serveixen de mots que ni tan sols són mesuradors, fet que significa que hem de trobar els elements per a la interpretació en el context mateix o hem de referir-nos directament al significat del caràcter que fa de mesurador, ja que en la majoria de casos no existeix una categoria que ens pugui proporcionar pistes sobre els principis de categorització. Les metàfores creades amb 弦 (*xian*) 'corda', 瓣 (*bàn*) 'pètal, 弓 (*gong*) 'arc', 梳 (*shu*) 'pinta' i 眉 (*mei*) 'cella' són, doncs, extraordinàries i d'una gran originalitat i bellesa, ja que relacionen la lluna amb objectes molt quotidians però que no hi acostumen a ser comparats.

Aquesta profusió en imatges associades amb la lluna no ens ha d'estranyar tenint en compte que la lluna és un tòpic universal d'inspiració poètica. Els xinesos associen la bellesa de la lluna creixent amb la dona, i per això la comparem amb els seus peus embenats o amb les seves celles. La lluna plena, en canvi, s'associa al darrere d'una dona. L'admiració dels xinesos per la lluna té la seva màxima expressió popular en la Festa de la Lluna (el 15è dia del 8è mes lunar), en què les famílies es reuneixen per admirar la lluna plena en tot el seu esplendor i mengen pastissos amb forma de lluna. S'associa també a Yue Lao, un personatge que suposadament uneix, mitjançant un fil vermell invisible, dues persones que, d'aquesta manera, estan predestinades a casar-se. Així doncs, la lluna, a més de simbolitzar l'harmonia familiar, també s'associa a les parelles i al matrimoni. Hem de tenir presents, doncs, totes aquestes connotacions en la cultura original a l'hora de trobar equivalents per a aquests usos poc prototípics dels mesuradors.

3.1.3 Metonímia

Existeix una tensió entre la tendència de l'emissor a no dir més del necessari (principi d'economia lingüística) i la del receptor a seleccionar la interpretació més informativa. Per això els parlants especifiquen cada vegada més a través de la codificació gramatical i incorporen marques formals que posin de manifest els diferents valors que consideren rellevants (Traugott, König (1991, 191), citats per Cuenca i Hilferty (1999, 169)).

Ja hem dit en el tercer capítol que, juntament amb la metàfora, el sistema de classificació del xinès es basa sobretot en processos metonímics. Dins del sistema de classificació lingüística del xinès en trobem de diversos tipus, com ara l'ús d'una part per referir-se o categoritzar el tot. Això inclou parts del cos humà o animal, parts de vegetals, parts del vestit, etc., com ara 头 (*tou*) 'cap', 口 (*kou*) 'boca', 顶 (*ding*) 'sostre', 尾 (*wei*) 'cua', 腔 (*qiang*) 'cavitat', 羽 (*yu*) 'ploma', 根 (*gen*) 'arrel', 本 (*ben*) 'arrel', 株 (*zhu*) 'tronc', 茎 (*jing*) 'tija', 条 (*tiao*) 'branca', 支 (*zhi*) 'branca', 枝 (*zhi*) 'branca', 领 (*ling*) 'coll', 轴 (*zhou*) 'eix', 柄 (*bing*) 'mànec', 绪 (*xu*) 'cap d'una

corda’, 把 (*ba*) ‘màneg’, etc.; l’ús del contenidor per referir-se o categoritzar el contingut: 杯 (*bei*) ‘got’, 壶 (*hu*) ‘gerra’, 锅 (*guo*) ‘cassola’, 盒 (*he*) ‘caixa’, etc.; l’ús d’un objecte amb el qual hi ha certa contigüitat per referir-se o categoritzar el tot: 笔 (*bi*) ‘pinzell’, 刀 (*dao*) ‘ganivet’, 床 (*chuang*) ‘llit’, 幕 (*mu*) ‘teló’, etc.

Aquest trasllat es realitza perquè hi ha una contigüitat física i la seva funció és subratllar les característiques dels objectes. Vegem a continuació alguns exemples extrets d’obres literàries en què es fa un ús metonímic dels mesuradors. Com veurem, sembla un recurs lligat a usos més fossilitzats i que s’explota menys des del punt de vista literari:

- (121) 《又不知王妈睡觉时，会不会忘记关上一扇门或一扇窗。》（叶圣陶《潘先生在难中》）

A més, no sabíem si la senyora Wang s’havia pogut oblidar de tancar el batent d’una porta o d’una finestra en anar-se’n a dormir. (Ye Shengtao, *El senyor Pan en dificultats*)

- (122) 《[...] 明白爱情跟性欲一胞双生,类而不同 [...] 》。(钱钟书《围城》21页)

«[...] había comprendido que el amor y el deseo sexual eran como los gemelos, semejantes pero distintos.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*. Trad. Taciana Fisac, p.32)

- (123) 《不是曾经看见过一尾赤链蛇在路中央么? 》（靳以《莹》）

No és cert que havies vist una serp de faixes roges al mig del camí? (Jin Yi, *Cuca de llum*)

- (124) 《照老式结婚的办法，一顶轿子就把新娘抬来了，管她怕生不怕生》。

〔钱钟书《围城》〕

D’acord amb la manera tradicional de casar-se, un palanquí va traslladar la núvia sense importar si tenia por o no dels estranys. (Qian Zhongshu, *La ciutat assetjada*)

- (125) 《前头，骑在十多峰骆驼上的敌人，和村北口的敌人哨兵纠缠了一阵进村了。》（杜鹏程《保卫延安》）

Enfront, els enemics muntats a les gepes de més de deu camells es van barallar una estona amb els centinelles enemics de l'entrada nord i van entrar al poble. (Du Pengcheng, *Defensem Yan'an*)

- (126) 《镇子的东边有一山崖，夏天里溜了坡，露出山梁上一口石洞。》（贾平凹《商洲》）

A l'est del poble hi havia un penya-segat que a l'estiu va patir un esllavissament i va deixar al descobert la boca d'una cova a la cresta de la muntanya. (Jia Pingwa, *Shangzhou*)

- (127) 《那时我母亲主持一个大家庭，上下有二十多口。》（冰心《关于女人》）

En aquells temps, la mare estava al càrrec d'una gran família, que entre grans i petits tenia més de vint boques. (Bing Xin, *Sobre les dones*)

- (128) 《这一幕很平常的景象却把这两个青年达到大地感动了。》（巴金《家》261页）

Aquesta escena tan pacífica, en canvi, va aconseguir emocionar profundament aquells dos joves. (Ba Jin, *La família*)

A l'exemple (121) es pren el 扇 (*shan*) 'batent' per referir-se a tota la porta o a tota la finestra, és a dir una part pel tot. A (122), en canvi, s'agafa el contenidor o origen comú dels bessons 胞 (*bao*) 'secundines' per referir-se a les persones que han nascut en un mateix part. Els casos (123) a (128) són tots metonímies d'una part pel tot. A (123) és 尾 (*wei*) 'cua', que representa tota la serp. A (124) és 顶 (*ding*) 'sostre' que representa tot el palanquí, a (124) és 峰 (*feng*) 'gepa' el que representa també tot el camell. Els casos (126) i (127) són dues metonímies fetes amb el mateix mesurador, 口 (*kou*), per aconseguir imatges diferents. En el cas de (127), encara que parlem explícitament de boques, ningú no s'imagina que a casa tinc cinc boques desposseïdes del seu cos, sinó que estem al·ludint a les persones, però posant en relleu un aspecte determinat d'aquestes persones, que és el fet que mengen i que representen una càrrega o responsabilitat per al cap de família. Aquesta connotació es perd si en lloc de 口 (*kou*) usem un altre mesurador, com ara 个 (*ge*), ja que aquest mesurador és menys marcat. Tal com hem comentat amb anterioritat, aquest ús

metonímic de boca és exactament el mateix que en català o castellà. Finalment tenim el cas de (128), en què s'agafa una entitat contigua a l'espectacle, que de fet forma part de l'escenari, 幕 (*mu*) 'teló', per referi-se al tot.

Observem, a més a més, que en els casos (125), (126) i (128) hi ha dos processos cognoscitius alhora: un de metafòric i un de metonímic. En principi les coves no tenen boca, ni els camells cims, ni els paisatges teló. Primer, d'acord amb una metàfora conceptual, hem assimilat aquestes entitats a d'altres categories cognoscitivament més senzilles: les coves tenen obertures que semblen boques, els camells gepes que semblen pics o muntanyes i contemplar un paisatge és com veure una obra o representació de la qual som mers espectadors. Un cop feta aquesta associació d'idees de caire metafòric, escollim les parts més representatives d'aquestes entitats en un procés metonímic, però conservant la relació entre les parts de les entitats originals (el prototipus).

3.1.4 L'humor, la ironia i la sàtira

Els mesuradors tenen unes coocurrències determinades i, per això, quan en fem un ús que no és l'habitual i trenquem deliberadament el costum (usant un mesurador per modificar un determinat nom quan habitualment és modificat per un altre) aconseguim un efecte nou, que sovint pot provocar humor o gràcia. Ara bé, el trasllat s'ha de fer seguint un efecte determinat i el resultat ha d'estar clar; altrament, no funciona. Així com és relativament fàcil construir imatges metafòriques o metonímiques, per poder aconseguir aquest tipus d'efectes s'ha de tenir un gran domini de la llengua, per això són encara menys freqüents.

Els recursos a l'abast, però, són moltíssims. Per exemple, si utilitzem un mesurador encomiàstic amb una paraula pejorativa, obtenim un efecte satíric; també podem incrementar el to emocional si utilitzem mesuradors pejoratius per expressar un contingut encomiàstic. L'humor i la gràcia mostren l'elegància i la vivesa de l'enginy, i tenen la força artística de commoure. Aquest recurs no és incompatible amb la resta de funcions retòriques; de fet, sovint s'hi encavalca. Els exemples de

prosopopeia (86) i (93) que hem vist més amunt afegeixen un to pejoratiu i, per tant, aconsegueixen també un to satíric a l'expressió. Vegem-ne més:

- (129) 《刹那间全托光了裤子，一顺溜十几颗光屁股朝河里跳跟而去，大吼大叫。》〔韩少功《马桥词典》3页〕

En un obrir i tancar d'ulls, tots es van treure els pantalons i, ordenadament, deu culs nus i escaig es van ficar al riu a saltirons titubants, enmig d'una gran cridòria i gatzara. (Han Shaogong, *Diccionari de Maqiao*)

- (130) 《老爷子加小心，别光顾说话，看掉下来屁股摔成两瓣!》〔周立波《暴风骤雨》第24章〕

«Avi, vagi amb compte i guardis de parlar, no sigui cas que caigui i es parteixi el cul en dos». (Zhou Libo, *Tempesta*)

- (131) 《“谁？是不是城里那帮土鳖？”》〔杨朔《火并》〕

«Qui? No són pas aquella quadrilla d'escarabats de ciutat?» (Yang Shuo, *Lluita oberta entre faccions*)

- (132) 《听说你俩要来，他就说：“得，来了两块麻烦!”》〔老舍《女店员》〕〕

En saber que vosaltres dos vindríeu, ha dit: «Què hi farem, vindran dos trossos de destorb.» (Lao She, *Dependentia*)

- (133) 《我所目睹的一打以上的总长之中，有两位是喜欢属员上条陈的。》〔鲁迅《反“漫谈”》〕

Entre els més d'una dotzena de ministres que he vist amb els meus propis ulls, n'hi ha dos que els agrada que els seus subordinats els presentin un informe detallat. (Lu Xun, *Contra una «discussió informal»*)

- (134) 《还有一问：“公理”，几块钱一斤。》〔鲁迅《“公理”之所在》〕

«Encara tinc la pregunta següent: “el sentit comú”, a quant va el mig quilo?» (Lu Xun, *El lloc del «sentit comú»*)

El mesurador 颧 (*ke*) de l'exemple (129) provoca un efecte humorístic perquè reforça la imatge de la forma arrodonida del cul i, alhora, ens recorda altres mots que hi poden coocórrer com ara préssec, molt similar a un cul. A (130) 瓣 (*ban*) 'pètal', també s'assembla fonèticament a 半 (*ban*) 'meitat' i, per tant, l'autor juga alhora amb la imatge d'una flor obrint-se i una cosa partint-se en dos. El que provoca un efecte especial a (131) és l'aparellament del mesurador neutre 帮 (*bang*) 'grup' amb escarabats, ja que els està humanitzant, per insultar unes persones. L'exemple (132) és també una prosopopeia, ja que 麻烦 (*mafan*) 'molèstia' no es pot comptar per 块 (*kuai*) 'trossos' i aquesta coocurrència inesperada provoca un efecte humorístic. Finalment, l'ús de 打 (*da*) 'dotzena' amb ministres (133), afegeix cert to de reprovació o crítica. L'ús a (134) provoca un efecte còmic perquè el sentit comú no es pot comprar i menys mesurar per quilograms.

3.1.5 L'exageració o hipèrbole

Les quantitats que expressen els mesuradors no tenen per què ser acurades. D'acord amb el to, poden expressar diferents nivells d'exageració. Els mesuradors que habitualment no ho són, sinó que s'agafen prestats circumstancialment d'altres categories gramaticals, sovint duen associat un to d'exageració:

(135) 《在台北的四星期，我忙着拜访亲友和相亲，约会了一打以上的女孩子，却没有一个情投意合。》（张系国《香蕉船》）

Les quatre setmanes que vaig ser a Taipei vaig estar molt ocupat visitant parents, amics i amants; em vaig citar amb més d'una dotzena de noies, però no vaig congeniar amb cap. (Zhang Xiguo, *El vaixell de plàtans*)

(136) 《为了追赶野兔，他和小柱子一口气跑了三十里，跑得连树木带田垌都要来要去。》（王蒙《春之声》）

Per tal d'atrapar la llebre, ell i el petit Zhuzi van córrer trenta li d'una alenada d'aire; tant van córrer que tremolaren arbres i camps. (Wang Meng, *La veu de la primavera*)

- (137) 《钱太太蓬着头发,带着一脸的泪痕,看见觉新,马上哭着问道。》〔巴金《家》299页〕

La senyora Qian, tota escabellada, amb el rostre banyat en llàgrimes, en veure en Juexin de seguida li va preguntar plorant. (Ba Jin, *La família*)

- (138) 《胸口淌下来的血, 流在冰上一大滩, 冰化去一寸多。》〔孔厥、袁静《新女儿英雄传》〕

La sang que li brollava de la boca de l'estómac va formar un gran toll sobre el gel i es va congelar en un *cun* d'amplària. (Kong Jue, Yuan Jing, *Història de les noves heroïnes*)

- (139) 《他现在曳着最后的悲鸣, 望我为他洒一掬同情的眼泪。》〔郭沫若《曼陀罗华》〕

Ara ell arrossegava els últims laments, tot esperant que jo plorés una almosta de llàgrimes d'empatia per ell. (Guo Moruo, *Flor d'estrimoni*)

- (140) 《他像吓了一跳, 看了我一眼, 急忙转身进去了。》〔老舍《牺牲》〕

Ell, com si s'hagués endut un ensurt, em va fer una llambregada i de seguida va fer mitja volta i va entrar. (Lao She, *Sacrifici*)

- (141) 《我们只是一叶扁舟, 应该任凭波浪把我们载到什么地方去。》〔巴金《鬼——一个人的自述》〕

Nosaltres no érem més que una barqueta que, talment com una fulla, havia de seguir la voluntat de les ones que ens portarien a algun lloc. (Ba Jin, *Esperits: Les experiències d'una persona sola*)

- (142) 《一说是志和, 他心上像有一缸眼泪, 同时涌了出来。》〔梁斌《红旗谱》〕

Tan bon punt va saber que es tractava d'en Zhihe, va ser com si una gerra de llàgrimes es vessés dins seu tota de cop. (Liang Bin, *Música de la bandera vermella*)

- (143) 《[...] 船舱里的睡人也一身腻汗地醒来 [...] 》〔钱钟书《围城》1页〕

«[...] los pasajeros que descansaban en sus camarotes despertaron empapados en sudor.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*. Trad. Taciana Fisac, p. 7)

- (144) 《阿Q没有说完话，拔步便跑；追来的是一匹很肥大的黑狗。》（鲁迅《阿Q正传》第5章）

«Leaving his sentence unfinished, Ah Q took to his heels as fast as he could, followed by an enormously fat, black dog.» (Lu Hsun, *The True Story of Ah Q*. Trad. Yang Hsien-yi, Gladys Yang, p.34).

- (145) 《古时候有一个王国，有一匹大跳蚤 [...]。》（歌德《浮士德》. Trad. Guo Muoruo）

Es war einmal ein König, Der hatt einen grossen Floh, [...]. (Goethe, *Faust*, p. 96)

En els dos últims exemples (144) i (145), tant Lu Xun com Guo Moruo fan ús del mesurador 匹 (*pi*), que és un mesurador exclusiu per a animals de la família dels cavalls, amb *gos* i *puça*, animals amb què teòricament no hauria de coocórrer. Aquesta deliberada transgressió de la norma provoca un efecte humorístic pel nivell d'exageració, ja que la imatge que ens dona en els dos casos és que es tracta d'animals extraordinàriament grans, comparables a un cavall. Per això, a parer nostre, la traducció de (137) no aconsegueix transmetre el to de l'original.

La curiositat de l'últim exemple (145) rau en què es tracta d'una traducció de l'alemany al xinès, és a dir, Guo Moruo es podria haver limitat a usar el mesurador prototípic per puça i afegir-hi l'adjectiu gran: 一只大跳蚤 (*yi zhi da tiaozao*), de manera que la traducció expressaria el mateix que l'original. L'ús de 匹 (*pi*) l'entendem, doncs, com una llicència que es permet aquest gran autor que d'una banda mostra el seu domini de l'idioma i, de l'altra, contribueix a situar-nos en l'escenari inversemblant que ens descriu Goethe.

3.1.6 La sinestèsia

La nostra descripció dels objectes del món està íntimament lligada a les nostres sensacions. Quan fem un òrgan sensorial per descriure allò que normalment percebem un altre, parlem de *trasllat sensorial* o *sinestèsia*, que és un recurs estilístic d'una gran força poètica. Es pot considerar un joc de paraules que normalment

consisteix a desplaçar un adjectiu d'un camp sensorial a un altre. En el nostre cas, però, el desplaçament l'experimenta un mesurador. En definitiva, és la descripció d'una experiència sensorial en termes d'una altra. Les imatges resultants són belles i sorprenents, però ahora són reptes per al traductor. Vegem-ho amb exemples:

- (146) 《他望着我，眼睛里竟出奇地一汪平静，像那个晚上淡淡的月色。》
(张大春《鸡翎图》)

Ell m'esguardava amb uns ulls com un estany d'una calma excepcional, com la clara llum de lluna d'aquell vespre. (Zhang Dachun, *El dibuix de plumes de gall*)

- (147) 《车过了松江，风景又添了一味和平的景色。》(郁达夫《还乡记》)

Quan el cotxe va passar de llarg el riu Song, el paisatge es va omplir de l'olor d'una vista pacífica. (Yu Dafu, *Diari de tornada a casa*)

Si usem 汪 (*wang*), que se sol usar amb líquids, i 味 (*wei*), que sol coocórrer amb olors o gustos, amb *calma* i *paisatge*, respectivament, estem realitzant un trasllat del domini sensorial, que és el que crea l'efecte retòric especial. Aquest recurs no és gaire explotat pels autors xinesos, segurament perquè molts no són conscients de les possibilitats poètiques que té, demana un gran domini de l'idioma i, finalment, transgredeix tant els usos normals que un abús segurament traspassaria els nivells d'acceptabilitat per parts dels lectors.

3.1.7 Altres usos especials

En aquest apartat hem ajuntat tots els usos que se sortien de la normalitat però que per la seva especificitat o idiosincràsia no formaven un grup prou nombrós com per tractar-los separadament. Aquí estarien inclosos caràcters que mai no fan de mesuradors, com ara colors, coocurrències que s'entenen només si llegim els significats implícits de les paraules més que el seu significat explícit, etc.:

- (148) 《一间华丽的大旅馆房间，电灯洒着如银的强光，壁间一碧深深的玻璃回映。》〔郁达夫《流亡》〕

Una esplèndida habitació d'un gran hotel, el llum esquitxava forts raigs com la plata, que es reflectien en els vidres verd jade fosc de la paret. (Yu Dafu, *Exili*)

- (149) 《这位历史见证人唯一的变化，只不过那时是棵幼年的树，如今长成材了。终于他完全辨认出这棵老朋友了。》〔李国文《冬天里的春天》〕

L'únic canvi d'aquest testimoni ocular de la història es limitava al fet que en aquell temps era un arbre jove i actualment s'havia convertit en fusta. Finalment, va reconèixer perfectament aquest vell amic. (Li Guowen, *La primavera de l'hivern*)

- (150) 《屋里陈设着几色古玩，纯粹是日本风味。》〔杨朔《樱花》〕

A l'habitació hi havia exposades una varietat d'antiguitats, eren simplement de gust japonès. (Yang Shuo, *Pluja de flors de cirerer*)

Tal com hem vist en el tercer capítol, no existeix cap sistema de classificació lingüística que categoritzi en funció dels colors, per això l'ús de (148) és especialment particular, ja que s'usa el nom d'una pedra preciosa (el jade) per expressar vívidament el color del vidre. A l'exemple (149) el que succeeix és que hi ha una humanització prèvia de l'arbre, al qual l'autor anomena «vell amic» tot i que manté el mesurador per a arbres, la qual cosa resulta en una coocurrència fora del normal i un efecte difícil, per no dir impossible, de traslladar amb la traducció. L'exemple de (150) posa de manifest la voluntat expressa de l'autor de crear una coocurrència nova, ja que 色 (*se*) 'color' o 'tipus', que «oficialment» no fa mai de mesurador, podria ésser perfectament substituït per un mesurador de tipus, com ara 种 (*zhong*) o 类 (*lei*) sense que canviés el sentit, tot i que perdria el regust d'originalitat.

En xinès modern existeix un fenomen lingüístic molt estès, que és l'ús metonímic del nucli d'un sintagma nominal més que no pas la substitució o un ús extraordinari del mesurador que l'acompanya. S'ha d'anar amb compte perquè és fàcil confondre'ls. Vegem-ne alguns exemples:

- (151) 《我插了一句嘴，佃户和大哥看我几眼。》〔鲁迅《狂人日记》〕

Jo hi vaig ficar cullerada i aleshores en Tianhu i el germà gran em van mirar de dalt a baix uns quants cops. (Lu Xun, *Diari d'un boig*)

- (152) 《这真正的江南一枝春，在这冬春之交，为住在北国的人传递了如许温暖。》〔袁鹰《江南一枝春》〕

Aquesta vertadera flor de Jiangnan²⁹³, en el pas de l'hivern a la primavera, porta a les persones del nord del país una certa calidesa. (Yuan Ying, *Flor de Jiangnan*)

- (153) 《一坛花雕只剩下底儿了。》〔丁仁堂《渔》〕

D'una tenalla de Huadiao només en restava un cul. (Ding Rentang, *La pesca*)

Aquests exemples mostren un ús metonímic del nom i no pas del mesurador. 一句嘴 (*yi ju zui*) habitualment es diu 一句话 (*yi ju hua*), però com que les paraules surten per la boca, a (151) l'autor recorre a la metonímia i substitueix el mot *paraula* per *boca*, 句 (*ju*) i mantenint el mesurador de paraula 句 (*ju*), la qual cosa provoca també un cert efecte sorpresa. En l'exemple (152) la paraula *flor* és substituïda per *primavera*, però es manté el mesurador de flor, 枝 (*zhi*); en aquest cas, doncs, sembla que una flor sí que fa primavera. El cas (153) és un cas típic d'un ús metonímic clàssic. L'autor substitueix la paraula *vi* pel nom propi del vi en qüestió (Huadiao), però manté el mesurador per al mot vi, en aquest cas el contenidor 坛 (*tan*) 'tenalla'.

3.2 L'ús dels mesuradors en funció de la fonètica i el ritme

El xinès modern es basa molt en el ritme i actualment hi ha una gran tendència a usar paraules de dues síl·labes i les expressions de quatre. A vegades l'ús dels mesuradors també pot estar propiciat, doncs, per la cerca d'un determinat ritme a la frase. Quan tenim un nom bisíl·lab i un numeral d'un sol dígit, si hi afegim un mesurador aconseguim un efecte rítmic molt més agradable a l'oïda. La musicalitat i el ritme

²⁹³ Es refereix a una zona que comprèn el sud de les províncies de Jiangsu i Anwei i el nord de Zhejiang.

són també molt presents en la poesia, en què els mesuradors sovint es redupliquen per tal de contribuir-hi, tal com podem observar en el fragment del poema *Riu d'aigües pantanoses* de Ruan Zhangjing:

阮章竞《潭河水》²⁹⁴
潭河水九十九道弯，
层层树，重重山，
层层绿树重重雾，
重重高山云断路。

Tan he shui
Tan heshui jiushijiu dao wan,
ceng ceng shu, chongchong shan,
ceng ceng lü shu chong chong wu,
chong chong gao shan yun duan lu.

La possibilitat d'ometre el nom i deixar només el mesurador és un recurs per ajustar les síl·labes, per aconseguir una llengua bonica i eufònica. Per tal d'evitar cacofonies, se sol recórrer a un mesurador diferent quan el que li «toca» i el primer caràcter del nom són homòfons. Per exemple: en lloc de 一对对联 (*yi dui duilian*) 'un díptic' se sol dir 一副对联 (*yi fu duilian*) 'un (joc de) díptic(s)';²⁹⁵ s'usa 个 (*ge*) amb 本子 (*benzi*) 'llibreta' per tal de no haver de dir 一本本子 (*yi ben benzi*), etc.

3.3 L'ús dels mesuradors en funció de l'usuari i del registre

Hem de ser conscients que el sistema de classificació és prou flexible com perquè els parlants l'usin d'acord amb les seves habilitats i necessitats. En el tercer capítol hem esmentat la incidència que poden tenir el dialecte (v. apt. 4.1.4) i el nivell de llenguatge (v. apt. 4.1.5) en la variabilitat i l'elecció del mesurador. Entre els molts factors relacionats amb la manera com fem els mesuradors hem d'incloure, doncs, l'usuari i el registre, ja que existeixen diferents nivells de sofisticació en el seu ús en funció del tipus de text (oral o escrit; divulgació, tècnic o literari, etc.), l'usuari (procedència geogràfica, situació a l'escala social, etc.) i el context de situació en general.

²⁹⁴ Traducció orientativa: «Riu pantanós de nombrosos meandres, fileres i més fileres d'arbres, muntanyes i més muntanyes, fileres i més fileres de verdor d'arbres, boira i més boira, fileres i més fileres d'altres muntanyes i els núvols tallant el camí».

²⁹⁵ Les dues expressions resultants no són, però, necessàriament sinònimes.

Hatim i Mason (1990, 39) distingeixen cinc factors de les diferències en l'ús lligats a l'usuari: 1) procedència geogràfica (dialecte); 2) procedència social (més o menys sofisticació o refinament); 3) època històrica (llengua arcaïtzant o no); 4) domini o no de la varietat amb més prestigi social, és a dir, la llengua estàndard, la qual està relacionada amb la procedència social, i 5) l'idiolècte.

Quant a les variacions segons la procedència geogràfica, si bé és cert que no hi ha pràcticament res escrit sobre el tema perquè el govern de la Xina practica una política que fomenta la varietat estàndard a tot el seu territori en detriment de les variants dialectals, és un factor que es detecta ràpidament en la comunicació oral. Els bons diccionaris solen recollir informació de tipus dialectal (v. Liu Xuemin, Deng Chongmo 1989; Huang Juren, Chen Kejian, Lai Qingxiong 1997; Rovira 1998). Tai (1992, 1994) té dos treballs molt interessants sobre el tema, en els quals arriba a la conclusió següent: «Within a closed, universal set of cognitive categories, different dialects choose different salient perceptual properties for an object».

Quant a la procedència social dels parlants, sembla que, en general, els joves estan menys familiaritzats amb alguns dels mesuradors específics de la cultura, ja que, a mesura que caduquen les pràctiques tradicionals, sobretot a la ciutat, es perden també els mesuradors més específics. Les persones que han nascut a l'estranger i estan poc exposades a la cultura tradicional són també més propenses a un ús més simplificat del sistema. En general, com menys temps ha estat escolaritzada una persona menys probable és que faci un ús correcte o refinat dels mesuradors.

L'ús dels mesuradors ha anat evolucionant al llarg dels segles: cada generació té les seves pròpies modes lingüístiques, de manera que l'època històrica en què ha estat creat un text fa que la llengua ens resulti més o menys arcaica. A vegades els diccionaris o les obres de referència ens avisen que l'ús d'un determinat mesurador és propi d'una època determinada. Per exemple, el *Hanyu da cidian* ens avisa que el mesurador 鬍 (bu) s'usava en *baihua* antic per al mot *barba*. Si el trobem en un *baihua* més tardà, doncs, hem d'interpretar-lo com un vestigi d'un llenguatge més arcaic.

El domini de la varietat estàndard és una qüestió de prestigi, igual que el dialecte social (Hatim, Mason 1990, 42), en el qual l'educació i els mitjans de comunicació juguen un paper destacat. És a dir, els estaments educatius i els *mass media* són els àmbits que s'instrumentalitzen per tal de promoure la varietat que es considera més correcta i vàlida per a la comunicació interdialectal. Sovint s'accepten diverses formes alternatives per a un mateix mesurador o situació comunicativa.

Finalment, és en l'idiolecte de cada persona on es percep la superposició dels diferents aspectes lligats a l'usuari, influït per factors com ara l'educació que s'ha rebut, la pròpia manera idiosincràtica d'usar el llenguatge, etc. Zhang Xiangqun (1995, 145-6) expressa així els diferents graus d'atenció que els usuaris atorguen als mesuradors:

(...) 在社会语言实践中，有些人是不太注意这个问题，往往信手拈来随便应付。这样取来的量词，有的平淡无味，使文章减色；有的经不起推敲造成病句。而大手笔们则不是这种态度，他们选用量词，一般是比较慎重的。²⁹⁶

En definitiva, tots els factors esmentats anteriorment formen una amalgama que és el que finalment conforma la nostra manera de parlar, de manera que tots els tipus de variació es poden considerar en un *continuum*, en què trets de cada un dels factors de variació es troben en una interacció constant (Hatim, Mason 1990, 44).

A més dels aspectes associats a l'usuari, hi ha els relacionats amb el registre, és a dir, les eleccions d'estil que es fan de manera conscient en funció de la situació comunicativa. Hatim i Mason (1990), inspirats en Halliday, parlen de tres aspectes bàsics del registre: el camp del discurs, el mode del discurs i el tenor del discurs, els quals comentarem breument a continuació.

El camp del discurs és aquell que reflecteix la funció social del discurs, la naturalesa de l'activitat en tant que acció socialment reconeguda (Marco 2002, 70). El tema, amb un grau determinat d'especialització o tecnicisme, n'és un component més.

---

²⁹⁶ «[...] en l'ús social de la llengua, hi ha persones que no paren gaire atenció a aquesta qüestió i sovint agafen el primer [mesurador] que els passa pel cap, utilitzant-lo de qualsevol manera. Dels mesuradors escollits així, n'hi ha que resulten sonsos i sense cap gràcia, de manera que desllueixen el text, n'hi ha que no poden resistir un examen minuciós i es converteixen en incorrectes. Els grans

Aquest grau d'especialització es troba també en un *continuum*. És difícil dir si hi ha uns mesuradors més tècnics o especialitzats que d'altres, ja que les obres de referència es limiten a fer constar informació en termes d'oral o d'escrit, però no recullen aquest tipus d'informació més específica. D'altra banda, tampoc ens consta que s'hagi fet cap tipus de recerca per camps d'especialitat més enllà de l'àmbit literari. Fer-ho requeriria l'anàlisi específica d'un corpus de textos especialitzats. El que sí podem afirmar és que tot un grup o subcategoria de mesuradors, els mesuradors compostos (v. apr. 6.13 c. 5), apareixen amb molta més freqüència en textos de caràcter científicotècnic que en altres àmbits.

El mode del discurs és la manifestació de la naturalesa del codi lingüístic usat, la distinció bàsica del qual és oral o escrit. Hi ha diccionaris de mesuradors que donen informació d'aquest tipus (v. Liu Xuemin, Deng Chongmo 1989; Huang Juren, Chen Kejian, Lai Qingxiong 1997; Rovira 1998). Per exemple, els mesuradors 株 (*zhu*), 柄 (*bing*), 名 (*ming*), 幀 (*zheng*) i 巢 (*chao*) són considerats les variants cultes de 棵 (*ke*), 把 (*ba*), 个 (*ge*), 副 (*fu*) i 窝 (*wo*), respectivament. En un model basat en la noció de prototipus, però, els tipus de textos (registre literari enfront del registre oral) no es consideren categories oposades, sinó més aviat punts d'un mateix *continuum*, en què podem trobar textos més o menys literaris i textos més o menys especialitzats. Dixon (1986, 110) indica que s'usen molts més mesuradors en textos escrits que orals:

Classifiers –unlike noun classes– may vary in use between different styles within a speech community: it is generally the case that higher, more formal (often, written) registers will feature the most extensive set of classifiers, with informal speech using a smaller number of classifiers, and perhaps also employing them less often.

Des del punt de vista semàntic (en un sentit restringit del terme), el mesurador dels exemples següents es pot substituir perfectament per mesuradors menys especialitzats sense que en variï el significat, ara bé, l'ús d'aquests mesuradors dona un to més formal al text i és, doncs, un ús més propi de registres escrits:

(154) 一枚勋章   *yi mei xunzhang*   Una medalla de condecoració

---

mestres de la ploma, però, no tenen aquesta actitud i, quan escullen un mesurador, solen fer-ho amb força cautela.» (Zhang Xiangqun 1995, 145-6)

(155)	一具尸体	<i>yi ju huti</i>	Un cadàver
(156)	一剂药	<i>yi ji yao</i>	Una dosi de medicina
(157)	一尾鱼	<i>yi wei yu</i>	Un peix
(158)	一起案件	<i>yi qi anjian</i>	Una causa judicial

Finalment, el tenor del discurs es refereix a la relació entre els participants (relacions de poder, implicació afectiva, grau de familiaritat, formalitat, cortesia, etc.), és a dir entre el destinatari i el «remitent» del missatge. Crida l'atenció el fet que en una cultura tan jerarquitzada com la xinesa en què l'etiqueta i els rituals socials han estat tradicionalment tan importants, aquesta jerarquia social present en altres nivells del llenguatge, com ara el lèxic, no s'hagi traslladat o codificat en el sistema de classificació, tal com passa en altres llengües.

Els factors relacionats amb l'ús dels mesuradors associats a l'usuari de què hem parlat més amunt (el dialecte, el domini de l'estàndard, la situació a l'escala social, etc.) no és poden deslligar del tenor. És de suposar que una persona que ha rebut una educació universitària domina els usos correctes i estàndard (si no de més sofisticats) dels mesuradors. A l'hora de fer les eleccions en les coocurrències es pot permetre el luxe d'escollir uns usos o uns altres en funció de l'interlocutor amb qui establirà, consegüentment, una relació d'igualtat, de superioritat o d'inferioritat (tot i que aquesta darrera potser seria millor anomenar-la de respecte. Killingley (1983, 116) explica això aplicat al cantonès en la cita següent:

Classifier usage also label the speaker socially. It seems to be the case that a person who makes a fine distinction among nouns by using a variety of classifiers commands more respect than the person who only uses a few classifiers. In Cantonese, a large number of classifiers is known only to a minority of speakers. People who hear them used, even if they themselves never use them, tend to admire the speaker who uses them. Sometimes, even if such classifiers sound archaic, instead of making the speaker sound quaint or funny they boost his social standing in the eyes of those who do not use them themselves.

El mesurador 位 (*wei*) és potser l'únic exemplar que trobem en xinès per expressar una actitud respectuosa del parlant cap al referent. El seu ús és força subjectiu, és a dir, no està subjecte a cap regla explícita, tot i que tampoc no és totalment lliure, ja que la coocurrència amb certs mots, com ara 人 (*ren*) 'persona' és qüestionable des

del punt de vista gramatical. A més, segons Killingley (1983, 115) en el seu ús poden entrar en consideració motius polítics i del context de situació en general, la qual cosa indica que el seu ús adequat tampoc és una tasca fàcil:

It is clear that besides showing an ideal system (if not an actual system) of a clearly-demarcated society, the use of *wei* and *ge*²⁹⁷ also shows the importance of seeming to depreciate oneself and one's immediate relations. The real aim, however, is to assert one's *savoir faire*, decent educational level, and high social class. The correct use of *wei* marks the speaker as being socially knowledgeable; its misuse marks him as being ignorant and ridiculous. This area of language use is a veritable minefield and poses complex problems for the language learner, with embarrassing possibilities.

Il·lustrarem l'ús del mesurador 位 (*wei*) amb els dos exemples següents:

- (159) 家里来了一位客人。   A casa ha vingut una visita.
 (160) 家里来了一个客人。   A casa ha vingut una visita.

El mesurador 位 (*wei*) de l'exemple (159) mostra un to respectuós cap a la visita o convidat. L'ús de 个 (*ge*) a (160) no significa, però, que el parlant mostri un to irrespectuós cap al convidat, sinó simplement que el to afectiu no és marcat.

A l'apartat sobre l'ús dels mesuradors per crear figures retòriques hem vist casos de prosopopeia, sàtira, etc. Aquestes figures poden perfectament fer-se servir per establir una determinada relació amb l'interlocutor o un tercer del qual es parla. Vegem-ho amb exemples:

- (161) 《谁知来晚了一步，被一股残匪，就是麻皮阿六打死后，独眼龙领着的余党，想发笔横财，把我们纠缠住了。》〔李国文《冬天里的春天》〕
 Qui ens havia de dir que, en retrassar-nos unes passes, una quadrilla de bandits, els que quedaven de la camarilla que dirigia el Borni, just després que Mapo Aliu morís d'una pallissa, ens buscarien les pessigolles i es voldrien enriquir a tota costa. (Li Guowen, *La primavera a l'hivern*)
 (162) 《我熬十万零八辈子光棍，也不跟这号女人过。》〔柳青《创业史》〕

²⁹⁷ 位 (*wei*) i 个 (*ge*), respectivament.

Passaria cent mil vuit vides solter abans que estar amb aquesta mena de dona.
(Liu Qing, *Història de l'empresa*)

(163) 《那老头子可以买一房妻子。》（柔石《为奴隶的母亲》）

Aquell ancià pot comprar una esposa. (Rou Shi, *La mare esclava*)

Els exemples (161) i (162) mostren com mitjançant el mesurador escollit l'autor mostra el seu menyspreu cap a les persones de què parla. L'exemple (163) és una mica diferent, ja que reflecteix la situació social de la dona en la societat precomunista, en què les dones estaven limitades a moure's en l'àmbit familiar, no podien sortir de casa lliurement ni gaudien de cap dret, ja que eren una mera possessió de l'home. Això explica l'ús del mesurador 房 (*fang*) 'casa' o 'cambra', pel fet que les dones es quedaven tancades a casa, cada concubina a les seves pròpies estances privades. El seu ús implica cert menyspreu i superioritat de l'home respecte de la dona. Avui dia ja no s'usa aquest mesurador, ja que, afortunadament, la seva situació social a la Xina ha canviat. Actualment, doncs, és un mesurador desfasat a causa dels canvis socials i històrics i el seu ús s'explicaria per un volgut aire arcaïtzant.

Hem esmentat en diverses ocasions que el llenguatge és com un trencaclosques amb moltes peces que s'encaixen les unes amb les altres, cadascuna amb les seves pròpies formes. Per això, per acabar, ens agradaria recordar en paraules de Hatim i Mason (1990, 51) que no podem analitzar de manera aïllada aquests tres nivells: «The three variables are interdependent: a given level of formality (tenor) influences and is influenced by a particular level of technicality (field), in an appropriate channel of communication (mode)».

4 Conclusions

En aquest capítol hem analitzat els mesuradors des del punt de vista de les seves funcions semàntiques, pragmaticodiscursives i socioestilístiques. Aquests grans blocs

són com diferents cares d'un políedre i no les podem entendre aïllades perquè s'interrelacionen constantment.

Hem vist que podem parlar com a mínim de cinc funcions dels mesuradors des del punt de vista semàntic. A les funcions clàssiques (categoritzar i quantificar) hi hem afegit les d'individualitzar, descriure i generalitzar. Tot i que no es donen totes alhora, tampoc podem dir que siguin excloents. Normalment les trobem en diferents relacions de força, en què una domina sobre les altres. Cal remarcar que aquestes funcions mai no han estat recollides totes juntes fins ara i que també és el primer cop que es parla de funció generalitzadora com a tal, malgrat que els mesuradors de classe o tipus estan extensament documentats a la bibliografia.

Pensem que, malgrat que s'havien donat ja unes primeres passes amb anterioritat, analitzar les funcions dels mesuradors des del punt de vista pragmàtic i discursiu és un enfocament innovador, i alhora necessari per a un enfocament gestaltic dels mesuradors xinesos. És com si fins ara ens haguessin privat de la part més interessant de la història o, dit d'una altra manera, gràcies a aquest enfocament, allò que abans vèiem com a una categoria gramatical feixuga per a l'aprenentatge es converteix ara en un recurs lingüístic divertit i reptador.

Els estudis sobre el paper dels mesuradors en el discurs que s'havien fet fins ara conclouen que l'ús dels mesuradors està relacionat amb la familiaritat amb el referent (primera menció o no), la importància i la idiosincràsia d'aquest referent, la freqüència de la seva aparició en el discurs, especificitat, etc. L'enfocament discursiu ens ha permès lligar aquí sintaxi, semàntica i context i presentar per primera vegada els mesuradors com a instrument per construir la coherència del text en les seves diferents facetes: l'el·lipsi (que tractàvem també dins dels recursos de simplificació en el tercer capítol), la substitució (que contribueix a una llengua més elaborada), la referència (lligada al context de situació, especialment a contextos deíctics) i la cohesió lèxica, que engloba la repetició (com a contrapès de la substitució i l'el·lipsi), la sinonímia (relacionada amb la substitució) i la col·locació que, a més a més d'ajudar-nos a predir altres elements del discurs, ens ajuda a desfer possibles ambigüitats. La col·locació, quan compleix les expectatives del lector, ajuda a donar

coherència al text, però si es té l'habilitat necessària també es pot usar de forma no esperada per crear un efecte retòric sorprenent.

A continuació hem analitzat els mesuradors des del punt de vista socioestilístic. Aquí hem fet tres grups: la retòrica, la fonètica i els factors socials. Els mesuradors no es presenten mai en la literatura com un sistema de metàfores i metonímies, però encara menys com a primeres matèries per crear una varietat de figures retòriques, amb diferent grau de convenció i bellesa. En la nostra llista d'exemples trobem casos de prosopopeia, metàfora, metonímia, ironia, humor, sàtira, hipèrbole i sinestèsia, tot i que no totes les figures són igual de recurrents en la literatura ni el nivell d'actuació dels autors és igual. Hi ha usos molt delicats que fàcilment poden sobrepassar els nivells d'acceptabilitat dels lectors, per la qual cosa els escriptors miren de no abusar-ne. N'hi ha de molt més conscients i agosarats a l'hora de trencar les regles i n'hi ha que no tenen gens present el potencial dels mesuradors des d'aquest punt de vista. També hem observat que sovint hi ha dues d'aquestes categories que s'encavalquen perquè, per exemple, podem fer ús de la prosopopeia per satiritzar algú o bé usar la metàfora per donar un to d'exageració que pot crear alhora cert estat d'humor.

En xinès hi ha pocs mesuradors que expressin *per se* un to pejoratiu o encomiàstic, però tan bon punt en fem un ús especial poden expressar valors subjectius (menyspreu, respecte, etc.) i indicar l'actitud del parlant. L'ús «desplaçat» dels mesuradors pot provocar un to humorístic o satíric. La substitució de mesuradors i el seu ús extraordinari no és merament un joc o caprici de composició, sinó que es fa per obtenir un efecte retòric i augmentar la força expressiva del llenguatge. La substitució, que contribueix a obtenir una llengua més elaborada i menys repetitiva, com que es fa d'acord amb les coocurrències habituals, és un recurs més aviat senzill; l'ús extraordinari, en canvi, presenta més dificultats, ja que es basa en el trencament o violació de les regles i, per tant, només es podrà tenir per la mà quan controlem perfectament el seu ús regular.

Tots els exemples que hem presentat en aquest capítol il·lustren la flexibilitat i les possibilitats potencials de l'ús dels mesuradors. Sembla que el límit el marca

l'acceptabilitat de l'expressió resultant per part del receptor. L'ús extraordinari traspasa la mera categorització, ja que juga amb categories acabades d'encunyar i la descodificació no és, per tant, tan ràpida, sinó que demana un esforç suplementari per part del receptor.

No hem volgut oblidar que la fonètica i el ritme també són elements que cal tenir en compte en l'anàlisi estilística dels mesuradors, sobretot en poesia. Aquests aspectes estan directament relacionats amb els aspectes morfològic, semàntic i sintàctic que hem vist en el segon capítol.

Per acabar, hem volgut recollir un altre aspecte que habitualment es té poc en compte perquè la informació que circula sobre els mesuradors sol ser més prescriptiva que descriptiva. Es tracta de l'aspecte lligat a l'usuari en tant que persona determinada per una sèrie de coordenades vitals que el «predestinen» a usar els mesuradors d'una determinada manera. Entre aquestes coordenades hi ha: la terra de procedència, l'àmbit familiar, la situació a l'escala social, el moment històric que li ha tocat viure, el nivell d'accés a l'educació i també, en certa mesura, la seva pròpia idiosincràsia.

El registre, dividit en camp, mode i tenor del discurs, i íntimament lligat a la pragmàtica, té també un paper en l'ús dels mesuradors. Tipus de text, nivell d'especialitat, àmbit oral o escrit, relació entre els participants, etc., són aspectes relativament oblidats i que es tendeixen a simplificar en la didàctica dels mesuradors. Cada text té el seu estil i l'elecció del vocabulari, inclosos els mesuradors, és una de les condicions de creació de l'estil. L'elecció d'un mesurador o d'un altre determina l'estil o el gust de l'usuari (idiolecte). En definitiva, la llengua no és homogènia, sinó que té diferents manifestacions, diferents nivells de sofisticació, tot i que les varietats lligades a l'usuari evidentment s'encavalquen i és difícil destriar-les clarament.

Tot el que hem vist en aquest capítol estableix les bases per a una aproximació a l'estudi dels mesuradors més holística i que ha de tenir una incidència directa en els aspectes més pràctics que tractarem en el capítol següent: la didàctica i la traducció dels mesuradors. Per això pensem que la descripció de les funcions dels mesuradors no hauria d'ignorar mai els diferents nivells d'estructura del discurs.

Capítol 7 Aplicació en didàctica i traducció

0 Introducció

L'objectiu d'aquest capítol és recuperar totes les idees i conclusions que han anat sortint al llarg d'aquesta tesi que poden tenir una aplicació pràctica, especialment en els àmbits de la didàctica del xinès com a llengua estrangera i de la traducció. En el nostre cas, aquests dos camps no estan clarament diferenciats, ja que la didàctica de la llengua estrangera es fa amb el fi específic de l'exercici professional de la traducció. Mirarem de tractar en la primera part els aspectes més directament relacionats amb l'aprenentatge dels mesuradors en un primer estadi de contacte amb el xinès i, en la segona, els aspectes més vinculats a la seva traducció en un estadi d'aprenentatge més avançat.

Analitzarem on i per què es plantegen les dificultats en cadascun d'aquests àmbits i mirarem d'oferir solucions que permetin avançar amb pas ferm en el seu estudi i abordar amb garanties el procés traductor. Des del nostre punt de vista, el tema dels mesuradors és tan complex que s'ha tendit a simplificar-lo massa o, fins i tot, defugir-lo, la qual cosa ha resultat en un enfocament superficial que no dóna respostes als interrogants i reptes que plantegen als estudiants.

Abans d'oferir propostes pròpies sobre com podríem enfocar l'ensenyament dels mesuradors per a estudiants que aprenen el xinès com a llengua estrangera, ens sembla interessant revisar quines són les grans línies que tradicionalment han caracteritzat l'ensenyament d'aquesta categoria gramatical. En la primera part d'aquest apartat trobarem, doncs, què caracteritza els mesuradors a grans trets, tal com ho trobem a les gramàtiques, els llibres de text i les obres de referència en general, bo i analitzant els problemes que plantegen aquests enfocaments. En la segona part, ens centrarem en la formulació de la nostra pròpia aposta, amb la voluntat que s'adigui millor a la complexitat del tema però, alhora, estigui a l'abast dels estudiants.

1 Tractament tradicional dels mesuradors a les gramàtiques i als llibres de text

Ja hem assenyalat al llarg d'aquest treball que la gramàtica xinesa, de fet, es troba encara en procés de descripció, de manera que encara hi ha aspectes sense resoldre. D'altra banda, s'ha tendit (creiem que erròniament) a fer-la a imatge i semblança a les gramàtiques occidentals, quan el seu origen i les seves característiques són totalment diferents. Aquests dos factors, la joventut i un enfocament poc adaptat a la seva pròpia realitat, són, doncs, el punt de partida del marc teòric de què parlarem a continuació.

Abans de tot, hauríem d'establir quin tipus d'obres donen informació sobre els mesuradors i quines són a l'abast dels estudiants. Entre les obres que existeixen com a font d'informació destaquen els diccionaris monolingües, les gramàtiques, els articles de revistes especialitzades en lingüística o didàctica, els diccionaris de mesuradors, les llistes (annexes a gramàtiques i diccionaris), els diccionaris bilingües i els llibres de text. D'entre aquests, els estudiants accedeixen bàsicament als últims quatre per ordre cronològic invers.

Les gramàtiques per a estrangers escrites en llengües occidentals, especialment les d'un nivell elemental, són força deficientes en el tractament dels mesuradors. Tenint en compte que els autors solen destacar que es tracta d'un aspecte de la gramàtica xinesa que presenta dificultats d'aprenentatge per als estrangers, no hem detectat cap intenció de reduir aquesta dificultat, sinó més aviat un cert sentiment d'imptència.

D'entrada, hem de tenir present que el paper de la gramàtica dins de l'ensenyament tradicional del xinès, ja sigui com a llengua materna, ja sigui com a llengua estrangera, és pràcticament inexistent. L'aprenentatge es basa en la memorització, és a dir, en aprendre segments lingüístics concrets sense que se n'expliquin les regles subjacents ni que s'ensenyi a generalitzar a partir d'un model abstracte. N'és simptomàtic el fet que entre els xinesos, fins i tot entre aquells que es dediquen a l'ensenyament de la llengua, hi hagi l'opinió generalitzada que el xinès no té gramàtica. No ens ha d'estranyar, doncs, que en els llibres de text no hi hagi

enfocaments contrastius o analítics, és a dir, que molts autors no es prodiguin en explicacions, sinó que presentin les coses com a fets sense lògica, merament com a material per a la memorització. Fins fa poc, la didàctica del xinès com a llengua estrangera ha estat basada en aquest enfocament, tot i que recentment²⁹⁸ els lingüistes i gramàtics xinesos han començat a reclamar la necessitat que la gramàtica adquireixi més protagonisme, la qual cosa significa un canvi d'estratègia i un tímid acostament a les teories modernes de la didàctica de llengües més corrents a Occident.

Això és, a grans trets, el que caracteritza els llibres de text, les gramàtiques i les obres de referència amb què els estudiants entren en contacte. Vegem, però, amb més detall quins altres problemes hem detectat. En primer lloc, és comú l'argument que la selecció del mesurador està (pre)determinada pel nom (Li, Thompson 1981, 105). Aquesta idea, inexplicablement, gairebé no és qüestionada, tal com assenyala Loke (1996, 3):

On the use of classifiers, the traditional and the usually unchallenged view taken in these Chinese grammar books is that the use of classifiers is purely habitual or is the direct results of the etymological origin and the historical development of classifiers [...].

En segon lloc, moltes gramàtiques i llibres de text del xinès solen presentar els mesuradors en una llista (que presenten com a tancada o de membres principals) amb una sèrie de noms amb els quals poden coocórrer.²⁹⁹

Un altre fet que destaca és el nombre d'incoherències que trobem en aquesta mena d'obres. Per exemple, Darrobers i Xiao-Planes (1998) atribueixen l'etiqueta de *classificador* (segons ells mateixos, mot no traduïble) a una entitat, de la qual més endavant donen diversos equivalents en francès.

---

²⁹⁸ Possiblement propiciat per l'increment espectacular d'estrangers que volen aprendre el xinès com a llengua estrangera.

²⁹⁹ V. Li Dejin, Cheng Meizhen (1988); Darrobers, Xiaohong-Planes (1988); Bellassen, Kanehisa, Zhang (1996); Xu Zenghui, Zhou Minkang (1997); Yang Qinghui (1993); *Shiyong ying - han cidian* (1996); Shen Shanhong (1998); *Breve diccionario chino - español* (1988); Coyaud, Paris (1976); Chao Yuen-ren (1985); Lu Fubo (1996); Yip Po-Ching, Rimmington. (1997); Jiang Tian (1980); Malmqvist (1991).

Darrerament s'han aixecat algunes veus crítiques contra com s'ha desenvolupat la docència de la llengua xinesa fins ara, ja que, segons Lü Wenhua (1999, 45) ha pecat d'una visió limitada als aspectes sintàctics:

以往我们的语法教学往往只停留在句法结构的分析上，某些语法项目失去了扩展和深入的余地。如量词，在教学中只介绍量词的语法功能，即数词不能直接修饰名词，必须中间用个量词，名词都有特定的量词。量词的教学仅此而已。尽管汉语的量词十分丰富，用法也远远不止那些名词特有的几种，但由于局限在句法分析上，教学没能展开。³⁰⁰

Podem articular les mancances de l'ensenyament dels mesuradors al voltant dels tòpics o punts següents (interrelacionats), els quals trobarem desenvolupats més avall. El problema més gran és que molts d'ells s'han convertit en axiomes o veritats no qüestionades:

- L'aprenentatge dels mesuradors és un punt difícil del xinès.
- L'aprenentatge de les coocurrències entre noms i mesuradors ha de ser de tipus memorístic.
- Els mesuradors individuals són els únics mesuradors «autèntics».
- Desfasament entre norma i ús.
- Visió aristotèlica i arbitrària de les categories.
- Univocitat o manca d'equivalents en traducció.

1.1 Un punt difícil de la gramàtica xinesa

Aquest aspecte és una constant de les obres que hem consultat. Sempre se'n destaca la dificultat per a aquells que l'estudien com a llengua estrangera, incloses les ètnies xineses que no són *han*. Les raons que s'apunten per explicar aquesta dificultat són

---

³⁰⁰ «En el passat, el nostre ensenyament de la gramàtica sovint se centrava en l'anàlisi de l'estructura sintàctica. Alguns temes gramaticals perdien el marge per a l'ampliació i l'aprofundiment. Això ha passat amb els mesuradors ja que, a l'hora d'ensenyar-los, només s'ha parlat de les seves funcions gramaticals, com ara que els numerals no poden modificar el nom directament sinó que hi ha de mitjançar un mesurador o que cada nom té el seu mesurador específic. L'ensenyament dels mesuradors s'ha limitat a això. Si bé els mesuradors del xinès són molt abundants, el seu ús ni de bon tros es limita als que coocorren específicament amb determinats noms però, a causa de les limitacions de l'anàlisi sintàctica, l'ensenyament no ha pogut anar més enllà.» (Lü Wenhua (1999, 45)

bàsicament el fet que es tracta d'un sistema arbitrari, molt lligat a la cultura. Així, Zhao Yongxin (1995, 54) afirma que: « [···] 量词的用法就成了外国人学习汉语的普遍难点 », ³⁰¹ i la mateixa idea és expressada per Chen Fu (1998, 29): « [···] 由于量词的种种特点, 给外国人学习汉语造成了一定的困难 ». ³⁰²

En la mateixa línia s'expressen els autors, com ara Zhou Minkang (1995, 176), que han tingut un contacte directe amb estudiants de les característiques dels nostres:

Esa variación y la gran cantidad de clasificadores chinos constituyen un obstáculo en el estudio y en la traducción del chino. Si resumimos este apartado sobre el clasificador chino, se puede decir que se necesita dedicarle mucho tiempo para lograr dominarlo cuando se estudia chino [sic].

De totes maneres, els problemes d'aprenentatge que plantegen els mesuradors xinesos no són els mateixos per a tots els estudiants estrangers. Tal com explica Zhao Yongxin (1995, 54), per a als estudiants japonesos resulta més fàcil perquè el japonès també en té. Ara bé, com que hi ha força diferències en l'ús, sovint els usen erròniament per influència de la seva llengua materna. Així doncs, s'hauria de fer un enfocament específic per cultura o llengua d'origen dels estudiants per tal d'adaptar-se al màxim a les seves necessitats.

1.2 Preeminència de l'aprenentatge memorístic

Hem dit que hi ha la percepció generalitzada que l'aprenentatge dels mesuradors és un punt difícil de la gramàtica xinesa. Aquesta percepció ens duu al punt següent. Com que la dificultat rau en el fet que, d'una banda, les categories semblen arbitràries, és a dir, no es pot explicar perquè una entitat pertany a una categoria i no a una altra i, de l'altra, l'ús del mesurador inadequat desemboca en una expressió agramatical, cal recórrer a la memorització per garantir que no ens equivocarem. El tema de la memorització el podem relacionar amb dos altres aspectes que tractarem

³⁰¹ «[...] l'ús dels mesuradors esdevé una dificultat habitual de l'aprenentatge del xinès per als estrangers.» (Zhao Yongxin 1995, 54)

³⁰² «[...] les moltes característiques dels mesuradors els converteixen en una dificultat segura per als estrangers que aprenen el xinès.» (Chen Fu 1998, 29)

més endavant: el que afecta la gamma col·locacional o les coocurrències i el que afecta l'organització interna de les categories.

La solució de la memorització se sosté sobre la premissa que la coocurrència entre noms i mesuradors és fixa, és a dir, que cada nom duu sempre el mateix mesurador associat. El consell generalitzat, com ara el de Li Ying-che (1970, 111) és simplement que s'aprengui de memòria perquè: «[...] the learners' problem is to associate the classifier with the noun».

Gairebé vint anys més tard, des d'un context geogràfic i històric molt diferent, Li Dejin i Chen Meizhen (1988, 77-78) continuen insistint en la mateixa idea: «[...] it is imperative for foreign learners of Chinese to learn every noun with its matching measure word».

A vegades, tot i que autors com ara Li i Thompson (1981, 112) esmenten el fet que hi ha certes «regles», no hi aprofundeixen:

By and large, which nouns occur with which classifier must be memorized, though there is a slight amount of regularity with respect to the meanings of groups of nouns taking the same classifier.

Hi ha autors que recomanen la memorització, tot i que no semblen estar-ne convençuts del tot, com ara Killingley (1983, 119), qui indica que: «[...] idiosyncratic combinations of classifiers and nouns have to be 'acquired by brute memorization, even if there once were semantic relations that have since been obscured'».

Els que van més enllà, com ara Luo Anyuan (1996, 92), es limiten a comentar que les regularitats estan vinculades a la forma dels objectes: 《虽然有一些物体形状的线索可寻, 但是大多数的量词与名词的关系是习惯性的, 只能靠记忆来解决问题》.³⁰³

---

³⁰³ «Tot i que es poden buscar pistes sobre la forma dels objectes, la major part de les relacions entre mesuradors i noms estan establertes pel costum i només podem confiar en la memòria per resoldre els problemes.» (Luo Anyuan 1996, 92)

Fins i tot sorprèn que en una gramàtica xinesa per a castellanoparlants com ara la de Marco i Lee (1998, 113) s'insisteixi en el mateix mètode:³⁰⁴ «En el caso de los nombres que requieren clasificadores especiales, éstos han de ser memorizados por el estudiante extranjero».

Se sol avisar als estudiants que si utilitzen el mesurador equivocant la frase serà gramaticalment incorrecta o expressarà un sentit diferent però, més enllà del valor pràctic d'aprendre el nom amb «el seu» mesurador, no es té en compte el fet que els noms poden fer-se servir amb més d'un. És a dir, tots aquests consells obliden un aspecte clau dels mesuradors: el fet que les coocurrències no són fixes, com ja hem posat de manifest anteriorment en aquest treball. Per això, afirmacions com la que reproduïm a continuació de Ramsey (1987, 68), en què es compara la coocurrència amb el gènere, ens semblen molt poc afortunades:

In Chinese, there is no grammatical number, gender, or agreement, such as is found in French: *les bonnes filles* 'the good girls'. But Chinese does have a kind of concord that is just as strictly defined. Each noun, depending on its nature or shape, has a specific measure word associated with it [...].

Els experts estan, doncs, malaconsellant els estudiants, ja que el seu enfocament els allunya de concebre el sistema tal com és realment, un sistema en què les coocurrències són múltiples en funció de diferents factors, tal com ja hem fet palès al llarg dels capítols anteriors d'aquesta tesi.

1.3 Protagonisme dels mesuradors individuals

Quant a la discussió sobre la naturalesa dels mesuradors, alguns autors tracen una línia divisòria entre els mesuradors individuals i la resta perquè consideren que els primers són l'únic grup interessant per a l'estudi, difícils per a l'aprenentatge, etc. Aquest enfocament podria ser justificable des del punt de vista de la lingüística teòrica, però no ho és des del punt de vista de la didàctica i de la traducció; fins i tot, segons la nostra experiència, pot ser contraproductiu.

---

³⁰⁴ Sobretot perquè les gramàtiques occidentals no solen plantejar l'aprenentatge en aquests termes.

Un argument que es pot fer valer per desaconsellar aquesta divisió és que parteix d'unes premisses discutibles, ja rebatudes en aquesta tesi, ja que es considera que els anomenats *classificadors* són mers categoritzadors, que funcionen d'una manera gairebé automàtica, que no tenen equivalents en la resta de llengües i que, per tant, no poden ser traduïts, quan hem vist que, a més a més de categoritzar, fan altres funcions i que, en molts casos, se'n poden trobar equivalents. A més a més d'això, la resta de mesuradors –els no individuals– també tenen certa funció categoritzadora i presenten igualment problemes d'aprenentatge i de traducció.

En el cinquè capítol hem vist que podem elaborar una tipologia dels mesuradors en funció del tipus de mesura que expressen i que totes les subcategories són diferents entre elles. El fet de veure-les totes com un bloc i diferenciar només els mesuradors individuals respon, doncs, més a una imposició fruit d'una anàlisi contrastiva que no pas perquè dins del sistema de classificació del xinès tinguin realment un estatus diferent. Una bona prova d'això és que entre els autors xinesos que treballen sense comparar el xinès amb cap altra llengua no n'hi ha cap que proposi separar els mesuradors individuals de la resta. Aquesta tendència és dóna sobretot entre els autors que parteixen d'una anàlisi contrastiva com ara Li Ying-che (1970, 107), que opina que: «[...] the concept of classifiers as generally accepted today seems to be rather 'permissive', so that Chinese 'classifiers' include many items that are not peculiar to the Chinese language».

Podríem trobar tants elements lingüístics presents en el xinès i no en d'altres llengües o a l'inrevés que aquest tipus d'exclusivitat no pot ser un argument per decidir que aquesta subcategoria necessita una atenció especial. Per això, la proposta següent de Li Ying-che (1970, 107) no ens sembla afortunada:

[...] separate the classifiers proper from the rest, and it shall be seen that these classifiers are the ones that should be selected for emphasis in teaching, since it is these which a language such as English does not have. They present something new for the language learners.

L'altre argument que apuntàvem més amunt és el de la suposada facilitat d'aprenentatge de tot el que no són mesuradors individuals, que queda desmentida,

per exemple, per les dades que hem presentat en el quart capítol d'aquesta tesi, en què es fa palès que l'elecció entre 双 (*shuang*) o 对 (*dui*) respon parcialment a condicionants culturals i cognoscitius, per la qual cosa poden presentar tantes dificultats d'aprenentatge com altres mesuradors. De nou, les tesis de Li Ying-che (1970, 111) a favor de la divisió i la supremacia dels mesuradors individuals queda mancada de fonament:

Pedagogically also, these quantitative classifiers should be separated, as is seen by the fact that the use of tào 'set', da 'dozen', etc., is not difficult to learn. It is simple like acquiring new lexical items. Any kind of association between the classifier and the noun is not necessary (and cannot be made).

Un argument més que s'ha sentit a favor de la necessitat de divisió és que els mesuradors individuals són considerats una categoria tancada i la resta una categoria oberta. Aquest criteri resulta massa simplista, ja que només té en compte els usos convencionals i no preveu les seves possibilitats creatives. La preocupació d'autors com ara Li Ying-che (1970, 112) és que: «[...] anything after the numerals may be taken as classifiers, and the number of Chinese classifiers will thus proliferate and will become an open class, instead of a closed class as it should be».

No acabem d'entendre la por d'aquest autor. De fet, els mots en xinès tenen molta versatilitat categorial i l'única manera de poder-los interpretar és per la seva posició a la frase i les coocurrències. Tal com hem vist en el sisè capítol, hi ha paraules que no solen ocupar la posició del mesurador, però que ho poden fer en circumstàncies excepcionals en contextos de creació innovadora, per tant és raonable considerar mesurador tot allò que en un moment donat fa les funcions dels mesuradors, independentment de si aquell mot fa o pot fer habitualment una altra funció gramatical.

La primera reacció de l'estudiant novell tan bon punt és informat de l'existència dels mesuradors és preguntar pel seu nombre, cosa que és molt difícil de dir sense establir inicialment cap criteri de delimitació (ja sigui sintàctic, històric, dialectal, de freqüència d'ús, etc.). De fet, es poden donar llistes relativament curtes que cobreixin els mesuradors més freqüents a un nivell elemental però ens sembla un error pretendre presentar-los com a una categoria tancada i enumerable, tal com ho seria la

llista de les preposicions catalanes. Quan comencem l'aprenentatge d'una llengua estrangera mai no se'ns ha acudit preguntar el nombre de noms o d'adjectius que té ni el nombre d'integrants de cap categoria plena en general. En aquest sentit, els mesuradors s'assemblen més a un nom que a una preposició.

1.4 Desfasament entre norma i ús

És corrent que quan aprenem una llengua de manera sistemàtica i després ens enfrontem al seu ús per part dels parlants nadius hi hagi certes diferències, sobretot en aquells usos considerats normativament incorrectes o desitjables. Això es pot donar especialment en llengües que han estat sotmeses a la pressió d'altres i que alhora han perdut l'estatus de llengua normalitzada durant un temps, com ara el català, o llengües l'expansió geogràfica de les quals és tan enorme que la influència normativa del centre de poder està debilitada, com ara el xinès mandarí. L'ús dels mesuradors reflecteix perfectament les diferents varietats socials i geogràfiques³⁰⁵ que, tal com hem vist en els capítols tercer i sisè d'aquesta tesi, poden estar força allunyades de la varietat estàndard. De fet, ja fa temps que diversos autors s'han adonat d'aquesta situació, certament compromesa per als professors. Loke (1996, 3) apunta una de les possibles raons d'aquest desfasament entre norma i ús:

The few published works on Mandarin classifiers [...], although mainly concerned with the definition and the actual categorization of the classifiers, have also based their studies on published literary texts. All these works, therefore, are concerned with prescribing and describing the norm of appropriate classifier usage based on classifier usage in literary texts. They are not based on collected data from speakers of the language. They only reflect the use of classifiers in literary or standard written texts and not that in spoken language. Many classifiers used in written texts, especially creative writings, are not used in spoken speech [...].

Tal com nota Polio (1994, 64), els estudiants es troben amb la disjuntiva de parlar i escriure de manera correcta, d'acord amb els usos normatius, o bé fer un exercici de mimetisme i fer-ho com ho fan els parlants nadius:

The problem is that the second language learners have two competing sources with regard to classifier use: Chinese in daily life and their teachers and textbooks. In

---

³⁰⁵ V. Tai 1992, 1994.

language class, students are often taught and tested on new classifiers. [...] So, in a sense, the second language learners have to choose between sounding grammatically correct or sounding native-like.

Aquesta situació de divorci entre normativa i ús ens ha portat a la paradoxa que alguns estrangers usen mesuradors especials que han caigut en desús o bé que oralment no usa cap xinès, com molt bé nota Erbaugh (1986, 433): «Second language speakers often use special classifiers which have fallen out of use, once they get past the beginning stage of using the general classifier for everything».

Un altre fet alarmant és que es donen força incoherències dins mateix dels llibres de text i gramàtiques, ja que es prescriuen normes que no es compleixen ni en el llibre mateix; també s'observa una tendència exagerada a la geització i sovint alguna omisió injustificada del mesurador (v. ex. (78)-(81) del c. 3).

Des del nostre punt de vista, s'ha arribat a tal nivell de simplificació i empobriment que se sol donar la consigna als estudiants que usin 个 (*ge*) quan no sàpiguen quin mesurador «toca», de manera que 个 (*ge*) s'ha convertit, de fet, en una mena de comodí. Loke (1994, 35), que ha estudiat a fons aquesta categoria, considera que és un error perquè no es pot considerar, com molts creuen, un mesurador vàlid per a totes les entitats (v. apt. 5.2 del c. 3):

The choice of the appropriate classifier very often proves to be difficult to learners of Mandarin [...] as a foreign language or a second language, so much so that they are usually advised to use *ge* [...] when the choice of a classifier is in doubt.

També es cau en l'error de dir als estudiants que no hi ha pèrdua informativa si usen 个 (*ge*), ja que això és clarament un motiu de desmotivació per aprendre la resta de mesuradors, l'afirmació següent de Polio (1994, 64) n'és un exemple: «From a communicative point of view, the speaker will always be understood if *ge* is used, so there is little pressure, except in the classroom, to use any other».

1.5 Concepció aristotèlica i arbitrària de les categories

El problema principal que ens trobem a l'hora d'ensenyar els mesuradors xinesos és que la majoria de nosaltres tenim interioritzada una visió aristotèlica del que són les categories i tendim a imaginar-les com a calaixos tancats amb uns límits clars, en què tots els membres posseeixen les característiques requerides per la definició de la categoria, que es defineix per condicions necessàries i suficients. Aquesta concepció té conseqüències negatives per a la didàctica dels mesuradors. En primer lloc perquè ens costa entendre que un mateix mot (en aquest cas els mesuradors) pugui estar a cavall entre dues funcions o més, que una mateixa entitat pugui estar a cavall entre dues categories o més, és a dir, pugui coocórrer amb més d'un mesurador, etc. Si avaluem la pertinença a les categories dels mesuradors a partir de condicions necessàries i suficients obtindrem llistes tancades i un munt de casos que o bé no sabrem com classificar (conclourem que no són mesuradors) o bé no entendrem per quin motiu pertanyen a una determinada categoria (conclourem que són excepcions), malgrat que formalment ocupen la mateixa posició sintàctica i funcionen pragmàticament com a tals.

D'altra banda, la major part del que s'ensenyava són «exemples de», més que categories en si. Quan ensenyem als estudiants una categoria nova, com ara 張 (*zhang*), que inclou, entre d'altres, crep, disc, pell, fulla, quadre, diari, segell, llit, cadira, xarxa i vela, sense explicar-los els principis cognoscitius de formació de la categoria (quins són els membres centrals, quins hi pertanyen per extensió natural o metafòrica i quins són més perifèrics) ens arriquem que la coocurrència d'aquests noms amb aquest mesurador els sembli arbitrària, és a dir, que no hi ha cap relació semàntica entre els diferents membres, la qual cosa ens porta a la idea que l'aprenentatge ha de passar necessàriament per la memorització.

Chen Fu (1998, 29) apunta, en els termes següents, que el desconeixement de l'estructura interna de les categories és una de les causes dels errors per part dels

estudiants: 《学生不会使用，或错误地使用量词，首先是对汉语量词不理解》。³⁰⁶

Un altre símptoma de la dificultat generalitzada d'oferir una anàlisi profunda de les categories és la circularitat en les definicions o, fins i tot, la manca de definicions, com ha observat Loke (1996, 4): «Sometimes, classifiers are defined in terms of the classifiers themselves [...] which does not actually clearly or semantically define the classifiers».

Això es pot observar sobretot en les obres lexicogràfiques tant monolingües com bilingües. Per exemple, a l'entrada de 条 (*tiao*) del *Yingyong hanyu cidian* (2000) trobem les definicions següents referides al seu ús com a mesurador: 1. 用于长条形的事物. 2. 用于跟人有关的. 3. 用于分事项的.³⁰⁷ La primera de les definicions és la típica en què el mateix mesurador apareix en la definició, força corrent en els mesuradors basats en la forma. La segona i la tercera són tan ambigües que és impossible deduir a partir d'elles quin tipus d'entitats hi poden coocórrer, més enllà dels exemples que ens proporciona el mateix diccionari.

Els diccionaris bilingües, que són el primer recurs per als estudiants, es caracteritzen per oferir els exemples directament. El *Nuevo diccionario chino – español* (1999), per exemple, dins de l'entrada del mateix mesurador, diu: «两条鱼 ‘dos peces (pescados)’, 三条船 ‘tres barcos’, 一条大街 ‘una avenida’, 一条香烟 ‘un cartón de cigarrillos’, 一条裤子 ‘un pantalón’, 两条新闻 ‘dos noticias’, 四条建议 ‘cuatro proposiciones’, 跟工人一条心 ‘tener la misma voluntad que los obreros’». Amb aquests exemples ens sembla gairebé impossible que els estudiants dedueixin els principis cognoscitius i les xarxes semàntiques d'aquesta categoria.

Fins i tot els diccionaris amb una clara vocació didàctica, com ara el *Breve diccionario chino - español*, es queden curts en el seu esforç per descriure la

³⁰⁶ «Si els estudiants no els saben usar [els mesuradors] o els usen malament, és principalment perquè no els coneixen a fons.»

³⁰⁷ 1. Usat amb entitats de forma allargada com ara *tiao* [branca]. 2. Usat amb coses relacionades amb les persones. 3. Usat amb coses que es divideixen en ítems.

categoria. Vegem de nou què es diu a l'entrada de la categoria 条 (*tiao*): «apl. a objetos que tienen una forma alargada y a cosas de forma larga, compuestas de cierta cantidad fija o cosas en serie: 一条线 'un hilo', 五条鱼 'cinco peces', 一条板凳 'un banco', 三条新闻 'tres noticias', 两条意见 'dos opiniones'». Segons el nostre parer, els dos últims exemples que dona el diccionari no acaben d'encaixar en la definició, però podríem trobar molts altres membres de la categoria que tampoc ho fan. Es troba a faltar, doncs, una explicació sobre els processos, en aquest cas metafòrics, que han fet possible la incorporació de nous membres a la categoria.

1.6 Manca d'equivalents o correspondències unívokes

Hi ha l'opinió generalitzada que els mesuradors no es poden traduir a les llengües europees, perquè aquestes no en tenen. Des del nostre punt de vista, es confon el fet que les gramàtiques occidentals no recullin els mesuradors com a categoria gramatical amb un altre, de naturalesa molt diferent, que és que no hi hagi equivalents. Vegem com s'expressen els autors que parlen de la manca d'equivalents, com ara Li Ying-che (1970, 108):

Moreover, the classifiers that we get in this case will be mostly those which are considered unique in Chinese (i.e., whose equivalents are not usually found in languages such as English) [...].

Altres autors que s'han basat en el castellà per a l'anàlisi contrastiva també arriben a la conclusió que els mesuradors de l'espanyol no estan tan desenvolupats com els del xinès (v. Zhao Shiyu 1999). La cita següent de Zhou Minkang (1995, 172) ens fa pensar que s'ha arribat a un grau de simplificació alarmant:

En la lengua española no existen clasificadores que puedan homologarse a los chinos. En muchísimos casos los artículos "un" y "una" pueden representar una gran cantidad de clasificadores chinos.

Per bé que és cert que la funció individualitzadora dels mesuradors pot traslladar-se parcialment al català/castellà mitjançant l'article indefinit singular, aquests enfocaments paren poca o cap atenció al fet que els canvis en la selecció dels

mesuradors acostumen a comportar canvis en el significat, i entenem que es deuen a una anàlisi aïllada del fenomen que oblida totalment el seu ús discursiu i els aspectes relacionats amb la pragmàtica, com hem posat de manifest al llarg d'aquesta tesi.

Els autors que sí que donen equivalents dels mesuradors cometen l'error de presentar-los com a equivalències en relació d'un a un, és a dir, com si aquell mesurador es traduís sempre d'una determinada manera, quan en realitat l'equivalència depèn sobretot de la gamma col·locacional dels mots en la llengua d'arribada. Aquest enfocament també potencia un empobriment dels recursos traductològics de la llengua d'arribada.

A més a més, fins i tot quan es reconeix la possibilitat de trobar-ne equivalents, aquesta afirmació va acompanyada d'un to de renúncia o de sentiment de pèrdua, és a dir, hi continua havent una certa sensació d'intraduïbilitat, com la que expressa Chen Hongwei (1999, 124) a la cita següent:

A large number of measure words also make Chinese vocabulary very imageable [...]. Their English translations can very accurately convey the meaning and the quantity of the objects described, but can never succeed in reproducing the vividness of the Chinese measure words.

Tot això ens mostra fins a quin punt és aconsellable canviar el rumb de les tendències actuals, tot i que seria injust que acabéssim aquest apartat sense citar alguna de les veus que, des de dins mateix, demanen aquest canvi. Lü Wenhua (1999, 45-6), en un llibre sobre didàctica de la llengua xinesa per a estrangers, proposa el següent per donar un tomb a l'ensenyament dels mesuradors: 1) aclarir les seves funcions gramaticals i proporcionar els mesuradors específics per als noms més freqüents; 2) fer una anàlisi semàntica dels mesuradors i una explicació de la relació semàntica entre mesuradors i noms, com ara els usos metonímics, etc.; 3) explicar el caràcter obert dels mesuradors ocasionals i el seu ús metafòric; 4) evidenciar el debilitament semàntic o la lexicalització dels mesuradors; 5) explicar la possibilitat d'inserció d'adjectius entre el numeral i el mesurador, i 6) fer paleses les diferències semàntiques, afectives, etc., d'acord amb l'ús de diferents mesuradors amb el mateix

nom. Ens congratulem que aquest tipus d'iniciatives encaminades a trencar la tradició sorgeixin també de l'elit dels docents xinesos.³⁰⁸

2 Nous enfocaments en la didàctica dels mesuradors

Vistos els problemes que planteja l'enfocament tradicional, nosaltres volem proposar nous enfocaments per a la didàctica dels mesuradors, els quals han d'anar des de l'actitud del professorat en general fins a la creació d'obres de consulta en què es millori aquesta faceta, passant per tots els aspectes concrets que requereixen una nova orientació pedagògica. Una de les primeres passes que cal donar per tal de tenir clars els objectius que perseguim és analitzar el motiu últim dels nostres estudiants a l'hora d'aprendre xinès, ja que això condicionarà globalment tot l'enfocament.

2.1 L'aprenentatge dels mesuradors en el marc de la llengua materna

No cal dir que l'aprenentatge d'un idioma com a llengua materna té poc en comú amb el seu aprenentatge com a llengua estrangera (i encara menys com a segona llengua estrangera). Això no obstant, tenint en compte que comptem amb treballs que han estudiat l'adquisició dels mesuradors com a llengua materna, ens ha semblat interessant atansar-nos-hi per mirar si ens poden aportar algun element d'anàlisi o bé podem servir-nos d'alguna de les seves conclusions.

Així és com, segons Killingley (1983, 118), els xinesos aprenen el sistema de classificació del xinès:

Noun classification is a complex semantic and syntactic system which the native speaker learns in the same way as complex systems of any language are learnt by its native speakers as well as by other language learners –by means of a combination of generative and imitative processes which are checked and modified by hearing other

---

³⁰⁸ Lü Wenhua és una professora amb una llarga trajectòria no només en l'ensenyament del xinès a estrangers, sinó també a professors de xinès (tant xinesos com de fora) i té una llarga llista de publicacions sobre la didàctica de la llengua xinesa per a estrangers.

speakers (or teachers, in the case of formally taught languages). [...] Acquiring noun classification as part of linguistic competence is analogous to acquiring the feel for permitted and unpermitted collocations in English [...], always bearing in mind that, as far as a living language is concerned, factors like language change, dialectal variations, and personal idiosyncrasies will play their part in influencing speakers and language learners [...]. So although we can rely on generative means in order to learn new lexical items with regular forms in a language, we have to acquire new rules or even isolated examples for irregular lexical items [...]. In the same way it is only when we meet a noun that we have never classified before that we begin to consciously think of how to classify it. We might then try to draw on our internalized semantic system of noun classification and at that point attempt to consciously generate the required form, drawing on what we think we already know. However, we cannot be certain of arriving at the right answer [...]. In noun classification, at such times, appealing to perception might help.

Atès que els processos d'adquisició del llenguatge encara estan en discussió, ens limitarem a destacar tres punts de la descripció de Killingley. En primer lloc, el paper que juga la intuïció lingüística en la valoració d'adoneïtat de les coocurrències, és a dir, l'aprenentatge, no es basa només en un exercici de memòria, sinó en un exercici d'inducció i deducció. En segon lloc, es pressuposa que al llarg d'un cert període d'aprenentatge construïm un sistema semàntic intern que ens ajuda a incorporar nous membres. Finalment, se'ns avisa que aquest sistema no és infal·libre ni tan sols per als parlants nadius.

Si mirem els llibres de text dels nens xinesos de diferents èpoques ens adonarem que els mesuradors s'han ensenyat sempre associant-los a determinats noms, sense dur a terme cap tipus d'anàlisi *a priori* de les categories però s'aprenen els prototipus abans que la resta de membres de la categoria ja que, com en l'adquisició de les categories en general, els mals exemples es deixen per al final (Rosch 1978, 38). Els nens han d'aprendre els casos atípics un per un, ja que l'adquisició de coneixements sobre la pertinença de membres atípics d'una categoria de mesuradors depèn molt de l'exposició real a aquests usos en l'*input* (Aikhenvald 2000, 309).

Segons els estudis que s'han fet, sembla que el procés d'aprenentatge dels mesuradors dins del marc de la llengua materna va de més concret a més abstracte, tal com Aikhenvald (2000, 421) diu que també passa en l'aprenentatge del xinès com a llengua estrangera:

The acquisition of classifiers parallels the general tendencies of cognitive categorization, e.g. unique reference before prototypic members and extensions, and more concrete items and categories before more abstract ones [...].

Un altre fet interessant que esmenta Aikhenvald (2000, 419) és que els mesuradors que s'aprenen primer són aquells als quals el nen està més exposat, ja sigui per freqüència, ja sigui per quotidianitat:

A recent study of acquisition of classifiers by young Mandarin-speaking children showed the dependency between frequency of a classifier and its order of acquisition (Hu 1993). This study showed that the classifier *zhi* 'animate' is acquired very early, due to its frequency. Other classifiers which are acquired early are those which relate closely to the child's life.

Té sentit que els estudiants aprenguin també primer els mesuradors de les entitats que els seran més útils i que usaran més per comunicar-se. De fet, els mesuradors que millor se saben són els que apareixen de manera reiterada en el llibre de text o en les traduccions, per tant, en aquest cas el procés d'aprenentatge és paral·lel.

Tversky (1986, 72) s'adona que els nens prefereixen agrupar els objectes del nivell bàsic d'acord amb trets perceptuals més que no pas funcionals, ja que els trets perceptuals són d'abast immediat i són més fàcils de retenir. En un estudi fet amb parlants nadius de xinès, Chang-Smith (2000, 45) s'adona que les categories basades en la forma contenen molts més membres que les funcionals i, alhora, els enquestats tenen més presents els seus membres. La nostra experiència ens diu que aquest aspecte també troba el seu reflex en l'adquisició del xinès com a llengua estrangera, ja que resulta molt més fàcil per als estudiants percebre els objectes com a entitats llargues i estretes que com a entitats amb mànec o nansa, per posar un exemple. La diferència és que en el cas de l'aprenentatge com a llengua estrangera amb prou feines es fa el pas cap a l'aprenentatge dels mesuradors amb trets més funcionals, és a dir, els alumnes es queden amb la idea que la classificació es fa majoritàriament segons la forma dels objectes, la qual cosa és errònia.

D'acord amb Aikhenvald (2000, 420), els nens gairebé no fan errors d'ordre amb els mesuradors, cosa que té el seu paral·lisme en els estudiants estrangers, que s'equivoquen sobretot en l'elecció del mesurador i a vegades perquè en posen dos de

seguits o, fins i tot, perquè l'obliden, però no hem observat errors generalitzats d'ordre.

En un estudi sobre l'aprenentatge dels mesuradors per part dels nens, Erbaugh (1986, 413-5) constatà que aquests usaven el mateix grup de mesuradors que els adults en els mateixos contextos discursius, però que l'ús per part dels nens era menys freqüent i que tenien una gran tendència a usar el mesurador $\uparrow$ (*ge*), especialment els més petits. Els mesuradors més específics es desenvolupaven més lentament i eren rars entre l'any i deu mesos i els tres anys i deu mesos. També comprovà que, d'entrada, el seu ús era lèxic, específic d'un únic referent i que, posteriorment, s'ampliava per indicar un membre prototípic de la classe, a partir del qual començaven a generalitzar i a estendre la categoria, sovint cometent errors.

En concloure el seu estudi, Erbaugh (1986, 431) resumeix l'adquisició dels mesuradors per part dels infants en els passos següents, tot assimilant-la al seu desenvolupament històric:³⁰⁹ les entitats valorades s'aprenen abans que la resta; els objectes concrets, discrets, comptables i portables s'aprenen abans que els grans i immòbils, que són anteriors a les accions; les accions s'aprenen abans que les entitats abstractes i els mesuradors de caire honorífic; els mesuradors estàndard s'aprenen abans que els mesuradors individuals; la referència específica s'adquireix abans que la referència prototípica, la qual va seguida de l'abstracció per extensió i, finalment, l'ús de sintagmes mesuradors encapçalats per un numeral és anterior al dels encapçalats per un demostratiu; dins dels demostratius, s'usa abans el demostratiu de proximitat 这 (*zhe*) que el de llunyania 那 (*na*).

Si comparem aquesta progressió amb la dels nostres estudiants veiem que no hi ha gaire coincidències. La causa l'hem d'anar a buscar en el fet que l'ordre d'aparició de les entitats categoritzables amb mesuradors als llibres de text respon més a interessos de progressió temàtica o gramatical que no pas a una progressió feta a imatge i semblança de l'aprenentatge real dels nens xinesos, que aprenen els mesuradors alhora que es desenvolupen com a éssers humans.

---

³⁰⁹ L'ordre de l'enumeració reflecteix també la progressió cronològica amb què s'aprenen.

Aquesta mirada cap a l'aprenentatge dels mesuradors tenint el xinès com a llengua materna ens ha permès adonar-nos que els mesuradors no tan sols presenten problemes d'aprenentatge als estudiants estrangers sinó també als estudiants nadius. Això possiblement es degui al seu paper de dobles categoritzadors, ja que es mouen en un nivell cognoscitivament més abstracte que el dels noms i necessiten, per tant, més maduresa de l'aprenent i un procés d'aprenentatge més llarg. Per acabar, hem vist que hi ha certs paral·lelismes i punts de contacte entre els dos processos d'aprenentatge que ens donen idees sobre com es podria enfocar la docència com a llengua estrangera.

2.2 Ensenyament de la llengua per a fins específics

Abans de tot, ens sembla molt important establir el perfil dels nostres estudiants i, consegüentment, la nostra meta, perquè això ja marcarà distàncies respecte dels enfocaments que hem anomenat tradicionals. L'ensenyament del xinès l'hem d'emmarcar, en el nostre cas, en l'ensenyament de la llengua per a fins específics, concretament, per a la traducció. Coincidim amb Berenguer (1997, 37-38) que l'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors ha d'integrar-se en el camp dels estudis de traducció. L'objectiu central ha de ser preparar l'alumne per al seu treball com a professional de la traducció. Hem de tenir en compte, doncs, les característiques i les necessitats especials del nostre «públic» i adaptar-hi l'enfocament pedagògic per satisfer les seves expectatives i objectius.

Berenguer (1997, 39-40) distingeix quatre característiques fonamentals de l'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors que el diferencien de l'ensenyament general de llengües estrangeres. Primer, el tractament diferenciat de les quatre habilitats lingüístiques. Segon, la necessitat d'un domini previ de l'estructura morfosintàctica i lèxica bàsica de la llengua. Tercer, el tractament de la llengua des d'un enfocament textual. I, quart, el desenvolupament d'habilitats complementàries. Aquesta autora parteix de l'alemany com a llengua de referència, de la qual es pressuposa que els alumnes tenen certs coneixements quan comencen la

carrera universitària. Com que la situació del xinès és una mica diferent, mirarem fins a quin punt podem aplicar aquests principis al nostre cas.

Quant al primer aspecte, ateses les característiques de l'ensenyament del xinès en el nostre àmbit de treball (duració dels estudis, hores de docència, etc.) només podem aspirar a preparar els alumnes per a la traducció directa (general i d'un nivell d'especialització baix), per a la qual cosa l'èmfasi es posa a desenvolupar, sobretot, la comprensió lectora dels alumnes i, en general, acostumar-los a llegir i analitzar un text amb mentalitat de traductors.

Quant al segon punt, en el cas del xinès els estudiants comencen la carrera sense disposar de cap tipus de coneixements mínims sobre les estructures fonamentals de la llengua ni en coneixen un vocabulari bàsic. Per això, en un primer estadi cal preparar-los especialment perquè en dominin mínimament la base gramatical. Com que disposem de molt poc temps (dos cursos acadèmics abans que comencin les assignatures de traducció)³¹⁰ perquè puguin assolir aquests coneixements s'introdueixen, des d'un bon començament, eines per a l'anàlisi textual les quals, ateses les diferències estructurals entre el xinès i el català / castellà, són fonamentals per aprendre a localitzar la informació principal del text.³¹¹

Quant al tercer punt, el tractament de la llengua des d'un enfocament textual, com que els alumnes comencen sense cap coneixement i la progressió és força lenta, en quatre anys pràcticament no es poden introduir textos amb cert grau d'especialització, tot i que ens consta que sí que es fa a les classes de traducció a partir de l'últim curs.³¹²

Finalment, hi ha els coneixements complementaris que ajudaran els alumnes a saber com usar les gramàtiques, els diccionaris i les obres de consulta en general. Tal com apunta Berenguer (1997, 43), desenvolupar aquesta capacitat és més rellevant en l'ensenyament de llengües per a traductors que en el cas de l'ensenyament general de

---

³¹⁰ Durant el primer curs acadèmic es fan sis hores setmanals i durant el segon aquesta xifra es redueix a cinc.

³¹¹ Aquest aspecte presenta força problemes fins ben al final dels dos primers cursos.

³¹² V. Ramírez 1995.

llengües. D'altra banda, també és vital desenvolupar els coneixements extralingüístics de l'alumne, especialment la competència cultural, ja que, tal com hem vist exemplificat en els capítols quart i sisè, el rerafons cultural té un paper decisiu en la creació de les categories de mesuradors i el seu coneixement contribueix a fer transparents les relacions semàntiques internes.

2.3 El primer agent: el professor

Més amunt hem esmentat que el canvi d'enfocament havia de començar pels propis docents, que són els primers agents, és a dir, els primers l'acció dels quals pot produir un efecte en l'aprenentatge dels estudiants. Nombrosos alumnes i companys que han estudiat xinès dins i fora de la Xina ens han manifestat el seu desconcert pel fet que els professors que han tingut no els han explicat mai res al voltant dels mesuradors o bé els han donat respostes evasives, la qual cosa ha envoltat els mesuradors (més que qualsevol altra categoria del xinès) d'una aurèola de misteri i, després d'anys d'estudi, continuen essent, als seus ulls, inescrutables. És a dir, la fugida cap endavant que caracteritza gramàtiques i llibres de text es fa també palesa en el professorat. Comentaris com ara el de la cita següent de Zhou Minkang (1995, 168), en què els mesuradors queden caracteritzats com poc més que una marca exòtica del xinès, són força habituals:

Los clasificadores se emplean obligatoriamente en chino entre un número y un sustantivo. Ahora bien, que sepamos, no existe ningún libro que explique por qué hay que usar un clasificador entre el número y el sustantivo. Creo que es una de las peculiaridades de la lengua china.

Els mesuradors són un fenomen lingüístic molt complex i per tant no podem pretendre dominar-ne tots els usos des d'un bon principi, sinó que cal fer una progressió des dels aspectes bàsics i els usos més convencionals als més artístics, la qual cosa demana una certa planificació per part del professor. Com que les dificultats que troben els estudiants van canviant a mesura que progressen en els seus coneixements del xinès, hem de trobar respostes adequades a cada etapa de l'aprenentatge.

Malgrat tot això, estem convençuts que les dificultats que ens plantegen els mesuradors no són reptes insalvables, per la qual cosa proposarem tota una sèrie d'eines o directrius que ens sembla que poden ajudar a solucionar gran part dels problemes. Evidentment, no és quelcom que resoldrem de la nit al dia, ja que demana, com tot, paciència i un temps de sedimentació, però si l'enfocament pedagògic és encertat des del principi, tard o d'hora podrem recollir-ne el fruit.

2.4 Característiques bàsiques de la categoria

Tal com hem dit una mica més amunt, per poder ensenyar la llengua amb el fi específic de la traducció, primer cal saber, si més no, una mica de llengua i, per tant, seria bo començar per aquí. El primer cop que apareix un mesurador en el llibre de text convindria explicar breument què és, i la manera més senzilla de fer-ho és començant per la sintaxi. Si les informacions que se'n donen són concises i inequívokes, aquesta categoria gramatical no té per què plantejar més problemes que els que planteja qualsevol altra categoria quan comencem a estudiar una llengua estrangera. Així doncs, hem organitzat en forma de llista la informació de tipus morfosintàctic que es pot transmetre als alumnes:

- D'acord amb la norma del xinès estàndard modern, quan un determinant i/o numeral modifiquen un nom cal inserir-hi un mesurador.
- El seu comportament sintàctic és suficientment homogeni com per parlar d'una categoria morfosintàctica diferenciada i autònoma.
- Es tracta d'una categoria plena, que mai no forma una unitat morfològica amb el nom.
- És una categoria oberta amb un cert moviment d'altres i baixes (desigual entre subcategories), tant per motius històrics com de gramaticalització.
- Els mesuradors poden dur complements i poden ser modificats per adjectius (tot i que el nombre és molt restringit).

Tampoc no sobraria explicar quines són les combinacions possibles del sintagma mesurador (v. l'apt. 9 del c. 2). El concepte de *distribució* ens és útil perquè parteix de l'anàlisi sintàctica que es val d'elements fàcilment aïllables pels estudiants: els numerals i els demostratius. En aquest punt ja es podria introduir la classificació dels mesuradors feta amb criteris sintàctics (v. l'apt. 4 del c. 5) que distingeix entre nominals, adjectivals i verbals.

Davant la pregunta inevitable «per a què serveixen els mesuradors?», hauríem de fer un esforç per no simplificar en excés, ja que estem convençuts que la causa principal de confusió per als estudiants és la freqüent visió restringida dels possibles usos i funcions dels mesuradors. Les dues úniques funcions que se'ls solen atorgar són categoritzar i quantificar i, a més a més, es presenten com a excloents l'una de l'altra. Cal deixar clar que els mesuradors constitueixen una classe heterogènia des del punt de vista etimològic i semàntic, però que, malgrat aquesta heterogeneïtat, tots els elements comparteixen certs trets semàntics comuns: la quantificació i la categorització, que podríem dir que són les seves funcions primàries, és a dir, les que són sempre presents de manera ponderada l'una respecte de l'altra. És important que a poc a poc aprofundim la seva dimensió semàntica i anem introduint la idea del seu paper en la pragmàtica del text, com ara el fet que són una eina que ens ajuda a subjectivar els nostres missatges, cohesionar el text, etc.

Aquesta primera etapa és la idònia per ensenyar els membres prototípics, que correspondran sobretot a entitats concretes categoritzades en funció de la seva aparença externa i també és l'etapa en què es donaran els errors d'ordre (pocs), d'omissió (força generalitzats) i es mostrarà una major tendència a la geització per part dels alumnes. Amb els estudiants s'ha de fer un procés similar al que fan els adults amb els nens, és a dir, introduir gradualment els mesuradors en el discurs.

L'aprenentatge de les coocurrències entre noms i mesuradors és de vital importància en el marc de la redacció o traducció inversa, en què cal dominar l'expressió escrita. Malgrat que entre els objectius que perseguim en l'ensenyament del xinès per a traductors no hi ha el de saber redactar en aquesta llengua estrangera, sí que es

pressuposa que s'arriba almenys a tenir un mínim domini actiu de la llengua, la qual cosa inclou un ús acurat de les coocurrències entre noms i mesuradors.

L'estadi inicial del procés d'aprenentatge és, per tant, el moment en què cal remarcar la seva importància com a tret idiosincràtic del xinès i com a element enriquidor del discurs. A més de sensibilitzar els alumnes enfront de les diferències i restriccions de selecció de la gamma col·locacional, cal també sensibilitzar-los sobre la necessitat d'evitar la geització indiscriminada ja que, d'una banda, retallem els recursos expressius del xinès i, de l'altra, estem pressuposant que el mesurador 个 (*ge*) ens val per a tot, cosa que, segons Loke (1994, 47), respon a un error d'apreciació:

Pedagogically, students learning Mandarin as a foreign or second language should be taught or informed of the five different semantically well-defined and unique categories of *ge* in comparison with those of other shape classifiers especially the classifiers for long objects [...], for flat objects [...], and for grain-like objects [...]. They should therefore be advised that, when the choice of a classifier is in doubt, do not just use *ge* without thinking.

Des del nostre punt de vista, doncs, cal que respectem la regla segons la qual no usem 个 (*ge*) amb cap nom que tingui el seu propi mesurador, és a dir, no l'hem d'usar en excés, ja que el seu ús indiscriminat, encara que en molts casos no és pot dir que sigui incorrecte, empobreix l'estil i fa que el text resulti insípid (Zhang Xiangqun 1995; Darrobers, Xiao-Planes 1998, 62). Els mesuradors són una riquesa del xinès i la seva omisió o la geització sistemàtica duu a un deslluïment de la llengua, comparable al fet de si un xinès es negués a aprendre les desinències verbals de nombre, temps, aspecte i mode amb l'argument que tantes desinències són molt difícils d'aprendre i que l'ús de l'infinitiu ja permet la comunicació. Aquest argument no seria de cap manera acceptable en una persona que aprèn la llengua com a eina de treball, ja que cada llengua funciona a la seva manera i s'han de respectar «les regles del joc». La descripció que Zhang Xiangqun (1995, 145-6) fa dels mesuradors a la cita següent és la que hauríem de transmetre als estudiants:

量词是具有艺术个性的词类，它主要使语言充满视觉的光辉，以自己的艺术力量生动地显示汉语的风采，因此它的修辞作用是不可低估的。我们要说好话，写好文章，对量词须要给予足够的重视。当然，这种重视，决不是号召人们滥

用只会造成混乱，有损于语言的健康。量词用好了，我们的语言将会表达得更准确、更鲜明、更生动。³¹³

Una manera de complementar l'ensenyament dels mesuradors en un estadi més avançat seria mostrar als alumnes la classificació feta amb criteris semàntics (v. els apt. 5 i 6 del c. 5), la qual cosa permetria explicar-los de passada les relacions semàntiques que hi ha entre ells. Per exemple, hi ha una sèrie de mesuradors que podríem dir que tenen una relació de sinonímia o pseudosinonímia, en el sentit que un mesurador pot ser substituït sempre per l'altre, però aquest altre no pot ser substituït mai pel primer. Molts mesuradors tenen també entre ells relacions d'hiperonímia o hiponímia, amb sèries fixes i d'altres que podríem anomenar ocasionals (Ma Qingzhu 1998, 22-25). Les sèries següents serien un exemple d'aquest tipus de relacions:

- (1) 军 > 师 > 旅 > 团 > 营 > 连 > 排 > 班 > 组
- (2) 院 > 系 > 年级 > 班 > 组
- (3) 世纪 > 年代 > 年 > 季度 > 月份 > 周 > 日 > 点 = 点钟 > 刻 > 分 > 秒
- (4) 编 > 章 > 节 > 条 > 款
- (5) 副 > 双 > 只
- (6) 套 > 件

Finalment, cal avisar els estudiants sobre el fet que, com en qualsevol altra llengua en què hi ha intervenció estatal, és a dir, una política lingüística, hi ha diferències entre norma i ús; és a dir, el que es descriu a les gramàtiques i es prescriu als llibres de text és una norma idealitzada i abstracta que no té gaire a veure amb la realitat (Loke 1996, 6). També cal avisar-los del fet que hi ha diferents convencions lingüístiques segons les zones geogràfiques, és a dir, hi ha diferents estàndards (Loke 1996, 20).

---

³¹³ «Els mesuradors són una categoria de paraules que aporten un toc artístic. Principalment, fan que la llengua estigui plena d'una resplendor visible i mostren vivament l'elegància del xinès mitjançant les pròpies possibilitats artístiques, per això no es poden subestimar les seves funcions retòriques. Si volem parlar bé i escriure bé, hem de donar als mesuradors la importància que es mereixen. Evidentment, demanar que se'ls doni més importància no significa en absolut que fem una crida per al seu ús indiscriminat, ja que això podria produir confusió i disminuir la salut de la llengua. Si utilitzem bé els mesuradors, la nostra llengua podrà expressar-se d'una manera encara més acurada, gràfica i vívida.» (Zhang Xiangqun 1995, 145-6)

Amb tot això que s'ha dit n'hi ha prou perquè els estudiants tinguin una idea clara i gestàltica de la categoria, de manera que poden assimilar perfectament nous exemples concrets de mesuradors, noves extensions i nous usos. Un cop feta la presentació global, hi ha encara alguns aspectes concrets que volen una mica més d'aprofundiment abans de passar als cinc objectius de l'ensenyament de llengües per a traductors de Berenguer: una descripció de com són aquestes categories que formen el sistema de classificació lingüística del xinès i algunes consideracions sobre la seva gamma col·locacional.

2.5 Les categories des de la perspectiva de la lingüística cognoscitiva

Un dels problemes més evidents de l'ensenyament dels mesuradors és que, en una primera instància, els mesuradors són percebuts com a categories arbitràries perquè tenim molt arrelada la visió aristotèlica de les categories. Al llarg d'aquesta tesi hem vist que les categories representades pels mesuradors no són arbitràries, sinó que responen a una motivació semàntica (v. c. 3); per tant, si fem l'esforç de presentar les categories des de la perspectiva de la lingüística cognoscitiva als estudiants probablement canviaran aquesta percepció que tenen d'arbitrarietat.

No som, ni molt menys, els primers a dir que les categories de mesuradors no són arbitràries. Per exemple, Huang, Chen i Lai (1997), en un diccionari de mesuradors per a nens, ja avisen que l'ús dels mesuradors té certes regles i que, amb una bona guia, els estudiants poden arribar a dominar-ne l'ús invertint-hi poc temps i energies. La llàstima és que, malgrat l'aspecte innovador d'aquest enfocament, el fet que aparegués en el context taiwanès i per a un públic natiu ha contribuït a la seva poca difusió i repercussió en els àmbits acadèmics de tot el món.

Peng Rui (1996, 96) és també dels pocs autors xinesos que s'han adonat de la possibilitat de trobar regularitats dins de les categories de mesuradors, cosa que

expressa en els termes següents: 《名词与量词虽然不存在某种规则的对应关系, 但其中不无规律可循》.³¹⁴

El fet de no tenir coneixements abstractes sobre la formació i els membres constituents de les categories, afegit a l'opacitat històrica i cultural, fa que, per als estudiants, les categories estiguin formades per entitats desconnectades semànticament entre si. El primer que caldria fer, doncs, és explicar les categories. Explicar significa fer una anàlisi que permeti posar en relleu els significats més representatius de cada mesurador, resseguir les extensions de la categoria i les relacions entre els diferents membres, en definitiva, donar les eines per fer les categories el màxim de transparents als ulls dels estudiants. L'explicació que hem fet de la categoria 把 (*ba*) a l'apartat 3.2 del cinquè capítol podria servir-nos d'exemple. Des del nostre punt de vista, no caldria explicar totes les categories amb detall, ja que pensem que explicant-ne unes quantes n'hi hauria prou per desenvolupar als estudiants la capacitat de buscar similituds entre els diferents significats d'un mesurador, si més no, perquè es convencessin que els diferents significats no són arbitraris sinó motivats. Dit d'una altra manera, per entendre els mesuradors xinesos seria convenient establir les connexions coherents entre els múltiples nodes que constitueixen la xarxa conceptual de cada categoria per intentar treure a la llum les relacions semàntiques internes, tal com demana Chen Fu (1998, 28): «如果把能使用同一量词的名词排列开来,寻找这些名词之间的共同特点以及引申线索,我们就会发现,这是一件很值得考虑、也很有意思的工作».³¹⁵

Cal que el professor acompanyi l'aparició d'exemples concrets amb continguts teòrics, ja que els mesuradors formen un sistema que ha de tenir sempre present, independentment del fet que els mesuradors ens apareguin a la classe de llengua d'un en un. Chen Fu (1998, 28-29) s'expressa precisament en aquesta línia: «我们认为,

³¹⁴ «Malgrat que no existeix cap relació de correspondència fixa entre noms i mesuradors, tampoc no es pot dir que no hi hagi cap regularitat.» (Peng Rui 1996, 96)

³¹⁵ «Si enumerem tots els noms que poden coocórrer amb un mateix mesurador, bo i cercant les característiques comunes i el rastre d'associacions, ens adonarem que és una tasca interessant i sobre la qual val la pena reflexionar.» (Chen Fu 1998, 28)

在给留学生讲授量词时，首先应立足于语言本体，用理论指导我们的教学。
[...]。当然，我们强调系统讲解的重要性 [...] 》。³¹⁶

El que reclamem, doncs, és un ensenyament més sistemàtic, que tingui en compte el conjunt encara que no n'apareguin tots els membres de forma explícita. La presentació que se'n sol fer és massa parcial i fa falta una aproximació més gestàltica per tenir-ne una visió en perspectiva. Altrament, és com aprendre les formes dels verbs catalans una per una, sense que se'ns expliqui que hi ha uns temps, uns modes i uns aspectes determinats i que el sistema, més o menys complex, amb més o menys excepcions, està ordenat i segueix unes pautes regulars.

Dixon (1986), en el seu famós estudi del sistema de categorització lingüística del *dyrbal*, va concloure que els parlants no aprenen el sistema cas per cas, sinó usant principis generals. Jackendoff (1983, 82) entén que l'adquisició de les categories es realitza per una doble via, d'una banda, uns quants exemples clars o prototípics i, de l'altra banda, una sèrie de principis que ens permeten anar ampliant la llista de membres de la categoria, vegem-ho a la cita següent:

A [TYPE] may of course list some prominent examples, as provided for in our theory with the operator EXEMPLIFIED BY. But the categorization process must also include a set of principles that may be used creatively to categorize arbitrary new [TOKENS].

La categorització és, en molts casos, un procés inconscient i automatitzat. De fet, cal tenir contacte amb força exemples per poder-se formar una idea dels principis sobre els quals se sustenta cada categoria, és a dir, cal un aprenentatge *a priori* d'entitats concretes gràcies a les quals, i mitjançant un procés inductiu, desenvolupem uns principis que ens permeten categoritzar noves entitats. Quan ens trobem amb la necessitat de fer-ho, el cervell es posa en marxa per aplicar la lògica interna del sistema i categoritzar amb èxit (mitjançant un procés deductiu) aquell nou membre

---

³¹⁶ «Nosaltres considerem que a l'hora d'ensenyar els mesuradors als estudiants estrangers, d'entrada hauríem de partir del propi sistema lingüístic i dirigir la nostra docència amb continguts teòrics. [...] Per descomptat, volem remarcar la necessitat d'una explicació sistemàtica [...]» (Chen Fu 1998, 28-29)

que encara no hi estava integrat. Si al llarg de tot aquest procés obtenim certa ajuda externa, en aquest cas del professor, l'assimilació de la categoria es pot realitzar més ràpidament i sobre una base més sòlida.

Al centre de la xarxa conceptual de què parlàvem més amunt, contribuint decisivament a la coherència interna de la categoria, trobem un (o més) elements d'especial prominència i significants cognoscitivament: el(s) prototipus (v. l'apt. 3.1 del c. 3). Aquest element funciona com a punt de partida, com a representant per defecte, per a l'adquisició de la categoria i com a estàndard per a una gran quantitat de relacions categoritzadores (Langacker 1987, 396).

Així doncs, part de l'explicació de les categories consistirà a indicar la bondat dels seus membres. Hi ha bons i mals exemples de *gos*, *cotxe*, etc., fins i tot hi ha exemples millors i pitjors de les categories aparentment homogènies i discretes (com ara *mare* o *senar*). Caldria que els alumnes disposessin d'aquests punts de referència cognoscitius també de les categories de mesuradors; per això seria també interessant identificar i destacar a classe els prototipus o bons exemples de les diferents categories.

La categorització s'adquireix, per tant, a partir de principis generals i no com a llistes de casos. En el cas dels mesuradors, si entenem en què consisteix cada categoria i en coneixem els membres prototípics, podrem relacionar-hi noves entitats. Aquest plantejament té sentit si tenim en compte que les entitats del món són infinites i no podem pretendre fer-ne un inventari exhaustiu. És a dir, per més llistes que donem als alumnes, sempre seran incompletes, val més donar-los les eines perquè siguin autònoms a l'hora de saber com es pot categoritzar en xinès una determinada entitat.

Malgrat això, tot i que podem explicar les categories existents i aconseguir que aquestes deixin de ser arbitràries als ulls d'una persona forana al sistema, no podem predir quines entitats formaran part de cada categoria. Dit d'una altra manera, els mesuradors xinesos formen un sistema de classificació més o menys convencionalitzat que permet la incorporació de nous membres no classificats anteriorment, però això no significa que funcioni amb lògica matemàtica, ni que els

parlants no vacil·lin mai a l'hora d'adjudicar un mesurador a un determinat nom. Enfrontats a mots nous o poc usuals, els informants s'han mostrat dubtosos a l'hora de categoritzar-los mitjançant un mesurador (conseqüència del caràcter difús de les categories). Així doncs, també és molt important ensenyar els membres atípics ja que, com diu Langacker (1987, 45), citat per Cuenca i Hilferty (1999, 191), el llenguatge és una barreja de regularitat i d'irregularitat, fet que s'ha de tractar amb naturalitat i de forma adequada.

Som conscients que ensenyar les xarxes internes de significat de les categories és una opció més costosa per als professors que fer-los aprendre de memòria, perquè els obliga a entendre primer ells els principis formatius de les categories. A la llarga, però, ben segur que serà més profitosa perquè els estudiants adquiriran la capacitat de generalitzar i no estaran limitats pel nombre de mesuradors que hagin memoritzat prèviament. L'aprenentatge purament memorístic s'hauria de reservar, en tot cas, per a aquells casos especials en què les «regles» no funcionen.

Cuenca i Hilferty (1999, 148-9) resumeixen tot el que hem dit de l'adquisició de les categories en la cita següent:

«Dada su cualidad no algorítmica, no cabe duda de que, en las categorías radiales, el aprendizaje juega un papel fundamental. Y esto es así porque las extensiones que se dan entre un nodo determinado y otro no son totalmente predecibles.

»En el extremo contrario, conviene no olvidar que, si bien las extensiones dentro de una red no son del todo predecibles, tampoco son completamente arbitrarias. Como hemos apuntado, las categorías radiales parecen obedecer a tres principios generales: la metáfora, la metonimia y el parecido literal.»

2.6 La gamma col·locacional

L'altre gran problema de la didàctica dels mesuradors és la idea que a cada nom li pertoca un mesurador concret. Aquesta concepció està constantment reforçada per les fons d'informació habituals, inclosos els mateixos parlants, fet que ja ha estat assenyalat per d'altres autors, com ara Erbaugh (1986, 404): «Both Chinese self-

report and teaching grammars describe classifier use as obligatory and invariant; it certainly is simpler to describe and teach invariant relations».

Bisang (1999, 135) s'expressa en una línia molt similar a Erbaugh: «If one reads teaching grammars of Chinese or if one asks native speakers of Chinese about their use of classifiers, one gets the impression that it is fix and invariant, i.e. that each noun takes its one particular classifier».

Fins i tot, entre aquestes fonts trobem la comparació desafortunada de Ramsey (1987, 68) de les coocurrències entre noms i mesuradors amb la relació que hi ha entre una paraula i el seu gènere gramatical: «A good Chinese dictionary should always give the appropriate measure under the entry for each noun, much as a French dictionary should always indicate the gender of its nouns».

Des del nostre punt de vista, una manera d'evitar la promoció d'aquesta idea seria no usar els termes «mesurador apropiat» o «mesurador correcte». Com a mínim, s'hi hauria d'afegir «en relació al context», perquè sinó sembla que les coocurrències entre noms i mesuradors siguin una relació d'un a un i no múltiples, la qual cosa comporta moltes limitacions i riscos de cara a la traducció.

Sol passar que un nom es pot usar amb mesuradors diferents, ja sigui per centrar-se deliberadament en alguna característica del seu referent o simplement perquè resulta que el referent té característiques que són compatibles amb més d'una categorització (síntoma potser que es troba entre dues categories amb límits difusos) (v. l'apt. 4.1 del c. 3). Així doncs, segons Langacker (1987, 138), hi ha diferents maneres d'interpretar una mateixa realitat, que pot ésser explicada amb imatges diferents, segons la intenció comunicativa, la qual cosa tindrà implicacions pel que fa a la selecció d'elements lèxics, la perspectiva i el nivell d'abstracció (v. l'apt. 2.3 del c. 3):

Grammatical structure is based on conventional imagery, which reflects our ability to construe a conceived situation in alternate ways. The full conceptual or semantic value of a conceived situation is a function of not only its content [...] but also how we structure this content with respect to such matters as attention, selection, figure/ground organization, viewpoint, and level of schematicity. In regard to all of these we are capable of making adjustments, thereby transforming one

conceptualization into another that is roughly equivalent in terms of content but differs in how this content is construed [...].

Segons la nostra experiència, el que presenta més dificultat a l'hora de l'aprenentatge dels mesuradors no és tant acceptar-los com a nova categoria gramatical i associar cada nom a un mesurador, sinó anar més enllà i dominar els diferents matisos que implica l'ús de diferents mesuradors amb un mateix nom; en definitiva, adonar-se que l'usuari té diferents mesuradors entre els quals escollir, i que l'elecció no és aleatòria.

Volem prendre prestat de Marco (1998, 248) el terme *gamma col·locacional* perquè ens sembla que descriu perfectament aquest fenomen. La gamma col·locacional és el conjunt de totes les paraules amb què pot aparèixer un determinat mot en el discurs. La gamma de col·locacions d'un element lèxic (i aquí hi incloem els mesuradors) depèn bàsicament de dos factors: a) el seu grau d'especificitat, ja que com més general sigui l'abast d'una paraula, més col·locacions possibles tindrà, i b) el nombre d'accepcions, ja que cada accepció d'un mot activarà una sèrie diferent de possibles col·locacions (v. l'apt. 2.1.4 del c. 6). A més a més, cal tenir en compte que les llengües canvien i que el ventall de col·locacions d'una paraula s'amplia o es redueix constantment (Larson 1984, 145). Així doncs, quan parlem de les possibles col·locacions d'una paraula no estem parlant d'un conjunt tancat d'elements que interactuen entre si segons unes normes absolutament inflexibles, sinó més aviat d'un grup d'ítems lèxics que estan relacionats i que, per tant, tendeixen a coocórrer, però que tenen un cert marge de maniobra. Així, en la majoria d'ocasions ens trobem amb col·locacions típiques, que constitueixen el cas no marcat, però de vegades hi ha col·locacions marcades, combinacions inusuals amb un propòsit determinat (Marco 1998, 248-9). És en aquest cas quan ens trobem amb usos innovadors i creatius, com els que comenten Marco i Lee (1998, 116-7), que trenquen els usos habituals de coocurrència tot cercant un efecte retòric concret:

El emplear un clasificador inusual o inesperado supone una innovación que es con frecuencia base de un efecto estilístico y de ella se aprovechan los escritores y literatos en su intento por llamar la atención sobre el oyente o lector mediante la originalidad, que consiste en romper las pautas o normas de la lengua estándar.

El ciutadà mitjà és incapaç de fer un ús artístic dels mesuradors de manera similar als exemples comentats en el sisè capítol. Diversos xinesos amb els quals hem parlat de l'ús creatiu dels mesuradors (entre els quals hi havia més d'un professor de llengua) ens han dit que aquests mesuradors no s'han d'ensenyar perquè es tracta d'usos no habituals i que ni tan sols ells serien capaços d'usar-los d'aquesta manera. La nostra resposta és que no es pretén que els alumnes de traducció tinguin un domini actiu de l'ús enginyós dels mesuradors, el qual només es pot tenir per la mà, en tot cas, quan se'n controla perfectament l'ús regular, sinó un domini passiu, és a dir, que siguin capaços d'identificar un ús extraordinari (que són, de fet, figures retòriques amagades sota la forma d'una estructura gramatical), per tal de mirar de traslladar-les en traducció.

Així doncs, quan el context no demana cap marca especial s'agafa automàticament el mesurador per defecte o menys marcat, que serà també el més usat i convencionalitzat perquè, com diu Ke Ping (1999, 135): «In language, the more frequently an expression occurs, the less meaningful it becomes». És només en aquest cas que podem oferir una llista de coocurrències entre noms i mesuradors que pot ser útil a curt termini com a material de consulta per solucionar dubtes concrets amb rapidesa,³¹⁷ però el que seria ideal (i que encara està per fer) seria poder oferir una llista amb mesuradors alternatius per al mateix nom en diferents contextos amb una explicació de les diferències pragmaticosemàntiques en cada cas.

Així doncs, ens oposem totalment a la idea que els mesuradors estan preestablerts (com pot ser-ho el gènere gramatical) i que el parlant l'únic que ha de fer és memoritzar-los i activar-los juntament amb el nom amb el qual els ha memoritzat. Aquesta pràctica pot tenir cert valor pragmàtic ja que, com ha fet notar Erbaugh, probablement és més senzill descriure i ensenyar relacions invariables que variables, però no té en compte el fet que els noms sovint apareixen amb més d'un mesurador, i que aquestes diferències sovint comporten canvis de significat. En definitiva, malgrat que aquesta estratègia ha dominat l'àmbit de la docència fins ara, està basada en un supòsit incorrecte i simplifica excessivament la realitat.

---

³¹⁷ V. Fang Yuqing (1992), Jiao Fan (1993), Lü Shuxiang (1980), Abbiati (1997) i Luo Anyuan (1996).

Per acabar, no hem de passar per alt el fet que, encara que les col·locacions siguin motivades, a vegades contenen un element d'arbitrarietat (Baker 1992), ja que sovint hi ha compatibilitat semàntica entre dues paraules i en la pràctica no es materialitza la seva coocurrència. Ja hem parlat del fet que la convenció juga també el seu paper quan sanciona o prioritza uns usos enfront d'uns altres (v. l'apt. 4.1.3 del c. 3). D'aquí prové la dificultat per part dels estudiants de preveure amb total seguretat el mesurador que toca en cada cas tot i tenir un coneixement dels principis formatius de les categories.

2.7 Objectius de l'ensenyament de les llengües estrangeres per a traductors

Un cop hem establert les característiques dels nostres interlocutors i sabem que ens convé un enfocament més de caire traductològic que no pas filològic, podem analitzar els objectius bàsics de l'ensenyament de les llengües estrangeres per a traductors. De nou ens remetem a Berenguer (1997, 175-6), que en proposa cinc: desenvolupar la comprensió lectora, és a dir, analitzar el text des del punt de vista de la traducció; estudiar la llengua estrangera des de la contrastivitat; desenvolupar la competència cultural; sensibilitzar l'alumne envers l'activitat traductora, i preparar-lo per a l'ús de diccionaris i altres obres de consulta.

Aquests cinc objectius pressuposen un domini de l'estructura morfosintàctica i lèxica bàsica de la llengua que no es dóna en el cas dels estudiants novells de xinès. Per tant, abans de passar a relacionar aquests objectius amb l'aprenentatge concret dels mesuradors, caldrà que donem als estudiants certa informació bàsica sobre què són els mesuradors. Aquest punt és essencial perquè condicionarà tota la seva evolució posterior. Per això cal tenir en compte el paper que juga el professor en el procés d'aprenentatge.

2.7.1 Anàlisi del text des del punt de vista de la traducció

En l'apartat anterior ja hem parlat de la necessitat que els alumnes aprenguin a fer una anàlisi del text útil per a la traducció; de fet, la comprensió lectora és de les destreses (coneixements passius) més importants per als futurs traductors. El procés de traducció es desenvolupa per etapes, des de la comprensió del text original a la seva reexpressió en la llengua d'arribada. La primera fase del procés és una fase de comprensió del text original, la qual pot ser especialment desenvolupada en l'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors (Berenguer 1997, 137).

L'anàlisi lingüística servirà per il·luminar els problemes de traducció relacionats amb les diferències sistèmiques i estructurals entre les dues llengües en qüestió, és a dir, identificar els problemes de traducció d'índole contrastiva, la qual cosa ens permetrà començar a abordar-ne la traducció (Marco 2002, 93). L'anàlisi contrastiva de les estructures lingüístiques és un primer nivell d'anàlisi, però la traducció és un procés comunicatiu que consisteix en la interpretació del text més enllà dels enunciats lingüístics. L'anàlisi del text per a la traducció ha de comprendre, doncs, els elements interns i els externs al text, és a dir, ha d'anar més enllà del nivell lèxic i morfosintàctic. Entre altres coses, cal també saber interpretar correctament els pressupòsits culturals de la llengua de partida (Berenguer 1997, 137-8).

En traducció no podem analitzar el text fora del context lingüístic i la situació comunicativa en què ha estat produït, ja que s'han de tenir en compte tots els participants i els elements d'aquesta situació comunicativa. El significat, pel seu caràcter gestàltic, no es pot entendre descontextualitzat, sinó que s'ha d'entendre com un tot. Aquest context comprèn el context de situació intern, el context de situació extern i el context de cultura, dels quals parlarem més a fons a continuació.

a) El context de situació intern

El registre és el marc més ampli que s'ha proposat per a la caracterització del context de situació intern. Les tres dimensions constitutives del registre són el camp, el mode i el tenor (v. l'apt. 3.3 del c. 6), és a dir, aquests tres paràmetres defineixen conjuntament el context de situació intern d'un text. El context de situació intern es refereix, doncs, a les variacions lingüístiques en funció de l'usuari i de l'ús de la llengua. Com més detalladament puguem caracteritzar el context intern de situació més concretament podrem predir les propietats d'un text en aquella situació.

La majoria d'estudiosos de la traducció considera els mecanismes cohesius com un dels aspectes textuais als quals el traductor ha de parar una atenció especial (Marco 1998, 160). Vist el paper que juguen els mesuradors en la cohesió del discurs (v. l'apt. 2.1 del c. 6), cal que els estudiants desenvolupin la capacitat d'analitzar els mesuradors com a elements cohesionadors del discurs en les seves diferents manifestacions i que s'adonin de com varien els mecanismes de cohesió entre el xinès i el català, per això és també vital atansar-s'hi des d'una perspectiva contrastiva.

En el sisè capítol hem vist que l'ús dels mesuradors no és homogeni, sinó que té diferents manifestacions en funció del registre, l'usuari, etc., per tant, a l'hora d'analitzar el text hem de ser conscients de les seleccions fetes per l'autor entre totes les possibilitats que li ofereix el sistema lingüístic i tenir-les presents quan decidim adoptar unes estratègies de traducció o unes altres. Per exemple, la presència del sintagma mesurador permet saber exactament el nombre del nom i permet alhora afegir matisos de significat i d'estil. D'altra banda, ser conscients de les variacions geogràfiques i les seves possibles implicacions ideològiques i polítiques és essencial per als traductors i intèrprets (Hatim, Mason 1990, 40). Sigui com sigui, calen bons coneixements sobre els mesuradors per ser capaços d'extreure'n tota la informació que ens aporten. Ramírez (1999, 145), que ha treballat a fons el tema de les equivalències en traducció entre el xinès i el castellà, diu el següent:

Los clasificadores facilitan en principio el análisis, ya que engloban el término consecuente dentro de una categoría de seres u objetos; pero para acceder a esta

ventaja es necesario distinguirlos correctamente y dominarlos en su totalidad, lo que no es tarea fácil.

De fet, un cop dominem els usos convencionals, la resta ens serà molt més fàcil, ja que un gran volum dels usos ho són o, dit d'una altra manera, un determinat tipus de situació genera una configuració de recursos semàntics que el parlant associa típicament amb aquell determinat tipus de situació. Per tant, tal com apunta Marco (1998, 104), en situacions «normals», l'ús dels mesuradors serà relativament previsible:

Efectivament, Halliday s'adona que els contextos de situació no són únics per a cada text, sinó que tendeixen a repetir-se, a mostrar característiques en comú, a agrupar-se en determinats tipus de situació, que són més generals que no la situació específica i única en què té lloc tota interacció comunicativa. Així, el terme context de situació tendirà a usar-se en el sentit ampli de tipus de situació més que no pas en el restringit de situació específica.

Baker (1992), citada per Marco (1998, 249), fa una observació molt important de cara als traductors i és que les col·locacions d'un mot depenen del registre o del tipus de text en què apareixen. Així, una col·locació pot ser atípica en el llenguatge quotidià però típica en un text especialitzat. Per tant, la mesura en què una col·locació és marcada o no depèn del registre o del tipus de text.

b) El context de situació extern

El context intern, tot i ser important, no és suficient per copsar tots els significats posats en joc en un text, per això ens hem de remetre al context extern de situació, que és el context immediat en què es produeix el text juntament amb el context de cultura (que tractarem a part). El context de situació extern (concepte encunyat per Malinowski a principis del segle XX) inclou, doncs, la totalitat de la cultura que envolta l'acte de producció i recepció del text.

En el context de situació extern hem d'emmarcar les biografies de l'autor, que ens poden donar informació sobre el tipus de llengua usada en els seus escrits, comentaris de l'autor sobre la seva pròpia obra, altres traduccions del text original

(en cas que existeixin) i bibliografia crítica especialitzada (en el nostre cas, que parli dels usos dialectals, *baihua*, calcs, etc.).

És a dir: com a part integrant del procés d'interpretació d'un text, el traductor ha d'intentar documentar-se mitjançant intertextos (informació del context de creació –context històric i literari– i d'interpretació, externs al text) per tal de fer-ne una lectura informada.

c) El context de cultura

El context de cultura es realitza a través del context de situació i inclou elements com ara referents culturals, macrosignes, gèneres, tipus de textos, etc. Les directrius d'una planificació lingüística, la desaparició d'alguns objectes, pràctiques o costums socials, tots ells tenen un reflex immediat en l'ús dels mesuradors, com és el cas dels següents mesuradors per a institucions búdiques que pràcticament no s'usen en xinès modern: 尊 (*zun*), 驱 (*qu*), 身 (*shen*), 堪 (*kan*), 会 (*hui*), 缘 (*yuan*), 契 (*qi*), 偈 (*jie*), 榷 (*jian*) i 恒沙 (*hengsha*).³¹⁸ El progrés econòmic i social a la Xina, juntament amb la seva obertura al món, ha propiciat la introducció de molts mesuradors compostos del camp de la ciència i la tecnologia, així com l'increment de l'ús de mesures estàndard prestades de llengües foranes en detriment dels mesuradors estàndard tradicionals. Tots aquest factors tenen, doncs, una incidència directa en l'ús, tot i que són elements condicionants externs al text.

Dins del context de cultura hi ha un concepte d'especial rellevància que és el de la *intertextualitat*. Presas (1996, 40), recollint el concepte de Beaugrande i Dressler (1981), explica que el concepte d'intertextualitat serveix per designar la dependència de la producció o recepció d'un text respecte del coneixement que els interlocutors posseeixen d'altres textos. És a dir, és aquella part d'un text que, de manera conscient o inconscient, ens remet o ens fa pensar en altres textos que formen part del nostre teixit cultural.

³¹⁸ Exemples extrets de Coyaud (1973, 20).

Moltes de les imatges metafòriques creades amb els mesuradors tenen una llarga tradició en la literatura xinesa.³¹⁹ Per exemple, la metàfora de la barqueta comparant-la a una fulla (v. l'ex. (47) de l'apt. 2.8.3 d'aquest capítol) no només és una imatge recurrent dins de la poesia (n'hem trobat exemples en la poesia de Jiang Ye, Su Dongpo, Nalan Xingde, etc.),³²⁰ sinó que es pot considerar també un tòpic en pintura, mitjançant la qual es reforça visualment aquesta imatge. El text literari forma part, doncs, d'un *continuum* intertextual (que fins i tot inclou altres manifestacions artístiques) en què els textos interactuen amb d'altres textos de la mateixa comunitat en una mena de diàleg cultural que constitueix una part essencial de la vida social d'aquesta comunitat (Marco 2002, 88-90). Els textos es comuniquen entre si, quasi independentment dels seus usuaris, per això l'ús d'un mesurador en un text pot evocar usos anteriors o, dit d'una altra manera, els cànons i recursos estètics del rerefons literari (context de creació) tenen certa influència sobre els textos posteriors, incloses les traduccions, tal com assenyalen Wong Dongfeng i Shen Dan (1999, 91):

A translator, as an individual in a specific culture, is sure to be influenced by the aesthetic traditions established in that culture. In a sense, culture itself is a huge text composed of various individual texts, the interrelation of which constitutes intertextuality. Whether one is a writer or a translator, the formation of one's aesthetic preference and writing style is largely determined by this unique intertextual situation. No literary translation can claim to be unaffected by the influence of aesthetic culture.

En el marc de la literatura xinesa, la intertextualitat no és tan sols un fet anecdòtic que es pot posar en relleu a l'hora de fer l'anàlisi dels textos, sinó que és usat deliberadament pels autors com a recurs literari. N'és un exponent el llibre *99 cuartetos de Wangwei y su círculo*, en què Suárez, l'editora i traductora, fa un recull de poemes de diferents autors al voltant de la figura de Wang Wei per la senzilla raó que la interpretació d'alguns poemes depèn en gran mesura del coneixement del poema d'un altre autor. La traductora els anomena *poemas de intercambio* perquè el

---

³¹⁹ Volem agrair a Bryan Holton que ens fes notar això en el transcurs de la nostra presentació de la ponència "What do we leave behind when failing to translate a Chinese Dead Metaphor?" dins del V Congrés Internacional de Traducció – Interculturalitat i traducció: les llengües menys traduïdes, organitzat pel Departament de Traducció i d'Interpretació (UAB) l'octubre de 2001 a la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona

³²⁰ V. <http://www.chinapage.com/poetry9.html>.

fil conductor és una mena de diàleg intertextual en què un autor compon un «eco» al poema d'un altre basant-se en regles prosòdiques comunes.

Des del nostre punt de vista, les tradicions literàries no són assimilables i és, doncs, una utopia pretendre que els lectors de la traducció reconeixin totes les referències a d'altres textos de la llengua origen, ja que és d'esperar que si tenen tant de coneixement de la cultura origen siguin també capaços de llegir en la llengua original i, en conseqüència, no en llegeixin la traducció. De totes maneres, el deure del traductor és intentar transferir aquestes referències intertextuals al text d'arribada, i una de les maneres amb què pot mirar de fer-ho és mitjançant les notes del traductor. Tot i que, com bé fa notar Presas (1996, 143), els receptors del text terminal s'aproximen a aquest com si fos un text de la seva pròpia comunitat cultural, és a dir, no el reconeixen com una traducció i, com que la introducció de notes del traductor és un element que contribueix a l'estranyament i aquest efecte no sempre és volgut pel traductor, pot ser que no hi recorri.

2.7.2 Sensibilitat envers l'activitat traductora

Una de les tasques del professor de llengua estrangera per a la traducció és sensibilitzar l'alumne enfront l'activitat traductora, ja que ell serà la font d'informació principal sobre aquest aspecte, serà l'únic que veurà la llengua com un instrument més que com un fi, que li ensenyarà a atansar-se als textos amb ulls de traductor i que serà capaç d'inculcar-li una determinada actitud davant d'un text per traduir. El desenvolupament de la competència traductora dels mesuradors no es pot deslligar en absolut de la resta d'elements, és a dir, s'emmarca dins de la competència traductora en general, però, com que l'objectiu d'aquest capítol no és parlar de la competència traductora en general, mirarem de centrar les explicacions entorn de la sensibilització per a la traducció en el cas concret dels mesuradors, tot i que hem de tenir clar és que no es pot entendre com a fet lingüístic aïllat.

Al començament d'aquest capítol hem comentat que un dels tòpics al voltant dels mesuradors és la idea generalitzada que no n'hi ha equivalents en les nostres llengües i que, per tant, no es poden traduir. Estem totalment d'acord amb Toury (1995), citat per Marco (2002), que els problemes de traducció no es poden establir prospectivament, a partir del text o llengua d'origen, sinó que cal establir-los retrospectivament, a partir del text o la llengua meta. Aquest és, al nostre entendre, un dels desencerts principals que hem observat fins ara en l'actitud o l'enfocament en la traducció dels mesuradors, ja que s'estableix que no es poden traduir abans d'analitzar el context (en el sentit ampli que hem exposat més amunt). Allò que voldríem evitar, doncs, és que els estudiants prenguin la decisió de no traduir-los abans de valorar cada cas concret.

Els estudiants de llengües estrangeres en general tendeixen a traduir d'una manera natural, inconscient i espontània, a la cerca de correspondències. Això és especialment cert en el cas dels estudiants de traducció, els quals estan constantment enfrontats amb el repte de trobar equivalents entre dues llengües i resoldre tot tipus de problemes de transferència, bo i assumint que de tant en tant n'hi ha que no en tenen. Els mesuradors no tenen per què ser-ne l'excepció, els hem de convèncer que poden tractar-los com qualsevol altra unitat de traducció. Berenguer (1997, 192) proposa reflexionar sobre la naturalesa i les característiques dels problemes que planteja el text per a la seva traducció a la classe de llengües estrangeres i la millor preparació per als problemes de traducció que plantegen els mesuradors és reflexionar sobre les diferents estratègies possibles per traslladar-los. Berenguer (1997, 298) reflexiona sobre com es pot tractar aquest aspecte a classe:

Tractar els problemes de traducció a classe no significa buscar solucions universals vàlides sempre i per a tots els casos. Significa reflexionar sobre la naturalesa del problema i oferir una possible solució per al cas concret de què es tracti. Sensibilitzar l'alumne sobre la naturalesa del problema pot servir per a desenvolupar estratègies i criteris d'anàlisi.

Cal conscienciar els estudiants sobre el fet que els mesuradors no només es poden traduir sinó que sovint es tradueixen malament, per això la crítica de traduccions pot ser un recurs més per sensibilitzar l'alumne davant l'activitat traductora. Per exemple, se'ls pot demanar que analitzin exemples en què, per descuit o perquè el

traductor ha menystingut la importància del mesurador, la traducció no és prou acurada, com ara l'exemple següent:

- (7) 《只心里一团明天的希望 [...] 》。(钱钟书《围城》15页)
 «Sólo una pequeña esperanza en el mañana [...]». (Qian Zhongshu, *La ciudad sitiada*, p. 25. Trad. Taciana Fisac)

En aquest cas la traducció incorre en un contrasentit, ja que diu exactament el contrari que l'original. El caràcter 团 (*tuán*), que pels diferents significats que té de 'rodó', 'bola', 'ajuntar', 'munt', etc., hem d'entendre com una pluralitat, és aquí traduït per *pequeña* i, per tant, no es trasllada el sentit de l'original.

Si aconseguim que els estudiants diferenciïn els usos més gramaticals, convencionals i pràcticament buits de significat dels mesuradors dels usos més creatius i importants des del punt de vista pragmàtic (identificació de possibles marcadors d'estil, de dialecte, etc.), poden abordar-ne la traducció amb moltes garanties. En definitiva, estem convençuts que depenent de l'enfocament que se'n faci a classe de llengua, incidirem o no en l'actitud dels alumnes i les seves estratègies traductores.

a) Traduïbilitat de la metàfora

Un cop hem aconseguit que els alumnes no se saltin la traducció dels mesuradors sense analitzar-los, cal abordar el tema de fins a quin punt es poden traduir i com. Per això, en aquest apartat repassarem què s'ha dit de la traducció de la metàfora, entesa en un sentit ampli com a conjunt d'usos figurats del llenguatge, tot mirant d'aplicar-ho específicament als mesuradors i no pas a totes les manifestacions estructurals amb què es pot expressar una metàfora en xinès.

S'ha escrit tant sobre la metàfora i hi ha posicions tan extremes quant a la seva traduïbilitat que es fa difícil resumir-ho aquí. Nosaltres ens situaríem en un terme mig entre els que opinen que és impossible trobar equivalents i els que opinen que no representen cap problema per al traductor i ens remetríem a Dagut (1976, 26-27),

citat per Marco (1988), que parla de diferents graus de dificultat en la traducció de la metàfora, dificultat que no està relacionada amb la seva novetat o originalitat, sinó amb el grau d'arrelament que té en el context cultural originari. La dificultat de la traducció de la metàfora rau en el fet que existeix una estreta relació entre una imatge i la llengua concreta en què s'origina; a més a més, la imatge poètica forma part d'un complex entramat de tradicions i convencions literàries i lingüístiques (ho hem vist amb *lluna* en els exemples de (107) a (120) del capítol anterior).

Amb anterioritat hem parlat abastament de la diferència entre metàfores mortes i creatives (v. l'apt. 3.1.2 del c. 6). Aquesta diferenciació tipològica és important també de cara a la seva traducció perquè cada classe de metàfora demanarà un tipus d'estratègia diferent, tot i que, recordem, estem parlant de fenòmens en un *continuum* amb límits difusos i no de dues categories clarament diferenciades.

Rabadán (1991, 145) parla del grau d'equivalència potencial de la metàfora que divideix en *nova*, *tradicional* i *lexicalitzada*. Segons aquesta autora, les *metàfores noves* (les que presenten el grau màxim de violació de les regles lingüístiques i el menor grau d'institucionalització), com que pertanyen a sistemes estètics privats, no presenten associacions culturals molt marcades i tenen més possibilitats de trobar equivalents, tot i que poden presentar problemes de traducció si estan construïdes sobre peculiaritats formals de la llengua d'origen (causa principal que limita l'equivalència), com és el cas dels mesuradors. Cal traduir aquests mecanismes amb els instruments propis de la cultura meta. És a dir: com que no existeixen equivalents establerts acceptats, l'única solució és crear-los (Dagut 1976, citat per Rabadán 1991, 137).

En el cas de les *metàfores tradicionals*, com que formen part del bagatge cultural dels usuaris, és més difícil trobar equivalències i cal, per tant, buscar la reproducció de la imatge si en la llengua meta té una freqüència i registre equivalents. En general, l'elecció del traductor estarà en funció de la major o menor dificultat que imposin les regles combinatòries dels sistemes lingüístics respectius (Rabadán 1991, 146). Ara bé, coincidim amb aquesta autora que, a més a més dels impediments formals i culturals, el que és més difícil en la cerca d'equivalents de metàfores tradicionals és

trobar el to o l'equilibri per tal que el resultat no soni excessivament vulgar o excessivament innovador.

Quant a les *metàfores lexicalitzades*, Dagut (1976), citat per Rabadán (1991, 142), diu que hi ha hagut un trasllat des de la creació innovadora individual a la repetició col·lectiva rutinària. Per a Rabadán (1991, 143), el fet que els diccionaris ens en donin equivalents no ens ha de fer pensar que l'equivalència és automàtica, ja que, si la funció intratextual de l'expressió és simplement descriptiva, no té especial rellevància per a la transferència, però si és rellevant, estarà subjecta a certes limitacions. El problema principal de la traducció de les metàfores mortes vehiculades a través dels mesuradors és que sovint no existeix un equivalent en la llengua meta perquè la cultura meta no conceptualitza el món de la mateixa manera que la llengua origen, tal com apunta Mey (1993, 62):

[...] the fact that metaphors represent certain ways of thinking that are rooted in a common social practice. As such, metaphors are conceptual means of dealing with the world which have become accepted within a given linguistic and cultural community.

Les reflexions de Ramírez (1999, 270-1) al voltant del diferent equilibri entre imatge i sentit en la metàfora és especialment interessant perquè el parell de llengües que té en ment són el xinès i el castellà:

«El espacio que la imagen ocupa en la metáfora [...] varía sustancialmente a favor o en detrimento del sentido según el uso fosilizado o innovador que se haga de ella. En las metáforas *muertas*, la imagen ha desaparecido casi por completo; en las *vivas* predomina sobre el sentido. La traducción debe tender, en general, hacia los mismos extremos: hacia el sentido en las primeras, y hacia la imagen en las segundas. En el espacio que media entre ambas es donde las tendencias se igualan y adquiere mayor importancia la capacidad interpretativa del traductor [...].

»Las metáforas *muertas* (no tenidas, a veces, por figuras de estilo) han perdido toda su carga figurativa y por regla general no deben ser traducidas literalmente (a no ser que el autor las emplee como juego retórico [...]). Las *vivas* u originales, creadas *ex novo* por el autor, son, por el contrario, elementos enriquecedores de la lengua, y el traductor debe hacer lo posible por verter toda su carga figurativa y significativa, atendiendo siempre a que la imagen sea aceptable en la lengua de llegada y el registro y la frecuencia de uso sean los mismos que en el original; si no es así, debe analizar en profundidad el efecto buscado por el autor y las posibilidades de la lengua de llegada para determinar en qué medida es lícito o provechoso sacrificar total o parcialmente la imagen en aras del sentido, o lo contrario (empleando alguna de las fórmulas antes citadas).»

Rabadán (1991, 146) conclou que, independentment del tipus de metàfora que es tracti, hi ha tres causes fonamentals que limiten l'equivalència potencial d'una metàfora: a) l'ús intratextual motivat i conscient dels recursos formals de la llengua original; b) l'existència de tradicions literàries i sistemes culturals institucionalitzats que majoritàriament no es comparteixen, i c) el nivell d'informació i el tipus de contextualització que ofereix la metàfora en el text original.

Aquesta reflexió teòrica al voltant de la traduïbilitat de la metàfora resultaria una mica coixa si no parléssim també de la noció d'equivalència ja que, en funció del concepte d'equivalència de què partim, podem arribar a conclusions totalment contràries sobre la possibilitat de trobar equivalències per als mesuradors. Aquest aspecte ens sembla prioritari, sobretot en una fase més avançada de l'aprenentatge, en què ens començarem a preocupar més sobre com traslladar els significats dels mesuradors al català / castellà.

b) La noció d'equivalència

Ja hem comentat en el primer apartat d'aquest capítol que els mesuradors s'han considerat tradicionalment una categoria prototípicament mancada d'equivalents en la resta de llengües i, quan se'n donen, són molt limitats. Això possiblement es degui al fet que l'ensenyament dels mesuradors està majoritàriament en mans de professors de xinès que no tenen formació ni dedicació a l'àmbit de la traducció i el seu perfil professional fa que tinguin un concepte d'*equivalència* més restringit que aquells que estan vinculats amb el món de la traducció. Els traductors treballen, en general, amb un concepte d'equivalència com el que postula Toury (1980a, 64), citat per Rabadán (1991, 77) que descriu com a ampli, flexible i canviant, és a dir, en tenen una concepció dinàmica que evita qualsevol formulació estàtica i restrictiva. A més, l'equivalència és entesa també com a una qüestió de grau, és a dir, es treballa amb expressions més o menys equivalents.

L'altre problema al voltant de les equivalències, que ja hem comentat, és el fet de donar una única equivalència per a cada mesurador. Hem d'alertar els estudiants que

les equivalències que ens donen els diccionaris bilingües s'han de prendre més com una guia que com una solució definitiva i, si fos possible, els hauríem de proposar diferents equivalents per a un mateix mesurador.

Hi ha, a més a més, la idea que el xinès és molt més ric en mesuradors que les llengües occidentals, i aquesta és una de les raons per les quals no els podem trobar equivalents, tal com expressa Zhou Minkang (1995, 169): «Sin embargo, el castellano es muy pobre en este aspecto. Cuantitativamente, no tiene tantos clasificadores como el chino y, cualitativamente, son mucho más sencillos».

Sembla que quan es parla d'equivalents s'estigui pensant en equivalències mot a mot, cosa que efectivament no funciona entre el xinès i el català / castellà. Això no obstant, Pottier (1975, 455) crida l'atenció sobre el fet que el castellà disposa de dos sufixos *-ada* i *-azo* per indicar el cop donat amb un instrument. Des del nostre punt de vista, més aviat sembla que es tracta de sufixos per indicar l'instrument amb què es realitza l'acció, però, sigui com sigui, tots aquests noms traslladats al xinès es convertirien en mesuradors de freqüència, d'instrument o contenidors. És a dir, en determinats contextos lingüístics els podrem considerar com a equivalents.³²¹ Vegem alguns exemples d'instrument: *martillazo*, *codazo*, *pistoletazo*, *cañonazo*, *estocada*, *puñalada*, *cuchillada*, *cornada*, *patada*, *porrada*, *sablazo*, *floretazo*, *portazo*, *puñetazo*, *tortazo*, *pelotazo*, *pisotada*, *espaldarazo*, *manotazo*, *patacada*, *ojeada*, *palmada*, *bofetada*, *abanicazo*, *palazo*, *ladrillazo*, *telefonazo*, etc. I a vegades, simplement, indiquen contenidor: *bocanada*, *abrazo*, *cucharada*, *palada*, *puñado*, etc.

És cert que podem trobar casos de mesuradors difícilment traduïbles al català / castellà, però també hi ha ocasions en què és a la inversa, és a dir, que una paraula en català o castellà difícilment troba un element amb un grau alt d'equivalència en xinès. A continuació vegem com un mateix mesurador en xinès 群 (*qun*) té diferents equivalents en anglès i en català en funció de la gamma col·locacional de cadascun dels noms:

---

³²¹ 打一拳 (*da yi quan*) 'dar un puñetazo', 看一眼 (*kan yi yan*) 'dar una ojeada', 打一巴掌 (*da yi bazhang*) 'dar una bofetada', 砍一刀 (*kan yi dao*) 'dar un cuchillazo o cuchillada', 扇一下 (*shan yi xia*) 'pegar un abanicazo', 砌一砖 (*kan yi zhuan*) 'pegar un ladrillazo', etc.

(8)	一群沙丁鱼	<i>a shoal of sardines</i>	un banc de sardines
(9)	一群狮子	<i>a pride of lions</i>	una manada de lleons
(10)	一群牛	<i>a herd of cows</i>	un ramat de vaques
(11)	一群强盗	<i>a gang of thieves</i>	una banda de lladres
(12)	一群马	<i>a drove of horses</i>	una cavallada
(13)	一群鸭子	<i>a flock of ducks</i>	una colla d'ànecs
(14)	一群蜜蜂	<i>a swarm of bees</i>	un eixam d'abelles
(15)	一群姑娘	<i>a group of girls</i>	un grup de noies

De fet, en aquests exemples veiem que diferents noms col·lectius en català i anglès tenen sempre el mateix equivalent en xinès 群 (*qun*) 'grup', que resulta ser un terme hiperònim de la majoria dels equivalents en català i anglès. Per tant, aparentment el català i l'anglès són molt més específics en la categorització col·lectiva. Aquests exemples desmenteixen, si més no parcialment, les afirmacions sobre la suposada riquesa (en termes quantitativs i qualitativs) dels mesuradors del xinès respecte d'altres llengües.

Per això ens agradaria reorientar el debat i portar-lo cap a la reflexió sobre la possibilitat que no es tracti tant de si el mesurador té o no equivalents en català, sinó si la gamma col·locacional preveu que n'hi hagi o no. És a dir, molts cops ens trobem que, malgrat tenir equivalents per a un determinat mesurador, a l'hora de posar tots els elements junts la traducció no funciona. Això es deu a les diferents normes de col·locació en les diferents llengües, cosa que il·lustrem amb els exemples següents:

(16)	一粒沙子	<i>yi li shazi</i>	Un <u>gra</u> de sorra
(17)	一粒米	<i>yi li mi</i>	Un <u>gra</u> d'arròs
(18)	一粒药	<i>yi li yao</i>	Una <u>boleta</u> medicinal
(19)	一瓣蒜	<i>yi ban suan</i>	Una <u>dent</u> d'all
(20)	一瓣桔子	<i>yi ban juzi</i>	Un <u>grill</u> de taronja
(21)	一瓣花儿	<i>yi ban huar</i>	Un <u>pètal</u> (de flor)
(22)	一头蒜	<i>yi tou suan</i>	Una <u>cabeça</u> d'alls

(23)	一头牛	<i>yi tou niu</i>	Una <u>cabeça</u> de boví
(24)	一头象	<i>yi tou xiang</i>	Un Ø elefant

Hem escollit tres mesuradors diferents (dos d'individuals i un de partitiu) i els hem fet coocórrer amb diferents noms que en xinès poden pertànyer a la mateixa categoria. Observem que hi ha força coincidències amb el català, tot i que a vegades la gamma col·locacional obliga a canviar la imatge metafòrica perquè s'adapti als costums de la cultura catalana. En el cas de 粒 (*li*) 'gra', veiem que en coocórrer amb *medecina*, la traducció per *gra* sona una mica rara, per això hem preferit *boleta* que, si ens la imaginem de medicina homeopàtica, pot funcionar perfectament. En el cas de 瓣 (*ban*) 'pètal', l'opció d'una traducció literal sona excessivament poètica, la qual cosa traeix la intenció de l'original perquè en xinès es tracta d'una metàfora lexicalitzada, per això hem d'adaptar-nos a les coocurrències habituals en català. La curiositat de l'exemple (21) és que en català, més que del mesurador *pètal*, prescindiríem del nom *flor*, ja que per a nosaltres *pètal* és *pètal de flor* i dir-ho explícitament resultaria redundant. A l'últim exemple, (24), en què no traduïm el mesurador 头 (*tou*) 'cap' o 'cabeça', veiem que no és qüestió de falta d'equivalència, ja que en català usem exactament la mateixa metàfora (cabeça d'allis) i metonímia (cabeça de boví), sinó simplement que hi ha diferències en la gamma col·locacional del mot *elefant* que normalment no accepta coocórrer amb *cabeça*. Això es pot deure perfectament al que Newmark (1988, 97) anomena *ecologia o cultura social*. És a dir, el fet que aquest animal no hagi jugat mai un paper significatiu en el nostre sistema econòmic pot ser la raó per la qual habitualment no el comptem per caps.

Les col·locacions en la llengua d'arribada han de funcionar o, si més no, ser acceptables (Larson 1984, 145). Només un parlant natiu pot jutjar si una col·locació és acceptable o no, especialment si la col·locació és nova. Algunes paraules tenen un ventall molt limitat de coocurrències i d'altres una llista molt llarga de coocurrències possibles. Marco (1998, 247) destaca la importància de la perspectiva de la llengua d'arribada:

Des de la perspectiva del traductor, cal advertir que les col·locacions que es produeixen en una llengua són específiques de la llengua en qüestió, per la qual cosa el traductor haurà de buscar les que funcionen a la llengua meta si vol mantenir, com

dèiem un nivell comparable d'harmonia cohesiva. Una col·locació no típica de la llengua meta, “importada” del TO [text origen], no faria més que rebaixar el nivell d'harmonia cohesiva i, per tant, dificultar el processament de T[ext]M[eta].

Des del nostre punt de vista, el grau d'equivalència s'ha de mesurar en funció de fins a quin punt reeixim a traslladar d'una llengua a l'altra la intencionalitat de l'autor, noció que ens explica Presas (1996, 159):

En sentit ampli, la intencionalitat servirà per a designar els mitjans que utilitza l'emissor d'un text per a realitzar el seu pla [...]. Aquest pla, la intencionalitat del text, és posa de manifest a través de l'ús que el productor fa dels mecanismes de cohesió i de les estructures de la coherència.

Com que els mecanismes de cohesió varien entre llengües, hem de d'aconseguir que la intenció de l'autor arribi al lector de la llengua d'arribada encara que sigui mitjançant mecanismes de cohesió diferents. A continuació en tenim un exemple:

- (25) 《你眺望两旁山谷收拢的地方，层峦叠嶂之处，如烟如雾，那虚幻的景象又黑悠悠得真真切切，将那轮通明的像在旋转的太阳，从下端边缘一点一点吞食。落日就越加殷红，越加柔和，并且将金灿灿的倒影投射到一湾河水里，幽蓝的水色同闪烁的日光便连接一起，一气波动跳跃。坐入山谷的那赤红的一轮越发安祥，端庄中又带点妩媚，还有声响。》
〔高行健《灵山》〕

«Dirigiste tu mirada hacia el horizonte, donde parecían unirse ambos lados después del valle, donde las cimas se sucedían brumosas, irreales y, al mismo tiempo, llenas de una intensa y rotunda negrura que iba devorando poco a poco el borde inferior del astro resplandeciente, que parecía girar. A medida que el rojo del sol poniente se iba oscureciendo, más se suavizaba su ardor. Arrojava sobre el río su reflejo rutilante. El profundo azul de las aguas y los destellos del sol se unían, oscilando y encrespándose al unísono. En su descenso hacia el valle, la esfera escarlata iba pareciendo cada vez más serena, pero su solemnidad no dejaba de tener encanto, y era sonora [...].»
(Gao Xingjian, *La montaña del alma*. Trad. Anne-Hélène Suárez).

En el text xinès veiem que l'autor recorre a l'ús de l'anàfora 一轮 (*yilun*) (mitjançant un sintagma mesurador indefinit) per cohesionar el text, mentre que la traductora opta per la sinonímia i l'ús de l'article determinat (*la esfera*). Malgrat les diferències

estructurals (en recursos de cohesió), hem de considerar que aquests dos fragments són perfectament equivalents.

Ens agradaria acabar aquest apartat sobre l'equivalència mostrant, amb exemples extrets d'obres literàries, com els traductors recorren a la creativitat per no traduir el mateix mesurador sempre de la mateixa manera i s'adonen de la necessitat de cercar equivalents que des del punt de vista col·locacional siguin harmoniosos per a la llengua d'arribada. Hem escollit el mesurador individual, partitiu i d'extensió 片 (*pian*) tant pel seu alt grau de freqüència com per la dificultat de donar-ne un equivalent sense un context:

- (26) 《船走得这样慢，大家一片乡心，正愁无处寄托，不知哪里忽来了两副麻将牌。》〔钱钟书《围城》2页〕

«El barco navegaba con tanta lentitud que se dejaron invadir por la melancolía y la nostalgia hasta que de repente, sin saber de dónde, aparecieron dos tableros de Majong.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p. 8. Trad. Taciana Fisac)

- (27) 《烟篆在不动的空气中上升，如几片小小夏云，徐徐幻出难以指名的形象。》〔Lu Xun, *Mala herba*, p. 138〕

«El fum del cigarret puja en l'aire immòbil com petitíssims esquinçalls de núvols d'estiu que, a poc a poc, es converteixen en formes indefinibles.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 139. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)

- (28) 《一片湖水现在他的眼里，一具棺材横在她的面前 [...]。》〔巴金《家》336页〕

«La superficie del lago brillaba delante de él, un ataúd se le apareció [...]» (Ba Jin, *La familia*, p. 290. Trad. María Teresa Guzmán)

- (29) 《鸷鹰的外围落了一片乌鸦 [...]。》〔马建《亮出你的舌苔或空空荡荡》213页〕

«Al marge dels voltors va aterrar una cortina de corbs [...]» (Ma Jian, *Treu la llengua saburrosa*, p. 44. Trad. Sara Rovira)

- (30) 《 [...] 然而在她的前面却横着 一片黑暗 [...] 。 》 (巴金《家》229页)

«Sólo tenía una interminable oscuridad [...]» (Ba Jin, *La familia*, p. 201. Trad. María Teresa Guzmán)

- (31) 《大雨马上来临，铜塔 一片浓烟 [...] 。 》 (马建《亮出你的舌苔或空空荡荡》238页)

«De seguida va caure una gran tempesta, el *txhöten* de coure va quedar sumit en un fum espès [...]» (Ma Jian, *Treu la llengua saburrosa*, p. 90. Trad. Sara Rovira).

- (32) 《我们每个人管的二百多亩稻田的苗完全出齐；三千多亩水田 一片碧绿 。 》 (张贤亮《男人的一半是女人》28页)

«Las pequeñas plantas de los doscientos y pico *mu* de que se ocupaba cada uno de nosotros habían salido por todas partes; los más de tres mil *mu* de campos inundados eran una alfombra de verdor.» (Zhang Xianliang, *La mitad del hombre es la mujer*, p. 55. Trad. Iñaki Preciado i Emilia Hu)

- (33) 《灯下看《雁们集》，忽然翻出 一片压干的枫叶 来。 》 (Lu Xun, *Mala herba*, p. 130)

«Fullejant a la claror del llum l'Antologia de Yanmen, he trobat per atzar una fulla d'arç que vaig assecar entre dues pàgines.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 131. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)

c) Estratègies de traducció

Abans de parlar d'estratègies concretes de traducció de les imatges metafòriques expressades a través dels mesuradors voldríem reflexionar breument sobre la finalitat

de la traducció i les característiques de la comunitat receptora en relació amb la cultura xinesa. Els traductors del xinès actualment desenvolupen una tasca pionera al nostre país, en què ni s'han traduït tots els clàssics xinesos ni es coneixen encara els grans noms i obres de les lletres xineses, cosa que no passa tant a l'inrevés. El traductor es troba, doncs, en una conjuntura en què, sense voler-ho està jugant el paper –més que mai– de protagonista en l'intercanvi entre aquestes dues cultures (sobretot per a la receptora) i, conscient de la responsabilitat que suposa que la seva tasca transcendeixi l'àmbit literari, sovint assumeix també la tasca d'educador. Tot això, que configura el context d'interpretació, té una incidència directa (possiblement inconscient) en la seva estratègia traductora com a actitud global: cal que atansi al lector de la llengua d'arribada la cultura forana perquè n'apregui coses o més val amenitzar-li la lectura al màxim llimant les diferències perquè no s'adoni que és enfront d'una traducció? En definitiva, el que Venuti (1995) anomena *foreignizing* i *domesticating*, respectivament. Després de la lectura i l'anàlisi de diverses traduccions del xinès ens hem adonat que l'estratègia que segueixen els traductors en aquest sentit no es regeix per pautes uniformes.

Hi ha un factor més a tenir en compte, que és la incidència de les traduccions en la literatura nacional. El perill de l'assimilació sistemàtica és que, com fa notar Ramírez (1999, 272), evitem el contacte amb la diversitat i renunciem a la possibilitat d'enriquiment de la nostra llengua mitjançant el coneixement de l'altre:

«Las fórmulas que cuturalizan totalmente la imagen son más fluidas y asimilables, pero impiden que el lector acceda a una posibilidad figurativa que quizás hubiese cuajado con el tiempo; una parte importante de las metáforas actuales proceden de la traducción literal de metáforas estereotipadas que se hubieran perdido de haberlas traducido según el sentido [...].

»En el caso de un idioma tan alejado culturalmente del español como el chino, la trasposición de muchas metáforas estereotipadas resulta en una imagen de gran impacto que, en nuestra opinión, conviene respetar o al menos dar a conocer al lector (siempre y cuando resulte clara, el tipo de texto lo permita y no altere el registro general).»

Tal com assenyala Ramírez, potser estem contribuint a fer que el lector del text d'arribada es perdi massa coses i cal ser una mica més agosarats i enfrontar-lo amb un llenguatge poètic diferent. De fet, gràcies a la traducció compartim amb algunes cultures i llengües que ens són més properes part de la seva herència literària. Els

límits els posa, en realitat, l'acceptabilitat, que està directament relacionada amb les expectatives del receptor de la traducció (com ara els coneixements que té del tema), per això també cal conèixer bé el context de recepció o d'interpretació.

Ramírez (1999, 271) apunta que la manera com s'aborda la traducció de la metàfora no depèn tant del tipus de metàfora sinó d'altres factors:

La traducción de la metáfora, al igual que otras figuras teñidas de un claro matiz cultural [...], admite, en general, tres posibilidades: traducción literal, empleo de una figura equivalente o próxima en la lengua de llegada [...], o traducción de la idea [...]. A estas cabe añadir una cuarta posibilidad: traducción literal y adición del sentido [...]. La opción que escoja el traductor depende, sobre todo, de las posibilidades de la lengua de llegada (puede que ésta acepte en toda su equivalencia la traducción literal, o que no acepte ni una sola de las figuras o imágenes originales) y de la función y las características del texto (menor proclividad a aceptar la imagen en textos en los que únicamente interesa el contenido). Lo más común es el empleo de una figura equivalente, cercana o matizada; pero en este caso es importante que el resultado final sea perfectamente coherente en todos sus términos.

Un cop feta la reflexió teòrica sobre l'estratègia general de traducció, passarem a oferir alguns exemples de diferents estratègies concretes de traducció dels mesuradors, més amb vocació descriptiva que prescriptiva. S'han fet moltes tipologies d'estratègies traductores, però escaparia el propòsit d'aquesta tesi discutir el concepte i la catalogació,³²² per això simplement mostrarem amb exemples que, com amb tot, no hi ha una sola fórmula o tècnica per a la traducció dels mesuradors. A partir del corpus de què disposàvem hem identificat les següents: traducció literal, omissió, explicació o substitució per una imatge nova.

◆ La traducció literal

Dagut (1976, 26-27), citat per Marco (1988), constata que la traducció literal de la metàfora pot originar anomalies semàntiques per l'íntima relació entre la metàfora i el context cultural que hi ha de rerafons, però no sempre és així. Amb els mesuradors constatem que la traducció literal és una estratègia que freqüentment funciona. Vegem-ne uns exemples:

---

³²² V. Muñoz (2000) per a una anàlisi molt interessant sobre aquests aspectes.

- (34) 《[...] 没心思来领会她话里的意义，好比头脑里蒙上一层油纸她的话雨点似的渗不进 [...]。》（钱钟书《围城》109页）
 «[...] no era capaz de asimilar su discurso. Su mente parecía envuelta en una capa de papel oleoso donde las palabras, como gotas de lluvia, resbalaban sin penetrar [...].» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p. 116. Trad. Taciana Fisach)
- (35) 《推开车窗，外面湖面平坦，阵阵清风没一丝尘土。》（马建《你拉狗屎》202页）
 «Vaig obrir la finestra de l'autobús. Fora, la seva superfície era calma i les ratxes de brisa fresca no duien ni un bri de pols.» (Ma Jian, *Treu la llengua saburrosa*, p. 25. Trad. Sara Rovira)
- (36) 《她搓了十二圈麻将,便感到十分疲倦。》（巴金《家》24页）
 «Después de doce rondas de mahjong, se sentía extenuada.» (Ba Jin, *La familia*, p. 25, Trad. María Teresa Guzmán)
- (37) 《胡子常是两撇,王处厚的胡子只是一画。》（钱钟书《围城》233页）
 «Un bigote suele tener dos vertientes, pero el de Wang Chuhou era de un solo trazo horizontal.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p. 286. Trad. Taciana Fisach)
- (38) 《一堆铁脚架、电线绳子堆在门后 [...]。》（马建《你拉狗屎》204页）
 «Una pila de grampons de ferro i cable telefònic s'amuntegaven darrere de la porta [...].» (Ma Jian, *Treu la llengua saburrosa*, p. 29. Trad. Sara Rovira)
- (39) 《[...] 溅得衣服上桌布上都是奶，苏小姐胳膊上也沾润了几滴。》（钱钟书《围城》95页）

«[...] salpicándole el vestido y el mantel. A la señorita Su le cayeron también unas gotas en el brazo.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p. 116. Trad. Taciana Fisach)

Considerem que les traduccions dels exemples precedents són literals perquè els equivalents són molt propers als que trobaríem en un diccionari bilingüe i es corresponen a la definició que un diccionari monolingüe donaria de cada un d'aquests mesuradors.

◆ L'omissió

L'omissió és una estratègia que està mal vista i sovint es considera un símptoma d'incompetència traductora però, tal com diu Baker (1992, 40), no ens hem de posar les mans al cap sempre que s'usi perquè a vegades està més que justificada:

This strategy may sound rather drastic, but in fact it does no harm to omit translating a word or expression in some contexts. If the meaning conveyed by a particular item or expression is not vital enough to the development of the text to justify distracting the reader with lengthy explanations, translators can and often do simply omit translating the word or expression in question.

En català o castellà, explicitar la descripció de la quantitat individual tal com es fa en xinès (mitjançant els mesuradors individuals) implica estendre la informació de la frase i crear, amb freqüència, construccions sintàcticament anòmales o forçades, ja que hem d'explicitar informació que normalment està implícita o es codifica en la morfologia de les paraules. Per evitar-ho, pot ser que haguem de prescindir de la informació explícita sobre la forma o funció dels objectes, per exemple, mitjançant l'omissió del mesurador.

En general, l'omissió com a recurs conscient del traductor se sol donar quan aquest no troba una solució traductora satisfactòria i/o alhora considera que la informació que es perd no és imprescindible. Aquesta valoració sobre l'equilibri entre fons i forma està en mans del traductor que, de fet, hauria de tenir en compte tot el text globalment per decidir si pot aplicar, per exemple, mecanismes de compensació. Ara

bé, el traductor té la responsabilitat moral de fer tot el possible per minimitzar les pèrdues en el procés de traducció. Vegem alguns exemples d'omissió en la traducció dels mesuradors:

- (40) 《一梳月亮像形容未长成的女孩子，但见人已不羞缩，光明和轮廓都清新刻露，渐渐可烘托夜景。》（钱钟书《围城》31页）
 «La luna se asemejaba a una muchacha cuyas formas todavía no se han desarrollado, sin pudor de ser contemplada; su luz y su silueta fresca y marcada destacaba cada vez más en medio de la noche.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p. 44. Trad. Taciana Fisac)
- (41) 《阿Q没有说完话，拔步便跑；追来的是一匹很肥大的黑狗。》（鲁迅《阿Q正传》第5章）
 «Leaving his sentence unfinished, Ah Q took to his heels as fast as he could, followed by an enormously fat, black dog.» (Lu Hsun, *The True Story of Ah Q*, p. 34. Trad. Yang Hsien-yi i Gladys Yang)
- (42) 《昨天囫圇吞地忍受的整块痛苦。》（钱钟书《围城》113页）
 «El día anterior se había tragado de golpe toda su amargura.» (Qian Zhongshu, *La fortaleza asediada*, p.137. Trad. Taciana Fisac)
- (43) 《他直瞪着眼睛，看定了王和甫嘴唇上的两撇胡子。》（矛盾《子夜》14页）
 «Clavó una mirada vacía en el rostro del otro.» (Mao Dun, *Medianoche*, p. 412. Trad. Mirko Lauer)
- (44) 《“有人说：我们的社会是一片沙漠”。》（Lu Xun, *Mala herba*, p. 130）
 «Hi ha qui diu que la nostra societat és un desert.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 130. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)

- (45) 《那个三角脸的青年抬起头，看了觉慧一眼，额上留着几颗汗珠 [...] 》。（巴金 《家》 50 页）
 «El joven lo miró. Perlas de sudor le aparecieron en la frente.» (Ba Jin, *La familia*, p. 49, Trad. María Teresa Guzmán)
- (46) 《我抚摸得到我的胸腔和我的腹腔里有一股如火焰般灼热的暗流 [...] 》。（张贤亮 《男人的一半是女人》 26 页）
 « [...] y sentí cómo una corriente oscura y ardiente cual poderosa llamarada, recorría alocadamente las venas de todo mi cuerpo.» (Zhang Xianliang, *La mitad del hombre es la mujer*, p. 53. Trad. Iñaki Preciado i Emilia Hu)

Sense voler entrar a fer una anàlisi crítica d'aquestes traduccions, el cert és que d'entre aquests casos d'omissions n'hi ha que, des del nostre punt de vista, són més «justificables» que d'altres. Intuïm que amb la no-traducció de 梳 (*shu*) a (40), 匹 (*pi*) a (41) i 块 (*kuai*) a (42), que es troben en una coocurrència absolutament fora del normal (l'exemple (42) és un cas de prosopopeia), ens estem perdent alguna cosa, ja sigui una imatge determinada, ja sigui la invitació a una sèrie d'associacions, ja sigui un determinat efecte retòric. En canvi, l'omissió del mesurador en els últims tres casos sembla que està més justificada. Dins del nostre model cognoscitiu idealitzat de *desert* ja està inclosa la idea de *regió* o *extensió*, que és precisament la imatge que ens proporciona 片 (*pian*). Quant a l'exemple (44), en el terme *perlas de sudor* també ja està inclosa la idea d'*entitat petita de forma arrodonida*; per tant, és innecessari traduir 颗 (*ke*). L'últim cas té una explicació similar, ja que dins del terme *corriente oscura* ja està implícit el significat del mesurador 股 (*gu*), que precisament significa 'corrent'.

Finalment, el cas de 撇 (*pie*) (43) és una mica sorprenent, ja que el traductor no només no tradueix la imatge sinó que la substitueix per un hiperònim (*cara* per *bigoti*). Com que 撇 (*pie*) és el nom que rep un tipus de traç en cal·ligrafia xinesa, podem admetre que la càrrega cultural d'aquest caràcter és difícil de traslladar amb una imatge i una expressió fàcilment acceptables per al públic de la llengua

d'arribada, però, tenint en compte la solució adoptada pel traductor, aquest seria un típic cas en què pot ser acusat d'haver tirat massa pel dret.

◆ L'explicació

En aquest apartat hem volgut incloure tots els casos en què es recorre a algun element o expressió equivalents en termes semàntics però que adopten una forma gramatical diferent, per tant no es poden considerar traduccions literals ni tampoc imatges noves, perquè precisament el que fan és intentar reproduir molt fidelment la imatge original. Vegem-ne alguns exemples:

(47)

舟中夜坐 (白居易) ³²³ De noche, en barca ³²⁴ (Bai Juyi)

潭邊霽後多清景，
橋下涼爽是好風。
秋鶴一雙船一隻，
夜深相伴月明中。

En la orilla, al escampar, un amable paisaje.
Bajo el puente, al refrescar, la deliciosa brisa.
Un par de grullas de otoño y una sola barca,
en la noche se acompañan al claro de luna.

El mesurador individual 隻 (*zhi*) no se sol traduir, però en aquest cas el poeta fa un paral·lelisme entre les grues (que són dues) i la barca (que és una). No traduir-lo trencaria el ritme i la imatge del poema, de manera que la traductora opta per traduir-ne el sentit i afegeix l'adjectiu *sola*. La traductora ens crida l'atenció sobre el fet que en aquest poema es juga amb l'aspecte gràfic dels caràcters xinesos ja que, tal com hem comentat al quart capítol d'aquesta tesi, el mesurador per a parells 雙 (*shuang*), que s'usa en aquest poema per a les grues, en caràcters tradicionals està format per dos ocells de cua curta a la part superior i una mà dreta a sota. El mesurador que s'usa per a la barca 隻 (*zhi*) és igual que l'anterior però amb un sol ocell.

³²³ S'ha optat pels caràcters tradicionals perquè la seva forma juga un paper important en el poema.

³²⁴ Aquest exemple i la seva traducció temptativa han estat proporcionats per Anne-Hélène Suárez, i formaran part d'una antologia de Bai Juyi que serà pròximament publicada per l'editorial Pre-Textos.

(48)

舟夜贈內（白居易）	A mi esposa, una noche en barco ³²⁵ (Bai Juyi)
三声猿后垂乡泪，	Tres aullidos de monos, afloran lágrimas nostálgicas;
一叶舟 中载病身。	<u>una barca ligera</u> acarrea mi cuerpo doliente.
莫凭水窗南北望，	No te asomes al río, no mires al norte y al sur,
月明月暗总愁人。	que la luna, ya brille o se oculte, produce añoranza. ³²⁶

En aquest cas, la traducció literal de la metàfora 一叶舟 (*yi ye zhou*) com a *una fulla de barqueta* sonaria poc fluida en castellà i com a comparació (*una barqueta com una fulla*) trencaria totalment el ritme del poema, per això la traductora opta per una traducció del sentit (*ligera*). Efectivament, 叶 (*ye*) ‘fulla’ destaca l’aspecte fràgil de la barqueta, ja que evoca la imatge d’una fulla flotant sobre l’aigua duta pel corrent.³²⁷

(49) 《一位四十多岁长着两撇胡子的人说，声音异常高朗。》（矛盾《子夜》第二章）

«Comentó con voz resonante un hombre cuarentón con un gran mostacho caído.» (Mao Dun, *Medianoche*, p. 31. Trad. Mirko Lauer)

(50) 《[...]但这种淡淡的凄凉，更令我舍不得去扰乱这情调，似乎在这里面我可以味出一缕甜意一样的。》（丁玲《莎菲女士的日记》80页）

«[...] però aquesta pàl·lida malenconia encara em feia frisar més que mai per les emocions fortes, com si pensés que de tot plegat n’arribaria a treure una mica de dolçor.» (Ding Ling, *El diari de Shafei*, p. 64-65. Trad. Dolors Folch)

(51) 《感情和皮肤一同变得粗糙起来，目光中已没有一丝温柔 [...]。》

³²⁵ Ibid.

³²⁶ La lluna, que és la mateixa per als dos amants, siguin on siguin, apareix de nou com a tòpic poètic (v. apt. 3.1.2 del c. 6).

³²⁷ Anne-Hélène Suárez argumenta la traducció de 叶 (*ye*) ‘fulla’ com a *ligera* no només perquè va bé amb la idea de *acarrear*, sinó també per una qüestió de ritme dels versos. [Comunicació personal.]

(张贤亮《男人的一半是女人》26页)

«Sentimientos y piel habían encallecido al mismo tiempo, ni un ápice de ternura en la mirada [...]» (Zhang Xianliang, *La mitad del hombre es la mujer*, p. 53. Trad. Iñaki Preciado i Emilia Hu)

(52) 《我抛了书，欠身伸手去取笔，一何尝有一丝碎影，只见昏暗的灯光，我不在小船里了。》 (Lu Xun, *Mala herba*, p. 73)

«El temps de llançar el llibre i inclinar-me endavant per agafar el pinzell, i el darrer reflex havia desaparegut. Ja no em trobava a la meva petita barca, només em restava la llum somorta del quinqué.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 74. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)

Els traductors d'aquests darrers quatre exemples també opten per l'explicació, encara que aquesta es tracti d'un sol mot. Veiem que a (49), el mateix traductor que més amunt havia optat per l'omissió de 撇 (*pie*) ara troba l'adjectiu *caído* per transmetre una imatge equivalent i, efectivament, el traç que rep aquest nom descriu una trajectòria descendent de més gruixuda a més prima.³²⁸ Els exemples (50) i (51) segurament opten per la traducció del sentit perquè una traducció literal de 缕 (*li*) i 丝 (*si*) per *fil* no respectaria la gamma col·locacional no marcada de *dolçor* ni de *ternura*. Finalment, la traducció de 丝 (*si*) 'fil' per *darrers* respon també a una interpretació del sentit en funció del context, ja que l'ús d'aquest mesurador aquí vol indicar que els reflexos s'estan esvaint i són cada vegada més dèbils. Per tant, en tots els casos la imatge o sentit que es transmeten poden considerar-se equivalents.

◆ La substitució per una imatge nova

A vegades els traductors opten per traduir una imatge per una de nova o bé perquè la conservació de la imatge original no produiria el mateix efecte en la llengua d'arribada o bé per limitacions imposades per la gamma col·locacional de les paraules en joc. Els exemples següents poden ser il·lustratius d'aquesta estratègia:

³²⁸ Taciana Fisac en l'exemple (37) d'aquest mateix capítol opta per traduir-lo per *vertiente*.

- (53) 《晴天又来消释他的皮肤，寒夜又使他结一层冰，他作不透明的水晶模样。》（Lu Xun, *Mala herba*, p. 60）
 «De dies, el bon temps comença a fondre la seva epidermis, però de nits el fred el cobreix d'una crosta de gel, fins que acaba convertint-se en un bloc de cristall opac.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 61. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)
- (54) 《陈姨太带着一股脂粉香，扭扭捏捏地从隔壁房里跑过来 [...]。》
 （巴金 《家》 50 页）
 «Rodeada de una nube de perfume, la concubina Chen acudió de la habitación vecina [...].» (Ba Jin, *La familia*, p. 59, Trad. María Teresa Guzmán)
- (55) 《我的身上喷出一缕黑烟，上升如铁线蛇。》（Lu Xun, *Mala herba*, p. 88）
 «Aleshores una cinta de fum negre es cargolava al meu voltant com una serp.» (Lu Xun, *Mala herba*, p. 91. Trad. Seán Golden i Marisa Presas)

Amb aquests exemples veiem que, malgrat perdre's la imatge original, de fet els traductors han aconseguit trobar una equivalència des del punt de vista pragmàtic, en què el registre i el to poètic es mantenen. Volem destacar el primer exemple perquè la traducció de 层 (*ceng*) 'capa' o 'pis' com a *crosta* reforça la metàfora original de l'autor, fent-la molt més vívida i augmentant-ne la poesia, gràcies al fet que *crosta* en català és dins la gamma col·locacional de *pell* (epidermis). És a dir, no només és important la imatge sinó també com es vehicula, ja que, com posa de manifest Rojo (1999/2000, 107): «Su papel [el del traductor] ya no se limita a copiar o reproducir fielmente la imagen original, sino que además ha de asegurarse de que la audiencia meta contemple la imagen a través del cristal adecuado [...]».

Per acabar aquest apartat sobre les estratègies de traducció, volem destacar que sempre hi ha certa tensió entre la fidelitat al text original i la naturalitat del text d'arribada. Davant de diferents opcions traslatives optarem per la traducció literal,

fidel i semàntica si volem posar èmfasi en la llengua original i per l'adaptació, la traducció lliure i la traducció comunicativa si volem posar èmfasi en la llengua d'arribada (Newmark 1988, 45). Presas (1996, 138) també determina quines han de ser les estratègies traductores d'acord amb l'objectiu final que perseguim:

En el cas que l'objectiu sigui l'assimilació del TT a la cultura receptora caldrà aplicar una estratègia de tipus inventiu, mentre que si l'objectiu és l'estranyament del TT respecte de la cultura receptora, l'estratègia adequada serà la imitativa.

L'estratègia traductora es veu també influïda pel grau d'informativitat del text que, en paraules de Presas (1996, 166), és el grau de novetat que una informació revesteix per al receptor (inclou tant la informació mateixa com la seva organització). En definitiva, no hi ha una única fórmula o pauta, ja que en traducció no existeixen normes o regles per a qualsevol cas traslatiu, sinó que la decisió és, en tot cas, en mans del traductor que, abans d'optar per una traducció o una altra ha d'analitzar la situació comunicativa, la relació entre els parlants, el significat del que s'expressa, les estratègies cognoscitives de construcció del missatge, els coneixements culturals compartits per la societat on es produeix la comunicació, etc., és a dir, ha de cercar la solució més adequada a cada cas.

2.7.3 Necessitat d'una anàlisi contrastiva

Hi ha trets lèxics, gramaticals i pragmàtics que unes llengües no expressen, que en altres formen part d'una forma lèxica i que en unes terceres adopten una forma gramatical precisa; per això l'anàlisi contrastiva ens permet identificar quins mecanismes adopta cada llengua per expressar quantitat, cohesió, etc. Paris (1989, 14) aplica això al cas dels mesuradors:

[Les classificateurs] Ils existent, réalisés de façons diverses (mais profondément similaires) dans toutes les langues. La différence la plus frappante entre le français et l'anglais, d'une part, et le mandarin, d'autre part, est que ce dernier peut toujours permettre une quantification du nom à l'unité, alors que les premiers ne le nécessitent que pour les noms non-dénombrables.

En la gramàtica xinesa els mesuradors són una categoria gramatical independent. En català i castellà no, i les paraules que fan les funcions similars als mesuradors xinesos són noms, adjectius, etc. Molts dels problemes als quals ha de fer front el traductor deriven de les diferències entre sistemes lingüístics; tot i això, potser es presuposa massa per suposat que una discrepància lingüística necessàriament dóna lloc a un problema de traducció.

La lingüística contrastiva ens permet prendre consciència de les diferències estructurals i, posteriorment, determinar una jerarquia de dificultats de traducció (Berenguer 1997, 74). Per exemple, des del punt de vista sintàctic el català / castellà i el xinès són molt diferents quant a l'estructuració de la informació quantitativa. A *un got de vi*, *got* és el nucli del sintagma nominal mentre que en xinès 一杯酒 (*yi bei jiu*) 'un got de vi' té 酒 (*jiu*) 'vi' com a nucli i 一杯 (*yibei*) 'un got' com a modificador. Més enllà de les diferències sintàctiques, però, en la majoria dels casos podem trobar equivalents a nivell semàntic i pragmàtic, tot i que ens caldrà reordenar els elements dins de la frase (mirant de no variar els valors temàtics pel que fa a l'èmfasi del focus).

L'anàlisi contrastiva tal com l'entendem nosaltres va més enllà de les estructures lingüístiques i s'ha de traslladar a l'àmbit cultural perquè, tal com diu Muñoz (1994): «la divisoria texto/contexto no cae casi nunca en idéntico sitio para dos lenguas distintas».

Freqüentment sentim que per traduir bé hem de tenir un profund coneixement de la llengua i cultura originals, però encara més sovint oblidem que abans de fer-ho no estaria de més que els estudiants prenguessin consciència de la llengua i cultura pròpies. A vegades la manca de reflexió sobre com funciona la nostra pròpia llengua ens fa sentir que els sistemes lingüístics aliens com ara el xinès són «estrany» o poc «lògic». Si ens hi fixem, veurem que hi ha molts punts de coincidència entre el català i el xinès en la manera de categoritzar, amb la diferència que la llengua materna és un sistema que anem assimilant des de la infància i rarament qüestionem.

Per exemple, *ulleres*, *sostenidors* i *prismàtics*, que són entitats amb dues parts unides per un punt, i que en xinès es perceben com a plurals i es categoritzen/quantifiquen amb el mesurador 副 (*fu*), són també vistos així en català, per això s'han lexicalitzat en plural. En anglès, en canvi, algunes d'aquestes paraules s'inclouen dins de la categoria d'entitats parelles (*a pair of glasses*). Aquesta mena de categorització en xinès no s'aplica de manera sistemàtica a totes les entitats amb aquestes característiques: a 一条裤子 (*yi tiao kuzi*) 'uns pantalons' es categoritza amb el mesurador per a coses llargues i estretes (d'acord amb la forma) i a 一把剪子 (*yi ba jianzi*) 'unes tisores' es categoritza amb el mesurador per a coses amb mànec (d'acord amb la funció). La inflexió del plural en català, en aquest cas, assumeix valors lleugerament diferents que els corresponents en singular. Cal fer veure als alumnes que els conceptes ens són comuns, però que potser la diferència està en la prioritització o el relleu que se li dóna a cada cosa, és a dir, cada llengua té mitjans i recursos estructurals diferents per dur a la pràctica les mateixes funcions semàntiques (Langacker 1991, 164-7).

Un cop hem pres consciència de la pròpia cultura i de la manera d'organitzar les entitats del món, és hora de començar la tasca de sensibilització i gust per la diferència. La dificultat que experimenten els estudiants de xinès per entendre la raó d'ésser i l'ús dels mesuradors deriva del mal costum d'aplicar la seva concepció del món a un altre sistema, per això el perceben com un sistema il·lògic i anòmal. Tal com indica Berenguer (1997, 73), aprendre una segona llengua no només significa aprendre a usar la llengua en situació i de manera adequada al context, sinó també un sistema conceptual diferent al de la llengua materna (aprendre a percebre la realitat d'una manera nova). Per tant, estem convençuts que si som capaços d'allunyar els estudiants d'una visió etnocentrista del llenguatge i atansar-los a realitats diferents o, si més no, a maneres diferents d'experimentar, interpretar o organitzar la mateixa realitat, els mesuradors deixaran de ser un problema psicològic en el seu aprenentatge.

2.7.4 Competència cultural

Un últim obstacle que hem d'afegir a la consecució de la competència traductora és que els estudiants pràcticament no coneixen la cultura de partida. Per això, a més de la competència lingüística, cal desenvolupar la competència cultural, la qual permetrà a l'estudiant copsar el sentit i la intenció de l'autor (elements del context de creació).

La gramàtica dóna cabuda a unes imatges convencionals que impliquen veure les coses des d'una determinada perspectiva o construir la realitat amb una determinada metàfora. Tant la cultura catalana com la xinesa usen processos metafòrics per tal de simplificar i abstraure, però no sempre coincideixen en la imatge usada i cada cop que s'usa un element lingüístic s'activa un grup diferent de dominis relacionats. Aquestes xarxes de connexions són específiques de les comunitats lingüístiques i, en última instància, de cada usuari. En el quart capítol hem vist il·lustrat amb força exemples com la cultura juga un paper fonamental en la creació i les extensions de les quatre categories allí estudiades, ja que els mites i els coneixements culturals expliquen, en gran mesura, les xarxes d'associacions compartides per tota la col·lectivitat. De fet, una de les coses més difícils de comunicar mitjançant la traducció són les associacions que certes paraules tenen en una determinada cultura i que són totalment absents en una altra. L'estructura semàntica, doncs, no és universal sinó específica de cada llengua i per això cal explicar-la juntament amb les unitats lingüístiques, és a dir, és convenient relacionar la llengua amb la cultura per tal que el traductor no només sigui bilingüe sinó també bicultural, tal com demana Snell-Hornby (1988).

En definitiva, l'aprenentatge de les categories de mesuradors i de les coocurrències amb els noms ha d'anar lligat als factors culturals que hi estan associats, com fa notar Li Ying-che (1970, 109):

To learn the use of classifiers, one has to learn to associate the appropriate classifiers with certain nouns, and in doing that, one also has to learn the compatibility and incompatibility of their semantic and cultural implications with the nouns.

Com que la cultura forma part del context de situació d'un text, és imprescindible conèixer-la per fer una interpretació ajustada d'aquest text, ja que l'emissor del text original (autor) pressuposa en el seu lector uns coneixements que no tenen necessàriament els lectors de la traducció. Les inferències que el lector de l'original farà en llegir el text no seran probablement les mateixes que farà el lector del text traduït. En aquest punt, el traductor ha de prendre certes decisions sobre si traslladar o no aquests continguts implícits.

Part de la feina de sensibilització envers l'activitat traductora anirà dirigida a garantir que els alumnes siguin sabedors que el traductor no pot tractar el text aïlladament de la cultura. Com que el cànon estètic varia d'una cultura a una altra, el que pot ser una imatge metafòrica de gran bellesa en una llengua pot no ser-ho en una altra. El traductor ha d'anar amb compte que la seva traducció no provoqui una reacció estètica negativa del públic receptor, perquè això s'hauria de considerar un fracàs tant des del punt de vista estètic com pragmàtic. El traductor haurà d'adequar el text a l'entorn cultural del lector, valorar els aspectes que són rellevants, i ometre el que consideri irrellevant i inadequat (Berenguer 1997, 168).

2.7.5 Preparació per a l'ús de les obres de referència

El professor és el més indicat per preparar l'alumne per a l'ús de diccionaris i d'altres obres de consulta. Aquesta preparació ha d'incloure una capacitació per al seu ús selectiu i anàlisi crítica. Abans de tot, però, cal que faci una exposició de les fonts d'informació de què es disposa, inclosos gramàtiques, diccionaris i manuals.

En el cinquè capítol hem ofert ja una revisió i anàlisi del tractament que fan dels mesuradors un ampli ventall d'obres. Així doncs, no és el nostre objectiu parlar aquí de problemes concrets, sinó fer una reflexió general que pugui ser d'utilitat als alumnes i professors. Aquesta reflexió va en el sentit que si les obres que tenim a l'abast no sempre proporcionen informació prou útil i fidedigna es deu al fet que la majoria d'aquestes obres estan pensades per fer-ne un ús lingüístic i no s'adapten a les necessitats específiques del (futur) traductor. La majoria de gramàtiques

contrastives, per exemple, estan pensades per a l'aprenentatge de llengües, i no són sempre una eina eficaç per resoldre problemes propis de la traducció (Berenguer 1997, 35).

Quant als diccionaris monolingües, només cal cercar-hi un mesurador per adonar-nos que sovint no ens ofereixen cap definició de la categoria (i quan ho fan pequen d'una certa circularitat) ni cap explicació sobre l'ús i es tendeix a recórrer directament a donar exemples de coocurrències (la bondat de les quals hem de donar per suposat), tal com hem vist exemplificat en l'apartat 1.5 d'aquest capítol. A més a més, hi ha molts caràcters que ni tan sols estan recollits com a mesuradors.

Quant als diccionaris bilingües, T'sou (1973, 1223) es queixa del fet que proporcionin un mesurador per a cada entrada del diccionari perquè té el problema que els estudiants es pensen que les relacions o coocurrències són unívokes. L'únic diccionari que tenim constància que s'ha fet clarament amb l'objectiu de ser una eina útil per a la traducció dels mesuradors és, paradoxalment, en català (v. Rovira 1998), una llengua a la qual es tradueix molt poc del xinès.

Els centres xinesos que formen estrangers o bé tenen una orientació pràctica que se centra en el domini d'un vocabulari especialitzat (per a aquells que han d'entrar posteriorment a les universitats xineses a fer carreres de ciències) o bé filològica (per als que faran carreres de lletres). A Occident també s'ensenya el xinès més aviat des d'una perspectiva filològica o comunicativa, de manera que l'ensenyament del xinès per a futurs traductors no es contempla en el ventall de finalitats específiques de què disposem fins ara o, si més no, hi té un paper molt marginal.

Tot i que existeixen alguns manuals de traducció (en què el català no hi té cap presència), hem de constatar que no són especialment remarcables ni quantitativament ni qualitativa perquè, tot i que a la Xina es publiquen moltes obres lexicogràfiques de gran qualitat i nombrosos llibres de text, els esforços que s'hi fan de tipus contrastiu se centren sobretot en l'anglès i, per descomptat, per a un públic xinès. Tot i això, hem d'anar a la Xina si volem trobar llibres de text o manuals de traducció entre el castellà i el xinès, ja que fins ara a casa nostra ens consta un únic

autor castellanoparlant que abordi l'aprenentatge del xinès des del punt de vista de la traducció amb el castellà (v. Ramírez 1995, 1997).

3 Conclusions

Aquest capítol ens ha servit per adonar-nos que el marc en què hem de situar la docència del xinès per a la traducció la fa una mica especial i contribueix al seu isolament. D'una banda, l'ensenyament del xinès per a futurs traductors té certes peculiaritats respecte de l'ensenyament del xinès per a qualsevol altre fi. D'altra banda, hi ha molts pocs llocs al món on es faci un enfocament didàctic similar, on la traducció jugui un paper tan important, més com a fi que com a mitjà d'aprenentatge.

Aquesta idiosincràcia de la nostra disciplina ha fet que, en voler ensenyar els mesuradors tal com s'ha fet tradicionalment, sorgissin nombrosos problemes d'aprenentatge i de traducció que ens han fet veure la necessitat d'un canvi d'orientació. Per poder presentar les nostres pròpies propostes, però, abans era imprescindible conèixer en profunditat l'estat de la qüestió i saber quins problemes concrets es plantejaven, que és el que hem mirat de fer en el primer apartat d'aquest capítol.

D'aquesta manera hem caracteritzat el tractament tradicional dels mesuradors a les gramàtiques i llibres de text en sis punts que hem analitzat individualment. Diríem que aquests sis punts són els coneixements o les informacions que configuren el saber comú sobre els mesuradors, és a dir, aquells judicis que són donats per bons de manera generalitzada i que rarament es qüestionen. El primer de tots, a mode de definició subjectiva de la categoria, és que els mesuradors són un punt difícil de la gramàtica xinesa per als estrangers. Nosaltres pensem que això de la dificultat és més una actitud que una veritat objectiva i que, igual que hi ha autors que clamen que no hi ha llengües més difícils que d'altres, nosaltres considerem que no hi ha categories xineses més difícils d'aprendre que d'altres.

En segon lloc, es parteix d'una idea tan restrictiva de les categories que no es poden explicar completament; és a dir, hi ha molts membres que no encaixen en un sistema tan rígid com el que se sol plantejar. Com que, a més a més, no s'expliquen els principis formatius de les categories, els estudiants no les entenen i per tant acaben pensant que l'única opció és memoritzar-ne una llista de membres. Tenint un grau de comprensió baix o nul d'aquestes categories, les acaben veient arbitràries i els seu aprenentatge com a difícil (punt que enllaça de nou amb el principi).

En tercer lloc, una anàlisi contrastiva mal entesa ha dut a un aïllament excessiu d'una subcategoria de mesuradors (els individuals), la qual cosa ha contribuït al desvirtuament de la categoria dels mesuradors, en general, i de les seves funcions i equivalències, en particular.

En quart lloc, una docència centrada exclusivament en l'ús prescriptiu dels mesuradors ens ha portat a la paradoxa que els estudiants estrangers amb un bon nivell de xinès en fan un ús més correcte que el ciutadà xinès mitjà. És responsabilitat de les autoritats lingüístiques reflexionar sobre aquest desfasament entre norma i ús i està en mans del criteri del professor la major o menor acceptació d'usos més simplificats per part dels estudiants.

L'últim punt, i en el nostre cas el més important, és la qüestió de com es presenten els equivalents, que ofereix dues vessants: la que proclama que els mesuradors no tenen equivalents o bé la que proporciona *un* sol equivalent per a cada mesurador. Com hem explicat en aquest capítol, totes dues s'allunyen molt de la realitat, i només cal observar la pràctica traductora per convèncer-se'n. Aquest aspecte es pot començar a treballar a la classe de llengua com a punt de partida, però és també dels que trobarà certa continuïtat a la classe específica de traducció.

Un cop coneixem a fons els problemes, cal conèixer també els receptors de la nostra docència per tenir presents els seus punts forts i les seves debilitats. En aquest cas, els estudiants són persones que comencen sense cap coneixement previ de la llengua i que estudien el xinès per a la traducció. L'enfocament consisteix a rebatre sistemàticament cadascun dels tòpics amb les explicacions justes i amb nombrosos

exemples, posant l'èmfasi a desenvolupar les habilitats que després els seran més útils per a la seva activitat professional.

La vista ràpida que hem fet sobre l'aprenentatge dels mesuradors com a llengua materna ens ha aportat algunes idees interessants que hem incorporat al nostre nou enfocament. Com que l'actitud del professorat es transmet fàcilment als estudiants és també vital, doncs, que aquest la canviï si volem sortir amb èxit d'aquesta empresa. En general, el professor ha de ser sensible a les dificultats, preveure els problemes, analitzar els errors i buscar-hi solucions.

Si el professorat transmet als estudiants els coneixements necessaris perquè puguin fer un ús passiu i semiactiu correcte d'aquesta categoria gramatical, podrem considerar que els objectius s'han acomplert. Aquests coneixements estan recollits en l'apartat *característiques bàsiques de la categoria*, on hem intentat seleccionar i concentrar els imprescindibles d'acord amb el seu perfil professional. Això no obstant, sempre que les circumstàncies ho permetin, és aconsellable que els estudiants entenguin el sistema de classificació del xinès, per la qual cosa seria interessant introduir-los nocions de com es creen i evolucionen les categories.

Tot i que la coocurrència d'unes paraules amb unes altres respon a unes certes regles, dominar-ne l'ús no és gens fàcil, especialment per a aquells que no són parlants nadius d'aquella llengua. Un cert grau de convenció (opacitat) en la coocurrència d'alguns mesuradors (d'altra banda, els més freqüents) amb noms ha alimentat la idea d'un sistema rígid, estàtic i arbitrari, però no té sentit aprendre les categories associant un sol mesurador a cada nom, tal com s'aprèn el gènere gramatical en català. Una de les coses que aconseguirem amb la comprensió de les categories de mesuradors serà reduir la càrrega d'aprenentatge memorístic, que no és gaire popular en el context pedagògic actual.

Si lliguem la dissecció de les categories amb el fet que aquest sistema de categorització lingüística és flexible i permet classificar les entitats del món en més d'una categoria, ja haurem introduït els estudiants en la qüestió de per què un mateix nom pot coocórrer amb més d'un mesurador, aspecte que és important que

assumeixin com a una de les «gràcies» del sistema ja que, més enllà dels usos convencionals, dóna molt de joc als escriptors i, de retruc, als traductors.

Com que els estudiants de traducció tenen unes característiques molt especials i ben definides, hem considerat que el millor era abordar separatament i amb certa profunditat com es poden aconseguir cadascun dels objectius de l'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors, centrant-nos en el cas concret dels mesuradors. Aquests objectius es resumeixen en cinc: l'anàlisi del text des del punt de vista de la traducció; la sensibilitat envers l'activitat traductora; l'anàlisi contrastiva; la competència cultural, i la preparació per a l'ús d'obres de referència.

Quant al primer objectiu, proposem inculcar la idea en els estudiants que el sentit del text va més enllà de la superfície lingüística del que s'expressa i que, per tant, la seva anàlisi ha de superar aquests límits. Així doncs, per poder interpretar un text adequadament cal que es remetin al context (factors interns i externs del text), on entren tant elements del context de creació (com ara la intertextualitat) com elements del context d'interpretació, és a dir, cal que s'acostumin a treballar amb un concepte de context prou ampli com perquè abraci des del productor del text fins al receptor.

Quant al segon objectiu, la sensibilitat envers l'activitat traductora, cal una labor molt a fons que els faci treballar la noció d'equivalència i traduïbilitat dels mesuradors perquè s'adonin que disposen de diferents estratègies de traducció en funció de les necessitats concretes i que no hi ha solucions infal·libles. El fet que les nostres gramàtiques no tinguin una categoria gramatical independent anomenada *mesuradors* (ja que s'inclouen dins d'altres categories) no significa que no se'n puguin trobar equivalents. Es pot recórrer a diferents recursos lingüístics per expressar el significat d'una expressió amb mesurador, a vegades trobarem un vehicle similar (traducció literal i traducció explicativa), a vegades podrem expressar el mateix significat amb un recurs retòric diferent (traducció amb una nova imatge) i, a vegades, simplement no trobarem la manera (omissió). És a dir, no hi ha una equivalència gramatical però sí pragmàtica. Ara bé, el fet que reivindicuem l'existència d'equivalents pragmàtics no significa, en cap cas, que considerem el català, el castellà o l'anglès llengües classificadores. Una cosa són les consideracions

teòriques respecte de la tipologia lingüística i una altra si a efectes pràctics és possible o no trobar equivalències per a les construccions amb mesuradors.

Aquestes qüestions aniran lligades, d'una banda, a l'anàlisi contrastiva, que els permetrà veure les diferències i similituds entre les llengües de treball i, de l'altra, amb la competència cultural. Tot plegat els permetrà avaluar la millor estratègia traslativa en cada cas. En tot cas, l'estratègia de traducció ha de ser adequada a la intenció, la funció, el registre i la situació. Cal aprendre a interpretar correctament el sentit del que s'expressa a través de la llengua i del que està implícit, com ara els elements d'intertextualitat, etc.

Així doncs, l'estratègia de traducció de la metàfora dependrà o estarà limitada per diferents factors: lingüístics, socioculturals, estètics i literaris, ja que la traducció haurà de ser respectuosa o adient amb les convencions i tradicions (assimilació) a no ser que es busqui premeditadament un efecte d'estranyament. Tal com hem vist en els exemples dels capítols sisè i setè, la traducció pot ser més o menys literal en alguns casos, i en d'altres existeix una forma pròpia d'expressar aquella imatge en català / castellà, però el més difícil de trobar és l'equilibri entre el sentit i la imatge. Per bé que és cert que no podem determinar principis universals, sinó que només podem marcar tendències, està clar que aquest nou enfocament aclarirà moltes coses i permetrà resoldre problemes tant en l'aprenentatge com en la traducció.

Des del nostre punt de vista no és possible formar futurs traductors de xinès i no entrar a fons en l'estudi dels mesuradors, que requereix una dedicació a llarg termini i ben fonamentada. L'aprenentatge es pot plantejar com un procés *in crescendo*, començant per les coocurrències convencionals i acabant pels usos extraordinaris, ja que cal conèixer les coocurrències habituals per poder adonar-nos quan no ho són.

Actualment encara es fan servir principis i mètodes en la didàctica dels mesuradors que podríem etiquetar d'«antiquats» i que demanaran temps per anar canviant. L'anàlisi dels fenòmens lingüístics amb les eines que ens proporcionen els estudis de traducció ens permet abordar el tema dels mesuradors no des de la perspectiva estàtica que adopten la majoria de lingüistes, sinó des de les situacions de producció

real, dins d'un discurs, en l'àmbit de la pragmàtica. Aquest panorama actual més aviat descoratjador ha de suposar un toc d'atenció per a tots els professionals del ram de la formació i ens ha d'engrescar a continuar treballant en aquesta línia, treball del qual creiem que es poden beneficiar molt no només els estudiants del xinès, sinó també els estudis de traducció.

Conclusions

Una de les hipòtesis de què hem partit en el present treball ha estat que els mesuradors no són un mer fenomen gramatical, sinó un mecanisme que el xinès té per codificar un tipus de categorització lingüística. La importància que tenen els termes *categoritzar* i *categoria* per a la nostra investigació, doncs, ens ha fet veure la necessitat d'explicitar en quina noció de categoria ens basàvem, la qual cosa ens ha portat a exposar els principis i postulats més importants del marc teòric amb què hem treballat al llarg de tota la tesi: la lingüística cognoscitiva.

A més de partir del model inherentment heterogeni, plural i interdisciplinari de la lingüística cognoscitiva, hem mirat d'oferir una anàlisi eclèctica abordant els mesuradors des de la perspectiva de diferents disciplines, la qual cosa ens ha permès fer-ne una anàlisi i una definició integrals. Hem begut, doncs, també d'altres fonts referencials, com ara la lingüística contrastiva, la lingüística textual, l'ensenyament de llengües, la teoria de la traducció, la didàctica de la traducció i la sociolingüística.

La lingüística cognoscitiva és especialment adequada per a un enfocament aplicat com el nostre, ja que la seva font de dades és la producció real i no una idealització que intenti explicar la capacitat del llenguatge; alhora, ens facilita un enfocament holístic, postulant que el llenguatge no es pot separar de la resta de facetes de la cognició humana, de manera que sintaxi, semàntica i pragmàtica formen un tot indissociable.

Aquesta adhesió a la lingüística cognoscitiva obeeix a la constatació que molts fenòmens lingüístics associats als mesuradors que representaven «punts foscos» del seu ensenyament esdevenen més transparents i comprensibles a partir de l'aplicació d'aquesta teoria. Això és així perquè, malgrat ser una disciplina molt jove, recull una sèrie de principis i teories d'altres tradicions lingüístiques i els desenvolupa de manera que ens proporciona unes eines conceptuais i un marc metodològic ideals per a la descripció integrada dels diferents aspectes que constitueixen el llenguatge, en

general, i l'establiment d'una teoria general i satisfactòria dels mesuradors, en particular, circumstància que ens permet fer un salt qualitatiu respecte de la resta d'enfocaments vigents fins ara. La resta de models s'han mostrat, des del nostre punt de vista, clarament insuficients a causa de la seva rigidesa i incapacitat d'integrar i explicar fenòmens presents en llengües, com ara el xinès, tradicionalment bandejades de l'estudi dels diferents corrents lingüístics occidentals. I aquesta explicació ens interessa des d'un doble punt de vista: la didàctica de les llengües i la didàctica de la traducció.

En el primer capítol hem descrit, a grans trets, perquè les dificultats al voltant de l'aprenentatge dels mesuradors es deriven principalment d'un concepte aristotèlic de les categories i, a tall de breu introducció, hem mostrat com la lingüística cognoscitiva podia ajudar a resoldre la majoria dels problemes que aniríem desenvolupant amb més profunditat en els capítols subsegüents de la tesi.

Una tasca que no podíem eludir era la descripció de la categoria, ja que el concepte que en tinguéssim ens havia de condicionar tota la investigació posterior. Malgrat que la nostra recerca estava centrada en el xinès modern i la varietat estàndard, ens ha semblat interessant començar fent un seguiment del moment en què els mesuradors van aparèixer a l'escena lingüística xinesa, els motius que propiciaren aquesta aparició i com es van anar desenvolupant fins a fixar estructuralment allò que originàriament era tan sols una estratègia comunicativa. És a dir, els mesuradors com a categoria gramatical són fruit d'un llarg procés de gramaticalització que continua sent actiu.

Un cop centrats en el xinès modern, hem examinat les relacions d'aquesta categoria amb la resta de categories gramaticals xineses i hem descobert que té nombrosos punts d'intersecció amb la resta de categories, especialment les nominals, la qual cosa dibuixa una categoria amb límits difusos i amb membres perifèrics a cavall entre dues categories o més. Quan hem mirat de caracteritzar la categoria des dels diferents nivells del llenguatge, ens hem adonat que els mesuradors són una classe relativament estable que es pot definir fàcilment en termes sintàctics, morfològics (en

un grau inferior), semàntics i cognoscitius. Es tracta, a més, d'una categoria oberta, la qual cosa propicia un cert moviment d'altres i baixes de membres.

Més enllà de la sistematització dels aspectes gramaticals, com ara determinar la seva naturalesa, fixar-ne la terminologia, etc., també ens interessava esbrinar quin lloc ocupen els mesuradors en les xarxes semàntiques del xinès. Hem començat fent un exercici de comparació de les categories xineses amb una llista de grans categories de classificació universals proposada per Allan (1977), mitjançant la qual ens hem adonat que el sistema de classificació xinès és força prototípic en alguns aspectes mentre que en d'altres és força peculiar, com ara en el fet que les dicotomies animat / no animat i humà / no humà no constitueixen un criteri de classificació primari.

Gràcies als treballs de Johnson (1987), Langacker (1987) i Lakoff (1987b), sabem que l'experiència s'estructura d'alguna manera *a priori* i independentment dels conceptes, és a dir, hi ha uns mecanismes cognoscitius bàsics que serveixen de macroestructura a les categories. Entre aquests mecanismes hi ha els *models cognoscitius*, els quals tenen diferents principis estructurals (les imatges esquemàtiques, les projeccions metafòriques i les projeccions metonímiques) i no són universals, sinó que depenen en última instància dels anomenats *models culturals*. És a dir, els esquemes o sistemes metafòrics limiten el significat i el nostre raonament, perquè estableixen un ventall de patrons possibles, de manera que cada cultura està limitada per les primeres matèries de què disposa el seu sistema lingüístic.

La diversitat dels membres inclosos en les categories de mesuradors s'explica perquè la categorització consisteix a tractar com a equivalents estímuls diferents; això és degut al fet que les entitats del món són tan diverses que per comoditat i economia cognoscitives necessitem buscar-hi similituds que ens permetin agrupar-les i treballar amb un nombre més limitat de conceptes. Aquesta agrupació en funció de certes propietats, que és el que coneixem amb el nom de *categorització*, es fa sobre la base de diversos principis i paràmetres. La forma és una propietat destacada de moltes entitats, i per això ha esdevingut un criteri important de classificació, però no és l'únic, ja que les propietats no han de ser per força inherents a les entitats, sinó que

també poder ser atribuïdes en funció, sobretot, de com hi interactuem (aspecte que pot variar d'una cultura a una altra).

Les *categories complexes* es formen per la intersecció d'una o més propietats típiques que tendeixen a coincidir, i estan estructurades per encadenaments, de manera que, a partir d'uns membres prototípics i més centrals, a poc a poc altres membres es van incorporant a la categoria pel principi de semblança de família (ja sigui per extensió natural o metafòrica) fins a formar una categoria radial i complexa. La complexitat semàntica, l'abstracció i l'àmbit d'un mesurador poden variar moltíssim. Algunes subcategories són força restringides i d'altres molt heterogènies, com ara el cas de 把 (*ba*), explicat al cinquè capítol. Normalment, la pertinença d'un individu a una categoria s'estableix a partir del seu grau de similitud amb el prototipus, però també es pot deure al fet de compartir alguna característica amb la major part dels membres de la categoria o perquè es considera que té alguna similitud amb algun (a vegades l'extensió es produeix pel principi de *domini experiencial compartit*); per això, hi ha entitats que permeten ser categoritzades de més d'una manera, és a dir, poden coocórrer amb més d'un mesurador.

L'estudi de l'estructura interna de les categories ha posat de manifest que l'aparent arbitrietat d'aquestes és, de fet, una realitat motivada, de manera que hem confirmat una de les hipòtesis d'inici, i això ens duu a pensar que, si aconseguim fer aquestes estructures transparents (aïllant-ne els millors exemples, explicant els encadenaments, associant-les a la influència dels models culturals, etc.), en facilitarem en gran manera l'aprenentatge. Ara bé, la composició d'una categoria i les seves expansions no són fàcils de predir, ja que sempre hem de comptar amb un cert grau d'imprevisibilitat associada a les convencions socials i culturals.

Un altre aspecte clau en aquesta nova concepció de les categories és que no existeixen límits clars entre elles, sinó que el pas d'una categoria a una altra és gradual i ve marcat per membres perifèrics, els quals marquen fronteres difuses respecte d'altres categories. Per això, les categories inclouen exemples marginals, la pertinença dels quals a la categoria és dubtosa o vacil·lant. La lingüística cognoscitiva presenta, doncs, les categories com a sistemes no rígids ni homogenis i

remet al concepte de *propietat pertinent però no necessària*. Tot això fa que es pugui construir un model més flexible i dinàmic que s'adapta millor a la realitat dels mesuradors.

El sistema de classificació lingüística del xinès té, doncs, la particularitat que és flexible i que ofereix una gamma de coocurrències possibles, les quals s'usen amb diferents nivells d'automatització. Hi ha coocurrències convencionalitzades que funcionen com una *unitat* (en els termes en què parla Langacker) i estan tan interioritzades que el parlant les pot manipular amb facilitat i no li cal reflexionar sobre com les ha construïdes. Ara bé, els mesuradors, com a manifestació de processos metonímics i metafòrics, també tenen un cert marge per a la innovació i l'ús poètic. Per això, per tal d'aconseguir un efecte retòric especial, de vegades es deixa de banda la coocurrència d'ús habitual per fer-ne un ús creatiu.

L'elecció més o menys automàtica del mesurador l'hem d'entendre, doncs, en un *continuum*, ja que l'usuari disposa d'un determinat corpus de possibilitats en condicions «normals» i, des d'aquest punt de vista, la coocurrència és, dins un marge, previsible. Ara bé, si sortim de la «normalitat», en el sentit que en fem un ús propi no estàndard més enllà de les unitats convencionalitzades, les possibilitats d'associació s'amplien de manera directament proporcional al registre. En una situació de comunicació oral, per exemple, el parlant segurament no es planteja quin mesurador cal usar en cada cas, sinó que agafa aquell que és més prototípic per al tipus de situació comunicativa en què es troba. Ara bé, davant la necessitat de produir un text escrit, el més probable és que, amb la voluntat d'escriure amb un llenguatge més acurat, avaluï les diferents possibilitats abans de decidir quina és la més adequada. Si el text és literari, aleshores aquesta reflexió pot anar encaminada a produir un efecte inesperat en el lector, per la qual cosa prescindirà de l'estoc de què disposa i s'esforçarà per trobar la seva pròpia imatge.

Un cop vist que una mateixa entitat pot coocórrer amb mesuradors distints perquè la podem veure des de més d'un punt de vista o podem estar interessats a destacar-ne trets diferents, hem de concloure que els mesuradors no estan establerts *a priori* sinó que depenen del context i, per tant, no podem dir que hi hagi una coocurrència millor

que una altra. Els mesuradors funcionen, doncs, com filtres de la realitat, modelen la percepció i imposen un determinat punt de vista del parlant sobre les entitats del món; per això, l'elecció d'un mesurador o d'un altre comporta, majoritàriament, canvis en el significat o la imatge (independentment del fet que siguin expressions equivalents en termes de contingut). La importància d'aquest component subjectiu en l'ús dels mesuradors ha estat sistemàticament negligida en la docència i la traducció.

De fet, però, les diferències en l'ús dels mesuradors entre persones i situacions obeeixen a una conjunció de factors de molt variada índole: restriccions gramaticals (valències), ambigüitat cognoscitiva de les entitats, influència dialectal (inclosa la llengua estàndard), nivell de formalitat en l'estil i factors semàntics i pragmàtics. Així doncs, es parteix del referent per determinar la *gamma col·locacional* de què es disposa, i a partir d'aquí entren en joc preferències personals (idiolecte), convencions (dialecte), la situació (pragmàtica), etc.

Hem tancat el tercer capítol amb un repàs dels recursos de simplificació associats a l'ús dels mesuradors, el qual ha posat de manifest la distància que separa les dades prescriptives dels mesuradors (norma) de les descriptives (ús). És un fet contrastat la forta tendència a la simplificació i l'empobriment en l'ús dels mesuradors, portat al seu grau màxim per l'ús generalitzat de ↑ (*ge*) i l'omissió d'alguns mesuradors, independentment de la zona geogràfica de procedència i del nivell cultural dels parlants. En general, sembla que com més informal és l'estil (el canal oral és un factor decisiu) més disminueix en la varietat i la freqüència d'ús dels mesuradors. Només en el terreny literari sembla que continuen «vius» com a recurs estilístic i pragmàtic, tot i que l'omissió hi és també molt freqüent. En tot cas, els motius que expliquin els fenòmens de l'omissió i la geització els haurem d'anar a buscar en el nivell del discurs més que no pas en el de la gramàtica.

Des del nostre punt de vista, hi ha un buit significatiu en la literatura sobre aquesta realitat, que, d'altra banda, no pot escapar a cap lingüista, ja que està poc explicat fins a quin punt és correcte o incorrecte l'ús generalitzat del mesurador ↑ (*ge*), quan clarament hi ha mesuradors més específics, i per què és tan habitual l'omissió del mesurador. Sembla que hi ha autors més permissius i d'altres de més conservadors,

però, en tot cas, la diferència existent entre les llargues llistes de mesuradors que trobem als diccionaris i a les gramàtiques i el reduït nombre que s'usa realment en la llengua parlada és massa pronunciada. Seria bo, doncs, aclarir si es tracta d'una qüestió de correcció, d'una mera qüestió d'estil o una qüestió de competència del parlant.

Aikhenvald (2000) explica que la productivitat o vitalitat d'un sistema es mesura per la seva capacitat d'acceptar i classificar membres nous, a més a més de poder reanalitzar i estendre el ventall semàntic del sistema al llarg del temps; per això, entenem que el sistema de classificació lingüística del xinès és un sistema altament productiu i dinàmic.

Conscients de la importància del coneixement profund de les categories per a l'aprenentatge dels mesuradors i inspirats en els dos treballs pioners en la matèria (tant per l'objecte d'estudi com per la metodologia emprada) de Tai i Wang (1990) i Tai i Chao (1994), ens vam proposar de dur a terme un estudi prototípic similar de quatre categories de mesuradors amb límits difusos tant entre elles com quant a les seves funcions (a cavall entre la categorització i la quantificació): 双 (*shuang*), 对 (*dui*), 套 (*tao*) i 副 (*fu*). A partir de les dades prescriptives de què disposàvem vam cercar els membres prototípics de cada categoria mirant de traçar les línies d'associació entre aquests i els membres d'extensió natural i metafòrica. Alhora, vam aprofitar una visita a la Xina per recollir un nombre de dades descriptives provinents d'informants, les quals vam confrontar posteriorment amb les prescriptives.

Les conclusions principals d'aquest «treball de camp» es poden resumir en els punts següents: 1) el criteri principal de categorització d'aquests quatre mesuradors és de tipus funcional; 2) la forma i la distribució espacial tenen també un paper en la categorització amb aquests quatre mesuradors; 3) la categorització està influenciada per factors socioculturals, alguns dels quals han quedat opacs a causa del pas del temps; 4) malgrat l'aparent «sinonímia» entre diferents parelles d'aquests mesuradors, no sempre són intercanviables, i 5) els usuaris se senten insegurs i cometem «errors» en l'ús d'aquests mesuradors. Des del nostre punt de vista, és urgent que es faci un estudi integral dels mesuradors xinesos com a sistema de

categorització humana o, si més no, que es duguin a terme més estudis explicatius de categories concretes, ja que serien d'un gran valor no solament didàctic, sinó també per a altres àmbits del coneixement, com ara l'antropologia, la sociolingüística i la psicolingüística.

Tal com hem vist, una realitat variada demana ser organitzada en classes, i per això els mesuradors són sovint objecte de classificació. Després d'una àmplia revisió bibliogràfica de la qüestió, ens hem adonat de la necessitat d'establir-ne una de nova més enllà de la visió categoritzadora dels mesuradors i feta d'acord amb un sol criteri. Hem proposat una primera classificació feta amb criteris sintàctics, perquè ens sembla que en un primer estadi, en què els estudiants coneixen molts pocs mesuradors, és la més senzilla d'entendre. Ara bé, més endavant el criteri semàntic es mostra més adequat, perquè, d'una banda, ens és més útil a l'hora d'analitzar el text amb ulls de traductor i, de l'altra, és més fàcilment assimilable pels estudiants, perquè és el que accentua les similituds entre les llengües en joc quan en fem l'anàlisi contrastiva.

Així doncs, hem elaborat una classificació temptativa en funció de la mesura que expressen els mesuradors, els quals hem distribuït en els grups següents: individuals, col·lectius, indefinits, de tipus, contenidors, d'extensió, estàndards, populars, partitius, de freqüència, de durada, instrumentals i compostos. Es tracta d'una classificació que es regeix pels principis de la lingüística cognoscitiva, és a dir, les categories tenen límits difusos, hi ha membres més centrals i d'altres de més perifèrics que marquen les zones de transició. A més a més, hi ha membres que poden pertànyer a més d'una classe, sigui pel seu caràcter polisèmic, sigui perquè es poden analitzar des de més d'un punt de vista. Cada categoria s'ha acompanyat d'un quadre amb exemples que són més il·lustratius que no pas llistes exhaustives i tancades. Un últim aspecte que ens agradaria remarcar de la nostra classificació és que la frontera tradicional entre mesuradors nominals i verbals queda desdibuixada.

El primer gran aspecte que trobem a faltar en la literatura és el de les funcions dels mesuradors. Aquesta mancança l'atribuïm al fet que habitualment les anàlisis que s'han fet del fenomen han estat molt parcials, en el sentit que s'han estudiat els

mesuradors com ens aïllats o, com a molt, en el nivell sintagmàtic, però no en l'àmbit del discurs, que constitueix el nivell més interessant de cara a la traducció.

Els mesuradors poden tenir diferents funcions semàntiques interrelacionades: individualitzar, quantificar, categoritzar, generalitzar i descriure; de totes elles, la literatura sobre el tema pràcticament només estudia la segona i la tercera que, a més, sovint es presenten com a excloents, quan de fet són simultànies, tot i que s'alternen en el seu pes específic segons el cas. Un exemple clar d'aquesta dificultat de traçar línies divisòries entre quantificació i categorització és el mesurador 副 (*fu*), tal com hem assenyalat al quart capítol. A més, el fet mateix que no quantifiquem totes les entitats de la mateixa manera ja implica que alhora les estem categoritzant.

Hem de tenir en compte que les funcions semàntiques estan íntimament relacionades amb el discurs i que la diferència entre semàntica i pragmàtica és una qüestió de grau i conveniència descriptiva; per això, el tractament a part de les funcions discursives no s'ha d'entendre com a marca discontinua en l'exposició, sinó més aviat com un moviment de *zoom* per guanyar perspectiva. Per fer-ho ens hem servit d'alguns conceptes de la lingüística textual de Halliday i Hassan (1976). Aquest és un dels punts en què creiem que aquesta tesi pot fer una aportació important al panorama general, perquè, que ens consti, ningú no ha parlat mai abans dels mesuradors en els termes en què ho hem fet nosaltres.

La hipòtesi central que ens ha dut a aquesta nova exploració és que els mesuradors són elements importants de la cohesió textual. Això és així perquè participen de tots els diferents mecanismes disponibles que contribueixen a aquesta cohesió, com ara l'el·lipsi, la substitució, la referència i la cohesió lèxica (manifestada mitjançant la repetició, la sinonímia i la col·locació). Aquesta hipòtesi s'ha vist confirmada amb el descobriment de nombrosos exemples de tipus literari, els quals ens han convençut que els traductors han de tenir-los molt en compte si volen fer bé la seva feina.

La relació dels mesuradors i el discurs, però, no s'acaba aquí. Diferents estudis descriptius (Erbaugh 1986; Polio 1994; Aikhenvald 2000) han conclòs que hi ha una forta correlació entre l'ús de les construccions amb mesurador i la importància

temàtica, la novetat de la informació, l'especificitat i la recurrència del referent, etc. Com més important és la informació, més probabilitats hi ha que s'usi un mesurador per introduir aquesta informació; és a dir, l'ús dels mesuradors ve més determinat pel context lingüístic o discurs que pel referent (nom o verb).

En el sisè capítol també s'han abordat les funcions dels mesuradors des del punt de vista socioestilístic, la qual cosa inclou tant el seu ús com a figures retòriques, com el seu paper indicatiu de la procedència geogràfica o social dels parlants, passant per la incidència que raons fonètiques i de ritme poden tenir a l'hora d'utilitzar-los. Malgrat que tots aquests factors són importants en l'àmbit de la traducció, ens hem detingut més en la creació de figures retòriques mitjançant els mesuradors, per la seva originalitat dins la situació actual.

Des d'un bon principi, hem partit de la hipòtesi que l'ús dels mesuradors respon a un ús metafòric del llenguatge. L'ús d'aquest recurs per crear imatges metafòriques i metonímiques és tan usual que els parlants nadius no en són conscients; per això, parlem de *metàfores mortes o convencionalitzades*. A més a més de proporcionar un estoc determinat d'aquest tipus d'imatges que són compartides per tota la comunitat i formen part de la poètica interna comuna, el sistema també permet la creació d'imatges noves mitjançant un ús extraordinari o no habitual de les coocurrències entre noms i mesuradors. Així doncs, quan l'usuari vol aconseguir un determinat efecte per provocar el riure, suggerir una evocació exquisida, fer una crítica, etc., pot recórrer als mesuradors com a recurs estilístic. Ens hem inspirat en Zhang Xiangqun (1995) per establir una tipologia de figures retòriques fruit d'aquest ús atípic, la qual recull exemples literaris de prosopopeia, metàfora, metonímia, sàtira, exageració i sinestèsia.

Els nombrosos exemples que hem vist de les coocurrències no habituals de noms i mesuradors posen de manifest una vegada més la flexibilitat i les possibilitats potencials del sistema xinès. Sembla que els límits els marca l'acceptabilitat de l'expressió resultant, ja que es tracta de metàfores acabades d'encunyar, per la qual cosa la seva descodificació no és automàtica, sinó que demana un esforç per part del

receptor. Des del nostre punt de vista, aquests usos són més a prop de la creació artística que de la rigidesa gramatical.

L'examen de la gamma de funcions possibles dels mesuradors ha evidenciat la seva total rellevància en l'estructuració del discurs i la necessitat d'analitzar-los en context, des de l'àmbit integral de la pragmàtica, abans d'adoptar estratègies de traducció.

El darrer capítol estava orientat a aprofitar aquells punts de la nostra recerca que podien tenir una aplicació en la didàctica dels mesuradors i la seva traducció, però, com que el nostre àmbit de treball és la didàctica de la llengua estrangera per a la traducció, aquests dos àmbits gairebé s'han fos en un.

Abans de suggerir possibles noves vies pedagògiques ens ha semblat interessant repassar com s'han ensenyat tradicionalment els mesuradors, cosa que ens ha permès identificar sis tòpics o «problemes» principals que estan interrelacionats. Primer, els mesuradors van associats a l'etiqueta *punt difícil de la gramàtica xinesa*; segon, es recorre a la memorització com a única solució possible per a l'aprenentatge de les categories; tercer, es dóna un protagonisme excessiu als mesuradors individuals, fet que esbiaixa la percepció de les funcions de tota la categoria i anul·la totalment la seva visió en perspectiva; quart, ningú no es fa ressò de la disparitat entre norma i ús amb l'ànim de donar-ne explicacions; cinquè, la visió aristotèlica que es dóna de les categories fa que es mostrin arbitràries i que no es consideri la categorització múltiple, i, sisè, la dificultat de trobar equivalents mot a mot d'alguns mesuradors concrets ha fet estendre la idea errònia que en general no tenen traducció.

El nou enfocament en l'ensenyament dels mesuradors podria partir, doncs, del coneixement de l'estat de la qüestió per poder canviar aquells aspectes que s'adeqüen menys a les necessitats dels estudiants. En una primera fase de l'aprenentatge seria bo presentar les categories com un macrosistema integrat i coherent, és a dir, explicar breument quines són les estructures semàntiques i cognoscitives que permeten l'aparició de les categories de mesuradors, alhora mirem d'explicar els encadenaments dins d'elles per tal que els alumnes s'adonin que la inclusió dels

diferents membres té una motivació semàntica. És a dir, podem fer una descripció que contingui regles o principis que recullin els aspectes generals aprofitant l'aparició d'una forma específica. Assenyalar els membres de les categories que en són bons representants (prototipus) i proporcionar-los una classificació amb les categories hiperònimes, com la que hem proposat en el cinquè capítol, la qual segurament tindria també una certa rendibilitat pedagògica.

D'altra banda, es pot mostrar als estudiants com els noms coocorren amb més d'un mesurador segons la seva *gamma col·locacional*, que pot ser més o menys limitada en funció de diferents factors, i com un canvi de mesurador es tradueix en un canvi de significat (o de la imatge), informació a tenir en compte a l'hora de traslladar l'expressió a una altra llengua.

El nou enfocament que proposem no obeeix solament a l'aplicació dels postulats de la lingüística cognoscitiva, sinó també a la idiosincràsia dels nostres alumnes. L'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors és una fase prèvia a l'ensenyament i la pràctica de la traducció; per tant, el tipus de coneixements que adquireixin en aquesta fase i la manera com ho facin incidiran directament en la seva manera de traduir. En aquesta fase preparatòria hem de mirar de desenvolupar en ells unes habilitats específiques adequades als nostres objectius, que són: l'anàlisi del text des del punt de vista de la traducció (especialment la comprensió lectora), la sensibilitat envers l'activitat traductora, la competència cultural, l'anàlisi contrastiva i el maneig d'obres de referència.

El primer objectiu és que els estudiants analitzin el text amb mentalitat de traductors; amb aquesta finalitat, cal que analitzin tot el context. Per context s'ha d'entendre no només les paraules que coocorren amb el mesurador en aquell text concret, el registre, els marcadors de cohesió, etc. (*context intern*), sinó també el *context extern*, que inclou un munt d'informacions que van des del context de creació fins al d'interpretació, en què el *context de cultura* és especialment rellevant.

La sensibilitat envers l'activitat traductora pot començar per canviar la noció d'equivalència, que es mostra massa restrictiva en l'enfocament tradicional, ja que el

fet que els mesuradors, com a categoria gramatical, no tinguin equivalent en català ni en castellà no significa que els significats que expressen no es puguin traslladar a les nostres llengües. Ara bé, no és possible recomanar mètodes concrets, sinó que haurém d'analitzar tot el context per poder decidir la millor estratègia traductora en cada cas. Per tal d'exemplificar això, n'hem il·lustrat unes quantes (traducció literal, omissió, explicació i substitució per una imatge nova) amb exemples reals que demostren que els traductors han trobat equivalents pragmàtics després d'analitzar (més o menys conscientment) la intertextualitat, la situacionalitat, la intencionalitat, la informativitat i la cohesió, entre altres factors.

Hem vist que la traducció literal en alguns casos funciona, i que en d'altres hem d'adaptar-nos als mecanismes de cohesió de la llengua d'arribada (coocurrències, anàfora, etc.). La majoria de vegades, però, s'han de buscar mitjans expressius alternatius per tal d'expressar el mateix. Finalment, hi ha casos en què no és possible trobar la manera d'expressar-ho. Els mesuradors s'han plantejat com un problema d'equivalència simplement perquè la noció d'equivalència s'ha limitat a la d'equivalència gramatical o mot a mot, quan, de fet, a nivell textual i pragmàtic els mesuradors no presenten més problemes d'equivalència que qualsevol altra categoria gramatical. En la pràctica, doncs, aquesta noció no s'hauria d'entendre com dos pols excloents, sinó com una gradació (amb límits difusos, membres centrals i d'altres de més perifèrics), i s'hauria d'avaluar globalment per tal d'aconseguir una expressió acceptable tant des del punt de vista de la cultura d'arribada com des del punt de vista de les estratègies de traducció possibles. En definitiva, tot i que ni el català ni el castellà ni l'anglès no són llengües classificadores, podem afirmar sense gaire reserves que normalment s'hi poden trobar equivalents (pragmàtics) als mesuradors xinesos.

L'anàlisi contrastiva té, per nosaltres, un doble objectiu. D'una banda, els estudiants haurien d'acceptar que cada llengua té les seves particularitats i les seves restriccions –per això la realitat es codifica de manera diferent– i, per tant, haurien d'aprendre a canviar de perspectiva, relativitzar la pròpia manera de percebre les coses (la categorització) i fer un esforç per veure-ho tot com ho veu l'altra cultura. D'altra banda, una major consciència dels sistemes de categorització de la pròpia llengua els

pot ajudar a adonar-se que, malgrat la distància cultural i geogràfica que ens separa, les nostres capacitats i experiències sensorials, motrius i intel·lectuals són similars i, per tant, la nostra relació amb el món és la mateixa en molts aspectes; és a dir, més enllà de les diferències, compartim moltes coses. Nosaltres reivindicuem, doncs, l'anàlisi contrastiva no solament com a manera de localitzar els problemes i desenvolupar estratègies, sinó també com una oportunitat per posar l'accent en les coincidències.

El llenguatge és inseparable de la cultura, de manera que és desitjable que els traductors siguin biculturals a més a més de bilingües. La cultura forma part del context de situació extern i participa, consegüentment, del significat global del text. En definitiva, per poder interpretar i traduir un text satisfactòriament és fonamental saber-ne analitzar els elements textuais interns i tot allò que l'envolta (cànon estètic, intertextualitat, etc.), és a dir, aprendre a copsar la càrrega cultural del text, la manifestació de la qual comença en el lèxic (inclosos els mesuradors) i acaba en l'estructura textual, passant per la morfosintaxi.

L'últim gran objectiu de la didàctica de la llengua estrangera per a traductors és que els estudiants aprenguin a manejar les obres de referència i de consulta d'una manera adequada als seus objectius, ja que no és el mateix buscar informació per interpretar correctament un mesurador que buscar-la per millorar la nostra expressió escrita o bé perquè en volem traduir un. De fet, pràcticament no hi ha materials orientats a l'ensenyament per a la traducció, de manera que, un cop identificades les necessitats, seria interessant elaborar materials de consulta adequats i satisfactoris. De moment, hauríem de prevenir els alumnes contra les equivalències mot a mot dels diccionaris bilingües i estimular-los perquè busquin la seva pròpia equivalència un cop hagin analitzat tots els elements que participen del context.

Per tot el que hem vist en aquesta tesi, sembla que la didàctica dels mesuradors ha de partir d'un plantejament heurístic, en què s'ha de formar els estudiants perquè, d'una banda, facin servir la intuïció per saber les coocurrències entre noms i mesuradors (possibles categoritzacions d'aquella entitat) i, de l'altra, recorrin a la creativitat a l'hora de trobar equivalents en la seva pròpia llengua materna.

A tall de conclusió general, hem de dir que en el cas d'un fenomen tan complex com aquest, si no l'estudiem des de diferents punts de vista, amb un enfocament multidisciplinari i tenint en compte els diferents nivells del discurs, no el podrem descriure holícticament. Aquest enfocament innovador, inspirat en els postulats de la lingüística cognoscitiva, amb una vocació eminentment pragmàtica, i fet des de l'angle de la traducció, pot representar un punt d'inflexió en l'àmbit de l'estudi dels mesuradors.

Aquesta tesi obre tota una colla d'interrogants i possibles línies de recerca futures, com ara fins a quin punt els autors han detectat i aprofiten les possibilitats expressives dels mesuradors o bé només es tracta d'un recurs estilístic minoritari; si això es produeix o no també en els registres orals, aspecte que seria d'interès per als intèrprets; com es duu a terme la transferència entre idiomes que tenen mesuradors, com ara el japonès i el xinès; com es fa el procés de traducció inversa de les llengües que no tenen mesuradors cap al xinès; fins a quin punt els usuaris i els autors són conscients de les diferències de significat o d'imatge amb l'ús de mesuradors diferents (és a dir, hi ha intencionalitat); vista la tendència a la simplificació, si hi ha o no risc que acabin desapareixent, etc. En qualsevol cas, estem convençuts que cal continuar aprofundint en aquests aspectes i tots els altres que es tracten en aquesta tesi per intentar que els avenços produïts en l'àmbit teòric es reflecteixin també en una millora en els camps de la pedagogia i de la traducció.

Apèndixs

Apèndix I Llibres i llistes que ofereixen informació sobre col·locacions entre mesuradors i noms

LLISTA DE MESURADOS → NOMS AMB QUÈ ES PODEN APARELLAR

- BEIJING YUYAN XUEYUAN. 1988. *Breve diccionario chino - español*. Pequín: Editora comercial.
- BELLASSEN, J., KANEHISA, T.; ZHANG, Z. 1996. *Chinois Mode d'Emploi. Grammaire Pratique et Exercices*. París: Éditions Youfeng. Libraire Éditeur.
- CHAO, Yuen-ren. 1985. *A Grammar of Spoken Chinese*. Berkeley: University of California Press.
- COYAUD, Maurice, M. 1973. *Classification nominale en chinois: les particules numéraux*. La Haia; París: Mouton. (Études linguistiques, 3.)
- COYAUD, Maurice; PARIS, Marie-Claude. 1976. «Classificateurs Nominaux». A: COYAUD, Maurice; PARIS, Marie-Claude. *Nouvelles Questions de Grammaire Chinoise*. París: Dunod, p. 141-50. (Documents de linguistique quantitative, 28).
- DARROBERS, Roger; XIAO-PLANES, Xiaohong. 1998. «Les Spécificatifs». A: DARROBERS, Roger; XIAO-PLANES, Xiaohong. *Éléments fondamentaux de la phrase chinoise*. París: Youfeng.
- DONG, Tianqi. 1991. *Petit Lexique Pratique Chinois-Français des Specificatifs. Hanfa Liangci Cidian*. París: Librairie You-Feng.
- GUO, Xianzhen. 1987. *Xiandai Hanyu Liangci Shouce* [Manual de mesuradors del xinès modern]. Pequín: Zhongguo heping chubanshe.
- HUANG, Juren; CHEN, Kejian; LAI, Qingxiong. 1997. *Changyong liangci cidian* [Diccionari de mesuradors d'ús freqüent]. Taipei: Zhongyang yanjiuyuan ciku xiaozu; Guoyü ribao chubanshe zhongxin.
- JIAO, Fan. 1993. *Kan tu xue liangci. Learning Chinese Measure Words*. Pequín: Sinolingua.

- LI, Ying-che. 1970. «A Pedagogically Relevant Re-definition of Chinese Classifiers». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 5, p. 107-116.
- LIU, Xuemin; DENG, Chongmo. 1989. *Xiandai hanyu mingci liangci dapei cidian* [Diccionari de col·locacions de mesuradors i noms del xinès modern]. Hangzhou: Zhejiang jiaoyu chubanshe.
- LIU, Ziping. 1996. *Hanyu Liangci Cidian* [Diccionari de mesuradors xinesos]. Hohot: Nei menggu jiaoyu chubanshe.
- ROVIRA, Sara. 1998. *Diccionari de Mesuradors Xinesos: ús i traducció al Català*. Bellaterra: Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 45.)
- SHANGWU YINSHUGUAN CISHU YANJIU ZHONGXIN. 2000. *Yingyong hanyu cidian*. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- SHEN, Shanhong. 1998. *Zhongguo yuyan wenhua beijing han-ying shuangjie cidian. A Chinese-English Dictionary with Cultural Background Information*. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- SHIYONG YING-HAN CIDIAN [Diccionari pràctic anglès-xinès]. 1996. Pequín: Sinolingua.
- WANG, Dajing; WU, Zhifang. 1988. *Times Dictionary of Chinese Classifiers. Shidai Hanyu Liangci Cidian*. Singapur: Federal Publications.
- XU, Zenghui; ZHOU, Minkang. 1997. *Gramática china*. Bellaterra: Servei de Publicacions UAB. (Materials, 30.)
- YANG, Qinghui. 1993. *Xiandai hanyu zhengwu cidian* [Diccionari de correccions i incorreccions del xinès modern]. Pequín: Beijing shifan daxue chubanshe.

LLISTA DE NOMS → MESURADORS AMB QUÈ PODEN COCÓRRER

- ABBIATI, Magda. 1997. *Grammatica di cinese moderno*. 2 vol. Venècia: Cafoscarina.
- DONG, Tianqi. 1991. *Petit Lexique Pratique Chinois-Français des Specificatifs. Hanfa Liangci Cidian*. París: Librairie You-Feng.

- FANG, Yuqing. 1992. *Shiyong hanyu yufa* [Gramàtica d'ús del xinès]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan.
- JIAO, Fan. 1993. *Kan tu xue liangci. Learning Chinese Measure Words*. Pequín: Sinolingua.
- LIU, Xuemin; DENG, Chongmo. 1989. *Xiandai hanyu mingci liangci dapei cidian* [Diccionari de col·locacions de mesuradors i noms del xinès modern]. Hangzhou: Zhejiang jiaoyu chubanshe.
- LÜ, Shuxiang. 1980. *Xiandai hanyu babai ci* [800 paraules del xinès modern]. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- LUO, Anyuan. 1996. *Jianming xiandai hanyu yufa* [Gramàtica concisa del xinès modern]. Pequín: Zhongyang minzu daxue chubanshe.
- SHANGWU YINSHUGUAN CISHU YANJIU ZHONGXIN. 2000. *Yingyong hanyu cidian*. Pequín: Shangwu yinshuguan.

Apèndix II Prototipus de les quatre categories

L'ordenació de les paraules és alfabètica d'acord amb el sistema de transcripció del pinyin.

* Aquesta columna correspon al número d'ocurrències.

PARAULA	TRADUCCIÓ	PINYIN	对	副	双	套	*
鹤鹑	guatlles	<i>anchun</i>	✓				1
螯	pinces	<i>ao</i>	✓				1
白壁	<i>bi</i> blanc	<i>bai bi</i>			✓		1
《巴金文集》	<i>Antologia de Bajin</i>	<i>Bajin wenji</i>				✓	1
办法	solució	<i>banfa</i>				✓	6
班子	cos, elenc	<i>banzi</i>				✓	6
把戏	acrobàcia, truc	<i>baxi</i>				✓	3
杯筷	got i palets	<i>beikuai</i>		✓			1
被褥	roba de llit	<i>beiru</i>		✓			1
杯子	got	<i>beizi</i>	✓			✓	2
本领	capacitat	<i>benling</i>		✓		✓	3
本相	aspecte original	<i>benxiang</i>		✓			1
笔	estri per escriure	<i>bi</i>	✓				1
便装	roba informal	<i>bianzhuang</i>				✓	1
别致的牛仔装	vestit de vaquer original	<i>biezhi de niuzai zhuang</i>				✓	1
鼻孔	narius	<i>bikong</i>	✓		✓		1
布景	decoració, escenografia	<i>bujing</i>				✓	1
不同的面孔	cara diferent	<i>butong de miankong</i>		✓			1
餐具	coberteria	<i>canju</i>				✓	2
策略	tàctica	<i>celüe</i>				✓	1
茶具	joc de te	<i>chaju</i>				✓	6
唱片	disc	<i>changpian</i>				✓	1
翅膀	ala	<i>chibang</i>	✓		✓		7
愁眉苦脸	cara trista	<i>choumei kulian</i>					
炊具	estris de cuina	<i>chuiju</i>				✓	2
触角	tentacle, antena	<i>chujiao</i>			✓		1
厨具	bateria de cuina	<i>chuju</i>				✓	1
床板	tauló del llit	<i>chuangban</i>		✓			1
床架	bastidor del llit	<i>chuangjia</i>		✓			1
春联	tríptics	<i>chunlian</i>	✓	✓			1
触须	cirrus, palp	<i>chuxu</i>	✓				1
瓷器	porcellana	<i>ciqu</i>				✓	3

丛书	col·lecció de llibres	<i>congshu</i>				✓	6
搭档	soci, associat	<i>dadang</i>	✓				1
打法	manera de pegar	<i>dafa</i>				✓	1
大话	paraula exagerada	<i>dahua</i>				✓	1
打架的姿势	aire baralladís	<i>da jia de zishi</i>		✓			1
担架	perxa	<i>danjia</i>		✓			4
单元房	habitació individual	<i>danyuan fang</i>				✓	1
担子	perxa	<i>danzi</i>		✓			3
刀叉	ganivet i forquilla	<i>dao cha</i>		✓			1
道理	raó, argument	<i>daoli</i>				✓	3
得意的样子	aspecte orgullós	<i>deyi de yangzi</i>		✓			1
电池	pila	<i>dianchi</i>	✓	✓			5
电脑程式	procés informàtic	<i>diannao chengshi</i>				✓	1
钓竿	canya de pescar	<i>diaogan</i>		✓			1
东北虎	tigre del nord-est	<i>dongbei hu</i>	✓				1
冬衣	roba d'hivern	<i>dongyi</i>		✓			1
对联	díptics	<i>duilian</i>		✓			11
赌具	objectes per al joc	<i>duju</i>		✓			1
耳朵	orella	<i>erduo</i>	✓		✓		7
恶人	malvat	<i>e'ren</i>	✓				1
耳环	arracada	<i>erhuan</i>	✓	✓	✓		12
耳机	auriculars	<i>erji</i>		✓			4
儿女	nen i nena, parelleta	<i>ernü</i>	✓		✓		3
耳坠	arracades	<i>erzhui</i>		✓			1
发辮	trena	<i>fabian</i>	✓				1
法律制度	sistema legal	<i>falü zhidu</i>				✓	1
防盗装置	instal·lació antirobatori	<i>fangdao zhuangzhi</i>				✓	1
方法	manera	<i>fangfa</i>				✓	1
房间	habitació	<i>fangjian</i>				✓	3
房子	casa	<i>fangzi</i>				✓	5
废话	bajanda	<i>feihua</i>				✓	1
飞鸟	ocell volador	<i>feiniao</i>	✓				1
非洲大象	elefant africà	<i>Feizhou daxiang</i>	✓				1
夫妇	marit i muller	<i>fufu</i>	✓				5
父母	pare i mare	<i>fumu</i>			✓		1
夫妻	marit i muller	<i>fuqi</i>	✓				11
服装	roba	<i>fuzhuang</i>				✓	4
父子	pare i fill	<i>fuzi</i>	✓				1
杠铃	halter	<i>gangling</i>		✓			1
高考试题	preguntes	<i>gaokao shiti</i>				✓	1

	selectivitat						
睾丸	testicles	<i>gaowan</i>	✓				1
胳膊	braç	<i>gebo</i>			✓		1
歌喉	veu	<i>gehou</i>		✓			1
鸽子	colom	<i>gezi</i>	✓				5
工具	eines de treball	<i>gongju</i>				✓	2
怪相貌	aspecte sorprès	<i>guai xiangmao</i>		✓			1
拐杖	crosses	<i>guaizhang</i>		✓			1
管理制度	sistema de gestió	<i>guanli zhidu</i>				✓	1
规范	regla	<i>guifan</i>				✓	1
规计	trampa, intriga	<i>guiji</i>				✓	1
规矩	regla	<i>guiju</i>				✓	3
规则	regla	<i>guize</i>				✓	1
规章制度	sistema de regles	<i>guizhang zhidu</i>				✓	1
裹腿	bena (per a la cama)	<i>guotui</i>		✓			1
骨头架子	esquelet	<i>gutou jiazi</i>		✓			1
好嗓子	bona veu	<i>hao sangzi</i>		✓			4
好心肠	bon cor	<i>hao xinchang</i>		✓			1
和蔼的面孔	aspecte afable	<i>he'ai de miankong</i>		✓			1
黑心肠	maldat, dolenteria	<i>hei xinchang</i>		✓			1
壶	gerra, tetera, florer	<i>hu</i>	✓				2
画	dibuix	<i>hua</i>				✓	1
滑稽向	aspecte còmic	<i>huajixiang</i>		✓			2
谎话	mentida	<i>huanghua</i>				✓	3
谎言	mentida	<i>huangyan</i>				✓	1
画片	postal d'un quadre	<i>huapian</i>				✓	1
花瓶	florer	<i>huaping</i>	✓			✓	8
蝴蝶	papallona	<i>hudie</i>	✓				4
护耳	hu'er	<i>orellera</i>	✓				1
绘图	dibuix	<i>huitu</i>				✓	1
护腿	hutui	<i>canyellera</i>	✓				1
货郎担	perxa d'un venedor ambulant	<i>huolangdan</i>		✓			1
护腕	canellera	<i>huwan</i>				✓	1
护膝	genollera	<i>huxi</i>		✓	✓		2
鸡	gallina, gall	<i>ji</i>	✓				2
假发	perruca	<i>jiafa</i>		✓			1
佳偶	matrimoni feliç	<i>jia'ou</i>	✓				1
家伙	eines de la casa	<i>jiahuo</i>				✓	1
家具	objectes de la casa	<i>jiaju</i>				✓	7

肩膀	espatlles	<i>jianbang</i>		✓	✓		3
煎饼	truita de farina, crep	<i>jianbing</i>				✓	1
奸相	aspecte pervers	<i>jianxiang</i>		✓			2
浆	rem	<i>jiang</i>	✓				1
脚	peu	<i>jiao</i>	✓		✓		6
角	banya	<i>jiao</i>	✓	✓	✓		2
骄傲的神气	aire orgullós	<i>jiao'ao de shenqi</i>		✓			1
教材	manual	<i>jiaocai</i>				✓	3
绞架	forca	<i>jiaojia</i>		✓			1
教具	útils per a l'ensenyament	<i>jiaoju</i>				✓	1
脚镣	grillons	<i>jiaoliao</i>		✓			1
枷锁	jou	<i>jiasuo</i>		✓			1
假惺惺的样子	aspecte hipòcrita	<i>jia xingxing de yangzi</i>		✓			1
假牙	dentadura postissa	<i>jiaya</i>		✓			2
姐妹	germanes	<i>jiemei</i>	✓				3
戒指	anell	<i>jiezhi</i>	✓				1
机构	estructura	<i>jigou</i>				✓	1
计划	pla	<i>jihua</i>				✓	1
犄角	banya	<i>jijiao</i>	✓		✓		1
伎俩	ardit, estratagema	<i>jiliang</i>				✓	1
惊慌的神情	expressió d'alarma	<i>jinghuang de shenqing</i>		✓			1
精神	esperit, ànims, vigor	<i>jingshen</i>		✓			1
惊喜的神态	expressió de sorpresa i alegria	<i>jingxi de shentai</i>		✓			1
惊异的颜色	expressió de sorpresa	<i>jingyi de yanse</i>		✓			1
经验	experiència	<i>jingyan</i>				✓	1
纪念品	objecte commemoratiu	<i>jinianpin</i>				✓	1
纪念邮票	segells commemoratius	<i>jinian youpiao</i>				✓	1
近视镜	prismàtics	<i>jinshijing</i>		✓			1
金手表	rellotge d'or	<i>jin shoubiao</i>	✓				1
金钢笔	bolígraf d'or/d'acer	<i>jin/gang bi</i>	✓				1
金鱼	peix vermell	<i>jinyu</i>	✓				1
技术	tècnica	<i>jishu</i>				✓	2
救生衣	roba de salvament	<i>jiushengyi</i>				✓	1
酒窝	clot (a la galta)	<i>jiuwo</i>	✓				1
剧本	drama, argument	<i>juben</i>				✓	1
课本	llibre de text	<i>keben</i>				✓	4

可怜相	expressió	<i>kelianxiang</i>		✓			2
客气话	paraula de cortesia	<i>keqihua</i>				✓	2
孔雀	paó	<i>kongque</i>	✓				2
筷子	palet	<i>kuaizi</i>		✓	✓		16
筐	galleda	<i>kuang</i>		✓			1
苦相	expressió	<i>kuxiang</i>		✓			1
狼狈相	expressió	<i>langbeixiang</i>		✓			2
蓝色水兵副	vestit de mariner blau	<i>lanse shuibing fu</i>				✓	1
老花镜	ulleres per a presbícia	<i>laohuajing</i>		✓			1
冷面孔	aspecte fred	<i>leng miankong</i>		✓			1
乐天派的架势	aire optimista	<i>letianpai de jiashi</i>		✓			1
恋人	enamorat	<i>lianren</i>	✓				1
理论	teoria	<i>lilun</i>				✓	1
伶俐相	aspecte llest	<i>linglixiang</i>		✓			1
理由	raó, argument	<i>liyou</i>				✓	1
犁杖	arada	<i>lizhang</i>		✓			1
孪生	bessons	<i>luansheng</i>	✓				1
锣鼓	gong i tambor	<i>luogu</i>				✓	1
箩筐	cistell de bambú	<i>luokuang</i>		✓			1
鹿茸	banyot de cervatell	<i>lurong</i>	✓				1
马	cavall	<i>ma</i>	✓				1
马具	guarniment de les cavalleris	<i>maju</i>				✓	1
矛盾	contradicció	<i>maodun</i>	✓				6
马靴	bota	<i>maxue</i>			✓		1
蚂蚱	llagosta (insecte)	<i>mazha</i>	✓				1
眉毛	cella	<i>meimao</i>	✓		✓		3
门墩	piló d'entrada	<i>mendun</i>	✓				1
面孔	cara	<i>miankong</i>		✓			1
棉质的冬衣	roba d'hivern de cotó	<i>mianzhi de dongyi</i>				✓	1
墨镜	ulleres de sol	<i>mojing</i>		✓			1
眸子	pupil·la, ull	<i>mouzi</i>	✓				1
木屐	esclop	<i>muji</i>			✓		1
模具	eines del camp	<i>muju</i>				✓	1
母女	mare i filla	<i>munü</i>	✓				1
鸟	ocell	<i>niao</i>	✓				2
牛	bou, vaca	<i>niu</i>	✓				1
牛角	banya	<i>niujiao</i>	✓				1
农具	eines del camp	<i>nongju</i>				✓	1

朋友	amic	<i>pengyou</i>	✓				1
骗人话	paraula d'engany	<i>pianrenhua</i>				✓	1
乒乓板	pala de ping pong	<i>pingpangban</i>		✓			2
婆媳	sogra i nora	<i>poxi</i>	✓				1
铺板	tauló per a camastre	<i>puban</i>		✓			1
扑克牌	cartes	<i>pukepai</i>		✓			11
棋	joc d'escacs	<i>qi</i>		✓			6
巧手	mà destre	<i>qiaoshou</i>			✓		1
情侣	enamorats	<i>qinglü</i>	✓				3
情人	amants	<i>qingren</i>	✓				2
蜻蜓	libèl·lula	<i>qingting</i>	✓				1
球拍	raqueta	<i>qiupai</i>		✓			3
棋友	parella d'escacs	<i>qiyou</i>	✓				1
拳式	moviment de punys	<i>quanshi</i>				✓	1
拳头	puny	<i>quantou</i>	✓	✓			2
曲子	melodia	<i>quzi</i>				✓	3
人马	efectius	<i>renma</i>				✓	5
认真的神气	aire de seriositat	<i>renzhen de shenqi</i>		✓			1
热心肠	efusivitat	<i>rexinchang</i>		✓			1
乳房	pit, mamella	<i>rufang</i>	✓				2
沙发	sofà	<i>shafa</i>	✓			✓	7
商人打扮	posat de comerciant	<i>shangren daban</i>		✓			1
设备	equipament	<i>shebei</i>				✓	6
身材	grandària	<i>shencai</i>		✓			1
生气的样子	aspecte enfadat	<i>shengqi de yangzi</i>		✓			4
神气	expressió	<i>shenqi</i>		✓			2
神情	expressió	<i>shenqing</i>		✓			1
石狮子	lleó de pedra	<i>shi shizi</i>	✓				2
石磨	mola, pedra de moldre	<i>shimo</i>	✓				1
手	mà	<i>shou</i>			✓		11
手表	rellotge de polsera	<i>shoubiao</i>	✓				2
手段	ardit, mètode	<i>shouduan</i>		✓			1
手法	ardit, trampa	<i>shoufa</i>				✓	5
收费标准	pauta de cobrament	<i>shoufei biao zhun</i>				✓	1
手铐	manilles	<i>shoukao</i>		✓			3
首饰	joiells	<i>shoushi</i>	✓	✓			3
手套	guants	<i>shoutao</i>		✓	✓		19
手镯	braçalet	<i>shouzhuo</i>	✓	✓			5

书	llibre	<i>shu</i>				✓	5
双胞胎	bessons	<i>shuangbaotai</i>	✓				3
水桶	galleda	<i>shuitong</i>	✓	✓			3
说法	manera de dir	<i>shuofa</i>				✓	1
斯文相	aspecte educat	<i>siwenxiang</i>		✓			1
台湾猕猴	macaco de Taiwan	<i>Taiwan mihou</i>	✓				1
汤药	medecina en sopa	<i>tangyao</i>		✓			2
套裤	cuixal, sobrecalça	<i>taoku</i>		✓			1
套鞋	xancla	<i>taoxie</i>			✓		1
套袖	maneguí	<i>taoxiu</i>	✓	✓	✓		2
特殊组织	organisme especial	<i>teshu zuzhi</i>				✓	1
条文	clàusula, article	<i>tiaowen</i>				✓	1
铁石心肠	cor de pedra	<i>tieshi xinchang</i>		✓			1
体力	força corporal	<i>tili</i>		✓			1
听诊器	estetoscopi	<i>tingzhenqi</i>		✓			1
蹄子	peül·la	<i>tizi</i>	✓				1
痛苦不堪的表情	expressió d'un dolor extrem	<i>tongku bukan de biaoqing</i>		✓			4
腿	cama	<i>tui</i>			✓		2
腿力	força de cames	<i>tuili</i>		✓			1
图片	fotografia	<i>tupian</i>				✓	1
兔子	conill, llebre	<i>tuzi</i>	✓				2
晚礼服	vestit de nit	<i>wanlifu</i>				✓	1
碗筷	bol i palets	<i>wankuai</i>		✓			1
完全不知情的神情	aspecte de no estar al corrent	<i>wanquan bu zhi qing de shenqing</i>		✓			1
玩艺	joguina	<i>wanyi</i>				✓	1
碗盏	vaixel·la	<i>wanzhan</i>				✓	1
袜子	mitjó	<i>wazi</i>	✓		✓		13
围棋	<i>weiqi</i>	<i>weiqi</i>		✓			1
文选	obres escollides	<i>wenxuan</i>				✓	1
舞伴	parella de ball	<i>wuban</i>	✓				1
五彩缤纷的古装	vestit antic multicolor	<i>wucai binfen de guzhuang</i>				✓	1
无辜的样子	aspecte innocent	<i>wugu de yangzi</i>		✓			1
武装	roba	<i>wuzhuang</i>		✓			2
膝盖	genoll	<i>xigai</i>			✓		2
虾	gamba	<i>xia</i>	✓				1
象棋	joc de bales	<i>xiangqi</i>		✓			2
香烛	encens i ciris	<i>xiangzhu</i>		✓			5
小老虎	petit tigre	<i>xiao laohu</i>	✓				1

笑脸	cara	<i>xiaolian</i>		✓			8
笑容	cara	<i>xiaorong</i>		✓			6
下水	entranyes	<i>xiashui</i>		✓			1
鞋	sabata	<i>xie</i>			✓		16
鞋带	cordons	<i>xiedai</i>		✓	✓		2
西服	vestit occidental	<i>xifu</i>				✓	2
刑具	utensilis de tortura	<i>xingju</i>		✓		✓	1
新人	persona nova	<i>xinren</i>	✓				2
兄弟	germans	<i>xiongdi</i>	✓				1
熊猫	panda	<i>xionghao</i>	✓				1
凶神恶煞的面孔	cara de dimoni i esperit maligne	<i>xiong shen esha de miankong</i>		✓			1
凶相	expressió ferotge	<i>xionghang</i>		✓			3
胸罩	sostenidors	<i>xiongzha</i>		✓			1
喜鹊	garsa	<i>xique</i>	✓				1
袖口	el botó de puny	<i>xiukou</i>	✓				1
袖子	màniga	<i>xiuzi</i>		✓	✓		1
西洋乐器	instrument musical occidental	<i>xiyang yueqi</i>				✓	1
西装	roba occidental	<i>xizhuang</i>				✓	2
选手	jugador seleccionat	<i>xuanshou</i>	✓				2
靴	bota	<i>xue</i>			✓		4
眼镜	ulleres	<i>yanjing</i>		✓			19
眼睛	ull	<i>yanjing</i>	✓		✓		20
眼眉	cella	<i>yanmei</i>			✓		1
严肃的表情	expressió seriosa	<i>yansu de biaoqing</i>		✓			1
严肃的面孔	expressió seriosa	<i>yansu de miankong</i>		✓			7
言语	paraula	<i>yanyu</i>		✓			1
衣服	roba	<i>yifu</i>				✓	8
鹦鹉	lloro	<i>yingwu</i>	✓				1
仪器	aparell	<i>yiqi</i>				✓	3
仪式	cerimònia	<i>yishi</i>				✓	1
椅子	cadira	<i>yizi</i>	✓				2
邮票	segell	<i>youpiao</i>				✓	9
冤家	enemic	<i>yuanjia</i>	✓				1
鸳鸯	ànec mandarí	<i>yuanyang</i>	✓				2
玉斗	<i>dou</i> de jade	<i>yudou</i>			✓		1
渔具	arreus de pescar	<i>yuju</i>		✓		✓	2
玉鸟	ocell de jade	<i>yuniao</i>	✓				1
鱼网	xarxa	<i>yuwang</i>		✓			2

脏话	paraulota	<i>zanghua</i>				✓	1
章程	reglaments, estatuts	<i>zhangcheng</i>				✓	1
战术	tàctica, estratègia	<i>zhanshu</i>				✓	1
照相器材	equip fotogràfic	<i>zhaoxiang qicai</i>				✓	1
鸕鶿	francolí xinès	<i>zhegu</i>	✓				1
针管	tub per a agulles hipodèrmiques	<i>zhenguan</i>		✓			1
枕巾	tovallola de coixi	<i>zhenjin</i>	✓				1
枕头	coixinera	<i>zhentou</i>	✓				7
制度	sistema	<i>zhidu</i>				✓	9
制服	uniforme	<i>zhifu</i>				✓	1
中学语文课本	llibre de llengua de secundària	<i>zhongxue yuwen keben</i>				✓	1
中药	medecina xinesa	<i>zhongyao</i>		✓			7
装订机器	aparells d'enquadernar	<i>zhuangding jiqi</i>				✓	1
妆奁	aixovar	<i>zhuanglian</i>		✓			1
庄严的面孔	expressió solemne	<i>zhuangyan de miankong</i>		✓			1
装置	equipament	<i>zhuangzhi</i>				✓	1
瓜子	grapa	<i>zhuazi</i>	✓				1
镯子	braçalet	<i>zhuozi</i>		✓			5
桌椅	taula i cadires	<i>zhuoyi</i>				✓	1
烛台	candeler	<i>zhutai</i>		✓			1
字	caràcter (escriptura)	<i>zi</i>		✓			1
资料	documents	<i>zilio</i>				✓	1
姊妹花	germanes	<i>zimeihua</i>	✓				1
嘴脸	aspecte, trets	<i>zuilian</i>		✓			1
作风	estil, manera	<i>zuofeng</i>				✓	1

Bibliografia¹

- ABBIATI, Magda. 1997. *Grammatica di cinese moderno*. 2 vol. Venècia: Cafoscarina.
- ADAMS, Karen L. 1986. «Numeral Classifiers in Austroasiatic». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 241-262.
- ADAMS, Karen L.; CONKLIN, Nanci F. 1973. «Toward a Theory of Natural Classification». A: *Papers from the 9th Regional Meeting*. Chicago Linguistic Society, p. 1-10.
- AIKHENVALD, Alexandra Y. 2000. *Classifiers: A Typology of Noun Categorization Devices*. Nova York: Oxford University Press. (Oxford Studies in Typology and Linguistic Theory.)
- ALLAN, Keith . 1977. «Classifiers». A: *Language*, vol. 53, núm. 3, p. 285-311.
- ALLAN, Keith. 1980. «Nouns and Countability». A: *Language*, vol. 56, núm. 3, p. 541-567.
- ALLETON, Viviane. 1979. *Grammaire du chinois*. París: Presses universitaires de France. (Que sais-je?, 1519.)
- ANDERSON, Elna. 1999. «Some Remarks on the Productivity of the Numeral Classifier System in Modern Standard Chinese». Lund University. [Treball inèdit]
- BAKER, Mona. 1992. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Londres; Nova York: Routledge. (Translation Studies).
- BECKER, A. L. 1986. «The Figure a Classifier Makes: Describing a Particular Burmese Classifier». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 327-343.
- BEIJING YUYAN XUEYUAN. 1988. *Breve diccionario chino - español*. Pequín: Editora comercial.
- BELLASSEN, J., KANEHISA, T.; ZHANG, Z. 1996. *Chinois mode d'emploi. Grammaire pratique et exercices*. París: Éditions Youfeng. Libraire Éditeur.

---

¹ Sempre que l'autor no tingui una altra transcripció del seu nom, hem fet la transcripció dels noms xinesos en *pinyin*. Per tal de facilitar la identificació dels documents, sempre que ha estat possible hem escrit el seu nom complet i els caràcters xinesos corresponents.

- BERENGUER, Laura. 1997. «L'ensenyament de llengües estrangeres per a traductors: Didàctica de l'alemany». Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Traducció i d'Interpretació. Tesi doctoral.
- BISANG, Walter. 1999. «Classifiers in East and Southeast Asian Languages. Counting and Beyond». A: GVOZDANOVIC, Jadranka, editor. *Changes in Numeral Systems*. Berlín: Mouton de Gruyter.
- BRUGUERA, Jordi. 1996. *Diccionari etimològic*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. (Diccionaris complementaris.)
- CHANG-SMITH, Meiyun. 2000. «Empirical Evidence for Prototypes in Linguistic Categorization Revealed in Mandarin Numeral Classifiers». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 35, núm. 2, p. 19-51.
- CHAO, Yuen-ren (赵元任). 1985. *A Grammar of Spoken Chinese*. Berkeley: University of California Press.
- CHEN, Fu (陈绂). 1998. «Tan hanyu peibanxing wuliangci de youlai ji qi yingyong yuanze» [Sobre l'origen dels mesuradors nominals acompanyants del xinès i els seus principis d'ús]. A: *Yuyan wenzi yingyong*, vol. 28, núm. 4, p. 24-29.
- CHEN, Gaochun (陈高春), editor. 1995. *Shiyong hanyu yufa da cidian* [Gran diccionari pràctic de la gramàtica xinesa]. Ed. rev. Pequín: Zhongguo laodong chubanshe.
- CHEN, Hongwei. 1999. «Cultural Differences and Translation». A: *Meta*, vol. 44, núm. 1, p. 121-32. [Versió electrònica: <http://www.erudit.org/erudit/meta/v44n01/index.htm>].
- CHEN, Liansheng. 1981. *Gramática del chino elemental*. Mèxic: El Colegio de México.
- CHEN, Wangdao (陈望道). 1978. «Lun xiandai hanyu zhong de danwei he danweici» [Sobre l'unitat i les paraules d'unitat en xinès modern]. A: LI, Jinxi (黎锦熙); LIU, Shiru (刘世儒). *Lun xiandai hanyu zhong de liangci* [Sobre els mesuradors del xinès modern]. Pequín: Shangwu yingshuguan.
- CHEN, Xinwang (陈欣望). 1991. *Han - ying yulin* [Bosc de paraules del xinès xinès - anglès]. Xangai: Shanghai jiaotong daxue chubanshe.
- CHEN, Yachuan (陈亚川). 1992. «Yufa yanjiu zuotanhui jiyao» [Resum del simposi sobre la recerca de la gramàtica del xinès modern]. A: 80 *niandai yu 90*

- niandai zhongguo xiandai hanyu yufa yanjiu* [La recerca sobre gramàtica del xinès modern als anys 80-90]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan, p. 1-51.
- CHENG, Rong (程荣). 1996a. «Liangci ji qi zai fenlei» [Una reclassificació dels mesuradors]. A: HU, Mingyang (胡明扬), editor. *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 330-346
  - CHENG, Rong (程荣). 1996b. «Shuci» [Numerals]. A: HU, Mingyang (胡明扬), editor. *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 320-329.
  - CIRUELA, Juanjo. 1998. «Historia de la lingüística china». Departamento de Lingüística General y Teoría de la Literatura. Facultad de Filosofía y Letras. Universidad de Granada. Tesis doctoral.
  - COYAUD, Maurice. 1973. *Classification nominale en chinois: Les particules numérales*. La Haia; París: Mouton. (Études linguistiques, 3.)
  - COYAUD, Maurice; PARIS, Marie-Claude. 1976. «Classificateurs nominaux». A: COYAUD, Maurice; PARIS, Marie-Claude. *Nouvelles questions de grammaire chinoise*. París: Dunod, p. 141-50. (Documents de linguistique quantitative, 28).
  - CRAIG, Colette. 1986. «Introduction». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 1-10.
  - CROFT, William. 1991. *Syntactic Categories and Grammatical Relations*. Xicago; Londres: The University of Chicago Press.
  - CUENCA, Maria Josep. 1996. *Sintaxi fonamental*. Barcelona: Empúries.
  - CUENCA, Maria Josep; HILFERTY, Joseph. 1999. *Introducción a la lingüística cognitiva*. Barcelona: Ariel. (Ariel Lingüística.)
  - DAI, Mengxia (戴梦霞). 1998. «Yong yu hua de liangci» [Els mesuradors que s'usen amb flors]. A: *Yuwen xuexi* [Aprentatge de la llengua], vol. 5, p. 45-46.
  - DAI, Mengxia (戴梦霞). 1999a. «Liangci “dian”, “xie” ji qita» [Els mesuradors “dian”, “xie” i altres]. A: *Yuwen xuexi* [Aprentatge de la llengua], vol. 4, p. 44-45.
  - DAI, Mengxia (戴梦霞). 1999b. «Yong yu fangwu de liangci» [Els mesuradors que s'usen amb cases i edificis]. A: *Yuwen xuexi* [Aprentatge de la llengua], vol. 1, p. 45-46.

- DAI, Mengxia (戴梦霞). 2000. «Yong yu “cao” de liangci» [Mesuradors que s’usen amb “herba”]. A: *Yuwen xuexi* [Aprentatge de la llengua], vol. 3, p. 36-37.
- DARROBERS, Roger; XIAO-PLANES, Xiaohong. 1998. «Les Spécificatifs». A: DARROBERS, Roger; XIAO-PLANES, Xiaohong. *Éléments fondamentaux de la phrase chinoise*. Paris: Youfeng.
- DEENEY, John J. 1995. «Biculturalism and Ambiculturalism». A: CHAN, Sin-Wai; POLLARD, D. E., editors. *An Encyclopaedia of Translation*. Hong Kong: The Chinese University Press, p. 110-126.
- DENNY, J. Peter. 1976. «What Are Noun Classifiers Good for?». A: *Papers from the 12th Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society*, p. 122-132.
- DENNY J. Peter. 1979. «The “Extendedness” Variable in Classifier Semantics: Universal Features and Cultural Variation». A: MATTHIOT, M., editor. *Contributions to the Sociology of Language*, vol. 27, p. 97-119.
- DENNY, J. Peter. 1986. «The Semantic Role of Noun Classifiers». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, p. 297-308.
- DING, Shengshu (丁声树); LÜ, Shuxiang (吕叔湘); LI, Rong (李荣) et al. 1979. *Xiandai hanyu yufa jianghua* [Introducció a la gramàtica del xinès modern]. Pequín: Zhongguo yuwen zazhi shebian. (Zhongguo yuwen congshu.)
- DIRVEN, René; MARJOLIIN, Verspoor, editors. 1998. *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins. (Cognitive Linguistics in Practice, 1.)
- DIXON, R. M. W. 1986. «Noun Classes and Noun Classification in Typological Perspective». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, p. 105-112.
- DONG, Danian (董大年). 1998. *Xiandai hanyu fenlei cidian*. Xangai: Hanyu da cidian chubanshe.
- DONG, Tianqi (董天琦). 1991. *Petit lexique pratique chinois - français des spécifiques. Hanfa liangci cidian*. Paris: Librairie You-Feng.

- DOWNING, Pamela. 1986. «The Anaphoric Use of Classifiers in Japanese». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 345-375.
- ENCICLOPÈDIA CATALANA. 1999. *Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia catalana. (Diccionaris de l'Enciclopèdia).
- ENCICLOPÈDIA CATALANA. 1993. *Hiperdiccionari. Català – Castellà - Anglès*. Barcelona: Enciclopèdia catalana. [CD-ROM].
- EBERHARD, Wolfram. 1986. *A Dictionary of Chinese Symbols: Hidden Symbols in Chinese Life and Thought*. Londres; Nova York: Routledge. Trad. Campbell, G. L.
- ERBAUGH, M. 1984. «Scissors, Paper, Stone: Perceptual Foundations of Noun Classifier Systems». A: *Papers and Reports on Child Language Development*, vol. 23.
- ERBAUGH, M. S. 1986. «Taking Stock: The Development of Chinese Noun Classifiers Historically and in Young Children». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 399-436.
- FANG, Yuqing (房玉清). 1992. *Shiyong hanyu yufa* [Gramàtica d'ús del xinès]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan.
- FORREST, R. A. D. 1973. *The Chinese Language*. 3a ed. Londres: Faber and Faber. (The Great Languages.)
- FRIEDRICH, Paul. 1970. «Shape in Grammar». A: *Language*, vol. 46, núm. 2, p. 379-407.
- FUNG, Mary. M. Y. 1995. «Translation of Metaphor». A: CHAN, Sin-Wai; POLLARD, D. E., editors. *An Encyclopaedia of Translation*. Hong Kong: The Chinese University Press. 658-671.
- GAO, Gensheng (高更生); TAN, Dezi (谭德姿); WANG, Liting (王立廷), editors. 1992. *Xiandai hanyu zhishi da cidian* [Gran diccionari enciclopèdic del xinès modern]. Jinan: Shandong jiaoyu chubanshe.
- GIBBS, Raymond W. 1996. «What's Cognitive about Cognitive Linguistics?». A: CASAD, Eugene H., editor. *Cognitive Linguistics in the Redwoods: The Expansion of a New Paradigm in Linguistics*. Nova York: Mouton de Gruyter, p. 27-53. (Cognitive Linguistics Research, 6).
- GIL, David. 2000. «Syntactic Categories, Cross-Linguistic Variation and Universal Grammar». A: VOGEL, P.M.; COMRIE, B., editors. *Approaches to the*

- Typology of Word Classes*, Berlín; Nova York: De Gruyter, p. 173-216. (Empirical Approaches to Language Typology, 23).
- GREENBERG, J. H. 1990a. «Dynamic Aspects of Word Order in the Numeral Classifier». A: DENNING, K; KEMMER, S., editors. *On Language. Selected Writings of Joseph H. Greenberg*. Stanford: Stanford University Press, p. 227-240.
  - GREENBERG, J. H. 1990b. «Numeral Classifiers and Substantival Number: Problems in the Genesis of a Linguistic Type». A: DENNING, K; KEMMER, S., editors. *On Language. Selected Writings of Joseph H. Greenberg*. Stanford: Stanford University Press, p. 166-193.
  - GUO, Xianzhen (郭先珍). 1987. *Xiandai hanyu liangci shouce* [Manual de mesuradors del xinès modern]. Pequín: Zhongguo heping chubanshe.
  - GUOJIA DUI WAI HANYU JIAOXUE LINGDAO XIAO ZU BANGONGSHI HANYU SHUIPING KAOSHI BU. 1992. *Hanyu shuiping cihui yu hanzi dengji da gang* [Gran compendi de paraules i caràcters del xinès per graus de dificultat]. Pequín: Beijing yuyan wenhua daxue chubanshe.
  - HALLIDAY, M. A. K.; HASAN, Ruqaiya. 1976. *Cohesion in English*. Londres: Longman.
  - HATIM, Basil; MASON, Ian. 1990. *Discourse and the Translator*. Londres; Nova York: Longman. (Language in Social Life Series).
  - HE, Jie (何杰). 2001. «Dongci zuo liangci de miao yong». A: *Xue hanyu*. Pequín: Beijing yuyan wenhua daxue, p. 9-10.
  - HE, Yang (贺阳). 1996. «Xing ming jianlei de jiliang kaocha» [Estudi estimatiu sobre la pertinença simultània a la categoria nominal i adjectival]. A: HU, Mingyang (胡明扬). *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 157-167.
  - HONG, Xinheng (洪心衡). 1981. *Xiandai hanyu yufa gaiyao* [Resum gramatical del xinès modern]. Canton: Guandong renmin chubanshe.
  - HU, Fu (胡附). 1957. *Shuci he liangci* [Numerals i mesuradors]. Xangai: Xin zhishi chubanshe. Hanyu zhishi jianghua. (Yuwen huibian, 2.)
  - HU, Mingyang (胡明扬). 1996. «Dong ming jianlei de jiliang kaocha» [Estudi estimatiu sobre la pertinença simultània a la categoria nominal i verbal]. A: HU, Mingyang (胡明扬), editor. *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de

- classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 258-285.
- HUANG, Juren (黄居仁); CHEN, Kejian (陈克健); LAI, Qingxiong (赖庆雄). 1997. *Changyong liangci cidian* [Diccionari de mesuradors d'ús freqüent]. Taipei: Zhongyang yanjiuyuan ciku xiaozu; Guoyu ribao chubanshe zhongxin.
  - JACKENDOFF, Ray. 1983. *Semantics and Cognition*. Cambridge (Mass.): The MIT Press.
  - JIANG, Tian (江天). 1980. *Xiandai hanyu yufa tongjie* [Gramàtica completa del xinès modern]. Shenyang: Liaoning renming chubanshe.
  - JIAO, Fan (焦凡). 1993. *Kan tu xue liangci. Learning Chinese Measure Words*. Pequín: Sinolingua.
  - JOHNSON, Mark. 1987. *The Body in the Mind: the Bodily Basis of Meaning, Imagination and Reason*. Xicago; Londres: The University of Chicago Press.
  - JOHNSON, Mark; LAKOFF, George. 1980. *Metaphors we Live by*. Xicago; Londres: University of Chicago Press.
  - KE, Ping. 1999. «Cultural presuppositions and misreadings». A: *Meta*, vol. 44, núm. 1, p. 133-43. [Versió electrònica: <http://www.erudit.org/erudit/meta/v44n01/index.htm>].
  - KILLINGLEY, Siew-Yue. 1983. *Cantonese Classifiers: Syntax and Semantics*. Newcastele: Grevatt & Grevatt.
  - LAKOFF, George. 1984. *Classifiers as a Reflection of Mind: A Cognitive Approach to Prototype Theory*. (Berkeley cognitive science report, 19.)
  - LAKOFF, George. 1986. «Classifiers as a Reflection of Mind». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam: John Benjamins, p. 13-51.
  - LAKOFF, George. 1987a. «Image and Metaphors». A: *Metaphor and Symbolic Activity*, vol. 2, núm. 3, p. 219-222.
  - LAKOFF, George. 1987b. *Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Xicago: The University of Chicago Press.
  - LAKOFF, George. 1995. «Reflections on Metaphor and Grammar». A: SHIBATANI, Masayoshi; THOMPSON, Sandra, editors. *Essays in Semantics and Pragmatics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, p. 133-144. (Pragmatics & Beyond. New Series, 32).

- LANGACKER, Ronald W. 1987. *Foundations of Cognitive Grammar: Theoretical Prerequisites*. Vol 1. Stanford (California): Stanford University Press.
- LANGACKER, Ronald W. 1990. *Concept, Image and Symbol. The Cognitive Basis of Grammar*. Berlín: Mouton de Gruyter. (Cognitive Linguistics Research, 1.)
- LANGACKER, Ronald W. 1991. *Foundations of Cognitive Grammar: Descriptive Application*. Vol 2. Stanford (California): Stanford University Press.
- LARSON, M. L. 1984. *Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence*. Nova York; Londres: University Press of America.
- LEE, Michael. 1987. «The Cognitive Basis of Classifier Systems». A: *Proceedings of the 13th Annual meeting of Berkeley Linguistics Society*, p. 395-407.
- LEE, Thomas Hun-tak. 1986. «Studies on Quantification in Chinese». Univeristy of California, Los Angeles. Tesi doctoral.
- LEHMANN, F.K. 1979. «Aspects of a Formal Theory of Noun Classifiers». A: *Studies in Language*, vol. 3, núm. 2, p. 153-180.
- LEHRER, Adrienne. 1986. «English Classifier Constructions». A: *Lingua*, vol. 68, p. 109-148.
- LI, Charles N.; THOMPSON, Sandra A. 1981. *Mandarin Chinese: A Functional Reference Grammar*. Berkeley: University California Press.
- LI, Dejin (李德津); CHENG, Meizhen (程美珍). 1988. *A Practical Chinese Grammar for Foreigners*. Pequín: Sinolingua.
- LI, Jinxi (黎锦熙); LIU, Shiru (刘世儒). 1978. *Lun xiandai hanyu zhong de liangci* [Sobre els mesuradors del xinès modern]. Pequín: Shangwu yingshuguan.
- LI, Jinxi (黎锦熙). 1992. *Xin zhu guoyu wenfa* [Nova gramàtica del xinès]. Pequín: Shangwu yingshuguan. (Hanyu yufa congshu.)
- LI, Leyi (李乐毅). 1996. *Jianhua zi yuan*. Pequín: Huayu jiaoxue chubanshe.
- LI, Quan (李泉). 1996. «“Xing + bing” xianxiang kaocha» [Estudi sobre el fenomen “adjectiu + objecte”]. A: HU, Mingyang (胡明扬), editor. *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 168-189.
- LI, Quan (李泉). 1996. «“Xing + dongtai” zhuci kaocha» [Estudi sobre “adjectiu + partícules modals”]. A: HU, Mingyang (胡明扬), editor. *Cilei wenti kaocha*

- [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 190-207.
- LI, Yanrui (李延瑞). 1987. «Guanyu xiushi linshi liangci» [Sobre els mesuradors ocasionals qualificatius]. A: *Yuyan jiaoxue he yanjiu*, vol. 3, p. 42-51.
  - LI, Ying-che. 1970. «A Pedagogically Relevant Re-definition of Chinese Classifiers». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 5, p. 107-116.
  - LIU, Charles. A. 1999. «Measures for Verbs». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 15, núm. 1, p. 3-40.
  - LIU, Hsin-Yun. 1999. «Mandarin Numerative: Revised Definition of Classifiers and Reclassification». First Meeting of the European Association of Chinese Linguistics. París.
  - LIU, Jiesheng (刘劫生). 2000. «Biaoshi shijian de “shu+N” jiegou» [L'estructura “numeral + nom” per expressar esdeveniments]. A: *Shijie hanyu jiaoxue. Teaching Chinese in the World*, vol. 1, p. 35-40.
  - LIU, Xuemin (刘学敏); DENG, Chongmo (邓崇谟). 1989. *Xiandai hanyu mingci liangci dapei cidian* [Diccionari de col·locacions de mesuradors i noms del xinès modern]. Hangzhou: Zhejiang jiaoyu chubanshe.
  - LIU, Yuehua (刘月华); PAN, Wenyu (潘文娱); GU, Weihua (故韦华). 1983. *Shiyong xiandai hanyu yufa* [Gramàtica pràctica del xinès modern]. Pequín: Waiwen jiaoxue yu yanjiu chubanshe.
  - LIU, Zhengtan (刘正谈); GAO, Mingkai (高名凯); MAI, Yongqian (麦永乾) et al. 1984. *Hanyu wailaici cidian* [Diccionari d'estrangerismes del xinès]. Xangai: Shanghai Cishu Chubanshe.
  - LIU, Ziping (刘子平). 1996. *Hanyu liangci cidian* [Diccionari de mesuradors xinesos]. Hohot: Nei menggu jiaoyu chubanshe.
  - LOKE, Kit-Ken. 1994. «Is GE Merely a General Classifier?». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 31, núm. 2, p. 1-22.
  - LOKE, Kit-Ken. 1996. «Norms and Realities of Mandarin Shape Classifiers». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 31, núm. 2, p. 1-22.

- LOKE, Kit-Ken. 1997. «The Grammaticalisation and Regrammaticalization of Chinese Numeral Classifier Morphemes». A: *Journal of Chinese Linguistics*, vol. 25, núm. 1, p. 1-20.
- LU, Fubo (卢福波). 1996. *Dui wai hanyu jiaoxue shiyong yufa* [Gramàtica pràctica per a l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Beijing yuyan wenhua daxue chubanshe.
- LU, Jianming (陆俭明); MA, Zhen (马真). 1985. «Xiushi shuliangci de fuci» [Adverbis modificadors de construccions de numeral i mesurador]. A: LU, Jianming (陆俭明); MA, Zhen (马真). *Xiandai hanyu xuci sanlun* [Assaigs sobre les paraules buides del xinès modern]. Pequín: Beijing daxue.
- LÜ, Bisong (吕必松). 1990. *Dui wai hanyu jiaoxue fazhan gaiyao* [Resum de l'evolució de l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe.
- LÜ, Shuxiang (吕叔湘). 1980. *Xiandai hanyu babai ci* [800 paraules del xinès modern]. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- LÜ, Wenhua. 1994 (吕文华). «Liangci de dengji qiefen» [Segmentació de les classes de mesuradors]. A: LÜ, Wenhua. *Dui wai hanyu jiaoxue yufa tansuo* [Exploració gramatical de la didàctica del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Yuwen chubanshe.
- LÜ, Wenhua (吕文华). 1999. *Dui wai hanyu jiaoxue yufa tixi yanjiu* [Estudi sistemàtic de la gramàtica per a l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Beijing yuyan wenhua daxue.
- LUO, Anyuan (罗安源). 1996. *Jianming xiandai hanyu yufa* [Gramàtica concisa del xinès modern]. Pequín: Zhongyang minzu daxue chubanshe.
- LUO, Zhufeng (罗竹风). 1994. 8 vol. + índex. *Hanyu da cidian* [Gran diccionari del xinès]. Xangai: Hanyu da cidian chubanshe.
- LYONS, John. *Semántica*. 1980. Barcelona: Teide. Trad. Ramon Cerdà.
- MA, Qingzhu (马庆株). 1998. «Shuci, liangci de chengfen he shuliang jiegou de yufa gongneng» [Elements semàntics dels numerals i dels mesuradors i funcions gramaticals de l'estructura numeral-mesurador]. A: MA, Qingzhu (马庆株). *Hanyu yuyi yufa fanchou wenti* [Problemes de categorització semàntica del xinès].

- Pequín: Beijing yuyan wenhua daxue chubanshe, p. 15-39. (Hanyu yuyanxue shiji congshu.)
- MALMQVIST, Nils Göran David. 1991. «Resumen de la gramática del chino moderno». A: RUSSEL, Maeth, editor. *Cuatro estudios sobre la gramática del chino moderno*. Mèxic: Colegio de México, p. 87-90.
  - MARCO, Josep. 1998. «Anàlisi estilística i traducció literària: el cas de *The Sea and the Mirror*, de W. H. Auden». Castelló: Universitat Jaume I. Facultat de Ciències Humanes i Socials. Departament de Traducció i Comunicació. Tesi doctoral.
  - MARCO, Josep. 2002. *El fil d'Ariadna: Anàlisi estilística i traducció literària*. Vic: Eumo Editorial.
  - MARCO, Consuelo; LEE, Wang-Tang. 1998. 2 vol. *Gramática de la lengua china (para hispanohablantes)*. Taipei: Guoli bianyiguan.
  - MEY, Jacob L. 1993. *Pragmatics: An Introduction*. Oxford UK; Cambridge USA: Blackwell.
  - MOLINER, María. 1996. *Diccionario de uso del español*. Madrid: Gredos. [CD-ROM].
  - MUÑOZ, Ricardo. 1994. «El significado de las teorías lingüísticas de la traducción: hacia una aproximación cognitiva». A: *Sendebarr*, vol. 5, p. 67-83.
  - MUÑOZ, Ricardo. 2000. «Translation Strategies: Somewhere over the Rainbow». A: BEEBY, Allison; ENSINGER, Doris; PRESAS, Marisa, editores. *Investigation Translation: Selected Papers from the 4th International Congress of Translation. Barcelona, 1998*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, p. 129-138. (Benjamins Translation Library, 32).
  - NEWMARK, Peter. 1988. *A Textbook of Translation*. Nova York: Prentice Hall.
  - PACKARD, Jerome L. 2000. *The Morphology of Chinese: A Linguistic and Cognitive Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - PARIS, Marie-Claude. 1981. «Chapitre I: L'opération de Quantification / Qualification. Les Classificateurs». A: PARIS, Marie-Claude. *Problèmes de Syntaxe et de Sémantique en Linguistique Chinoise*. París: Collège de France. Institut des hautes études chinoises, p. 19-117.
  - PARIS, Marie-Claude. 1989. «Fonction et fonctionnement des classificateurs en mandarin: Quelques exemples d'argumentation». A: *Linguistique generale et linguistique chinoise*. París: Université Paris VII. Collection ERA642, p. 1-16.

- PENG, Rui (彭睿). 1996. «Mingci he mingci de zai fenlei» [Una reclassificació dels noms]. A: HU, Mingyang (胡明扬). *Cilei wenti kaocha* [Estudi dels problemes de classificació de les paraules]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe, p. 93-120.
- PEYRAUBE, Alain. 1998. «On the History of Classifiers in Archaic and Medieval Chinese». A: T'SOU, B., editor. *Studia Linguistica Serica*. Hong Kong: City University Press, p. 131-145. [Document mecanografiat amb notes de l'autor.]
- PEYRAUBE, Alain; WIEBUSCH, T. 1993. «Le role des classificateurs nominaux en chinois et leurs evolution historique: Un cas de changement cyclique». A: *Faits de langues*, vol. 2, p. 51-61.
- POLIO, Charlene. 1994. «Non-Native Speakers' Use of Nominal Classifiers in Mandarin Chinese». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 29, núm. 3, p. 51-66.
- POTTIER, Bernard. 1975. «La notion de “classificateur” dans les langues romanes». A: SOCIÉTÉ DE LINGÜISTIQUE DE PARIS. *Mélanges Linguistiques offerts a Emile Benveniste*. Louvain: Peeters, p. 455-457.
- PRESAS, Maria Lluïsa. 1996. «Problemes de traducció i competència traductora. Bases per a una pedagogia de la traducció». Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació. Departament de Traducció i d'Interpretació. Tesi doctoral.
- RABADÁN, Rosa. 1991. *Equivalencia y traducción: Problemática de la equivalencia transléctica inglés - español*. León: Universidad de León.
- RAMÍREZ, Laureano. 1995. «Proyecto docente de traducción directa chino - español». Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació. Departament de Traducció i d'Interpretació. Projecte docent.
- RAMÍREZ, Laureano. 1997. «La traducción del chino moderno: Bases teóricas y dificultades contrastivas». Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. de Facultat de Traducció i d'Interpretació. Departament de Traducció i d'Interpretació. Tesi doctoral.
- RAMÍREZ, Laureano. 1999. *Del carácter al contexto: Teoría y práctica de la traducción del chino moderno*. Bellaterra: Servei de publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 74.)

- RAMSEY, S. Robert. 1987. *The Languages of China*. New Jersey: Princeton University Press.
- ROJO LÓPEZ, Ana María. 1999/2000. «Ciencia cognitiva y traducción: Un acercamiento ‘interdisciplinar’». A: *Sendebarr*, vol. 10-11, p. 89-109.
- ROSCH, Eleanor. 1975. «Cognitive Representations of Semantic Categories». A: *Journal of Experimental Psychology: General*, vol. 104, p. 192-233.
- ROSCH, Eleanor. 1978. «Principles of Categorization». A: ROSCH, Eleanor; LLOYD, B. B., editors. *Cognition and Categorization*. Lawrence Erlbaum Associates: New Jersey, p. 27-47.
- ROVIRA, Sara. 1998. *Diccionari de mesuradors xinesos: Ús i traducció al català*. Bellaterra: Servei de publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 45.)
- ROVIRA, Sara. 1999a. «A New Classification of Chinese Measure Words on Workable Teaching Criteria». First Meeting of the European Association of Chinese Linguistics i Treziemes Journées de Linguistique d’Asie orientale, París.
- ROVIRA, Sara. 1999b. «Bases per a una nova classificació dels mesuradors xinesos amb criteris pedagògics». Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d’Interpretació. Departament de Traducció i d’Interpretació. Treball de recerca.
- ROVIRA, Sara. 2001. «What do we Leave Behind when Failing to Translate a Chinese Dead Metaphor?». V Congrés Internacional de Traducció – Interculturalitat i Traducció: Les llengües menys traduïdes. Departament de Traducció i d’Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- ROVIRA, Sara. 2001. «Chinese Measure Words: A Tool for Subjectivation. How do we Translate them?». I Jornada Internacional d’Ensenyament de Llengües per a Traductors. Orgaitzada per GRELT (Departament de Traducció i d’Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- RYGALOFF, Alexis. 1973. *Grammaire élémentaire du chinois*. París: Presses universitaires de France. (Le linguistique, 14.)
- SACKMANN, Robin. 2000. «Numeratives in Mandarin Chinese». A: VOGEL, P.M.; COMRIE, B., editors. *Approaches to the Typology of Word Classes*. Berlín; Nova York: De Gruyter, p. 421-477. (Empirical Approaches to Language Typology, 23).

- SHAFER, E.H. 1948. «Noun Classifiers in Classical Chinese». A: *Language*, vol. 24, núm. 4, p. 408-13.
- SHANGWU YINSHUGUAN CISHU YANJIU ZHONGXIN. 2000. *Yingyong hanyu cidian*. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- SHAO, Jingmin (邵敬敏). 1993. «Liangci de yuyi fenxi ji qi yu mingci de shuangxiang xuanze» [Anàlisi semàntica dels mesuradors i selecció mútua entre noms i mesuradors]. A: *Zhongguo yuwen*, vol. 3, p. 181-188.
- SHEN, Shanhong (沈善洪). 1998. *Zhongguo yuyan wenhua beijing han - ying shuangjie cidian. A Chinese - English Dictionary with Cultural Background Information*. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- SHEN, Yang (沈阳). 1995. «Shuliangci zai mingci duanyu yiwei jiegou zhong de zuoyong yu tedian». [Funció i característiques de l'estructura numeral - mesurador en la transposició del sintagma nominal]. A: *Shijie hanyu jiaoxue* [L'ensenyament del xinès al món], vol. 1, p. 14-20.
- SHI, Xiyao (史锡尧). 1992. «Shiwu danweici de youlai ji shiyong» [Origen i ús dels mesuradors nominals]. A: *Yuyan jiaoxue yu yanjiu*, vol. 2, p. 38-46.
- SHI, Youwei (史有为). 2000. *Hanyu wailai ci* [Paraules fonànies del xinès]. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- SHI, Yu-Zhi (石毓智). 1996. «Proportion of Extensional Dimensions: The Primary Cognitive Basis for Shape-Based Classifiers in Chinese». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 31, núm. 2, p. 37-59.
- SHI, Yuzhi (石毓智). 2001. «Biao wu tixing zhuang de liangci de renzhi jichu» [Base cognoscitiva dels mesuradors que expressen la forma de les entitats]. A: *Yuyan jiaoxue yu yanjiu*, vol. 1, p. 34-41.
- SHIYONG YING-HAN CIDIAN [Diccionari pràctic anglès - xinès]. 1996. Pequín: Sinolingua.
- SNELL-HORNBY, Mary. 1988. *Translation Studies: An Integrated Approach*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- SUI, Qiancun (隋千存), editor. 1995. *Wang Li yuyuanxue cidian* [Diccionari de lingüística de Wang Li]. Xangai: Shangdong jiaoyu chubanshe.

- SUN, Chaofen. 1988. «The Discourse Function of Numerical Classifiers in Mandarin Chinese». A: *Journal of Chinese Linguistics*, vol. 16, núm. 2, p. 298-321.
- SUN, Yizhen (孙义桢). 1999. *Xin han – xi cidian: Nuevo diccionario chino - español*. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- TABAKOWSKA, E. 1993. *Cognitive Linguistics and Poetics of Translation*. Tübingen: Gunter Narr Verlag. (Language in Performance, 9.)
- TAI, H-Y. James. 1992. «Variation in Classifier System Across Chinese Dialects: towards a Cognition-based Semantic Approach». A: *Chinese Languages and Linguistics: Chinese Dialects*, vol. 1, p. 587-608.
- TAI, J. H-Y. 1994. «Chinese Classifier Systems and Human Categorization». A: CHEN, M.; TZENG, O., editors. *Papers Offered to William SY Wang for this Sixtieth Birthday*. Taiwan: Pyramid Press, p. 479-94.
- TAI, H-Y. James; CHAO, Fang-Yi. 1994. «A Semantic Study of the Classifier Zhang». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 29, núm. 3, p. 67-78.
- TAI, James; WANG, Lianqing. 1990. «A Semantic Study of the Classifier Tiao». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 25, núm. 1, p. 35-56.
- TAYLOR, John R. 1989. *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Clarendon Press.
- TIAN, Gaoku (田高库). 1993. *Xiandai hanyu jichu zhishi shiyi*. [Resolució de dubtes sobre coneixements bàsics del xinès modern]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe.
- TS'OU, Benjamin K. 1973. «The Structure of Nominal Classifier Systems». A: JENNER, P. N.; THOMPSON L. C.; STAROSTA, S., editors. *Oceanic Linguistics Special publication*, 13. *Austroasiatic Studies II*. Honolulu, Hawaii, p. 1215-1247.
- TVERSKY, Barbara. 1986. «Components and Categorization». A: CRAIG, Colette, editora. *Noun Classes and Categorization*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, p. 63-75.
- TVERSKY, Barbara; HEMENWAY, Kathleen. 1984. «Objects, Parts, and Categories». A: *Journal of Experimental Psychology: General*, vol. 113, núm. 2, p. 169-193.

- UNGERER, Friedrich; SCHMID, Hans-Jörg. 1996. *An Introduction to Cognitive Linguistics*. Nova York: Assison Wesley Longman Limited.
- VENUTI, Lawrence. 1995. *The Translator's Invisibility: a History of Translation*. Londres; Nova York: Routledge. (Translation Studies).
- VOGEL, P.M.; COMRIE, B., editors. 2000. *Approaches to the Typology of Word Classes*. Berlín; Nova York: De Gruyter. (Empirical Approaches to Language Typology, 23.)
- WANG, Dajing (王达金); WU, Zhifang (吴志芳). 1988. *Times Dictionary of Chinese Classifiers. Shidai Hanyu Liangci Cidian*. Singapur: Federal Publications.
- WANG, Hongyuan (王宏源). 1993. *The Origins of Chinese Characters*. Pequín: Sinolingua.
- WANG, Huan (王环). 1994. *Dui wai hanyu jiaoxue yufa da gang* [Gran compendi gramatical per a la didàctica del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Beijing yuyan xueyuan chubanshe.
- WANG, Jing (王静). 2001. «“Gebixing” yu dongci hou liang chengfen he mingci de yuxu» [El “caràcter individual” i l’ordre de les mesures i noms en posició postverbal]. A: *Yuyan jiaoxue yu yanjiu* [Didàctica i recerca sobre la llengua], núm. 1, p. 48-54.
- WANG, W. S. Y. 1982. «Language in China: A Chapter in the History of Linguistics». A: *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, vol. 17, núm. 2, p. 184-221.
- WANG, Xiliang (王锡良). 1986. *He xiaoxue jiaoshi tan yufa* [Parlant de gramàtica amb els professors de primària]. Xangai: Shanghai jiaoyu chubanshe. (Xiaoxue jiaoshi congshu.)
- WIEBUSCH, Teckla. 1995. «Quantification and Qualification: Two Competing Functions of Numeral Classifiers in the Light of the Radical System of the Chinese Script». A: *Journal of Chinese Linguistics*, vol. 23, núm. 2, p. 1-41.
- WIERZBICKA, Anna. 2000. «Lexical Prototypes as a Universal Basis for Cross-Linguistic Identification of “Parts of Speech”». A: VOGEL, P.M.; COMRIE, B., editors. *Approaches to the Typology of Word Classes*. Berlín; Nova York: De Gruyter, p. 285-317. (Empirical Approaches to Language Typology, 23.)

- WILLIAMS, C. A. S. 1988. 3a ed. rev. *Chinese Symbolism and Art Motifs*. Rutland; Vermont; Tòquio: Charles E. Tuttle Company.
- WONG, Dongfeng; SHEN, Dan. 1999. «Factors Influencing the Process of Translating». A: *Meta*, vol. 44, núm. 1, p. 78-100. [Versió electrònica: <http://www.erudit.org/erudit/meta/v44n01/index.htm>].
- XING, Fuyi (邢福义). 1993. «Tan “shuliang jieyou + xingrongci”» [Sobre la construcció de numeral - mesurador + adjectiu]. A: *Xing Fuyi zi xuan ji* [Recull d'articles de Xing Fuyi escollits per ell mateix]. Zhengzhou: Henan jiaoyu chubanshe. (Zhuming zhongnian yuyanxuejia zi xuan ji.)
- XU, Zenghui (徐曾惠); ZHOU, Minkang (周敏康). 1997. *Gramática china*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 30.)
- YANG, Qinghui (杨庆惠). 1993. *Xiandai hanyu zhengwu cidian* [Diccionari de correccions i incorreccions del xinès modern]. Pequín: Beijing shifan daxue chubanshe.
- YAU, Shun-chiu. 1988. «A Cognitive Approach to the Genesis of Nominal Classifiers as Observed in Archaic Chinese». A: *Journal of Chinese Linguistics*, vol. 16, núm. 2, p. 264-277.
- YIP, Po-Ching.; RIMMINGTON, Don. 1997. *Chinese: An Essential Grammar*. Londres: Routledge.
- ZHANG, Wanqi (张万起). 1992. «Shilun xiandai hanyu fuhe liangci» [Sobre els mesuradors compostos del xinès modern]. A: *Yufa yanjiu he tansuo* [Estudis i recerca sobre gramàtica]. Pequín: Yuwen chubanshe. (Zhongguo yuwen congshu, 6.)
- ZHANG, Wei (张维); XU, Denan (许德楠). 1995. *Memento grammatical du chinois moderne*. 12a ed. Pequín: Sinolingua.
- ZHANG, Xiangqun (张向群). 1995. *Liangci xiuci shenmei lun* [Sobre l'estètica retòrica dels mesuradors]. Xi'an: Shanxi renmin jiaoyu chubanshe.
- ZHANG, Zhigong (张志公). 1985. *Xiandai hanyu* [Xinès modern]. 3 vol. Pequín: Renmin jiaoyu chubanshe. 2n vol.
- ZHAO, Rixin (赵日新). 1999. «Shuo “ge”» [Sobre el mesurador «ge»]. A: *Yuyan jiaoxue yu yanjiu*, vol. 2, p. 36-52.

- ZHAO, Shiyu (赵士钰). 1999. *Hanyu – xibanyayu shuangyu bijiao. Comparación bilingüe entre el chino y el español*. Pequín: Waiyu jiaoxue yu yanjiu chubanshe.
- ZHAO, Yongxin (赵永新). 1995. *Yuyan duibi yanjiu yu duiwai hanyu jiaoxue* [Estudis de lingüística contrastiva i ensenyament del xinès com a llengua estrangera]. Pequín: Huayu jiaoxue chubanshe.
- ZHAO, Yuanren (赵元任). V. Chao Yuen-ren.
- ZHOU, Minkang (周敏康). 1995. «Estudio comparativo del chino y el español. Aspectos Lingüísticos y culturales». Barcelona: Universidad Autónoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació. Departament de Traducció i d'Interpretació. Tesi doctoral.
- ZHU, Dexi (朱德熙). 1982. *Yufa jiangyi* [Dissertacions sobre gramàtica]. Pequín: Shangwu yinshuguan.
- ZHU, Yizhi (朱一之). 1990. *Xiandai hanyu yufa shuyi cidian* [Diccionari de termes gramaticals del xinès modern]. Pequín: Sinolingua.

Fonts dels textos utilitzats com a exemples

- BA, Jin (巴金). [s. a.]. *Jia* [La família].
<<http://www.oklink.net/99/1219/home/index.html>> (agost de 2002).
- BA, Jin (巴金). 1994. *Jia* [La família]. Pequín: Renmin wenxue chubanshe.
- BA, Jin (巴金). 1988. *La familia*. Pequín: Ediciones en lenguas extranjeras. Trad. María Teresa Guzmán.
- BELLASSEN, Joël; ZHANG, Pengpeng; 1997. *A Key to Chinese Speech and Writing*. 2 vol. Pequín: Huayu jiaoxue chubanshe. 2n vol. Trad. Christian Artuso.
- CAN, Xue (残雪). 1996. *Shuang jiao xiang yi tuan yuwang de nüren* [La filla dels peus de xarxa]. Wuhan: Chang jiang wenyi chubanshe. (Kua shiji wencong, 4).
- CAN, Xue (残雪). 1999. «Shan shang de xiao wu» [La cabaneta de la muntanya]. A: LU, Wenfu, editor. *Zhonghua renmin gongheguo wushi nian wenxue mingzuo wenku. Duanpian xiaoshuo juan* [Biblioteca de grans obres de literatura dels 50 anys de la República Popular de la Xina: Antologia de novel·la curta]. 2 vol. Pequín: Zuoja chubanshe, 2n vol, p. 311-314.

- CAO, Yu. (草禺). [s. a.]. *Leiyu* [La tempesta].
<<http://www.21gbook.com/shu/a1/s5.htm>> (agost 2002).
- CAO, Yu. (草禺). 1984. *Leiyu* [La tempesta]. Pequín: Ediciones en lenguas extranjeras. Trad. Zeng Gang.
- DING, Ling (丁玲). 1997. *Ding Ling xiaoshuo: Mengke* [Novel·les de Ding Ling: Mengke]. Xangai: Shanghai guji chubanshe. (Hong ying congshu. Minguo nü zuojia xiaoshuo jingdian.)
- DING, Ling. 1991. *El diari de Shafei*. Barcelona: Edicions de l'Eixample. Espai de dones. (Clàssiques, 4.) Trad. Dolors Folch.
- DIVERSOS AUTORS. [s. a.]. *Classical Chinese poetry. Gudian shici*.
<<http://www.chinapage.com/poetry9.html>> (agost de 2002).
- GAO, Xingjian (高行健). 2001. *Ling shan* [La montaña del alma]. Trad. Anne-Hélène Suárez. [Manuscrit sense publicar.]
- GAO, Xingjian (高行健). [s. a.]. *Ling shan* [La muntanya de l'ànima].
<http://www.white-collar.net/wx_author/g/gao_xingjian/gao_xingjian.htm>
(agost de 2002).
- GAO, Xingjian (高行健). 1989. *Gei wo laoye mai yugan* [Una canya de pescar per a l'avi]. Taipei: Lianhe wenxue. (Lianhe wencong, 21).²
- GOETHE, Johann Wolfgang. 1997. *Faust*. Frankfurt am Main: Insel Verlag.
- HAN, Shaogong (韩少功). 1996. *Ma qiao cidian* [Diccionari de Maqiao]. Pequín: Zuojia chubanshe.
- HUANG, Biyun (黄碧云). 1999. «Sheng shi lian» [Amor en temps pròspers]. A: YANG, Jilan; SONG, Yu, editors. *Tai Gang Ao xiaoshuo* [Novel·la de Taiwan, Hong Kong i Macao]. Pequín: Beijing shifan daxue chubanshe, p. 1-19.
- LIU, Xun; DENG, Enming; LIU, Shehui, editors. 1996. *Shiyong hanyu keben. Practical Chinese Reader. Elementary Course. 7 vol.* Pequín: Shangwu yinshuguan. 2n vol.
- LU, Hsun. 1990. *The True Story of Ah Q*. Boston: Cheng & Tsui Company. Trad. Yang Hsien-yi & Gladys Yang.

---

² En el moment d'acabar la tesi hi ha en premsa una traducció al castellà d'aquest llibre: Gao Xingjian. 2002. *Una canya de pescar para el abuelo*. Barcelona: Ediciones del Bronce. Trad. Laureano Ramírez.

- LU, Xun (鲁迅). [s. a.]. *Kong Yiji* [Kong Yiji]. <<http://www.zhongshan.gd.cn/bookroom/xiaoshuo/luxun/kong-yi-ji.htm>> (agost de 2002).
- LU, Xun (鲁迅). 1999. *AQ Zheng zhuan* [La veritable història d'AQ]. Xangai: Shanghai shudian chubanshe.
- LU, Xun (鲁迅). [s. a.]. *AQ Zheng zhuan* [La veritable història d'AQ]. <<http://www.zhongshan.gd.cn/bookroom/xiaoshuo/luxun/q-biography.htm>> (agost de 2002).
- LU, Xun. 1994. *Mala herba*. Barcelona: Ed. 62. (Els llibres de l'Escorpí. Poesia Universal del Segle XX, 13). Trad. Seán Golden i Marisa Presas. [Edició bilingüe].
- LU, Xun. 1972. *Novelas escogidas de Lu Sin*. Pequín: Ediciones en lenguas extranjeras. Trad. Luis Enrique Délano.
- MA, Jian (马建). 1988. *Ni la gou shi* [Ves-te'n a la merda]. Taipei: Haifeng chubanshe youxian gongsi.
- MA, Jian (马建). 2002. *Treu la llengua saburrosa*. Andorra la Vella: Límits editorial. Trad. Sara Rovira.
- MAO, Dun (茅盾). [s. a.]. *Ziye* [Mitjanit]. <<http://www.oklink.net/99/1222/ziye/index.html>> (agost de 2002).
- MAO, Dun. 1982. *Medianoche*. Pequín: Ediciones en lenguas extranjeras. Trad. Mirko Lauer.
- QIAN, Zhongshu (钱钟书). [s. a.]. *Wei cheng* [La ciutat assetjada]. <<http://www.booker.com.cn/gb/paper44/1/class004400006/>> (agost de 2002).
- QIAN, Zhongshu (钱钟书). 1997. *Wei cheng* [La ciutat assetjada]. Pequín: Renmin wenzue chubanshe.
- QIAN, Zhongshu. 1992. *La fortaleza asediada*. Barcelona: Anagrama. (Panorama de narrativas, 257). Trad. Taciana Fisach.
- RUAN, Zhangjing (阮章竞). [s. a.]. *Tan he shui* [Riu d'aigües pantanoses]. <<http://chinese.pku.edu.cn/wenxianzl/classic/classics/221.htm>> (agost de 2002).
- WANG, Anyi (王安忆). 1999. «Ben cilie che zhongdian» [L'última estació d'aquest tren]. A: LU Wenfu, editor. *Zhonghua renmin gongheguo wushi nian wenzue mingzuo wenku. Duanpian xiaoshuo juan* [Biblioteca de grans obres de

- literatura dels 50 anys de la República Popular de la Xina. Antologia de novel·la curta]. 2 vol. Pequín: Zuojia chubanshe, 1r vol, p. 664-682.
- WANG, Wei. 2000. *99 cuartetos de Wang Wei y su círculo*. Madrid; Buenos Aires; València: Pre-Textos. (La Cruz del Sur, 470). Edició i trad. d'Anne-Hélène Suárez.
  - YU, Hua (余华). [s. a.]. *Gudian aiqing* [Amor clàssic].
<<http://www.oklink.net/mjfc/yuhua/011.htm>> (agost de 2002).
  - YU, Hua (余华). 1996. *Eight Stories: The Past and the Punishments*. Honolulu: University of Hawaii Press. Trad. Andrew F. Jones.
  - ZHANG, Jie (张洁). 1999. «Ai shi bu neng wangji de» [L'amor no es pot oblidar]. A: LU Wenfu, editor. *Zhonghua renmin gongheguo wushi nian wenxue mingzuo wenku. Duanpian xiaoshuo juan* [Biblioteca de grans obres de literatura dels 50 anys de la República Popular de la Xina. Antologia de novel·la curta]. 2 vol. Pequín: Zuojia chubanshe, 1r vol, p. 432-443.
  - ZHANG, Xianliang (张贤亮). 1998. *Nanren de yi ban shi nüren* [La meitat de l'home és la dona]. Pequín: Jingji ribao chubanshe; Shandong wenyi chubanshe.
  - ZHANG, Xianliang. 1986. *La mitad del hombre es la mujer*. Madrid: Siruela. Trad. Iñaki Preciado i Emilia Hu.
  - ZHANG, Xiangqun (张向群). 1995. *Liangci xiuci shenmei lun* [Sobre l'Estètica retòrica dels mesuradors]. Xi'an: Shanxi renmin jiaoyu chubanshe.
- ZHOU, Libo (周立波). [s. a.]. *Baofeng zhouyu*. [Tempesta].
<<http://www.oklink.net/0006/0603/bfzy/index.htm>> (agost de 2002).